

Sumo mis pfi ptū mere. i. accipere. sed summim⁹ ipfi: accipi-
mus ab alio. qū dam⁹ dicendū est accipe. qū pmittimus
ipfi tollere: dicendū ē sume. Itē summim⁹ p nos: accipim⁹
a nolente: Summe cōponit vt assumo mis ad se vel ad ali-
qd sumere. absumo mis in malo expendere: pficere: cōsu-
mere: deuastare: pdigere. cōsumo mis idē est qd absume-
re. psumo mis. i. añ vel pre alijs sumere: nō audēda facere
vñ presumptuosus sa sū. resume mis iterū sumere. trāsumo
mis. i. trans siue vltra sumere. Sumo z eius cōposita sūt
actiua: z faciūt pteritū in pfi: z supinū i ptū. Formas enī
a sumo in pfi: supinū in ptū formas a pterito supfi: pfi mu-
tata in ptū. vñ p3 q sumo scribit p vnū m: qz in supfi nō ē
nisi vnū m. pdu. tñ su. vñ Hora. Hzata sume manu h̄ oul-
cia differ in annū. Sed sumo mas p duo m. vnde versus:
Ad sumare duplex sibi vult: sed sumere simplex.

Sumptuosus sa sū in sumptus vide.

Sumptus a sumo mis dicit supptus tus tui. i. dispāsa vel ex-
penſa vel actus vel passio sumēdi. vñ supptuosus sa sū sū
ptū plenus. i. multū supptū exigens vel faciens. z cōparat.
vñ supptuose sius siue aduer. z h̄ supptuositas tatis.

Sumus v̄bū substantiuū vnū m h̄z. sū sum⁹ nomen duo.

Sunamitis captiua vel despecta interpretat: z pdu. mi.

Suo suis sui futū: a quo cōponit assuo is suendo adiūgere
vnā rē aliq. ab suo is dissiuere. cōsuo is sil suere: cōiūgere. vñ
cōsutilis le. z cōponit vt incōsutilis lis. circū suo is. dissiuo
is suere. dissiūgere: futurā frangere. desuo is idē vt cōsū
suere. exuo is extrahere: expoliare. vñ exuue. in suo is in-
iūgere. imittere: inferere suēdo: qñ intus suere. p suo is añ
suere. obsuo is vndiqz vel cō suere. resuo is iterū suere: vel
dissuere. subsuo is parū vel post vel subitus suere: suendo
aliqd inferi⁹ adiūgere: transuo is vltra suere: suendo pfo-
rare. Suo z ei⁹ cōposita sūt actiua: z faciūt pteritū in sui:
z supinū in futū: z pdu. penul. supini.

Suppellex a suppleo ples d̄r h̄ suppellex lis substantia vel
facultas: z oē instrumētū z ornāmētū dom⁹. z est etroclis-
tū genere. nā in singulari est se. ge. h̄ suppellex. in plurali
v̄o neutri h̄ suppellectilia. z vt dicit Prif. antiq dicebant
h̄ suppellectilis lis. Inuenit etiā suppellectile lis neu. ge.
z scribit p vnū p. cor. n. primā. vñ Hora. in. v. Jam dudū
splendet focus tibi mūda suppellex.

Super aduer. loci: vñ supra vel supera dicebant antiq: inde
sup p apocopā: z supra p syncopā. sed differūt: qz sup est
qd iminet. supra qd sub se aliqd h̄z stratū. Itē supra con-
struit cū solo actō. Sup v̄o qñqz cū actō: qñqz cum abltō
Qñ enī sup ponit p de vel in cōstruit cū abltō tñ: vt sup
priamo. i. de priamo: z sup viridi fronde. i. in viridi fron-
de: aliter cōstruit cū actō. Itē supra ponit p positiuo: z cō-
parat supra superior supremus vel sumus. vñ superi⁹ su-
preme vel sume aduer. z h̄ sumitas tatis: z superus ra rū.
z hic superus ri: deus celestis: z cor. primā sup. Et cōponi-
tur vt desup: z insup. z pñt esse due ptes de sup: z in sup:
tūc sit acut: vt de sup terrā: vt dixi in scda pte vbi egi de
accentu aduer. in ca. de cōpositis a sup.

Supabdicatiuus. exponit in abdicatiuus.

Supbus a sup dicit supbus ba b̄i: qui vult videri qd nō ē
i. supra id qd est. Qui enī vult supgredi qd est: supb⁹ est
z cōparat supbioz simus. vñ supbe bius siue aduer. z h̄
supbia bie. i. amor pprie excellentie: vel supgrediens elat-
tio mentis de eo qd nō est. sed arrogantia est inanis glia
de eo qd qsqz est. De supbia aut nascit arrogātia: nō ecō-
uerso. nisi enī precesserit occulta mentis elatio nō sequit
aperta iactantia laudis. De quattoz speciebus arrogantiū.
z arrogantie dixi in arlogo gas. A supbus supbio bis bi
in bire bitū. q aut dicit supbire. i. sup se ire: z supbus vel
supbiēs sup se iens: ethymo. est. Et est supbio neu. cū suis
cōpositis siqz h̄z. Itē scias q supbus est q semp supbit. sup-
pbians v̄o dicit q ex cā ad tps superbit. vide in timidus.
Quidā volūt q supbio ponat ab eo is: sed nō aduertunt
qd dicit Prif. q ambio cōpositū ab eo is solū mutat e in
i vide etiam in rector.

Supciliolus sa sū in supciliū est.

Supciliū a sup z ciliū cōponit h̄ supciliū lij. i. ordo pilozū
qui est sup oculos. Donit etiā qñqz supciliū p supbia q
in eo maxime apparet. vñ supciliolus sa sū. i. supbus z ar-
rogans. Itē supciliolus tristis: seuer⁹: nubilosus. q semp
incedit depresso supcilio.

Supemineo nui cōponit a sup z emineo: z est supeminere
preualere: preesse: prestare: precellere. z inde supeminens
tis oīs ge. z cōparat. vñ h̄ supemientia tie: z cor. mi.

Superit futurū de supsum. vñ in. iij. li. Regū ca. iij: Come-
dent z superit. z cor. penul.

Suphumeralē in humeralis vide.

Suplatiuū exponit in tertia pte in tractatu de speciebus mi-
nū in ca. de suplatiuis.

Supliminare a sup z liminare cōponit h̄ supliminare ris.
i. limen supius. vñ hic z h̄ supliminarius z hoc re ad supli-
minare pertinens.

Supernas a sup dicit h̄ z h̄ supernas tis: z supnus na num
superna colens.

Supero a sup dicit supero ras. i. excellere: vincere: z supare
i. restare z supabundare. vñ h̄ z h̄ supabilis z h̄ le. vñ sup-
pabilis aduer. Supo cōponit vt exupero ras. i. valde su-
pare. Supero z eius cōposita actiua sūt p excellere: aliter
neu. z cor. penul.

Supsideo des di dere a sup z sedeo z mutat e in i vide in
sedeo. Inuenit z sup sedeo z sup sedere z tunc sunt due
partes.

Supstes titis in supsto est.

Supstitio a supstes d̄r h̄ supstitio onis dānū: vel vana vel
supflua religio: z obseruatio vel cultura idolor. z dicitur
sic a supstitibus. i. senibus qui multis annis supstites p
etatē delirant: z erant quadā supstitutione nescientes q ve-
tera colēt. vñ sic dicit a supstantibus. i. a dis qñ. i. de dis
nō timenda timem⁹. vñ supstitiosus sa sū dicit falsus vel
vanus religiosus: vel idolor cultor. vñ dānosus vel sup-
stitiosus d̄r q tota die precabat z imolabat: vt sibi liberi
superstites essent.

Supsto stas stiti stitū stare. i. supesse: supfluere. z cōponit
a sup z sto stas. A supsto d̄r h̄ z h̄ supstes tis. i. senex vel
remanens vitus: vel vitā ducēs: z cor. penul. gtī.

Superus in super est.

Supino nas nauī natum nare. i. versare: supinum facere. vñ
supinus na nū. i. reuersatus. Vñ gerūdia z pticipia dicitur
tur supina qñ suppinata. i. deriuata z inflexa a suis bis. z
a supinus p syncopā supus pa pū. i. supinus.

Supino cōponit cū re: z dicit resupino nas. i. retro supina-
re. vñ resupinus na nū. Et est supino actiuū cū oibus suis
cōpositis: z d̄z scribi p vnū p. cor. enī primā. vñ Qui. l. xij
epi. Et mō cantabant veteres resupinos amores.

Suppar. a sub z par cōponit suppar par] oīs ge. i. subiect⁹ pa-
ri. vñ h̄ supparitas tis: z cor. pa z mutat b̄ i p: z gemiat p.
Suppar⁹. a sup vel supra d̄r suppar⁹ ri: z pluralit h̄ supra ro-
rū. i. manica ornat⁹ cā sup aliā ducta z crispa z ponit se-
pe p velo vel replicatione: vel sumitate veloz: z pdu. pri-
mā positioe. vñ qdā: Supparo nudatos cingūt angusta
lacertos. Itē June. Suppara veloz pitur⁹ colligit auras

Suppedane⁹. pes cōponit cū sub: z d̄r suppedane⁹ nei. i. sa-
bellū sub pedib⁹: sic circa lectū solet eē scabellū qd h̄z vsū
scriniij vt capse: vñ iā ex cōsuetudine qdlibet scriniū vocat
suppedane⁹. Itē z pedane⁹ z suppedane⁹. Et suppediū. i.
subsidiū: z auxiliū. Et fm Dap. ē neu. ge. vñ dicit suppeda-
neū: scabellū ocn qd sub pedib⁹ sit: h̄ grece hypodion d̄r

Suppedito tas a suppetia vel suppedium d̄r suppedito tas
auxiliū: subministrare: subseruire: obseq: suppedia dare.
z est neu. z vt dicit Hug. Est eliminanda eoz fatuitas q po-
nūt h̄ v̄bū p pessundare: z calcare sub pedib⁹: z cor. di.

Suppediū videt cōponi a sub z pes: z exponit in suppetia

Suppello lis in suppuli exponit.

Suppertia tie fe. ge. suffragiū: subsidiū: auxiliū. Suppertia
vel suppertie dicuntur proprie illa auxilia que maxime ab

- illis petunt: vel illis precipue dant q̄ sub alioꝝ detinent
prate. *Uñ Augu. viij. de ciuitate dei: Qui hinc deferunt
nostras petitiones: inde fecerūt deoꝝ suppetias.*
- S**uppeto tis tui vel tui tui ex sub z peto tis cōponit: z est
suppetere subministrare: vel supabundare. *Doza. Paup
enī nō est cui rerū suppetit vsus. z est p̄ supabūdare neu
trum. z fm̄ hoc facit ex se impsonale suppetit: sed p̄ sub/
ministrare est actiuū.*
- S**uppilo. ex sub z pilo las cōponit suppilo las. i. cōtere: v̄l
latent pilare: vel cōpellere. z est v̄bū actiuū: z pdu. pi.
- S**upplanto tas in planto tas exponit.
- S**uppleo. a sub z pleo ples cōponit suppleo ples pleni ui in
tū fit suppletū. i. supimplere: vel in alterius implere. vñ h̄
supplemen nis: z h̄ supplemētū ti: z suppletus ta tū a ḡtō
suppleti: addita o habes suppletio sine c.
- S**uppletio onis in suppleo est.
- S**upplex. a supplico cas derinat supplex cis oīs ge. qui sup
plicat vel dānat. nā q̄ dānat supplex est z humilis. vnde
supplicat aduer. z h̄ supplicitas. z facit ḡtūs pluralis sup
plicū: z coz. pli.
- S**upplicū. a supplico cas dicit h̄ supplicū cij. i. tormentū
pena p̄ qua supplicat. z supplicū. i. supplicatio. *Moꝝis
enī erat antiq̄tus vt de reb̄ supplicū. i. dānatoꝝ: donaria
i. tēpla deoꝝ ampliarent. z iō supplicia ponunt p̄ suppli
cationib̄. vñ z supplicū pprie d̄r qum̄ q̄s hita dānat vt
bona eius confiscent: z in publicū ad opus temploꝝ vel
fisci redigant. vide in pena.*
- S**upplico. a sub z plico cōponit supplico cas caui care: q̄si
subtus se plicare: z humiliare ad rogandū. z cōstruit in h̄
sensu cū d̄tō z actō: vt supplico tibi: supplico te. vñ h̄ sup
plicatio: humilis deprecatio. vide in plico cas. z vt dicit
*Pris. in. ij. mino. hoc verbū supplico ē subiectū plus alij
que sunt eiusdē speciei.*
- S**upprimo. a sub z p̄mo vis cōponit supprimo mis: sup
pressi sū verbū actiuū. z est supprimere subtus premere: z
coz. pri. vide in p̄mo mis.
- S**uppubeo bes. vide in pubeo bis.
- S**uppuli est preteritū de suppello lis z suppuli sum: q̄d cō
ponit a sub z pello lis. z est suppellere: surripe: quasi sub
tus pellere.
- S**upputo tas exponit in puto tas.
- S**upra. vide in super.
- S**uppremus a supra cōponit. supra ponit p̄ positiuo: z d̄r
supra superior suprem̄ vel sūmus suplatiuū. vñ superius
supreme vel sūme aduer. z h̄ sūmitas tis: z scribit p̄ vnū
p. coz. enī primā. vñ in Aurora d̄r: *Lerga suprema dei re
gni concessa supzemi.*
- S**upus. i. supinus. vide in supino nas.
- S**ur angustia dicit fm̄ Papi.
- S**ura re dicit posterior pars tibie. i. musculus tibiariū: z d̄r
a suo is: qz sūt z vnit tibiā femori. z sepe ponit pro tibia
*Judi. xv. ca. Ut stupentes surā femori interponerēt. z in
Deu. dicit. xxviii. ca. Percutiat te d̄ns vlcere pessimo in
genibus z in suris.*
- S**urculus. a surcus dicit h̄ surculus li dimi. paruus surcus
*Surcus etiā dicitur est Statius q̄si sursū canens: qz post
Virgiliū inter ceteros poetas principatū obtinuit. Et a
surculus surculo las. i. surculos putare: preparare: colere.
vñ surculatoꝝ toris: z coz. cu. Surcus a sursū d̄r h̄ surc̄ ci
truncus q̄ remanet post abscisionē arboris: vel surcus ras
mus q̄ ab arboꝝ abscindit: z generalit̄ p̄ ramo ponit.*
- S**urdaster in surdus est.
- S**urdeo des in surdus vide.
- S**urdulus in surdus est.
- S**urdus. a sordes dicit surdus da dū q̄si sordid̄ a sordib̄
humoꝝ auribus acceptis. Et q̄uis multis casib̄ accidat
nomē tñ egri ex p̄dicto vitio retinet. z cōparat. vñ h̄ sur
ditas tis. z surdul̄ la lū ambo dimi. z surdo das. i. facere
surdū. vñ surdeo des dui: esse vel fieri surdū. Et cōponit
vtrūq̄ vt absurdo das: z obsurdeo des. i. vndiq̄ surdare
- vel s̄: s̄l̄r vndiq̄ surdare. vñ obsurdesco s̄l̄r consurdesco
scis. *Surdeo cū oibus suis cōpositis neu. est. Surdo cū
suis cōpositis est actiuū.*
- S**urgo. rego cōponit cū sursū v̄l sursū: z d̄r surgo gis xi cere
q̄si sursū me rego. z cōponit cū ad: z d̄r assurgo gis: d̄ mu
tata in s. i. ad aduentū alicuius cā honozis surgere: cōsur
go gis s̄l̄r surgo. exurgo gis: extra surgere: z pprie a sōno
insurgo gis h̄ aliquē surgere. i. inuadere: vel impetere: z
cōstruit cū d̄tō. Itē nota q̄ surgit a loco: exurgit a sōno:
insurgit ad vindictā: cōsurgit ad auxiliū: Itē surgo cōpo
nit cū re: z d̄r resurgo gis: iterū vel retro surgere. vñ de p̄
dictis versus: *Surgo sedens: exurgo iacēs: a morte resur
go: Assurgo d̄ns: insurgo virus in hostes.*
- S**urregulus li dimi. paruus regulus q̄si sub regulo. z signi
ficat regulus multa. vt dixi in suo loco.
- S**urrepo. a sub z repo pis cōponit surrepo pis p̄ ptū pere
i. subtus repere: z pdu. re.
- S**urrigo gis. a sub z rego cōponit surrigo gis xi ctū gere q̄
si sursū regere z erigere. z p̄t̄ syncopari: z dicit surgo. i. sur
rigo. z fm̄ h̄ p̄t̄ saluari q̄d dicit q̄dā: *Surgo pelles: s̄ nō
est extendendū.*
- S**urrimus rimes vel rima cōponit cū sub z d̄r h̄ surrimus
mi. i. hedus: q̄si sub māmā adhuc existens.
- S**urripio a sub z rapio cōponit surripio pis pui ptū pere.
i. latenter rapere: subtrahere: furari. Itē p̄ falso suggerere
inuenit. *Danie. vi. ca. Tunc principes z satrape surripue
runt regi: z coz. ri.*
- S**urrufus fa sū in rufus est.
- S**ursum vel susum aduer. loci. vide in susum.
- S**us a suo is dicit sus. is cōis ge. porcus vel porca: qz eī se
tis suas. v̄l dicit sus a subigo gis: qz pascua subigat. i. ter
ra subacta escas req̄rat: *Proter. xi. Circul̄ atreus in na
ribus suis. i. porce.*
- S**usa se mal. ge. quidā fluiū. vñ h̄ susa se z h̄ susis sis: z be
suse sarū quedā ciuitas q̄ iminet suse fluiū. vñ *Hester. c.
i. Susa ciuitas regni eius exordiū fuit. Itē Hester. iij. ca.
Statimq̄ in susis pepedit edictū. vñ susis idecl. actiū in
fine. s̄ susis d̄tō de suse nō acuit in fine. z iō susis in da
tūo z ablatiuo potest acui vel nō acui.*
- S**usceptabulū exponit in susceptaculū.
- S**usceptaculū a suscipio pis d̄r hoc susceptaculū li: q̄d z su
sceptabulum dicit. i. domus vel locus vbi alicuius rei fit
acceptio.
- S**uscipio pis cepi ceptū cipere q̄si sursū capere. z cōponit
a sursum vel susū z capio pis: z coz. sci.
- S**uscito tas in cito tas vide.
- S**uspecto ctas in suspicio cis vide.
- S**uspectuosus in suspicio cis vide.
- S**uspendiū a suspendo dis d̄r h̄ suspendiū dij eleuatio in
tentionis ad deū. *Job: Suspendiū elegit aīa mea. Itē
suspendiū. i. suspensio: strangulatio: laqueus.*
- S**uspendo a susū vel sursū z pendo cōponit suspēdo dis di
sum dere: q̄si sursū pendere.
- S**uspicio specio cōponit cū susū vel sursū. z dicit suspicio
cis xi ctū cere. i. h̄re suspectū: timere: v̄l sursū aspicere. z p̄
venerare: sicut despiciere p̄ cōtere: qz quos veneramur
q̄si sursū aspiciunt. vñ suspectus ctus: z suspecto ctas fre
quen. z suspectus cta ctū. z cōparat. z suspectus ua uū.
Itē a suspicio cis: hec suspicio onis: z h̄ suspicio onis in
eodē sensu. vñ suspectuosus sa sū: z suspiciosus sa sum. z
vtrūq̄ cōparat. z vt vult *Dug. Suspicio vel suspiciosus
nō d̄t̄ dicit: s̄ tñ suspicio z suspectuosus: qz supinū de su
spicio facit suspectū ctū. vñ dicit: Credo tñ q̄ nunq̄ deb̄
dici suspicio v̄l suspiciosus s̄ vitio scriptoꝝ inuenit sepe
Et scias q̄ fm̄ Tullū suspicio importat opinionē mali
q̄n ex leuib̄s indicijs procedit. Et contingit ex tribus.
Primo ex hoc q̄ aliq̄s in seipso malus est: z ex h̄ ipso q̄si
cōscius sue malicie de facili malū de alijs opinat. Secūdo
mō ex hoc q̄ aliq̄s male afficiat ad alterum: qz de inimi
co ex leuib̄s signis quis mala opinat. Tertio ex longā*

experientia. vñ fm phm: senes sunt maxime suspiciosi: qz multotiens expti sunt alios defectus. Est aut̄ triplex gradus suspicionis vel suspitionis. Primus quidē est gradus vt hō ex leuib⁹ iudicijs de bonitate alicuius dubitare incipiat. z h̄ est veniale z leue pctm̄. p̄tinet enī ad tentationē humanā sine q̄ h̄ vita nō ducit. Scōs gradus ē qum aliquis p̄ certo maliciā alteri⁹ estimat ex leuib⁹ iudicijs. z h̄ si sit de aliquo graui: ē pctm̄ mortale: inquātuz nō est sine cōceptu p̄ximi. vñ dicit glosa sup̄ illud Lōzin. iij. Nolite añ tps iudicare. z si suspiciones vitare nō possumus: qz sum⁹ hoies. iudicia tñ. i. diffinitinas snias cōtinere debemus. Tertius gradus qum aliq̄s iudex ex suspitione p̄cedit ad aliquē cōdēnandū. z h̄ directe ad iusticiā p̄tinet. vñ est pctm̄ mortale. vide in notozū.

Suspicioz a suspicio cis derivat̄ suspicioz caris. i. suscipe vel cōponit̄ p̄ se a susū z specio q̄si sursū aspicere vel arbitrarī. Inuenit̄ etiā suspicio cas penul. pdu. z tunc cōponit̄ a sub z spico cas: z abijct̄ b: z est suspicere latent̄ vel p⁹ vel subitus spicare. Et est verbū neutrale.

Suspiriosus: in suspiro est.

Suspiro a sursuz z spiro cōponit̄ suspiro ras rauri rare ratū. i. sursū spirare: vel a sub spiritū ducere. vñ hoc suspiriū rij z suspiriosus sa sum.

Sustento tas in sustineo est.

Sustineo teneo cōponit̄ cū susū vel sursū z d̄r sustineo nes nui tū tu nere. i. sursū tenere vel pati. z a sustētū supino n̄ in o fit sustēto tas frequē. vñ h̄ sustētamē. z sustētamētū z h̄ sustentaculū li: z scribunt̄ p̄dicta sine b: z cor. sti.

Sustollo a sursū vel susū z tollo cōponit̄ vt sustollo lis tuli sublatū lere sursū tollere. z vt dicit Pāp. Sustollit eleuat: sustinet: presidio est: suffragat̄: patit̄: tolerat.

Sustuli ē p̄m accōmodatū d̄ tollo lis: z tē sustuli. i. abstul̄ vel eleuauit. Itē ē p̄teritū d̄ sustollo lis. z tūc sustuli. i. sursū tuli: z cor. penl. vide in tedeo des: z ē p̄teritū d̄ sustulero.

Susum vel sursū aduerbia loci fm̄ Dug. z vt dicit Papias Susū in supioze pte in loco figt. sursū ad locū.

Susurriū in susurro ras vide.

Susurro ras rauri rare. i. murmurare: in aure alicuius aliqd̄ latent̄ dicere: z est verbū ficticiū de sono locutiōis dictū Qui enī susurrat nō in facie alicuius: sed in aure loquit̄ de altero detrahendo. vñ h̄ susurro ronis. i. murmuratoz sentētiosus bilinguis. z h̄ susurriū rij: murmur: latens locutio. Job. viij. Et q̄si furtiue suscepit aur̄ mea venas susurrius: qd̄ etiā h̄ susurro dicit̄. vñ Uirg. Et leto sonuz suadebit inire susurro. z susurro ras rā. i. susurrās. Et est neutriū. susurro z cor. primā. vñ Qui. in. xvi. epi. Aut ego cū chara de te nutrice susurro.

Sutilis a suo is dicit̄ h̄ z h̄ sutilis z h̄ le penul. cor. que cōsuta fuerat iuxta antiquos mozes fm̄ quosdā.

Sutor a suo is dicit̄ hic sutor toris. z tor in trix fit h̄ sutrix cis mulier que sūt. vñ h̄ sutricula dimi. Item a sutor sutorius ria riū. z sūtim aduer.

Sutricula le dimi. qua sutrix.

Sutrinū a suo is dicit̄ hoc sutrinū ni locus ad quē conueniūt ad suendū. sed subtrinū locus est vbi subterra cōduntur aliq̄e species vel finunt̄.

Sutrix cis in sutor est.

Sutura a suo is dicit̄ bec sutura re: vt ista tunica h̄ bonaz futuram. i. bene suta est.

Suxi xisti p̄teritū de sugo.

Si superiozem

finit syllabā necesse est sequentem quoq; ab ea incipe: vt mitto: attinet. Itē quotienscūq; t ponit̄ ante i purā sequēte vocali h̄z sonū de c: vt lectio amatio: nisi p̄cedat s vt salustius: vel x vt mixtio: vel aspiratio intercitat iter t z i vt corinthios: vel nisi differētia impediāt vt litiū sic dixi i p̄ma pte vbi egi de lra i ca. de t.

Tabanus. i. oestrū: asilus.

Tabella le dimi. parua tabula.

Tabellio onis maf. ge. i. publicus scriptor: a portādis tabulis in quibus scribebant̄ añ vsū charte. Idē z tabellari⁹ i. publicus scriba: qz ea tñ q̄ gestis publicant̄ scribit. Et tabellio etiā vel tabularius vel tabellarius dicit̄ q̄ frequē ludit cū tabulis: z mobilē inuenit̄ declinatū tabularius ria riū: z h̄ tabellariū: sedes vel aceruus tabellarū: vel loc⁹ vbi tabule seruant̄.

Tabellula le dimi. parua tabula.

Tabeo. a tabes bis d̄r tabeo bes bui bere. i. putrere: pigrere deficere: tabe fluere. z cōponit̄ vt cōtabeo bes: extabeo bes: intabeo bes: z hinc inchoa. cōtabesco: intabesco. Tabesco z eius cōposita sūt neutra z carēt supi. z pducit̄ ta.

Taberna. a tabula dicit̄ h̄ taberna ne a tabulis q̄ substernuntur mercibus. z est pprie domūcula in qua panis z vinū z carnes cocte vendunt̄: z taberne dicunt̄: qz olim tales edicule ex lignis z tabulis erant cōstructe: que nūc z si nō spēm: nomen tamē pristinū retinent. vñ h̄ tabernio. onis q̄ frequētat tabernas: vel q̄ ibi vendit̄ necessaria: z hic tabernarius idē: z h̄ tabernaria nariē: vxoz tabernarij vel meretrix. z tabernariū ria riū.

Tabernaculū li est tētoziū in expeditiōe: z dicit̄ a taberna q̄ est domus innaturalis: imo ad t̄pus durat. s. quousq; res ibi vendunt̄. z inde tabernaculū d̄r. s. quedā māfio. q̄ nō ppria z nālis est sicut tentoria z castra militū in expeditiōe: qz ea relinquunt̄ finito bello: vel qz fungunt̄ mō h̄ mō illic: z mutant̄ z cū transmigrante migrant. vel tabernacula dicunt̄ a tabulis: qz de tabulis cōstrui solēt. vel qz de tabulis z lignis solent appendi: z appendunt̄ funib⁹.

Hic nota qz tabernaculū de quo fit mētio in Exo. Erat domus deo dicata quadrata z oblongata: tribus clausa parietibus: aquilonari: meridiano: z occidentali. liber enī patebat introitus a oriente: vt sole oriēte radijs eius illustraret̄. Tabernaculū hoc in duas ptes erat distinctū. posterior vel interior pars ad occidentē decē cubitis p̄tendebat: z ita quadrata erat: in longū. s. z in latū decē cubitoz. z h̄ pars aditū dicebat̄: vel sanctūscī vel sanctuariū sanctuarij v̄l sancta sanctoꝝ. Anterior ps ad orientē viginti cubitis p̄tendebat: que cōis erat sacerdotibus. z h̄ dicebat̄ sanctū vel scā vel sanctuariū respectu hui⁹ posterior dicebat̄ sanctūsancti: q̄si sc̄m̄ cōsecutiū sc̄i: vt d̄r seculū seculi: vel sanctūsancti. i. sancti⁹ sc̄o: vt dicit̄ dñs dñoz rex regū. Erat aut̄ in interiori sanctuario archa cū bis q̄i ea reposita erant: z cū his q̄ erant ei supposita. In anteriori v̄o candelabrū ad austrū: mēsa ad aquilonē. In medio añ velū. i. nō longe ab adito altare aureū. Tectū tabernaculi nō cōcameratū: sed planū ad modū palestine fuit q̄tuoꝝ operimentis opertū: vt dicit̄ in historijs sup̄ Exodi.

Itē scias qz p̄ tabernaculū qd̄ est mutabile signat̄ status p̄ntis vite mutabilis. Per templū v̄o qd̄ erat fixuz z stans signat̄ status future vite: que est oīno inuariabilis z ppter h̄ in edificatione templi dicit̄ qz nō est aubit⁹ sonitus mallei vel securis: ad significandū qz oīs p̄turbatio nis tumultus longe erit a statu futuro. Itē nota qz sicut in vnitāte templi vel tabernaculi representabat̄ vnitās dei vel vnitās ecclesie: ita etiā in distinctione tabernaculi vel templi representabat̄ distinctiōe eoz que deo sunt subiecta ex q̄bus in dei venerationē cōsurgim⁹. Distinguebat̄ aut̄ tabernaculū p̄ duas ptes in vnā: que vocabat̄ sancta sc̄toꝝ q̄ erat occidentalis ad aliā q̄ vocabat̄ sc̄ā q̄ erat ad orientē. z iterū añ tabernaculū erat atrii. Itē sc̄ā a sc̄tis sc̄toꝝ distinguebat̄ quodā velo: qd̄ q̄tuoꝝ colorib⁹ erat distinctū: z interioris tabernaculi. i. in sc̄ā sc̄toꝝ solus sūmus pontifex semel tñ in āno introibat. In tabernaculū v̄o exteri⁹. i. in sc̄ā intrabāt sacerdotes quotidie: nō autē pplus q̄ solū ad atrii accedebat. Per exteriū tabernaculū qd̄ d̄r sc̄ā figurat̄ stat⁹ veteris legis: vt aplus dicit̄ ad Heb. ca. ix. Quia ad illud tabernaculū semp intrabant sacerdotes sacrificioꝝ officia consummantes. Per interi⁹

vo tabernaculū: quod dicitur sancta sanctorum figurat vel celestis gloria: vel etiā status spūalis noue legis: q̄ ē que dā inchoatio future glorie: in que statū nos x̄ps introduxit: q̄ figurat p̄ hoc q̄ sumus sacerdos semel in anno solus in sancta sanctorum intrabat. Velū aut figurabat spūaliū occultationes sacrificiorum in veteribus sacrificijs q̄d velū erat quattuor coloribus ornatū. bisso quidē ad significandū carnis puritatē. purpura aut ad significandū passiōes quas sancti sustinuerūt p̄ deo. cocco bis tincto ad significandū charitatē geminā dei et p̄xi. hiacynto aut figurabat celestī meditatio. Ad statū aut veteris legis aliter se habebat populus et aliter sacerdos. nam populus ipsa corporalia sacrificia considerabat: que in atrio offerebantur. Sacerdotes vō rationem sacrificiorum considerabant: habentes fidem magis explicitam de mysterijs x̄pi et ideo intrabāt interiorē tabernaculū: quod etiā quodammodo distinguebatur ab altero: q̄ quedā erant velata pp̄lo circa ministeriū x̄pi que sacerdotibus erant nota. Sed p̄t queri: quomodo nobilio pars orbis sit oriens et tabernaculū sit institutū ad dei orationē et cultū: quare dispositū fuit magis versus occidentē q̄ versus orientē? Ad hoc ē dicendū q̄ adoratio ad occidentē fuit introducta in lege ad excludendū idolatriā. nā oēs gentes in reuerentiam solis adorabant ad orientē. vñ dicit Ezech. viij. q̄ quidā viri habebāt dorsū contra templū dñi: et facies ad orientē: et adorabāt ad ortū solis. vñ ad hoc excludendū tabernaculū habebat sancta sanctorum ad occidentē: vt versus occidentē adorarent. Ratio etiā figuralis p̄t esse: q̄ totus status prioris tabernaculi ordinabatur ad figurandū mortem x̄pi: que significat p̄ occasū s̄m illud p̄phetiā: Qui ascendit sup̄ occasū dñi nōmē illi. Scias tñ q̄ quis de vbiq̄ sit: tñ in nouo testamēto institutū est ab ecclesia vt sacrificiū missę offeratur versus orientē tribus de causis. Primo p̄pter significationē: q̄ a deo est nobis mentis illuminatio: sicut lumen corporale solis ab oriente. Secūdo q̄ est nobilio pars orbis: et oēs nobilius q̄d est apud nos debemus deo. Tertio p̄pter opa quedā ipsius notabilia in oriente: q̄ ipse mouet: q̄ ipse mouet celū cuius motus ab oriente incipit: et ipse ēt paradīsū in oriente constituit et ipse ēt ab oriente ad iudiciū venet sic ab oriente ascendit.

Tabernio onis in taberna est.

Tabernula le dimi. parua taberna.

Tabes. a sto stas dicitur h̄ tabes bis: putredo: sanies: s̄ tabes q̄ stat q̄si stabes. Effluere tabe mortuorum ē. vñ h̄ habecula le dimi. et tabidus da dū: putridus: piger deficiens: tabefluēs. et cōparat. vñ h̄ tabitudo et h̄ tabiditas. Itē tabes dicitur tabi gnis: et tabo dñs et ablatius in eodē sensu cū tabes. et est nomen diptotum.

Tabita hebraice: dorcas grece: puella v̄ caprea latie Matthei. v. ca. dicitur: Tabita cumi q̄d interpretatur puella surge s̄m Hiero. In Marco tñ dicitur tabita cumi: q̄d interpretatur puella tibi dico surge. sed dico tibi nō est de interpretatiōe imo est additū ab euangelista ad discretionē faciendā: vt ostendat q̄ vocē edidit: et virtutē voci sue dedit x̄ps: et p̄ducit penul. tabita. vñ in Aurora dicitur: Extitit in ioppe de uota puella tabita. de cumi vide supra.

Tabitudo dimis in tabes est.

Tabula. a teneo dicitur h̄ tabula le p̄ mensa. sed mēsa pauperū est: tabula diuitū q̄si tenabula. q̄ teneat bolos carniū et varia vercula et vasa. Itē tabula. i. alea: in q̄ ludis p̄gis calculis et tessaris. Itē tabula latū lignū siue latus asser. Itē tabula tegula: et tabule in q̄bus scribimus. Et in his significationib⁹ dicitur a teneo nes vel a tego q̄si tegula. et a tabula tabulatus ta tū tabulis ornatus. et h̄ tabulat⁹ ti. et h̄ tabulatū ti in eadē significatione. s. q̄d ex tabulis prostratū est: vel paries ex tabulis: vel edificium ex coaptatis tabulis factū. Itē a tabula tabulo las. i. tabulas parare p̄ sternere. et cōponit vt tabulo las tabulas remouere. Et est actiuū tabulo cū oibus suis cōpositis: et cor. bu.

Tabulariū rij in tabellio est.

Tabulo las in tabula est.

Taceo ces cui cere tacitū. i. filere. vñ tacitus ta tū et tacitum⁹ na nū q̄ facile tacet. et cōparat. vñ h̄ taciturnitas tat. Taceo cōponit cū cō et dicitur oticeo ces oticū oticitū. Item cū ob: et dicitur obticeo obticū citū. Itē cū re et dicitur reticeo ces ticū citū. Itē cū sub et dicitur subticeo ces cui citū. i. subit⁹ vel parū vel post tacere. et ab istis inchoa. vt tacesco: cōticesto et. Taceo et eius cōposita sūt neu. et faciūt p̄teritū in cui et supinū in citū. Itē taceo cor. ta vbiq̄. et cōposita mutant ta in ti etiā cor. Quidius de arte: Vere prius taceant volucres: estate cicade. Inter aut tacere et filere h̄ interest s̄m quosdā: q̄ qui tacet loqui nōdū incipit. qui vō filer loqui definit: iuxta q̄d Isa. p̄pheta dicit: Tacui filii semper patiens fui.

Taciturnus na nū in taceo ces est.

Tadcus dei dicitur ē Judas frater Jacobi minoris: et actit penul. vide in iudas.

Talaris a talus dicitur h̄ et hec talaris et hoc re. vnde talaris tunica q̄ vsq̄ ad talos descendat. et h̄ talare ris instrumentum volandi talo alligatū: quo Mercurius utebatur. vide in linea: et pdu. la.

Talassum lassū. i. mare q̄d et talatū dicitur: vñ talassus fa sum. i. marinus. Et p̄ cōpositionē h̄ bitalassū. Itē inuenit h̄ bitalassū si. i. vestigiū in luto. et tūc deriuat a talus li.

Talentū a talis dicitur hoc talentū ti quoddā pondus q̄d s̄m esse perhibet in Grecismo. nā nihil est calco minus: nihil est talento maius cuius pondus variū apud diuersas gentes habet. Apud romanos etiā talentū. lxxij. librarū. Et est talentū triplex scilicet minus. mediū: et s̄mū minus. i. librarū. mediū. lxxij. librarū. s̄mū. clxx. librarū ē. Et scias q̄ legunt q̄nq̄ genera talentorū. s. auri: argenti: eris: ferri: et plūbi. Paral. vlt. ca. et Sacha. v. ca. Itē Matthei. xxv. ca. Dñe q̄nq̄ talēta tradidisti mihi. et etiā ibidē dicitur: Alij tradidit duo talēta. Alij vō vnū. Per p̄dicta q̄nq̄ talēta intelligunt q̄nq̄ genera bonorū que dñs tradidit hoī. s. bonū nature ad opandū q̄d signat p̄ talentū eris q̄d nō putrescit: sed manet imputrescibile. Bene. v. Posuit deus hoīem in paradiso: vt oparet et custodiret illud. Bonū gr̄e ad coopandū q̄d signat p̄ talentū auri: q̄d est p̄ciosissimū inter metalla. Lxxij. iij. Plus oib⁹ laboraui: nō aut ego: sed gr̄a dei mecū. Bonū scie ad docendū q̄d significat p̄ talentū argenti. Plas. Eloquia dñi eloquia casta: argentū igne examinatū. Bonū potētie ad defendendū q̄d signat p̄ talentū ferri q̄d domat oīa metalla. Psal. Reges eos in virga ferrea. Bonū opulētie ad sustentandū q̄d signat p̄ talentū plūbi q̄d est vilissimū inter oīa metalla: et infectū. et tpalia sunt vilia respectu sp̄ritualū. Duo talēta alij tradita sūt bonū nature: et aliud q̄d dicitur. Sed alij tradidit deus vnū scz bonū nature. oib⁹ enī deus dedit illud bonū: q̄ vidit deus cūcta q̄ fecerat: et erant valde bona. bona in se. valde bona in ordine ad vniuersum.

Talia est vna mensura: et est etiā plurale de tali in neutro.

Talio hic et hec talis et h̄ talē. i. simile. vñ hic talio onis mascul. eiusdē rei recōpensatio: vindicta filis delicto: vt dens p̄ dente: oculus p̄ oculo eruat: et ita pp̄rie est iniurie recōpensatio lex talionis: s. q̄nq̄ dicat b̄nficij. vñ in Psal. or. Talio est quomodo id patitur quis q̄d fecit iniurie vel b̄nficij. Et s̄m h̄ distinguit duplex lex talionis scz vna in bono: quā dicitur lex n̄alis: de qua dicitur Matth. vij. Dia quecunq̄ vultis vt faciant vobis hoīes: et vos facite illis. et h̄ talio bon⁹ est. Altera lex talionis est in malo: quā dicitur lex Moyfi: Exo. xxi. et Deute. xix. Oculū p̄ oculo: dente p̄ dente supple reddet. et hic dicebatur lex talionis. s. q̄ taliter recipiebat qualiter faciebat: et h̄ lex in precepto erat iudici maxime si exigebatur: sed iniuriā patienti est p̄missa q̄ videlicet p̄mittebatur ei q̄ hanc vindictam peteret. si tamen ex libidine vindicte hoc faciebat mortaliter peccabat: q̄ Leuit. xix. dicitur: Non queras vltionē: nec memoreris iniurie ciuiū tuorū.

Talpa pe incerti ge. quoddā aīal ad silitudiez muris: qz sic dānata ppetua cecitate z tenebris. Est. n. absqz oculis: sp terrā fodit z humū egerit: z radices subter frugib⁹ come dit: hāc greci balsalacā vocāt. vide in salamādra. z i vtroz qz genere accipit talpa p aīali vtriusqz sexus.

Talus a tollo lis dī h talus li ppter rotunditatē: z est talus sub crurib⁹ z sub talo calcaneus. Tal⁹ etiā dī decius. vñ h tarillus li dimi. vñ vsus: Est talus decius talus postrema pedis pars.

Tam aduer. quāritatis vel cōpandi: vel silitudinis.

Tamen est iunctio aduersatiua. De cōpositis a tñ: vt verū tamē: attamē: z ceteris vide in scōa pte vbi agit de accen tu aduerbioz in ca. de cōpositis a tamen.

Tametū ponit p qzuis: z est iunctio aduersatiua. z cōpo nit a tam z est: vel est quedā irregularis vocū geries qz ponit p vna pte. vñ ad Hebre. vi. ca. dī: Tametū illa loqz mur. vel sm aliā lram: Tamen est ita loquimur.

Tamino nas nauī a tñ deriuat: z est taminare aduersari. z cōponit cū ad: z dicit attamino nas. i. aduersari. Itē cū cō z dicit cōtamino nas. i. polluere: deturpare. Et est acti uū. Alia predicta sunt neutra. Et nota qz attamino nas ē purgare: vt farinā cū setario sm quosdā. vñ h attamē mis nis ipsum setariū: z mutat d in t sm Pzif. in attamino: z attamen minis: z cor. mi.

Tango gis tetigi tactū. vñ h tact⁹ tus. z h z h tīgibilis z h le. Tango cōponit vt attingo gis attingi tactū valde vel iuxta tāgere: vt accidere. Lōtingo gis attingi tactū. vñ h tact⁹ ctus ctui. obtingo gis obtingi ob tactū. Tango z ei⁹ cōposita p tangere sunt actiua: sed p accidere neutra sūt. Itē cōposita a tango in pñti mutāt a in i: z faciūt pteritū in tigi penul. cor. z supinū in tactū.

Tantalides in tantalus vide.

Tantalus pñt fuit Pelopis: z tantal⁹ anis quā ardeā dicit. vñ h tantalides de penul. cor. filius vt nepos Tantalī. vñ bec tantalidis filia vel neptis tantali.

Tantillus. a tā dicit tant⁹ ta tū: a quo tantul⁹ la lū: z a quo cantillulus la lū ambo dimi. i. modicus.

Tantisper. i. tantū vel interea: z videt cōpositū a tantis z p.

Tantologia. vide in q̄rta parte in ca. de vitijs annexis bar barismo z soloecismo.

Tantus ta tū. a tā dī. vñ tantulus la lū dimi. vide in tantill⁹

Tantundē. tantus cōponit cū demū: z dicit h tantundē gō tantundē: actō tantundē: z nō amplius: vt tantundē valet hoc quantū illud.

Tapetū. a sterno z pes dicit h tapetū ti: z hic tapes pis: z h tapete tis in eodē sensū. z dicta sūt tapeta quasi stapedia qz primū pedibus sternant qd̄ adhuc sit: z pdu. penult. Qui. Regia tecta petūt positūqz tapetibus altis. Inueni tur etiā bec tapeta te. vñ Virgi. viij. Enei. Armaqz crates rasqz simul pulcrasqz tapetas.

Tapinosus exponit in quarta pte in tractatu de vitijs anne ris. vbi vide.

Taratantara ge. neu. indecli. nomen fictitium est. i. ex sono quē facit dictū. est enī taratantara instrumentū quo fari na colat. z est instrumentū cuius pcussioe granū defluit inter molas molentini: z est clangor tubarū. Enni⁹: Ac tu ba terribili sonitu taratantara dicit. vñ taratantari zo zas tuba clangere: vel farinā colare. z est setatiare.

Taratantari zo zas in taratantara est.

Tardiusculus la lū. i. ali quantulū tardus z sepe recens.

Tardo das datū datū dare. i. morari: vel impedire: retinere differre: tardū facere. vñ tard⁹ da dū. z cōparat. vñ h tar ditas tatis. Itē a tardo das tardito ditas frequē. Et cōpo nit vt retardo das. Tardo das z ei⁹ cōposita sunt actiua.

Tarentin⁹. tarentū qdā ciuitas est: vñ tarentinus na nū. vñ Hiero. in epla ad Paulinū ca. i. Sicut pictagas. mēphiti cos vates: sic plato z egyptū z architā tarētini. i. sic picta gozas adiit phos egypti: sic plato adiit egyptū z architaz tarētini. i. quedā phm q dicebat archita: z tarētini⁹ a loz co: qz erat de ciuitate Tarēto quā Tarēs Neptuni filius

didit z noiatiit: z penul. pdu. archita: z etiā tarentinus.

Tarmus tarmi mas. ge. vermis lardi. vñ tarmosus sa suz. i. tarmis plenus. z potest dici tarmus a tero vel teneo quia terat vel teneat.

Tartarus. tartariz in grece: latine dī horzere: vel tremere. vñ h tartarus ri: sed in plurali h tartara roz. f. pfundissim⁹ locus infernoz: de quo neminē extraxit deus. illic est fle tus z stridor dentiu: horroz tenebray tremoz frigoz. vñ tartareus rea reū: z tartarinus na nū. z cor. ta.

Tau in tauma est.

Taua. tau est qdā lra hebreā quā nos t dicim⁹: nā tau dī cūt greci tetā: z a tetā nos dicim⁹ t. Tau dī esse aduer. ad mirantis. Ezech. ix. Signa tau sup frontes viroz gemen tiū. In itēptatōib⁹ aut dī tau signū: vel subter: vt signat⁹ vt supior. z a tau dī h tauma t. i. admiratio vt miraculū: z be taumācias dī arcus celestī ab admiratiōe z stupore admirantiū dicit⁹: vel taumācias qz fuit filia taumantis.

Taumancias in tauma est.

Taurea. a taurus dicit bec taurea rec. i. plaga vel flagellum ex corio tauri.

Tauensis in taurinū vide.

Taurinensis in taurinū est.

Taurinū a taurus dicit taurinus na num: z hoc taurinū nī quedā ciuitas ab abundantia tauroz dicta. vñ hic z bec tauren sis z hoc rense: z taurinus na nū: z hic z bec tauri nensis z hoc rinense.

Taurus ri bos iuuenis z pprie adhuc nō castratus. z tauri vocant scarabei terrestres vel siluestres irritio similes.

Taxatio onis in taxo xas est.

Taxeus rea reū in taxus est.

Taxillus li est dimi. de talus sm vtranzqz significatiōe tali vñ taxillus parius talus. i. postrema pars pedis: z taxil lus parius decius.

Taxo taxas xau taxare. i. numerare: z taxare. i. dicere: z ta xare. i. confirmare: z taxare. i. licitū imponere. f. precū rei que vendit. vñ bec taxatio onis. Hēdre. viij. Oīa sine ta xatione. i. sine quantitatis determinatione. Taxo cōpo nit vt contaxo xas: pretaxo xas: retaxo xas. z est actiū ta xo cum oibus suis compositis: z pdu. primā positione.

Taxus xi mas. ge. quoddā animal est: z bec taxus quedam arbor venenata z amarissimi succi. vñ taxeus rea reuz z hoc toxicū ci quoddā genus veneni qd̄ ex succo illius ar boris exprimitur. vnde toxicus ca cū: z toxicatus ta tum: z toxico cas. i. venenare: veneno inficere. z est actiū cuius suis compositis siqua habet.

T ante E

Tectū. a tego gis: teci tectū dicit hoc tectū cti pars dom⁹. z sepe ponit p ipa domo. vñ tectorius ria riū. Item a tego gis dicitur tectus cta ctum. i. coopertus.

Teda. a teder dicit bec teda de: lignū luminaribus vel lumi nibus aptū: z dicit sic p c̄trariū: qz tediū nō cōferat: z qz tede z facies solebant fieri ardentes ante nubentes. ideo teda ponit sepe p nuptijs vel coniugio.

Tedeo des dui dicebat antiquitus: sed mō nō est in vsu. i. fastidiri: indignari: anxari: hēre tediū. vñ teder impsonas le z c̄struif cū actō z gō: vt teder aīam meā vite mee. vñ h tediū dij. Teder cōponit: vt detedet: distedet. i. valde te det: pretedet. i. valde teder. Tedeo z teder cū suis cōpositq neu. sunt: z carent supinis: z pducūt hanc syllabā te. Qui. Detedet ingenuos tedia ferre sibi. z vt dicit scribi o: z tae det p ae: dipthongū. Et scias qz teder accipit p pterito ptesum est sm Pzif. vñ pōt queri de hoc p̄cipio ptesum verbi impsonalis: videt enī qz cōpositū descendat a sim plici qd̄ esse nō pōt. Ad hoc dico: qz sicut tollo accipit mu tuo p suppletionē a composito participia: ita hoc simplex teder accipit mutuo p suppletionē a cōposito ptesus: qd̄ ab hoc verbo p̄tedet pprie venire debet: z certū est qz se pe simplicia ponunt p compositis: z e conuerso. vide etiā in misereoz.

Tedericus ci. proprium nomen viri et p. d. u. penul.
Tediolum li. dimi. paruum tediū.
Tedior aris. tediatus sum verbū deponen. i. tedio affici: et
 deriuat a tediū.
Tedula le. dimi. parua tēda.
Tediosus. a tediū dicitur tediōsus fa. sum. i. fastidiosus tediō
 plenus: et comparat.
Tegella le. dimi. parua tegula.
Tegellaria. a tegella dicitur tegellaria rie: que et tegularia dicitur.
 i. venefica super tegulas sacrificans.
Teges. a tego gis dicitur hec teges getis: parua domus: que et tui
 guriū dicitur. i. casula quā faciūt sibi custodes vinearū vel pa
 stozes ad tegmen sui: quasi tegeriū vel tuguriū. hāc rusti
 ci capanā vocant: quia vniū tūm capiat.
Tegimē. a tego dicitur tegimē minis: et h. tectura re: et hic h. te
 gimētū vel tegumētū. Itē a tego potest dici h. tegmē minis.
Tegmen minis in tegmen vide.
Tegna. a tego gis dicitur h. tegna ne: dolus: fraus: deceptio. vñ te
 gnōsus fa. sū. i. fraudulētus: deceptor: dolosus. et comparat.
Tegnula le. dimi. parua tegna.
Tego gis xi. ctū. i. opire: defendere. Tego cōponit vt attego
 gis valde tegere: et tego gis etexti. i. fil. tegere: circūtego gl
 xi. ctū: detego gis detexi ctū. i. discoopire: valde vel deoz
 sum tegere. ptego gis. i. defendere. obtego gis. i. s. vel vñ
 diq; tegere. retego gis iterū tegere vñ discoopire. subtego
 gis subtus vel post tegere: Tego et ei cōposita actiua sūt
 et faciūt pteritū in xi: et supi. in ctū et cor. in pñti hanc syllā
 bā te. vñ Hora. in epi. Lōmissūq; teges et vino toxt et ira.
Tegula a tego gis xi dicitur h. tegula le: quia tegat edes. Eadē im
 bres dicitur quia accipiat imbres. vñ tegularius ria riū. et h. tegu
 larius rij: quia tegulas facit. et h. tegulariū rij locus vbi fiunt
 vel acerū vel multitudo tegularū. et tegulo las. i. tegulas
 facere vel tegulis opire: et p. d. u. te: h. deriuat a tego: quia re
 tinet nām huius preteriti texti.
Tegumentū in tegmen est.
Tela a telon dicitur hec tela le a longitudine staminū. vñ telari
 ria riū: et h. telariū instrumentū texendi. Itē tela teloz
 est plurale de telū li.
Tellus. a tollo lis dicitur h. tellus telluris: terra frugifera: quia ei
 fructus tollimus: vel quia eius fructus nos tollit et nutriūt:
 vel quia ipse nos tollit. i. portat et sustinet. Humus inferior
 que humida est: sed terra a superiori pte que terit. Vel gene
 raliter terra videtur dicta sic: quia nāliter siccitate torreat: nā
 vt humida sit h. affinitate aque sortit. et declinat tellus in
 singulari numero tñ fm vsū: et p. d. u. penul. gti. Nota hos
 versus magistrales: Dumoz humum reddit. terram terit
 vsus aratri. Estq; solū solidū. tellus se tollit in altū.
Tellus ludis: quidā locus rome fm Papi.
Tellurus. a tellus dicitur h. tellur li: deus telluris: et p. d. u. penul.
Telo las laui dicitur a telon. et est telare longare: differre: sed nō
 est in vsu. Et inde cōponit p. telo las. i. distendere: plon
 gare: differre: prorogare. Telo et eius composita sunt neu
 tra: et producant te.
Telo onis mas. ge. dicitur a telon greco. Telonē hortulani vo
 cant lignū quo hauriūt aquā: a longitudine dictū. h. his
 spani ciconiā dicūt: quia imitē autem illā rostrū leuantē et
 deponentē. Diuisimodi lignū mō sepe fit sup puteos.
Telon grece: latine dicitur longū vel tributū.
Telonarius in teloneū est.
Teloneū. a telon greco quod latine dicitur tributū dicitur h. teloneum
 nei penul. p. d. u. i. tributū. et pprie teloneū dicitur tributum de
 mercibus marinis circa litus acceptū: quā oīum litoz fi
 scalis ductio. vñ teloneū dicitur locus vbi recolligit et exigit
 s. vbi de merce sua a nautis emolimēta reddunt. Ibi enī
 vectigalis exactor sedet: precii rebus impositur: et voce
 a mercatorib; flagitans. et tale officii habuit beat; Mat
 theus. vñ Matthei. ix. Et quā transiret inde Iesus: vidit
 boiē sedentē in teloneo noie Mattheū. A teloneū dicitur
 h. telonarius rij: qui ibi exigit tributū: Et telonarius
 ria riū. vñ dicit Beda quod Mattheus se noiauit publicanū

vt oīderet legentibus nullū debere ouersuz de salute dī
 fidere quā ipse de publicano in apostolū: de telonario in
 euangelistā sic repente mutat. et Greg. dicit: Nā piscator
 re petri: Mattheū vō telonarium scimus.
Telū. a telon quod est longū dicitur h. telum li: quicquid a longe iaci
 potest. vt lapis: martellus: et h. mōi. vñ tela pprie dicunt qui
 bus hostes impugnamus: sed arma quibus nos defendi
 mus: et iō recipiūt copulationē arma et tela. Telū est ab
 siue dicitur gladius. et telū dicitur dolo: lateris: quia corpus dolo
 transuerberet tanq; gladius: et p. d. u. te. vñ Qui. epi. Deu
 patioz telis vulnera facta meis.
Temerarius ria riū in temere est.
Temere: a temētū dicitur temere. i. presumptuose: fatue: stulte:
 sine cā: sine consilio. vñ h. temeritas tatis: psumptio: violētia:
 fatuitas. et temerari ria riū: presumptuosus audax: quia audet
 audēda et nō audēda. Et distat inter audacē et temerariū
 quia temerariū est quod nō estimat piculū: Audax vō quod nō timet
 Itē a timere dicitur temero ras rari rare. i. corrumpere
 violare: et cor. me.
Temesis exponit in. iiii. pte in ca. de tropis.
Temetū. a teneo nes dicitur h. temētū ti. i. vinū: et pprie bonū vi
 nū: quia teneat mētes. vñ dicitur temētū quā tenēs mētē: et est ethy
 mo. et cor. penul. vñ quidā: Una falerna merū temētū ba
 chusq; lieus.
Temno temnis pfi ptū: temnere. i. vilipendere: damnare. et
 cōponit vt et temno nis pfi ptum. Temno et eius cōposita
 sunt actiua: et faciūt pteritū in pfi: et supinū in ptū. Et nota
 quod temno nō h. p in pñti: sed est ibi m ante n fm Dug. et
 Papi. etiā dicitur quod temno h. m ante n in eadē syllaba: sed
 in pterito h. p: et in his que formant a pterito: quia sicut dicit
 Pzif. Ad antecedente no: no in pfi ouersa faciūt pteritū
 pfectū: vt temno pfi: et pfi in ptū ouersa faciūt supinum: vt
 tempfi temptū: et tempfi cōtemptū: nec in impatiuo est p
 sed dicitur temne.
Temo monis mas. ge. lignū longū et extentū in aratro vñ in
 carro ad quod iugū ligat: et temo dicitur gubernaculū nautis: et
 dicitur a telon quod est longū.
Tempe. a tpo ras pluralitē h. tempe idecli. et neu. et tñ in mō
 actō et vtō et plurali numero. i. loca tpa et delectabilia in
 testalia h. et quidā loca delectabilia dicuntur tempe: sicut et te
 sta dicuntur loca aspera fm Dug. Papi. vō dicitur tempe lo
 ca delectabilia pprie siue locus amenissimus et nemer
 sus pluralis numeri.
Temperamentū ti in tpo ras est.
Temperantia. a tpa antis anti addita a fit h. tpaantia tie.
 et est vna de cardinalib; virtutib;: et est tpaantia dominiū
 rōnis in libidinē et in alios animi mor: vel virtus animi
 refrenandi motus in nos impetū facientes: vt sic nihil cu
 piam: et p cōpositionē intēperās. vñ filiter cōparat tico
 simus: et h. intpaantia tie. vide in cardinalis.
Tempatio. a tpo ras dicitur h. tpatio onis: et est tpatio rerū: sed
 tpaantia animoz.
Temperies a temporo ras dicitur h. temperies rie.
Tempero. a temporo mutato o in e fit tempero peras: quia a
 tempore pcedit temperies. vñ tpaatus ta tū: et cōparat. et
 cōponit vt intempatus ta tū: et filr cōparat. Tempo com
 ponit vt attempo ras. i. valde vel iuxta temperare: vel
 obedire: Lōtempo ras: Distemporo ras: a temperie re
 mouere: obtēpero ras. i. obedire: sentire. Tempo et eius
 cōposita sunt actiua preter obtemporo et attemporo pro
 obedire que sunt neu. et cor. penul.
Tempesta. a tempus et pestis cōponit h. tēpesta pestatis
 quasi tempus pestis. Quāq; etiā tempesta dicitur tps: et tunc
 deriuat tñ a tpe et inde tempesta. i. molestare: tēpesta
 destruere: dissipare. vel tempestatē facere: et inde tempe
 stuosus fa. sū: tēpestate plen. et cōparat. vñ tempestuose
 sius sine. aduer. et h. tempestuositas tatis. Et nota quod tem
 pestas pro tempore habet oēs casus singulares et plura
 les sicut in alia significatione: et dicitur tēpesta quasi tenu
 poris status: et est ethymo.

Tempestiuus. a tempestus deriuatur tempestiuus ua uū. i. congruus: utilis: conueniens: in tempore suo ueniens. et cōparat tempestiuor uissimus. et p cōpositionē intēpestiuus ua uū. i. incōgruus: et incōueniens: nō in suo tpe ueniēs ut ante vel post. Uñ Boeti⁹ in primo de sola. Intēpestiuū fundunt vertice cani.

Tempestus. a tēpus dicitur tempestus sta stū. i. cōgruus utilis: ueniēs in tpe suo. Et cōponit intēpestus sta stū. i. incongruus: inutilis: q̄si sine tpe. i. actu. vñ nox dicitur inēpesta q̄si incōgrua: qz nō hz idoneū tps gerēdis reb⁹. Dicitur ergo nox inēpesta q̄si sine tpe. i. sine actu p quē tps discernit: qz nō hz tps aptū ut actus fiat in eo. Uel iō sine tpe dicit nō qz nō habeat tps: s; qz tpa nocti nō ita diuidunt p actus nostros sic tpa diei. vñ qdā pars noctis et dicitur in tēpestū. i. in oportūm et nō aptū alicui rei faciende q̄n nil agi potest: quasi sine tpe. i. actu per quē dinoscit tempus. Uide in crepusculum.

Templarius. a tēplū deriuat tēplari⁹ ria riū. i. ad tēplū pertinens: vel templi custos.

Templū. a tectū et amplū cōponit hoc templū pli quasi amplū: De quo Isido. xij. etymo. Templū nomen est generale. Pro locis enī quibuscūq; magnis antiq̄ tēpla dicebāt. Et tēpla dicta q̄si tecta ampla. s; et locus designat⁹ ad oriē tē ad cōtēplationē templū dicebat: cui⁹ partes quattuor erant: antica ad ortū solis: postica ad occasum: sinistra ad septentrionē: dextra ad meridiē spectans. Qz aut dicitur tēplū a theos quod est de⁹ et platea quasi dei platea etymo. est. De tēpli dedicatione habes in encenia. Itē uide in tabernaculū. q̄n enī aīa infundat in tēplo suo. i. in corpore dixi in extraduce.

Temporaneus nea neū in temporeus est.

Temporeus. a tempus dicitur temporeus rea reū: et temporaneus nea neū ad tps ptinēs: vel in tpe ueniens. et p cōpositionē intemporeus rea reū: et intemporeus nea neū nō in tēpore ueniēs. Inuenit etia temporaneū pro prematurum. Unde Isa. xxvij. Quasi temporaneū ante maturitatem autumnū. i. malum prematurū vel aliquid huiusmodi fm interlinearem.

Temporo. a tps dicitur tēporo ras. i. tps ducere: vel in tpe uiuere. Et cōponit cū ad: et dicitur attēporo ras. et cū cō: et dicitur cōtēporo ras. i. simul tempore.

Tempus. a tepeo pes dicitur hoc temp⁹ tēporis: qz tepeat et tēperet vicissim humore: siccitate: calore: frigore. Et dicitur tēpus multipliciter. Dicitur enī spaciū siue mora in q̄ uiuimus: ut annus: mensis. Dicitur etia tps aer vel q̄litas aeris fm q̄ dicitur Pulchriū tps est: vel Nubilosum tps est. Dicitur etia tps coemptio rerū: fm q̄ dicitur Larū tps est. i. cara et difficilis est rerū coemptio. et Bonū tps est. i. facilis est rerū coemptio. Dicitur etia tps oportunitas faciendi aliqd: fm q̄ dicitur Tēpus est ut legā. i. oportūm est ut legā. Dicitur etia tps accidens uerbi. s. modus significādi. et sunt quinq; tpa uerborū. s. presens: preteritū imperfectum: preteritū pfectū: preteritū plusq̄perfectū: et futurū: ut dixi in tertia parte in tractatu de uerbo ubi egi de tpe uerborū. A tēpus deriuat tēporeus rea reū: et tēporaneus nea neū ad tps ptinēs: vel in tpe ueniēs. Item a tps h et hec tpalis et hoc le quod in tpe incipit et definit esse. unde tpaliter ad uerbiū. et hec tpalitas tatis. Itē a temp⁹ dicitur hoc temp⁹ tēporis pars capitis: qz mouet: et ipsa mobilitate q̄si tps quibusdā interuallis mutat. Uñ propheta: Et requie tēporib⁹ meis. unde tēporeus rea reū ad tps ptinēs. Quidā tñ consueuerūt dicere pro illa parte capitis hoc temp⁹ poris per i: quod sine dubio nihil ē ut dicit Hug. Dicitur etia tempus per e siue pro spacio quo uiuim⁹ siue pro parte capitis: ut in uoce nulla sit differentia. De quattuor temporū ieiunijs habes in ieiuniū.

Tempusculū li dimi. paruū tempus.

Temulentus. a temetū qd est uinū et lentos pleniū dī temulenti⁹ ta tū. i. ebrius: temeto pleni⁹. Et compaf. unde hec temulentia tie. i. ebrietas: ebriositas.

Tena. a teneo nes dicitur h tena ne: et tenia nie. i. vittariū extremitas depēdens diuersorū colorū. vitte sunt q̄ crinib⁹ immetunt quib⁹ fluētes religant capilli: sic dicte qz vinciant. Itē uitta est q̄ corona uincit: tena vel tenia extrema pars vitte q̄ depēdent corone.

Tenabulū. a teneo dicitur hoc tenabulū li. venabulū: qz retinet apzūm uenientem.

Tenax. a teneo nes dicitur tenax nacis ge. ois. et comparaf. unde hec tenacitas tenacitatis: et tenaculus la lum aliqua tulum tenax.

Tendicula. a tēdo dis dicitur hec tēdicula le: uel tenticula. Tēdicule aut uel tenticule sunt insidie q̄ tēdunt auib⁹ uel leporib⁹: uel etiā alijs aialib⁹.

Tendo dis tēdi tensum uel tentū. i. ire: et tēdere dicitur arcū uineā et brachia. Tēdo cōponit: ut attēdo dis di. i. cōfidere: inspicere: uel latēter facere. unde attentus ta tū. Et cōparaf. Contēdo dis di dere. i. litigare: uel simul ire: uel sitendere. unde hec contentio tionis. et hinc contētiosus sum. et contento tas frequē. Distēdo dis. i. ualde tendere: uel a tensura remouere. Extēdo dis. i. extra tēdere: explicare. Intēdo dis. i. augere: intentū facere: protēdo dis. i. procul uel ante tendere: extēdere. Pretēdo dis. i. ante tēdere: antēius extēdere. Itē componit cū poro quod est longe: et dicitur protēdo dis: obtēdo dis. i. cōtra tendere. Ostēdo dis. i. demōstrare: aperire. Retēdo dis. i. iterū tendere: uel a tensura remouere. Tēdo dis pro ire et eius cōposita fm illā significatiōē neu. sunt. In alia uo significatione actiua sunt. Itē faciūt pteritū in tēdi: et sup. in tēsum uel in tentū. Itē simplex geminat p̄mā syllabā in pterito: s; nullū ab eo cōpositū geminat eā.

Tenebre. a teneo nes he tenebre bzariū: q̄si tenētes ymbra. et est etymol. unde tenebrosus sa sum. Et compaf. unde h tenebrositas tatis. et tenebro bras. i. obscurare: tenebrosus facere. Et cōponit: ut contenebro bras: obtenebro bras. et hinc inchoati. tenebrasco scis: contenebrasco scis: obtenebrasco scis. Tenebro et eius composita sunt actiua: et cor. hāc syllabā ne. in uersu potest eē cōis ge. Et cias qz Aug. dicit Sequemur xpm lumen mundi ne ambulem⁹ in tenebris. Tenebre metuende sunt morū non oculorum: et si oculorū non exteriorū sed interiorū. vñ discernunt nō ab bñ et migrū: s; iustū et iniustū. Tenebra in Etiope est.

Tenebro bras in tenebre est.

Tenellus. a tener dicitur tenellus la lū dimi. aliq̄ntulū tener.

Teneo nes nui tentū nere: a quo cōponit attineo nes nui tētū. abstineo nes nui stentū. ctineo nes nui tentū. detineo nes nui detentū. Itē cōponit cū de: et interposita s dicitur destino nas: a quo cōponit pdestino nas. Itē teneo componit cū dis: et dicitur distineo nes nui distentū. Itē pertineo nes nui tentū: obtineo nes nui tentū. Itē componit cū ob: et interposita s dicitur obstineo nes. Itē retineo nes nui tentū. Itē cōponit cū susum uel sursum: et dicitur sustineo nes nui sustentū. Teneo et ei⁹ cōposita sunt actiua pter attineo et ptineo q̄ sunt neu. pro ptinere: et oia faciūt sup. in tentū: et pteritū in nui si sint secūde coniugatiōis. et oia cor. hāc syllabā ti. Uñ Horati⁹ in epi. Tā teneor dono q̄ si dimittat onustus.

Tenera rū dicitur a teneo nes q̄si p strariū: qz uix se tenet. et compaf tener rior tenerissim⁹. unde h teneritudo dinis.

Tenia nie in tena est.

Tenoz. a teneo dicitur h tenoz nozis status: pactū: conditio. Tenoz etia dicitur accentus: qz in platione una syllaba magis tenet q̄ alia.

Tensilis. a tēdo dis dicitur h et hectensilis et h le. unde h et h tensibilis et hoc le. et cor. si tensile.

Tenso. a tēdo dis tensum su: u in o fit tenso sas frequē. et est tensare defendere: securum facere: et ducere. a quo tensitas aliud frequē. et p cōpositionē ptēso sas: et ptēsito tas. i. defendere: ptegere. Itē a tēdo tensus dicitur tensus sa sum i. porrectus: leuatus.

Tensoziū. a tendo dis tensum uel tentū dicitur hoc tensoziū

rij quod ⁊ tentoriū torij dicitur: quia tendatur funibis ⁊ palis. unde tenfim aduerbium. ⁊ dicitur tentoriū tabernaculum vel papilio.

Tenticula le exponit in tendicula.

Tentigo. a tēdo dis dicit tētigo ginis fe. ge. i. extētio vī erectio virilis mēbz. Iuuenalis: Rigide tētigine vulue. vñ tētiginosus sa sum. i. luxuriosus: sepe tētiginē paties. ⁊ cōparat. ⁊ producit ti.

Tento. a teneo nes nui tentū tu: u in o forma: tento tas tauitare frequē. q̄si frequēter tenere ⁊ explorare. Et debet hoc verbū scribi p n ⁊ sine p: ⁊ nunq̄ p m vel p. Et cōponit: vt prento tas: retento tas. i. iterū tentare: vel frequēter retinere: ⁊ tūc est frequē. hui⁹ verbi retineo. Teneo actiuū est cū suis cōpositis: ita dicit Hug. Multi tñ dicūt q̄ tempto pras debet scribi p mp: vt Temptauit deus Abraam. ⁊ descendit vt dicit a tempno nis tempni temptū: u in o fit tēpto tas. s̄ tunc videt q̄ mutet significationē: vt temptare i. frequēter temnere. i. cōtemnere, ⁊ despiciere. sed tentare a teneo. i. frequēter tenere: vel explorare. vñ prius dictum magis mihi placet. Dic nota q̄ qñ propter aliquā necessitatez vel vtilitatē cōmittit se aliq̄s diuino auxilio in suis petitionib⁹ vel factis: hoc nō est deū tentare. Dicitur enī Paral. ij. ca. xx. Lū ignozem⁹ quid agere debeam⁹: h̄ solum habem⁹ residuū: vt oculos nostros dirigam⁹ ad te. qñ vō h̄ agitur absq̄z necessitate ⁊ vtilitate: h̄ est in teptata tūc tentare deū. Un̄ sup illud Deu. vj. Nō tentabis dñm deū tuū: dicit glosa: Deū tentat q̄ habet qd faciat: ⁊ tñ sine rōne cōmittit se periculo: expectans vtrū possit liberari a deo. Ex hoc animaduerte q̄ p̄dicatores regni dei qui ex magna necessitate ⁊ vtilitate subsidia tpalia pretermittūt vt verbo dei expediti⁹ vacent si soli deo innitant: nō ex h̄ tentant deū. sed si absq̄z necessitate ⁊ vtilitate humana subsidia desererent: tentarent deum. Unde Augustin⁹ dicit xxij. contra Faustum: q̄ Paulus non fugit quasi nō credendo in deum: sed ne deum tētare si fugere noluisset cū sic fugere potuisset.

Tentoriū rij in tensoriū est.

Tentū est supinū duoz verboz. s. de teneo nes nui tentū: et de tēdo dis tēdi tensum vel tentū. Inde tentus ta tū ab vtroq̄ potest venire.

Tenuis. a teneo nes dicit h̄ ⁊ bec tenuis ⁊ hoc mte gracilis: subtilis: nō spissus. Et comparat tenuis magis tenuis tenuissim⁹. ⁊ a datiuo tenui addita tas fit bec tenuitas. Itē a tenuis dicitur tenuo as aui are. i. subtilare: tenue facere. Et componit: vt attenuo as: contenuo as: extenuo as. i. extendere: dilatare: valde subtilare. Et est actiuū cum omnibus suis cōpositis.

Tenuo as in tenuis est.

Tenus est prepositio ablatiuo casui deseruiēs. pōt etiā esse aduer. ⁊ est ten⁹ idē qd̄ prope vel iuxta. Itē ten⁹ est nomē ⁊ tūc tenus est pars sūma sagitte. vñ versus: Vult seruire ten⁹: ten⁹ est ps sūma sagitte. Qualiter aut̄ debeant accentuari q̄ten⁹: oreten⁹: pten⁹: cordeten⁹: verboten⁹: eaten⁹: hacten⁹: ⁊ c̄silia: dixi in. ij. pte vbi egi de accētū aduerbio rī: in ca. de cōpositis a tenuis.

Tepefacio. a tepere infinitiuo ⁊ facio cis cōponit tepefacio cis feci facere. i. facio tepere. ⁊ acuit fa: h̄ fit breuis in tepefacit ⁊ tepefacio: sic dixi i facio cis. Et nota q̄ vbu nō pōt cū vbo cōponi nisi cū infinitiuo.

Tepeo pes pui pere eē vel fieri tepidum. s. calere vel frigere. Lū enī res nimio calore cessat dicit tepere: filr cū a frigore trāsit in calozē dicit tepere. vñ sepe dicit tepere calere: sepe frigere. Est ergo tepere proprie eē inter calozē ⁊ frigiditatē tēperatū. vnde h̄ tepoz pozis: ⁊ tepesco scis inchoa. ⁊ tepidus da dū. Et compaf. vnde h̄ tepeditas tatis: ⁊ tepidulus la lū aliq̄ntulū tepidus. Et tepido das. i. tepidum facere. ⁊ est actiuū. Tepere infinitiuus cōponit: vt tepefacio cis: tepefacio fis. Tepeo cōponit: vt cōtepeo pes: distepeo pes: in tepeo pes. Tepeo ⁊ ei⁹ cōposita sunt neu. ⁊ casrent sup. ⁊ cor. hāc syllabā te.

Tepeoz pozis in tepeo pes est.

Teraphim exponit in textu Judi. xvij. ca. vbi dicit: Fecit ephoz atq̄ teraphim. i. vestē sacerdotale ⁊ idola. S̄ sup Osee. iij. ca. dicit Hiero. Teraphim dicunt figure vt sumulacra: q̄ h̄ intelligim⁹ cherubin ⁊ seraphin: vel qlibet alia tēpli ornamēta. ⁊ acuit in fine.

Tertius tia tiū a tres dicit: ⁊ est nomē ordinale. ⁊ dicit sm̄ Paf. nomē ordinale: qz ordinē signat: vt prim⁹ secūdus tertius quartus.

Terebint⁹ ti nomen grecū arbor est generās resinā refinariū oīz prestantiorē fm̄ Jfidoz.

Terebū. a tero ris d̄ h̄ terebū bzi instrumentū p̄forādi: qd̄ aliter dicit taratru q̄si teretru: qz lignū foret terēdo. vñ et dicit terebū q̄si terozozū: vel q̄si trāffozū. vnde h̄ terebelū li dimi. ⁊ terebro bras. i. terebro perforare. Et cōponit: vt conterebro bras. Et est actiuū cum suis cōpositis. ⁊ corripit naturaliter re.

Teredo. a tero ris d̄ h̄ teredo dinis vermī lignū terens ⁊ comedens. vnde hic termus mi: ⁊ bec termes tis dicit. ⁊ produ. penul. teredo.

Teres. a teroz rozis dicit teres retis: lōgus ⁊ rotūdus vt h̄ status sepe ponit simpliciter pro rotundo. ⁊ est gene. oīs. Neutrū tñ in plurali numero non est in vsu. De hoc dicit supra in tertia parte: in ca. de omni ge. ⁊ cor. re. ⁊ definit i e ⁊ in i ablatiuus.

Tergeo ges exponit in tergo gis.

Tergiuersator toris in tergiuersoz est.

Tergiuersoz. a tergū ⁊ verso fas componit tergiuersoz sariatus sum sari. i. in varias partes se vertere: decipe animū q̄si tergū buc ⁊ illuc vertere. vnde h̄ tergiuersator toris deceptor: versipellis: qz animū q̄si tergū buc: ⁊ illuc vertat ne qualis sit intelligat. Et bec tergiuersatio onis id est decoptio. ⁊ hic ⁊ bec tergiuersabilis ⁊ hoc le. i. deceptorius ⁊ habilis ad decipiendum.

Tergo gi go in si terfi: ⁊ si in sum tersum tergere. i. mūdare: deficcare: exiccare: purgare. vnde ⁊ tergeo ges terfi sum in eodē sensu. Et vtrūq̄ componit: vt detergo ⁊ detergeo. i. valde tergere. cōtergo ⁊ cōtergeo: extergo ⁊ extergo: ptergo ⁊ ptergeo: retergo ⁊ retergeo. i. iterum tergere. ⁊ sum actiuā cū suis cōpositis.

Tergosus in tergū vide.

Tergulū li dimi. partū tergū.

Tergū. a terra dicit h̄ tergū gi qz in eo supini iacem⁹ in terra qd̄ solus hō pōt: qz bruta aīalia in latere vel in vētre iacent: ⁊ iō in eis abusive dicunt terga. vñ tergosus sa sum. Uel dicit tergū a tergeo ges. Itē a tergū h̄ tergosus gozis. ⁊ sunt terga hominū: tergoza q̄drupedū. vñ ⁊ tergoza dicunt coria. Et inde tergozeus rea reū. Uel pōt dici tergū a turgeo ges. ⁊ cor. tergoza penul.

Tergus gozis in tergū exponit.

Teristrū. a tero ris d̄ h̄ teristrū stri quoddā gen⁹ mulieb⁹ vestis subtilis ⁊ trite. Uel d̄ a tego: qz in estu corpora tergat seminarū in ymbzaculo fm̄ Hug. Glo. aut̄ super illud Ben. xxxvij. dicit: Que depositis viduitatis vestib⁹ accipit teristrū rē. Teristrū erat velamē quo utebant̄ palestine mulieres. Alij dicūt q̄ teristrū vestis erat tenuis sic sūt vela q̄ delicate mulieres portāt in capitib⁹ suis. In Pap. aut̄ dicit: Teristra dicta q̄ in estate corpora tegant seminarū subtilissime cortine.

Terme. termon calozē dicit greci: vnde terme arū loca calida. s. balnea: qz caleant: vel domus vnctionis.

Termes tis in teredo est.

Terminalia in terminus vide.

Termino nas in terminus vide.

Termin⁹. a terra d̄ h̄ termin⁹ ni: qz terre mensuras distinguit. vñ d̄ termin⁹ q̄si terre meta. vñ h̄ ⁊ h̄ terminal⁹ ⁊ h̄ le: ⁊ pluralit̄ h̄ terminalia liū vel liozū dicunt festa terminis plen⁹. ⁊ termine⁹ nea neūad terminū ptinēs. Itē termin⁹ dicit finis. Itē termin⁹ dicit diffinitio. ⁊ cōponit:

vt interminus: conterminus. Itē a terminus dicitur termino nas. i. finire: distinguere. vnde h̄ et hec terminalis et hoc le termino componitur: vt contermino nas. i. simul terminare vel coniungere. Determino nas. i. diffinire: vt terminos auferre. Disttermino nas. i. iterum terminum remouere. Extermino nas. i. terminum remouere vel extinguere. Termino nas actiuum est cum omnibus suis compositis. et cor. mi. De termino quinque festorum mobilium. s. septuagesime: pasce: et ceterorum dixi in septuagesima.

Ternus mi in teredo est.

Ternio. a ternus dicitur hic ternio onis qui habet tres milites sub se. et iactus trium punctorum cum decies dicitur ternio. Idem et trio trionis.

Ternus. a ter dicitur ternus na nū: vel componitur a ter et vnus quasi ter vnus. Et hinc ternarius ria riu: et hic ternarius rialis numerus.

Tero ris triui tritū. i. cominuere: infringere. Tero componitur: vt attero ris triui tritū valde terere. Lōtero ris: detero ris. i. valde terere. et detero ris. i. peiorare vel peiorari. Itē tero componitur: vt intero ris triui tritū. i. intus terere: iminutare vel valde terere. Obtero ris: subtero ris: ptero ris. Tero et ei composita actiua sunt propter detero quod est neu. pro peiorari. et oia faciunt preteritū in triui: et supinū in tritū. et oia in presenti corripunt hanc syllabam te. in preterito vo et in supino producunt hanc syllabam tri. Et scias quod verbalia quedam a tero et eius compositis: vt contritio: attritio: contritus: et similia scribunt sine c: quia tritū non habet c: quia format a contritui in tritū. et a contritu addita s fit cōtritus: et a genitiuo cōtriti addita o fit hec cōtritio.

Terra. a tero ris dicitur hec terra re quia assidue terat. vel a tero reo dicitur: quia siccitate torreat terra. Quia autem dicitur terra quasi trita rasti etymo. est. vnde terreus rea reū de terra exis. et terrenus na nū in eodē sensu. s. de terra natus vel factus: vel terrā inhabitās: vel terrenis dedit. vnde terrosus sa sum terra plenus: et vt frumētū genitū arenosum. Et scias quod terra ad distinctionem aqua nūcupatur proprie arida. Naturalis enim proprietates est siccitas terre: nam vt humida sit h̄ aqua affinitate sortitur. Vnde dicit Ambrosius in. iij. Hexame. Habet terra propria qualitate suā sicut et singula elementa habent. Nam et aer humidam qualitatem habet: et aqua frigidam habet: et ignis calidam: et terra sicca. et h̄ est principale propriū elementū in singulis quod ratione colligimus. Cōprehendere autem sensibilibus et corporaliter si velimus: vel connexa et composita reperimus vt fit terra arida. i. sicca et frigida: et aqua frigida et humida: aer calidus et humidus: et ignis calidus et siccus: et sic sibi per has iugales qualitates singula miscentur elementa: nam terra cum sit arida et frigida qualitatis: connectitur aqua per cognationem qualitatis frigide: et aqua aeri quia humidus est aer: ergo aqua tanquam brachijs quibusdam duobus frigidis et humidis: altero terram: altero aerem videtur amplecti: frigidum terram: aerem humidum. Aer quoque humidus inter duo cōpugnata per naturam: h̄ est inter aquam et ignem: vtrūque illud elementum conciliat sibi quia et aquis humore: et igni calore coniungitur. Ignis quoque cum sit calidus et siccus naturali calore suo aeri connectitur. siccitate autem in cōiōne ad siccitatem terre refunditur: atque ita sibi per hinc circuitu ad chorū quādam cōcordie societatisque conueniunt. Bene autem scriptura ait quod deus vocauit terram aridam: h̄ est quod principale ei vocauit aridum: et nūcupauit proprietatem nature. Naturalis enim proprietates terre est siccitas: et ei propria principalis seruata est siccitas substantie: h̄ etiam sit frigida: h̄ non preferuntur secunde primis. vt autem humida sit aqua affinitate sortitur: ergo illud suū: istud alienū: suū quod arida: alienū quod humida. autem itaque nature quod primo donauit h̄ tenuit: quia istud ex natura: illud ex causa. Vnde in telus: et in elementum. Hic nota quod potest quiri de magnitudine terre. Scias ergo quod Ambrosius in. vj. Hexameron dicit: Terram legimus: terram frugiferam terram intelligamus. Quid mihi querere quod sit ei mensura circuitus quā geometri centum octuaginta milibus stadiorum estimauerunt: libenter fateor me scire quod nescio imo quod scire nil perderit. Aristoteles autem narrauit in

fine secundi de celo et mundo quod circulus reuolutionis totius terre secundum antiquos mathematicos est viginti quattuor milia miliaria. Et vt dicit frater Albertus si hec littera Aristoteles non sit vitio scriptorum deprauata tunc est falsa. et falsitas accidit ei ex hoc quod tempore Aristoteles non dum perfecte sciebant quantitates diametrorum solis lune et terre. Secundum autem sapientes mathematicos qui secuti sunt Ptolomeum rotunditas circuli terre est. xx. milia et quadraginta miliaria. et cum diuisi fuerint per tria et septimam partem vni: eo quod circulus vincit diametrum per tria et septimam partem: tunc erit quantitas diametri terre quod est sex milia et quingenta fere quasi circa. ix. minus. Ad predictorum declarationem nota quod circulus continet quantitatem diametri ter et septimam partem ipsius tertie vel ipsius diametri. vnde proportio circuli ad diametrum est sicut proportio viginti duorum ad septem. Viginti enim duo continet septem ter et vnitatem quod est pars eius septima. Quantitas autem rotunditatis terre est viginti milia et quadraginta miliaria: quod quidem rotunditas cum diuisa fuerit per tria et septimam partem vni erit quantitas diametri huius sex milia quingenta miliaria fere: et dico fere quia desunt nouem miliaria ad complenda sex milia quingenta. Est ergo quantitas diametri circuli terre miliaria sex milia quadraginta miliaria nonaginta unum. deinde si diametrum dimidiauerit erit a centro terre vsque ad superficiem eius tria milia: ducenta miliaria et quadraginta quinque: et quada minuta. Ex hoc loquetur quot miliaria sunt vsque ad infernum secundum quod inferius dicitur esse in medio terre. Hinc attende quod vnus philosophus destruxerit dictum alteri. et ideo in talibus studere non est multum utile. sed vt Basilius dicit in quinto Hexame. quod utiliora sunt madauri memorie principali meruerunt. Item prima homel. Super rerum natura grecorum philosophi disputauerunt: sed nullus apud eos sermo fixus habetur et stabilis: priore semper a sequente deiecto: nihilque nobis opere precium est que illorum sunt affirmare cum ad destructionem propriam sibi metipsis sufficiant. Vnde in luna.

Terreo res rui ritū. i. terrore inferre. vnde h̄ terrore rois. Tero reo componitur: vt absterreo res rui: sterreo res rui: exterreo res rui: preterreo res rui. Terreo et ei composita sunt actiua: et scribuntur per geminum r.

Terrestris. a terra dicitur hic et hec terrestris et h̄ stre de terra existens: vel terram inhabitās.

Terribilis. a terreo res dicitur h̄ et h̄ terribilis et h̄ le. i. metuendus quasi terrore habilis. Et comparatur.

Terribulosus sa sum. i. terrore plenus. et deriuatur a terreo res. Et comparatur.

Terribulum. a terreo res dicitur hoc terribulum li quoddam tormentum: quia terreat reos.

Terrigena ne de terra genitū cois ge. Vnde propheta: Quinque terrigenae filij hominum. et cor. ge. Terrigene etiam dicti sunt gigantes: quia fabulose eos parens terra similes sibi genuerit. Antiqui tamen dicebant terrigenam na nū.

Territo. a terreo res rui ritū tu u in o fit territas fre. i. frequenter terrere. et cor. ri.

Territorium. a terra dicitur h̄ territorium rij modicus locus vel districtus alicui. vnde dicitur territorium quasi tauritorium. i. tritū bos et aratro. Antiqui enim sulco ducto et possessionum et territoriorum limites designabant.

Terrosus sa sum. i. terra plenus: vt frumentum arenosum: quod etiam terrulentus ta tū dicitur. Et vtrūque comparatur.

Terrula le dimi. parua terra.

Terrulentus. a terra et lentos componitur terrulentus ta tū. i. terra plenus. et h̄ et hec terrulentus tis idē. et vtrūque comparatur terrulentior finus. vnde hec terrulentia tie. et terrulenter lentius sine aduerbium.

Tersus. a tergo gis tersi tersum dicitur tersus sa sum. i. mundus nitidus: eruditus.

Tertullus li propriū nomē cuiusdam oratoris: de quo habetur in actibus apostolorum. et in aurore dicitur: Inter quos tertullus erat qui verba colorat. et geminat l.

Tesca sunt loca aspera et inculta et inamena. et habet tres casus. s. nominatiuum accusatiuum et vocatiuum plurales.

- T**escua orū dicunt loca quib⁹ pecora castrant. unde tescua as. i. castrare. et hinc tescuator. i. castrator. inde tescuationes castrationes dicuntur.
- T**essera v^l tesseron grece latine dicitur quattuor. Et componitur cum decas quod est decem: et dicitur hec tesseredecas hui⁹ tesseredecadis penult. cor. i. quattuordecim. vñ inuenitur quod Matthe⁹ distinguit generationes quod enumerat in principio euangelij in tres tesseredecades. s. in ter quattuordecim. Sūt enī quadraginta due generatiōes: vñ tesseredite sunt dicitur quod dam heretici: quia quartadecima luna pasca cum iudeis obseruandū concedunt.
- T**esseredecadite penult. pdu. in tessera exponitur.
- T**esseredecades dis in tessera vide.
- T**esseron grece latine dicitur quattuor.
- T**esta. a tostus sta stū dicitur hec testa ste quod si tosta: quod pri⁹ fit mollis: postea tosta: quod desiccatur dum coquitur. et dicitur testa olla vel etiā quicquid ex creta vel argillosa terra coquitur. vñ quodā similitudine dicitur testa capitis.
- T**estabilis. a testor stans dicitur h⁹ et hec testabilis et h⁹ le quod testare potest. s. testimoniū facere vel testamentū. Et componitur: vt intestabilis le qui non est dignus vt in testē recipiat: vel vt testimoniū faciat.
- T**estatiū. a testa dicitur h⁹ testatiū tui multe teste.
- T**estamentū. a testor v^l testis dicitur h⁹ testamentū tui quod testibus est scripta et confirmata voluntas: vñ quod non valet nisi post testatoris monimentū. i. post mortē. unde h⁹ et hec testamentalis et h⁹ le. et testamentor tuis. i. testamentū facere. Ponitur etiā testamentū pro pacto et placito.
- T**estarius. a testor dicitur testarius riarū. i. ad testes pertinens: vel testas faciens.
- T**estatus. a testor dicitur testatus tui. et componitur: vt intestatus tui quod non facit testamentū.
- T**esticulo las in testiculus vide.
- T**esticulus. a testi dative de testis addita culus per formationē fit h⁹ testiculus li dimi. Testiculi etiā in viro dicitur membra genitalia: quod testantur homines marē esse. vel idē dicitur a testibus quod duo sunt: et testium numerus a duobus incipit. nā vox vni⁹ vox nulli⁹. unde h⁹ et h⁹ testicularis et h⁹ re: et testiculosus sa sum: et testicular⁹ tui quod magnos habet testiculos. Et testiculo las. i. testiculos dare: et per testiculos percutere. Et componitur: vt detesticulo: et detesticulo las. Et est actiuus cum omnibus suis compositis. et cor. cu.
- T**estifico. a testis et facio componitur testifico caris. i. testē facere: vel teste confirmare. et cor. fi.
- T**estilis. a testis dicitur h⁹ et h⁹ testilis et h⁹ le. et pdu. penult. cum a nomine derinet: vt opus textile. Quod vō deriuatur a textu vel a texendo vel a texo ris penult. cor. et scribitur per x: vt textilis vestis v^l ora. Eccle. xlv. Opus textile. Item Remi. et Matthe⁹ nomine lilij omnes herbas intelligit quod sine textili labore mirari varietate depingit. Item in. xviii. ca. Exo. Et ora per gyrū ei⁹ textilis. Et scias quod a texo ris tui textū tui dicitur texto tas. i. sepe texere. et h⁹ et hec textilis et h⁹ le penult. cor. et texibilis le et hic et hec texibilis et hoc le penult. cor. in eodē sensu. s. quod facile textitur. sed opus vel vas textile. i. fragile de testa. et producit sti.
- T**estimoniū. a testis dicitur hoc testimoniū tui. unde h⁹ et hec testimonialis et hoc le. et testimonio testimonionis. i. confirmare testimonio.
- T**estis. a testor dicitur hic et h⁹ testis: quod testatur v^l quod testatiōi et confirmationi testamenti solet adhiberi.
- T**estor aris atus sum ari. i. testamentū facere: et testari: testificare: testimoniū dare et testari. i. iurare: vel diurare: vñ in testē adducere: vel rogare. Testor componitur: vt attestor stans. i. valde testari. Detestor aris: et testor aris. i. filij testari. pretestor aris: obtestor aris. i. vñ dicitur vel ob aliquid vel contra testari. Testor est depo. cum omnibus suis compositis.
- T**estu. a testa dicitur h⁹ testu inde. idē est quod testa.
- T**estudineti. a testudo dicitur hoc testudinetū tui locus vbi testudines abundant.
- T**estudo. a testa deriuatur h⁹ testudo dinis quoddam animal quod te
- gimine testa fit cooperta. Et sunt quattuor genera testudinū. s. terrestres: marine: lutarie. i. in ceno et paludibus videntur. fluuiales quod in dulci aqua viuunt. Tradunt quodā tardius in nauigia testudinis pedē dextrū vehētia. vñ testudo dicitur camera templi obliqua et curua: quod in modū testudinis veteres teploꝝ tecta faciebant: vt celi ymaginē redderēt quod cōstat eē conexū. Talis curuatura dicitur etiā lacunar quod solebant facere antiq̄ sub tignis et sup cameras et sup alia loca propter predictā cām. Et etiā testudo dicitur scutū quod in modū testudinis fit. Et testudo dicitur conexio scutoꝝ curuata in modū testudinis. unde testudineus nea neu.
- T**esticula le dimi. parua testa.
- T**esus. a tedet dicitur testus sa sum odiosus: exosus: fastidiosus: vel fatigatus.
- T**eta tete in tauma expositū.
- T**eter tra trū. i. niger vel ferus. Et compas teter teterior terimus. et cor. primā siue te.
- T**etran⁹ na nū. i. prauus: tenebrosus. et dicitur a teter tra trū.
- T**etracolos in colon est.
- T**etradebucolica quodā spēs cesure quod attenditur in quarto pede: quod maxima solent vti scribentes bucolica. et dicitur a tetras per compositionem.
- T**etragramaton nomē dei dicitur: h⁹ est quattuor litterarū. et componitur a tetras quod est quattuor: et gramaton littera.
- T**etraidos. tetras quod est quattuor componitur cum idos vel ido quod est forma: et dicitur tetraidos quod si formule incensi in logarithmū dinē porrecte quod fiunt ex quattuor pigmentis.
- T**etrameter tra trū vbi sunt quattuor metra: siue versus octo et quattuor metris. i. pedibus a tetras et metrū. et cor. penult. naturaliter.
- T**etranepos potis in nepos est.
- T**etraonima in noma vide.
- T**etraptotus tui est nomē huius quattuor diuersarū terminationū casus: a tetras. i. quattuor: et protos casus componitur: et corripit pro.
- T**etrarcha. a tetras. i. quattuor et archos princeps componitur h⁹ tetrarcha che princeps sup quattuor: vñ sup quartā partē regni. vñ Ipsi. tetrarche sunt quartā partē regni tenētes quod si fuit apud iudeā Philippus. Inde h⁹ tetrarchie che ei⁹ potestas. et tetrarcho chas chare. i. principare. Vñ Hora. in epist. Lo trachare volens accedet ficcus ad vinctū.
- T**etras grece latine dicitur quattuor. unde hec tetras dis. i. quattuor.
- T**etrasyllabus ba bum. i. quattuor syllabarū. et componitur a tetras et syllaba.
- T**etrasrophos in strophos vide.
- T**etricus. a teter h⁹ tetricus ci quodā mons in sabinia asperimus. unde tetric⁹ ca cū. i. asper: austerus: obscurus: tristis sicut Dug. vñ sicut quosdā deriuatur a tetrico cas. Vñ Alexander nequā dicit: Tetricat quoties quod surgēdo pigrescit. et sic voluit quod in. xxxij. ca. Eccle. ponatur tetricos pro vna parte vbi dicitur: Et hora surgēdi non tetris. Alij vō dicunt quod tetricos sunt due partes: te pnomē: et trices vbi: sic dicitur in tetrico cas. Alia littera in biblijs correctis inuenitur ibi: Et hora surgēdi non tetricos. Vide in tetrico cas.
- T**etrido. a teter dicitur h⁹ tetrido dinis. i. nigredo: feritas.
- T**etuli preritū de tollo sicut anti quos. s. h⁹ modo dicim⁹ tollo sicut stuli sublatū. Vñ dicitur Psal. in. x. li. Tollo tetuli: pro quoniam nunc in vsu frequenti est sustuli. et si inueniatur tetuli pro tulit est ibi prothesis.
- T**eucos. i. volumen.
- T**exella le dimi. parua texera.
- T**exullula le dimi. parua texella.
- T**exera. a taxo ras dicitur hec texera re. i. vas vel mensura quod libet. Texera etiā dicitur bellicū signū vñ tuba quod hostes denunciant venientes. texera etiā accipitur pro signo hospitalitatis. Accipitur etiā pro talo: et pro alea: et per taxillis. Sicut etiā cum texeris solebat numerus frumenti designari et armonē. Item texere dicuntur lapides quadrati ad modū talorū unde pauis mēta sternunt. et texera genus frugis. vñ h⁹ texella le dimi. et texellari⁹ riarū: et texerari⁹ riarū a texera: et hic texella

ritus rij idē. z texerari⁹ rij. s. p̄p̄osit⁹ curie q̄ bellū nūciat: vel q̄ regis texeras portat: vel quicūq; texeris aliqd agit. Et scias q̄ texere z tali a quibusdam vocant^r sepulculi: qz exiliēdo discurrūt. Itē dicunt^r iacula a iaciēdo fm̄ Hug. Quidā vō dicūt q̄ texere sūt q̄drati lapilli a tetras id est q̄tuor dicte: qz q̄drati sūt ex oib⁹ partib⁹. z scribit^r fm̄ antiquos p̄ geminū s̄ tessera.

Texerin⁹. a texera dicit^r texerin⁹ na num. z dicunt^r texerini agripēni q̄ ad modū texerariū sunt quib⁹ ludim⁹.

Texibilis in texilis est.

Texilis in textilis est.

Texo ris xui xtu xtu ad telā ptinet: z texere. i. coopire: ordina re: ostruere. vnde h̄ textura re. z texto tas. i. sepe texere. Texo componit: vt cōtexo ris xui: detexo ris xui. i. valde texere: v̄l a textura remouere. qd̄ etiā distexo ris xui dicitur. Intexo ris xui intus vel valde texere. intertexo ris. i. interponere: interserere: inter aliq̄ aliqd̄ texere. p̄texo xui i. p̄t alijs vel ante texere. obtexo ris. i. v̄ndiq; vel ostra texere. retexo ris xui. i. iterū texere: vel texturā destruere: remouere. subtexo ris xui subtus vel post vel partib⁹ texere. Texo z ei⁹ cōposita actiua sūt: z faciūt p̄teritū i xui: z sup̄. in textū. Et nota q̄ texo z ei⁹ cōposita sepe ponunt^r pro texere z ei⁹ cōpositū. qz q̄ textit filū filo tegit. Vñ Job. xxxvj Qui p̄tulerūt cūcta desup̄. Itē a texo is xui dicit^r h̄ textoz toxis. Vnde in textus.

Textilis a texo ris dicit^r h̄ z bec textilis z h̄ le: z h̄ z h̄ textibilis z hoc le: z hic z bec textilis z hoc le in eodem sensu. s. quod facile textitur. z corripit ti. Vnde in testilis per s̄ in media syllaba.

Texto tas in texo ris textū textu vide.

Textoz toxis in textus vide.

Textrinū. a texo ris dicit^r h̄ z bec trina ne loc⁹ terentiū. z h̄ z extrinū ni idē: vel locus vbi naues fabricant^r. z extrin⁹ na nū. Vñ in Tobia dicit^r de Anna: Quo ibat quottidie ad extrinū opus. z pdu. tri.

Textus. a texo ris dicit^r bec textura re: z h̄ textus tus: z est liber cōtinēs doctoris tractatū sine l̄re v̄l sentētie expositiōe vt dixi in glo. Et textus ta nū participiū. Itē a texo ris xtu tu u in oz fit textoz toxis: z oz in rix fit h̄ z extrix. i. mulier que textit pannū. Et dicit^r Priscia. in. xj. li. Antecedente vñ inuenio in tus participiū: a textu text⁹. z ex h̄ quidā mō scribunt mistus per s̄.

T ante H

Thabor z hebor duo mōtes sunt. z iterptat^r thabor veniēs lumē seu aduēt⁹ luminis.

Thalam⁹. thalamos grece latine dicit^r cubiculū vel coniugal lect⁹. vñ h̄ thalam⁹ dicit^r apud nos cubiculū v̄l camera v̄l coniugalis lect⁹ spōsi z spōse. vñ thalam⁹ dicit^r a thelima greco. quod latine dicit^r voluptas.

Thamar iterptat^r amaritudo pro viris mortuis: eadē z cōmutās. mutauit enī se in habitū meretricis qm̄ cū socero suo cōcubuit: z acuit in fine.

Thasala le penul. cor. quedā ciuitas est: z iterptat^r app̄hendens futurū.

Thamnis interpretatur numerus vel deficiens seu necans facturam.

Thanathos. i. mortale vel mors. vnde thanat⁹ ta tū. i. mortuus tua tū. z thanatos insula gallici oceani: dicta a morte serpentū. z terra ei⁹ quocūq; gētū inuectauit ilico perimit angues. z acuit tos.

Thare interpretatur exactor vel depulzor seu nequam aut nequitia.

Tharsis acuitur in fine. z fuit Tharsis de genere Japhet: a quo cilices descēderūt. vñ z ciuitas eoz Tharsis dicta est q̄ z Tharsus d̄r: De q̄ ciuitate fuit Paulus ap̄ls Tharsus si. v̄l tharsis etiā vocat^r qdā locus Indie. vnde h̄ z h̄ tharsensis z h̄ se. Et vt dicit^r hebrei putāt generaliter mare vocari tharsis. z iterptat^r explozans.

Tharsus si in tharsis est.

Theatralis in theatrū est.

Theatrū. a theoro d̄r h̄ theatrū tri spectaculū vbi cūq; fiat semicirculi figurā h̄is: in quo stātes oēs inspiciūt: cui⁹ forma pri⁹ rotunda erat: sic z amphiteatri: s̄ postea ex medio amphiteatro theatrū facta est: sic dicit^r a spectaculo. Itē theatrū dicit^r p̄stibulū z lupanar: qz post ludos exactos meretrices p̄stituerent^r ibi. vnde theatric⁹ ca cū: z h̄ z bec theatralis z hoc le ad theatrū ptinēs. z cor. penul. natura liter theatrum.

Thebet. i. ianuaritis. z acuit in fine.

Theca ce grece latine positio: repositorium quodcūq; sit: qz ibi reponat^r aliqd̄. Vel teca dicit^r q̄si tega: c̄posita p̄ g a te go gis: qz aliqd̄ receptū tegat. Et nota qz teca si est latinus a tego caret aspiratiōe. si vō est grecū h̄z aspirationē i pri⁹ ma syllaba theca. z pdu. the. vnde cirotheca.

Thecuites mas. ge. vñ errāt qui dicūt Mulier thecuities: qz dicit^r debet Mulier thecuitis. Vnde in secūda pte vbi egi de accētū nominū definitiū in es penul. pdu.

Thema tis nen. ge. est materia dictātis: figura norma: similitudo: forma. z cor. penul. genitiui.

Theodocia iterptat^r diligēs scrutatio v̄boz v̄l mysterium diuine scripture. z dicit^r a theoro vel theos.

Theodocion fuit quidā trāslator diuinorū librorū sicut dixi in interpres.

Theodolus quidāz liber in grāmatica vbi agit de veritate z falsitate. Et cōponit a theos. i. de⁹ z dolus. z cor. do.

Theodorius ri propriū nomen viri cuiusdā. z cor. penul. fm̄ cōez vsū: s̄ inueniat^r pdu. Vñ Iuuenalis: Lauroz pueros artē docēs Theodor⁹. Ita etiam Heliodor⁹ inuenit^r penul. pdu. tñ fm̄ cōem vsū cor. De h̄ dixi in. ij. pte vbi egi de generalib⁹ regulis accētus.

Theologus. theos cōponit cū logos qd̄ ē sermo: z d̄r theos logos ga gū. i. de diuinis loquēs vel tractās. vnde h̄ theologia gie penul. acuta. i. diuinitas: sermo de deo. vñ theologic⁹ ca cū: z theologoz garis. i. de theologia tractare vel loq̄. Idem z theologizoz zaris. z cor. lo. Utrū aut̄ theologia coartet sub regulis donati dixi in tertia parte vbi egi de specie⁹ v̄boz: in ca. de v̄bo meditatiuo. Et scias qz vt dicit^r Hiero. l̄ras nescit q̄ sacra ignorat. Idē: Ama sciētā scripturarū: z vitia carnis nō amabis. Vnde in scientia: z in leo. Dic nota qz sicut dicit^r Greg. in. iiii. Moral. sicut ignotoz hominū facies cernimus z corda nescim⁹: s̄ si familiarī locutiōe eis coniugimur vsū colloquieoz z cogitationes indagam⁹: ita cū i sacro eloquio sola historia asp̄icitur nihil aliud q̄ facies videt^r. s̄ huic assiduo vsū coniugimur eius nimirū mentē quasi ex colloquationis familiaritate penetramus. Dum enī alia ex alijs colligimus: facile in eius verbis agnoscimus aliud esse qd̄ intiment: aliud quod sonant. Tanto autē quisq; noticie illius extraneus redditur quanto in solo eius superficie ligatur. Vnde in euan. z in predico.

Theonin⁹. i. theonon fuit qdā maledic⁹. vnde theonin⁹ na nū. i. maledic⁹: reprehensori⁹. z pdu. ni.

Theophania in epiphania vide.

Theophilus. theos cōponit cū philos qd̄ ē amor: z dicit^r h̄ theophilus li que de⁹ diligit. z cor. penul. Vñ in Aurora dicit^r: Theophile scribēs vir xpo mēte subactus.

Theorema. a theoro d̄r h̄ theorema tis. eligās z diligēs verboz apta descriptio: vel regula. vñ regule geometrie dicit^r tur theoremata: q̄si aptiones: qz aperiuūt z illumināt mentē lectoris: idē theozisma. z pdu. the.

Theoria rie in theoro ras est.

Theoricus ca cū in theoro est.

Theozisma vide in theorema.

Theoro. a theos dicit^r theoro ras. i. videre: qz de⁹ oia videt. z theozare proprie est cōsiderare diuina. vnde bec theozaria rie: vel theozica ce sciētia que tractat de inuisibilib⁹ vel vitā contēplatiua. vnde theozicus ca cū cōtemplatiu⁹ q̄ tū contēplatione vacat.

Theos grece latine dicit^r deus: theos nī apud grecos timoz

dicif. vñ deus dicitur theos quia timor oib⁹ colentibus eum. Uide in deus.

Theosebia. a theos et sebes pietas componit h⁹ theosebia bie i. dei cultus: et diuina pietas.

Theotic⁹. a theos dicif hec theotica ce. i. deitas. et theotic⁹ ca. i. diuin⁹ penul. cor.

Theotocos dei genitrix qñi tota diuina.

Thesaurius vide in thesaurus.

Thesaurizo zas in thesaurus exponit.

Thesaur⁹. theca componit cū aurū: et dicif h⁹ thesaur⁹ ri. i. aurū repositū: vñ locus vbi aurū reponit. vnde thesaurarius ri nū: et h⁹ thesaurari⁹ q⁹ thesaurū h⁹ in sui custodia. et thesauraria rie ei⁹ dignitas. et thesauro ras facere thesaurū: thesaurū cōgregare. Itē thesaurizo. Uñ Paulus ad Ro. ca. ij. Thesaurizas tibi irā. i. qñi eēt thesaur⁹: et qd⁹ p⁹ciosus cōgregas tibi irā dei siue penā: nā iratus videt de⁹ qñi penā iuste infert: et dicif thesaur⁹ qñi theca auri.

Thesbites interpretat⁹ auertēs vel captiuator siue festin⁹ ad intelligēdū. et pdu. bi.

Thesis grece latine dicif positio. vñ thesis dicif vocis positio. i. finis vñ depressio. Et inde thetic⁹ ca cū possiu⁹ vñ positiuus et euandrius.

Tessalonica. tessalus qdā rex fuit. vnde tessalos quedā ciuitas: tessala qdā regio. et tessalonica qdā ciuitas dicta est. vnde tessalus la li: et tessalicus ca. i. et hic et hec tessalonicensis et hoc cense.

Theticus ca cū in thesis est.

Thetis tis vñ theticos fe. ge. pma pdu. i. mare vñ vxor oceani. h⁹ thetis vel thetidis pma cor. i. mater Achillis. Uñ in Auroza: Nō thetidi bacchū caupo maritat ibi.

Thiriatura re interpretat⁹ illuminata siue illuminans. et corripit penultimam.

Thiria interpretat⁹ timēs deum.

Tholomaida interpretat⁹ ad mēsurā deducēs. et cor. penul.

Thomas interpretat⁹ abyssus vñ geminās: et grece didim⁹ dñ qz quo plus ceteris dubitauit eo alti⁹ veritatē resurrectionis agnouit: et dicif thomas qñi tot⁹ means in dubitatione. vel thomas qñi theos me⁹. i. de⁹ me⁹: propter vñ qd⁹ dixit cū certus credidit. i. deus meus et dñs meus. et ē etym⁹ mo. fm quosdā. Etia thomas dicif a thomos qd⁹ ē diuisio siue sectio: qz ab alijs in fide resurrectionis diuisus et sectus fuit. Itē abyssus pōt dici eo q⁹ pfunditatē deitatis penetrare meruit qñ ad sui interrogationē xps sibi rñdit. Jo. xiiij. Ego sum via veritas et vita. Pōt etiā gemin⁹ dici eo q⁹ resurrectionē xpi qñi geminate et in duplū plus q⁹ alij cognouit. nā illi cognouerūt videndo: iste videndo et palpādo. Et scias q⁹ vt dicit Hamfridus ep⁹: nō est credēdus iste discipulus p⁹ ceteris minor⁹ meriti fuisse vt ipe solus iudicaret indign⁹ visione dñi: h⁹ nō eū vidit: qz nō erat cū alijs qñi venit. Quid dicis amator singularitatis: cōia opa: cōia loca: cōes oñones: cōez victū: cōes obseruationes. qd fastidis: xps rex n⁹ in medio terre salutē opat⁹ est. xps mortuus est vt dei filios in vñū congregaret. xps nascēs locū in diuerso nō habuit. Sectemur ergo cōez victū: diligam⁹ cōem regulā: instituta cōia et maior⁹ imitemur exēpla. Nō te spūs vite sequit⁹ a ceteroz vnanimitate diuisum magis q⁹ aia membrū qd⁹ a ceteris est precisum. nō te sequit⁹ in sua dispōne q⁹ non cōuenit nisi colligere. Sic nota q⁹ hō pōt solitari⁹ viuere dupliciter. Uno modo qñi societate humanā nō ferēs propter animi seuitiā vel aliā irrōnabile cām: et h⁹ est bestiale: et otra naturaz hoīs: qz sic dicit pbs in pmo politi. hō nāliter est aial sociale. Alio modo p⁹ h⁹ q⁹ totaliter diuinis reb⁹ et contēplationi inhereat: et hoc est supra hominē. Et iō pbs dicit in pmo politi. q⁹ ille q⁹ alijs non cōicat est bestia. i. bestialis: aut deus. i. diuinus vir.

Thomaculū li dicif a thomos. et dicunt⁹ thomacula intestina propter diuisiones et sectiones.

Thomos grece latine dicif diuisio vel sectio vel incisio. vñ apud nos hic thomus mi dicif idez. et thomos dicif etiā

liber vel volumen propter multas diuisiones et replicationes chartarum.

Thomus in thomos vide.

Tophet lata et spaciofa via: gebēna pauoris interpretat⁹.

Thoralis in thoro vide.

Thorat hebzei: latini legē appellāt. i. qñq⁹ libros moysi. vñ dicit Hiero. i. plogo regū: Di sunt qñq⁹ libri moysi quos pprie thozath. i. legē appellāt: et interpretatiōib⁹ dicif thozat vel pentateuchū.

Thorus ri dicif lect⁹: et proprie q⁹ solet eē de herbis: sic in expeditione. vñ et sic dicif ab herbis tortis quibus fit vel q⁹ accūbentiū humeris superponunt. vñ h⁹ et h⁹ thoralis et h⁹ le: et h⁹ thoralis: vel thoralis lis lōga mappa. vel etiā sic dñ quicqd in lecto sternit. inuenit torus sine aspiratiōe: De quo vide in suo loco.

Thronus ni sedes regalis in quo sedent reges ppter tutelā corporis sui. vñ throni dicti sunt angeli q⁹ latine sedes dicunt⁹. Et vt dicit Greg. throni illa agmina sunt vocata quibus ad exercendū iudiciū deus semp presidet. Quia enī thronos latino eloquio sedes dicimus: throni enī dicunt⁹ sunt hi q⁹ tāta diuinitatis grā replent vt in eis dñs sedet et p⁹ eos sua iudicia decernat. In thronis autē deus sedet et quiescit dū eos in se quiescere facit. Et a thronus p⁹ cōpositionē intronizo zas. i. in throno et sede ponere: collocare. Et thronus na nū qui nullam partē regni habet. et corripit primā thronus.

Thuribulū. a thus et bolus componit h⁹ thuribulū li quia bolus thus in eo ponat⁹: vel qz ibi thus mordet et cremat. Vel thuribulū deriuat⁹ a thus: et est simplex. et dicif thuribulū vas ad thurificandū aptū. Q⁹ autē dicif thuribulū qñi thus bolos. i. morcellos cremans etymo. est. et h⁹ vñ mū magis mihi placet.

Thuricremulū li. i. incensuariū: qz in eo cremat thus. et componit a thus et cremo mas. et cor. mu. Et cōuenit dici Pone timiama in thuricremulo. Uide in epithimū.

Thuridus. a thus dicif thuridus da dū: et thureus rea reū de thure existens: vel ad thus pertinēs: vel fumosus. Hiero. sup Jsa. Unusquisq⁹ alteri⁹ querat auxiliū faciē thuridam pallore circumferens.

Thurificina in thurifico cas est. et pdu. ci.

Turifico cas. thus componit cū facio: et dicitur thurifico cas incensare: vel incensum facere: vel sacrificare. vnde h⁹ et h⁹ thurifex facis sacerdos vel incensator. vnde h⁹ thurificus sacerdotiū. et hec thurificina ne locus vbi thus efficit: vel etiā spargit: vel sacrificat.

Thus thuris a theos quod est deus dicif. et est thus arbor Arabie imensa et ramosa. et ē fe. ge. thus pro arboze: et ei⁹ fructus similiter dicitur hoc thus ge. neu. et quedā maneries eius apud nos dicitur masculū: quia fit natura rotundū in modū testiculorū. reliquū vō planū et pene scabrosum minus optimū. Et dicif thus a theos quia in sacrificijs deoz adolef et sacrificat. et fm hoc habet aspirationē. Vel tus turis dicif a tūdendo qz tundif: vñ qz habile est ad tundendū. et fm hoc caret aspiratione. Et hoc etiā libanū dicif a monte libano vbi colligit. Et inde thureus rea reū: et thuridus da dū. i. de thure existens: vñ ad thus pertinens: vel etiam fumosum.

Tusculū li dimi. parū thus: et format⁹ a thus addita culum et corripit penul.

T ante 3

Tiara re est pilleū sacerdotale. Item dicit quedam glosa in xxiiij. Exodi. Tiara cidaris et mitra vocatur: quia caput pontificis tegebat et ornabat. et producit penultimā. Uñ Quidius Methamorpho. xi. Tempora purpureis tentata velare tiaris.

Tiberias tiberiadis feminini generis ciuitas facta ab Herode in nomine Tiberij cesaris: a qua et lacus mare tyberiadis dicitur omnibus iudee salubrior. Joannis sexto: Post hec abiit Iesus trans mare galilee quod est tiberia

dis. et corripit penultimam. et dicitur mare id est lactis vel stagnū aque dulcis quod fluit a iordane. dicitur autem hoc stagnū mare: quia videlicet hebraico ideomate aquarum dulcium congregatio appellatur mare. dicitur autem mare galilee: propter regionem adiacentem que sic dicebatur. dicitur vero mare tiberiadis propter civitatem illam que sita erat in ripa huius stagni: et dicitur hoc mare sine stagnū magis esse tiberiadis quam galilee: quia civitas magis specificat quam regio.

Tiberinus nomen masculinum. generis fluminis romanus a Tiberino rege albono in eo submerso dicitur. nam ante a colore aquae albula dicebatur: quia nihiibus albus fieret. idem dicitur tiberis: vel tibris brianus: sicut a Tiberino: sed tiberis in quotidiano sermone: tibris in versu dicitur. unde tiberinus na nū: et pdu. ri.

Tiberis penultimam. cor. in tiberinus exponitur.

Tibia. a tibia quod est iuncus dicitur hec tibia bice: cruris propter longitudinem. unde hic et hec tibialis et hoc le. et hoc tibiale lris: quod a braciis dependet ad tibias tegendas. Idem et alio nomine dicitur tubic: quasi tibic: quia tibias tegat. vel dicitur a tibia et braciis: quia a braciis versus ad tibias perveniat. Item a tibia dicitur tibia bice: quoddam instrumentum musicum: quia primum de ceruinis et gruinis tibijs et cruribus hinculorum fieret: sed postea abusive vndeque fieret. unde tibianus na nū: ad tibiam pertinet vel ad tibiam faciens.

Tibialis in tibia est.

Tibicen. a tibia et cano componitur hoc tibicen cinis: qui canit cum tibia. Tibicines etiam dicuntur fulcra bifurca quibus dormimus sustentatur: quod aliter dicitur dicitur. unde in ix. ca. Matth. dicitur: Et cum Jesus in domum principis venisset: et vidisset ibi tibicines. id est lugubre carmen canentes. Antiquitus enim tales ad exequias vocabantur ut suo carmine vivos provocarent ad luctum. unde legitur in ix. viere. Vocate lamentatrices: et cor. penultimam. tibicines: sed in nomine tibicen pdu. penultimam. unde quidam: Tibicen longo: tubicen liricen brevando. Et ratio est: quia sic dicitur Psalms. in. iiii. li. A cano composita masculina sunt: quod in cen definitia in core. hinc penultimam. ut tubicen: fidicen. excipitur unum tibicen: quod idem solum productam habuit penultimam. quia syneresis facta est duorum. id est brevium mutatione in unam longam. debuit enim in geminari: quia solet plerumque in compositioe a in in querti: ut cado incido: tuba tibicen. sic ergo tibia tibicen faciebat ex quo factum est tibicen:

Tibicina cine: mulier que canit cum tibia: et tibicen dicitur: et cor. penultimam. siue ci.

Tibicines in tibicen est.

Tibin. id est scirpus vel genus vasculi in modum scrinij: et ex virgulis agrestibus contextum.

Tibur in tiburtus est.

Tiburtus si fuit quidam vir de cuius nomine civitas sic dicta est: hoc tibur huius tiburis. unde hoc et hoc tiburis et tibur. et hoc tibur huius tiburis. et tiburtio onis et tiburinus na nū.

Titio a torreo res dicitur hoc titio onis quasi torritio: et est idem quod torris. unde titionarius riarum. et hoc titionarium narium: locus ignis ubi titiones morantur: vel instrumentum mittendi titiones in ignem. et titionorum naris. id est titionibus preparare: vel eos in ignem mittere. et componitur: ut atticinorum naris sicut dicitur Aug. Pap. etiam dicitur: Titio vulgo dicitur perustum lignum. Isa. vij. Cor tuum non formidet a duabus caudis titionum.

Titonarium rij in titio vide.

Titonorum naris in titio est.

Ticon. id est medium.

Tigillum li dimi. parvum tignum.

Tignatus ta tum in tignum est.

Tignosus sa tum in tignum exponitur.

Tignum. a tego gis: vel a tegula dicitur hoc tignum gni. et dicuntur tigna vel ipsa laquearia vel ligna que ipsis laquearibus ibi laqueantur. unde tignosus sa tum. id est tignis plenus. et tignatus ta tum: tignis paratus vel ornatus. et tignarius riarum ad tigna pertinens: vel quod tigna in tecto disponit. Idem et sarcitector sicut dicitur Aug. Tignum a tegendo dicitur: tecto enim imponitur ut in eo cetera supponantur. unde ligna illa que ascendunt ad acumen edificij directe et totum tectum supportant tigna appell-

lantur. vide etiam in stignatio.

Tigris. medi et pse vocant tigrim sagittam. unde hec tiger gris. vel tigridis serpens dicta est propter velocitatem. et sicut quidam fluvius est ignis vel tigridis: quia velocis est sicut dicitur Aug. Ambr. aut in. vi. hexame. sic dicit: Natura tigris interpellat ferocitatem et iminentem eam parte pede reflectit. nam ubi vacuum sobolis cubile repperit illico vestigijs raptoris insistit: atque ille quis equo vectus fugaci: videns tamen velocitate fere se posse perveniri: nec evadendi velle suppetere sibi posse subfidium: tetham hinc fraude molitur: ubi se contiguum viderit: spera de vitro percipit. at illa imagine sui ludit: et sobolem putat: reuocat impetum: colligere fetum desiderans. rursus inani spera tenta totis se ad comprehendum equitatem viribus fundit et iracundie stimulo velocius fugienti iminet. Iterum ille obiecto sequente retardat: nec tamen sedulitate mentis memoria fraudis excludit: cassam versat imaginem et quasi lactura fetum residet sic pietatis sue studio decepta et vindictam amittit et ple. De nam etiam tigridis dicitur Isai. xij. ethymo. Tigris inquit vocata propter velocem fugam. ita enim noiant pfer et greci et medi sagittam. Est enim bestia varijs distincta maculis virtute et velocitate mirabilis: ex cuius nomine flumen tigris appellatur. quia is rapidissimus sit omnium fluviorum. Das magis hircania gignit. De tigride etiam narrat Aug. in li. de civi. dei: Legimus inquit in Plinio inanimissimam aspersionem a parte familias in egypto domitam quotidie de caverna sua egressam: et a mensa eius annonae percipere solitam. Legimus in marcellino tigridem mansuetam factam ab India astasio principi missam.

Tilia. a telu dicitur hoc tilia lie: quidam leuis arbor: quia sit utilis ad versus telorum. unde tiliatus ta tum: et tiliolus sa tum. id est rasibilis vel flexibilis vel ad tiliam pertinens.

Tiliatus ta tum in tilia est.

Tiliolus sa tum in tilia vide.

Timalus. a tima quod est flos dicitur hoc timalus timali quidam piscis: quia fragrat sicut flos. unde timalinus na nū.

Time grece: latine anima sicut dicitur Papi.

Timeo mes mui mere. id est metuere. unde timor moris. Timeo componitur ut extimeo mes: ptimeo mes. Et est timeo actiuum cum suis compositis: et caret superi. et cor. hac syllaba ti. unde quidam Qui de timet morte plurima mente videt. A timeo dicitur timesco scis inchoa. vide in metuo metuis: et in timor.

Timeus. a timeo dicitur hoc timeus mei: liber platonis quasi floridus: vel quasi flosculus: quia ibi flosculi proprie comprehenduntur: vel dicitur sic a discipulo quodam platonis Timeo nomine. Vel timos grece: latine dicitur mens: inde timeus mei penultimam. pdu. liber platonis: quia ibi multa de diuina mente continentur.

Timiama. a timus hoc timiama matis quidam herba vel species valde redolens: que in quibusdam locis vtuntur loco incensi sicut dicitur Aug. Item timiama erat quedam sectio diuersarum specierum quam sacerdos in altari timiamat adolebat. de qua dicitur Exo. xxx. Sume tibi aromata stactem: et onica: galbanum: et thus lucidissimum: equalis ponderis erunt omnia: faciesque timiama et pdu. penultimam. nti timiama. unde in Aurora dicitur: Ex quo spirat odor: et timiama frequens.

Timiamaterium. a timiama dicitur hoc timiamaterium rij. id est thuribulum: quod et epithimum dicitur ab epi et thim vel timiama sicut dicitur Du. Vel ut quidam dicunt Timiamateria dicebantur vasa in quibus timiama suabatur. et dicitur timiamaterium a timiama et terion: quod est status quasi vas in quo stabat timiama. vel dicuntur timiamateria vasa in quibus teruntur species ex quibus conficitur timiama: et tunc componitur timiamateria a timiama et teroris. Viere. liij. Tulerunt hydrias et timiamateria.

Timiamaticus ca cum: a timiama dicitur.

Timidus. a timeo mes dicitur timidus da dum: qui semper timet. Timens vero dicitur quod ad tempus formidat ex causa. sicut distinguitur pauidus et pauens: puuidus et puuidens: supbus et supbies languidus et languens: furibundus et furiens: et filia. unde hoc timiditas tatis. Et comparatur timidus diorum simus: Et est timiditas animi vitium sempiternum: quod est etiam si timor non sit: timor vero accidens est. atque sicut Domerius ait: In

achille fuit aliqui timor: timiditas nunquam. vide in timor.
 Uel sic fm Pzif. qd hmoi denotatiua definentia in idus:
 demonstrant in se hre ea ex qbus deriuant: vt herbidus q
 hz herbam: timidus q hz timorem: ravidus q hz rabiem.
Timulus. a timo dicitur timulus na nu. i. floridus vl dulcis
 z suavis. vñ z timinū dicitur vel suauē z odoriferum.
Timo grece: latine dicitur flos vel floreo. vñ hoc timū genera
 liter dicitur flos: specialiter tñ quedā herba dicitur timus vl timus:
 qz talis flos valde redolet. Item timo vl timos grece di
 citur mens latine.
Timor. a timeo mes dicitur h timor moris. vnde timorosus
 sa sum: timore plenus. Et comparat. Et est timor accidēs
 dolor mentis extrinsecus ex aliqua accidenti actione. z ē
 timor p tpe: s; timiditas est animi vitiū sempiternū sicut
 dixi in timidus. est igit in viro forti quicq timor. timidi
 tas nunquam. Qualis aut hō timens efficiat pallidus: dixi in
 formido das. Scias quattuor esse timores. s. mūdānū
 siue humanū: seruile: initialē: castū vel filialē siue amica
 bilē. Humanus timor vt dicit Lassi odorosus: est: qñ time
 mus pati pericula carnis vel pdere bona mūdi ppter qd
 delinquimus. hic timor malus est qui in pmo gradu cuz
 mūdo deserit que dñs pbibet in euangelio dicens. No
 lite timere eos q occidūt corpus aiaz aut nō pñt occidere.
 Timor aut seruilis est vt ait Augu. qum ppter timorem
 gebēne stinet se hō a pctō qui suam iudicis z penas me
 ruit: z timore facit quicqd boni facit: nō timore amitten
 di eternū bonū qd nō amat: sed timore patiēdi malū qd
 formidat nō timet ne pdat amplexus pulcherrimi sponsi
 sed timet ne mittat in gebennam. Bonus est iste timor z
 vtilis s; insufficientis p quē fit paulatim osuetudo iustitie
 Ex predictis nota q aliqd dicit aliqd ex timore serui fa
 cere qd facit coactus metu pene. z psequens cū tristitia.
 mallet enī nō facere nisi pena timeret. vide in opus. z suc
 cedit initialis timor qñ incipit qd durū erat amari. z sic
 incipit excludi seruilis timor a charitate. Et succedit de
 mū timor castus filialis siue amicabile: quo timemus ne
 sponsus tardet: ne discedat: ne eū offendamus: ne eo care
 mus. timor iste de amore venit. ille quidē seruilis est vti
 lis: sed nō pmanens in eternū. sed iste timor diuinus: ius
 stitie comes est p oēs gradus. hic timor donū spūscū est
 z creatus ex amore dei: z iō dicitur amicabile vel filialis:
 inquantū deus dicitur pater noster. vel etiā dicitur castus in
 quantū dicitur deus metaphozice sponsus aiaz nraz. iste timor
 in patria erit sicut alia dona: sed nō habebit oēm illū vsū
 quē mō hz. facit enī nos tunc reuereri dñm: nō timere se
 parari a deo vel eo carere. Numerus aut istoz timoz sic
 pōt sumi: Timor hic distinguitur fm ordinē timentis ad
 deū: cui p vnū timorē magis appropinquat vel distat qz
 p aliū. Quin enī timor in fuga mali consistat malū aut fit pe
 ne z culpe: erit enī timor quidā q consistit in fuga mali cul
 pe tñ p quā hō a deo separat. s. timor castus vel filialis:
 alius aut q consistit in fuga mali pene. Pena aut est duplex
 vna p cuius vitiationem pctñ quicqz committit: sicut tpales
 sūt pene: z picula carnis: sed hanc penā refugit timor mū
 danus vel humanus. alia p cuius vitatiōe nunquam fit pec
 catū sed magis vitat: sicut pena que erit post hanc vitā: z
 hanc penā fugit timor seruilis. Alius aut timor est q fugit
 vtriusq malū culpe z pene. s. initialis qui habet oculos ad
 vtriusq: z ideo medius inter seruile z castū. Ex dictis pa
 tet q nō est eadē pena quā respicit timor mūdānus z ser
 uilis. initialis vō z seruilis eadē penā respiciunt: sed ser
 uilis tanqz principale obiectū: initialis aut nō sed magis
 malū culpe. vñ magis se tenet cū casto timore qz cū serui
 li. Aduerte etiā q timor initialis est in inchoata charita
 te: sed nō est in pfecta charitate: z quantū crescit charitas
 tantū decrescit iste timor qstū ad metū pene. i. quantū ad
 id qd facit timere penā: z qstū ad tormentū scie. nam
 quāto plus diligimus tanto minus timemus. seruilis aut
 timor nō ē in inchoata charitate: nec intrat charitas nisi
 prius iste timor exeat. Et scias q quedā glofa dicit super

illud Isaie. xxxv. Nolite timere. dicit: Timor vnus dei
 alios expellit. Itē nota q timor mūdānus pprie dicitur
 quo timemus bona mūdi pdere z tpalia. Timor vō huma
 nus quo timeamus carnis pericula pati. Itē animaduer
 te q hz xps timorē pene habuit: nō tñ in eo fuit timor mū
 danus vel seruilis vel initialis: qz mūdānus malus est:
 z in pmo gradu cū mūdo deserit. Seruilis vō vel ini
 tialis in pfecta charitate nō est. nullus ergo istoz timozū
 fuit in xpo. Quis ergo fuerit timor ille quo penā timuit.
 Et potest timor ille dici naturalis siue humanus qui oī
 bus hoībus inest: quo hoīes mors atqz formidat pena.
 z dicitur timor iste naturalis: nō qz accesserit hoī ex natu
 ra: qz natura prius fuit instituta: qz nō fuit iste cōcreatus
 hoī: nec de bonis naturalibus: sed qz ex corrupta natura
 p pctñ homini aduenit: cui corruptio inoleuit tanqz est
 naturalis. z est iste timor in hoīe effectus peccati. vide in
 propassio. Sed potest dubitari de eo qd dictū est: qz ti
 mor mūdānus vel humanus semp malus est. sic enī vi
 detur q semp malū sit timere pati pericula carnis: vel pd
 dere bona mundi: qd tñ nō est verū. Ad hoc dico q non
 quicunqz timeat piculū carnis dicitur humanus: nec quicunqz
 timeat amissio tpalis dicitur timor mūdānus: sed tñ qñ
 talis timor est inordinatus: z ideo semp sonat in malū.
 Item potest queri. Dis actus timoris ex aliquo amore
 pcedit. sed actus timoris seruilis nō pcedit ex amore
 charitatis: ergo pcedit ex amore libidinoso: ergo est ma
 lus. Ad hoc respondeo: actus seruilis timoris qñ bonus
 est: nō ex amore gratuito: nec ex amore libidinoso: sed ex
 amore naturali pcedit: quo quis vult consistentiā z bñ esse
 sui subiecti: z ideo horret omnē penā siue quā experiē
 tia docet: sicut in naturali timore: siue quā fides demon
 strat: sicut in serui. Item osuenit sic obijci: Quicquid ē
 a spūsancto pōt esse simul cū ipso: sed timor seruilis non
 habet simul cū spūsancto: qui sine charitate nō habet cū
 quo nō est timor seruilis: ergo timor seruilis nō est a spū
 sancto. Ad hoc dico q quedā sūt a spūsancto: z tñ nō sūt
 cū spūsancto: sicut fides inordinata z timor seruilis: qd qui
 dem nō est nisi ppter defectū z comitantē. Quedā vō sūt
 a spūsancto sicut charitas: quedā vō cū spūsancto: sed nō
 ab ipso sicut pctñ veniale: quedā nec ab ipso nec cū ipso
 sicut peccatū mortale. Et scias: qz in. xxviii. Job dicitur: Ecce
 timor dñi ipsa est sapia: z recedere a malo intelligentia.
 Uolo etiā te scire q sicut dicit Greg. in pastozal. Antū
 q enī patres nostri nō reges hoīum: sed pastozes pecozū
 fuisse memorant. z qum Noe dñs filijsqz eius diceret:
 Crescite. z multiplicamini z replete terrā. ptnus adiun
 xit: Et terroz vester ac tremoz sit super cuncta aialia terre:
 quoz videlicet terroz ac tremoz: qz esse sup aialia terre p
 cipit: pfecto esse sup hoīes pbibet. hō qppe brutis aiaz
 libus. nō aut hoībus ceteris nāliter prelatus est: z iccirco
 ei dicitur: vt ab aialibz nō ab hoīe timeat: qz nō naturā sup
 est ab equali velle timeri: z tñ necesse est vt rectozes a sub
 ditis timeant: qñ ab eisdē minime deū timeri deprehen
 dit: vt humana saltē formidine peccare metuāt: q diuina
 iudicia nō formidant. Nequaquā nanqz pzepositi ex hoc
 quesito timore supbiant. in quo nō suā gloriā: sed subdi
 toz iusticiam querunt. in eo enī q metuunt sibi a puerse
 viuentibus exigunt quasi nō hoībus sed aialibus dñant
 qz videlicet ex q pte bestiales sunt subditi: ex ea debent
 etiā formidini iacere substrati. sed plerūqz rector eo ipso
 quo ceteris platione peminet: elatione cogitationis intus
 mescit. z dū ad vsū cuncta subiacent dū ad vota velociter
 iussa cōplent: dū oēs subditi siq bene gesta sunt laudibz
 efferunt: male gestis aut nulla auctoritate contradicūt dum
 plerūqz landant etiā qd reprobare debuerūt. sed seducti
 ab his que infra suppetūt semp animus tollit: z dū foris
 imenso fauore circūdat: intus veritate vacuat: atqz obli
 tus sui in voces se spargit alienas: talemqz se credit: quas
 lem z foris audit: non qualem intus discernere debuit.
 Subiectos despicit: eosque equales sibi nature ordine

nō agnoscit: et quos fortes p̄tatis excesserit trāscendisse se et vite merit⁹ credit: cūct⁹ se existimat ampli⁹ sape q̄b⁹ se videt ampli⁹ posse. vide in seruitus. vide et in spūs. de timoris dono. vide et in spes. vide et i rector: et i iusticia.

Timoratus. a timeo mes vela timor d̄r timorat⁹ ta tū: et timorosus sa sū. i. timore plenus. vñ in actibus: **U**iri timorati: Et cōparat vtrunq̄.

Timothēus discipulus pauli fuit. et acuis penul.

Timos. i. mens. vide in timo.

Timpanistria. a timpanū d̄r h̄ timpanistria stria q̄ canit cū timpano: q̄ et tīpanotria d̄r. **P**laur⁹: Timpanotriā amat. Itē pp̄ba: In medio iuuenularū tīpanistriarū: s̄m Du. **P**ap. vō dicit: Timpanistra vel timpanistria q̄ in timpano canit cōe est: sicut citharista et organista.

Timpanotria in timpanistria est.

Timpanū. a tinnio nis d̄r h̄ timpanū: quoddā instrumentū musicū. s. pellis vel coriū ligno ex vna parte cōtextū. et d̄r sic: qz tinniat: vel d̄r a titon qd̄ ē mediū: qz mediū est. Est enī vna pars media symphonie in similitudinē cribri: et virgula pcutit vt symphonia. vñ timpanū d̄r meditullū rote in quo radij infigunt: vel circūferentia rote. vñ timpanizo 3as: timpano cantare.

Timus mi in timo vide.

Tina: ligna de quo salomon gradus fecit in domo dñi in cognita sunt ligna etiā peritioribus iudeoz: vt dicit **P**ap. Sed sup. iij. Regū ca. x. Attulit ex ophir ligna tina dicit glosa Imputribilia spinosa in similitudine albe spine. tina candida sunt et rotunda. et inuenit in biblijs corretis duplex littera scilicet tina per duplex i: vel tina p̄ simplex i.

Tinctio tas penul. cor. in tincto ctas est.

Tincto. a tingo gis xi ctū: u in o fit tincto ctas frequē. tingeret: a quo tinctio tas frequē.

Tinctoz crozis dicit qui tingit: et deriuat p̄ tingo gis xi ctū tinctu: u in o fit tinctoz: et oz in rix fit tinctrix tricis: mulier que tingit.

Tinctricula le dimi. partia tinctrix.

Tinctrix a tingo vel tinctoz: oz ouersa in rix fit bec tinctrix. vide in tinctoz.

Tinctus cta ctū in tingo est.

Tinea. a tero ris d̄r bec tinea nec: vestimētoz vermīs: qz terat. vel d̄r a teneo: qz teneat et infidiat quousqz corrodat. vnde tineosus sa sum.

Tingibilis in tingo gis est.

Tingo gis xi ctū tingere. i. tinctura inficere: colorare: infundere. vñ tinct⁹ cta ctū. et tinctum aduer. et h̄ et h̄ tinctibilis et h̄ le penl. cor. habile ad tingēdū: et h̄ tinctura re. **T**ingo cōponit: vt tingo gis xi ctū. i. fil tingere: detingo gis. i. tincturā remouere: intingo gis. i. in tincturā fundere: retingo gis. i. itez tingere: vñ tincturā auferre: subtingo gis. i. subtus vel parū tingere. **T**ingo et ei⁹ cōposita actiua sūt et faciūt p̄teritū in xi supi. in ctū: et nō h̄z u post g.

Tinnionis niti itū nire. i. liq̄de et pure et lenit sonare. et proprie d̄r de ere vel alio metallo. et vt dicit **P**ris. deficit i prima et scda p̄sona pp̄rie: in tertia sepe inuenit. et ē onomotopeū. i. verbū fictitiū inuentū ex q̄litate soni illi⁹ rei cui ouenit. Improprie tñ qñqz inuenit in prima et scda p̄sona. vñ h̄ tinnitus: et tinnito tas frequē. et tinnul⁹ la lū: et tinniens tis ge. ois. **T**innio cōponit: vt tinnio: p̄tinnio retinnio: subtinnio nis. i. parū vel subt⁹ tinnire: vel ab inferiori p̄te tinnitū reddere. et pp̄rie d̄r de psalterio vbi aliqd supponit vt melius tinniat.

Tinnito tas in tinnio nis est: et pdu. ni.

Tinnulus a tinnio nis d̄r tinnulus la lū. i. tinnies. Itē tinnulus li sonus liq̄dus: lenis: et purū s̄m **P**api. **D**iero. in p̄logo **J**ob: Interdū quoqz et ricinus dulcis et tinnulus ferē numeris lege solutis.

Tintinabulū li. a tinnio nis qd̄ videt esse verbū fictitiū d̄r h̄ tintinabulū li s̄m **D**u. Et **J**fi. dicit: Tintinabulū de sono vocis nomen accepit: sicut plausus manū et stridor

dentū et valuarū: et cor. penul. vñ in **A**uroza d̄r: **A**urea cū malis se tintinabula iungunt.

Tispana ne fe. ge. hordeū decorticatū d̄r. vñ. ij. **R**eg. ca. xvij d̄r: quasi ficcas tispanas.

Tipbonicus ventus s̄m aliā translationē d̄r ventus tēpestiuus. et d̄r tipbonicus a tipbos qd̄ est inflatio. **J**dē et euro aquilo. et cor. penul tipbonicus.

Tipicus ca cū penul. cor. in tipus exponit.

Tipus pi. i. figura vel forma: vel status vel similitudo. vñ in. ij. li. **R**eg. ca. xij. Traduxit in tipo laterū. i. in similitudinē. et tipus d̄r qdā herba q̄ in aquis nascit: et ab aq̄ inflat. vñ et ambitiosoz hoīum: et sibi placētū tumor et supbia tipus d̄r. vñ et est qz ab illa herba frigida febres tipi dicunt. vñ tipicus ca cū. i. figuratiuus. vñ tipice aduer. i. figuratiue. et etiā tipica febris quā qdā periodicam dicunt.

Tyrannicida. a tyrannus et cedo dis cidi cōponit h̄ et h̄ tyrannicida de penul. cor. q̄ occidit tyrannū. vñ h̄ tyrannicidū cidi occisio.

Tyrannicidū dij in tyrannicida est.

Tyrannis dis penul. cor. gti: et exponit in tyrannus.

Tyrannulus li dimi. paruus tyrannus.

Tyrannus a tyro qd̄ est fortis: d̄r hic tyrannus. i. fortis rex. **O**lim reges et tyranni nullā habebāt differētiā. vñ fortes reges tyranni vocabant: sed postea accidit tyrannos vocari pessimos et improbos reges luxuriose diuinationis: cupiditate et crudelissimā dominationē in populis exercentes. **A** tyro qd̄ est angustia: qz angustiant et cruciant suos. vñ tyrannicus ca cū. et h̄ tyrannia nie. et h̄ tyrannis nidis. i. crudelitas s̄m **D**ug. Et scribit tyrannas p̄ duon. **S**reg. aut in moral. dicit: qz tyrann⁹ est pp̄rie q̄ in republica nō iure principat.

Tyrriaca. tyrus d̄r quidā serpens. vñ h̄ tyriaca ce penul. produ. antidotū serpētū quo venena pellunt vt pestis peste soluatur.

Tyrrius ria riū in tyrus vide.

Tyro grece: latine d̄r fortis vel angustia. et inde deriuat h̄ tyronis. i. nouus miles: nouit electus ad militiam: qz fortis ad hoc officiū solet elegeri: vel qz acquirendā probitatē multū se angustiat. vñ et tyro d̄r ignarus et rudis qui aliquid incipit exercere: et pdu. primā tyro p̄ milite. sed h̄ tyrus p̄ regione eā cor. vñ versus: **P**ro regiōe tyro p̄ fortis milite tyro.

Tyrocinū. a tyro onis d̄r h̄ tyrociniū nij: noua militia officii tyronis: rudimentū initiū: nouitas militie. Itē a tyro d̄r tyrocinoz naris: et cor. ci: et pdu. primā: sicut tyro.

Tyrocinoz naris in tyrociniū est.

Tyrrenus in lida est.

Tirsus. teria cōponit cū sursū: et d̄r h̄ tirsus si: generalit̄ oīuz olerū vel herbarū medi⁹ frutex: sic dicitur: qz a terra sursū ascendit. **T**irsus etiā d̄r baculus vel ramus cū frondib⁹ quo vtunt in sacrificijs **B**achi. vel tirsus genus cimbali in modū quadrata figure factū: qz ab vtraqz p̄te tenet: et tam aperiendo q̄ claudendo sonat.

Tyrunculus li dimi. paruus tyro.

Tyrus. a tyro qd̄ est fortis vel angustia dicit h̄ tyrus quedam insula: et quedā ciuitas sic dicta ab angustia loci. vñ et tyrus angustia interpretat. et inde tyrius ria riū gentile vel patrium. Itē tyrus dicit quidā serpens. Itē tyri dicit caseus: sed tunc est primitiū. vide in tyro. De tyro ciuitate dicit glosa **J**sa. xxij. sup illud: **O**nis tyri. et tyrus ciuitas nobilissima chananeoz: cum bec **J**saias predicabat: insula magni maris erat. **P**ostea aut longo tpe **N**abuchodonosor voluit continentē quasi contiguam eā facere terre: sed multo frustratus labore nō potuit. **Q**ui aut in ciuitate erant cum non possent resistere qui naues potuerunt arripere fugerunt in egyptū: et in moab et in vicinas regiones. vñ **N**abuchodonosor furore accensus naues succendit: ciuitatem subuertit: captiuos abstraxit: et in chaldeam reuerso datum est ei a domino pro tyro regnū egypti. reedificata a tyro post septuaginta annos quā

Alexander pgeret ad captiuandū egyptū dimisit ibi ptez exercitus z terre eā equare voluit z nō potuit. Egipto vō subiugata ethiopes z multas alias gentes secū adduxit: z lapidibus z arborib⁹ cōtinentē otiguā terre fecit: ciues cepit: ciuitatē subuertit. nunc autē Isaias de illa captiuitate loquit^r quā nabuchodonosor fecit. hoc vō iō accidit: qz quī Hierusalē cepit: z pplus in captiuitatē ducere a chaldeis tpe Sedechie: tyrus q̄ debuit cōpati cepit insultare. hanc miserā pdicit Isaias dicens: Onus tyri zc. Et Hiero. i. Hieremia loquēs de tyro dicit: Reuersus filijs israel de captiuitate sub zorobabel z neemia: tyrij nō longo tpe post reuersi sunt: cū eis amicitia diuincti sūt: nec iā diuitias retinebant: sed in Hierusalē dño offerebant. ad predicationē etiā Pauli z tyrij z sydonij ouersi sunt.

Tysicus ca cū in tyfis vide.

Tysis est vlcera in pulmone z tumor: sic dicta grece: qz sit cōsuptio corporis totius. vñ tyfiscus ca cū penul. cor. tali infirmitate detentus.

Titan nis mas. ge. interpretat^r illuminatio vñ illuminās. vñ dicti olim titanes sunt quidā fortissimi viri q̄si illumina tores mūdi. s. sua pbitate. vel fm fabulas poetaz: ista abi rata ctra deos terra ad eius vtilitatē creati dicunt^r. vñ z titanes dicti sunt a titon grece. i. ab vltione: qz q̄si vlciscē de mris terre cā ctra deos armari existerent. z etiā dicti sunt gigantes. z h̄ titanus in eodē sensu. z inde titan vel titanus dictus est sol: qz fuit de genere titanoy: vel qz illumina t mūdū. Inuenit etiā hic titan indecli. vñ Judi. xvi Nec filij titan pcusserūt eū: z pdu. penul. gñ titanis. titana enī pdu. ta. Uñ Lucan⁹ in primo: Aer z longi voluēt titana labores. Greca enī in an crescentia in gto pducūt a mediā añ n: vt titanis: z facit actūs in em z in a titanē vel titana.

Titanis. a titan dicit^r hec titanis tanis vñ titaneos: qdā ciuitas egypti: vbi facta sunt pdigia q̄ legunt^r: z dicit^r sic a titanibus: qz eā edificauerūt titanes. Titanis etiam est gemitus de titan.

Titanus. a titan dicit^r h̄ titanus ni: z est idem qdō titan. Itē a titan dicit^r titanus titana titamū: z h̄ titania nie. i. luna.

Titillicus ca cū: in titillo vide.

Titillo. a titubo bas dicit^r titillo las. i. titubare: vel ad luxuriā incitari: stimulare. z in actiua significatione dicit^r titillo las. i. inflāmare: incitare: stimulare: cōmouere ad luxuriā. vñ h̄ titillatio: luxurie incitamentū: carnis incitatio: inflāmatio. z titillicus ca cū penul. cor. i. titillatione plenus. s. q̄ incitat vel incitat^r ad luxuriā: z titillari⁹ ria riū. i. pnus Titillo las in absoluta z passiuā significatione neutrū est: z in actiua est actiuū: z scribit^r p duo l.

Titimallus. titan p sole cōponit^r cū malo lonis: quē greci comā dicūt. vñ h̄ titimallus li: herba lactaria: qz comā folioz ad radiū solis circūactū ouertat z circūducit. inde titimallus na nū.

Titubo bas bati bare. i. dubitare: vel vacillare: tremere. Titubo cū suis cōpositis sic h̄ est neutrū: z cor. ti.

Titulo las in titulus vide.

Titulus a tita qdō est sol vel illuminans dicit^r h̄ titulus li: q̄si titanus illuminās: qz illuminat libzū. sicut enī sol mūdū vñ quecūq; obscura illuminat: ita titul⁹ libzū z eius sequentia illuminat. vel titul⁹ dicit^r a tito liuo: q̄ primus libzū suū p distinctiones diuisit z singulis titulū apposuit. vel dicit^r titul⁹ q̄si tetul⁹ a teta figura sic facta: que olim in frontibus dānatoz imprimebat^r. sicut enī in illa figura reddebatur h̄ nōscibilis: ita p titulū liber cognoscit^r. vñ z diffinitur: Titulus est breuis anotatio eoz q̄ diffusi⁹ in sequenti ope cōtinet^r. Titulus etiā dicit^r nota q̄ cā breuitatis apponit^r dictionib⁹. Titulus etiā dicit^r inscriptio: vel signū laudis vel honozis: vel laus: qz olim in imaginibus laudes nobiliū intitulabant^r. A titulus dicit^r titulo las. i. designare titulo: vel titulū apponere. Et cōponit^r: vt intitulo las: pre titulo las: retitulo las. Et est actiuū cū oibus suis cōpositis z cor. ti. Qui. de reme. Legerat huius amor titulū nomē

qz belli.

Titus ti discipulus fuit Pauli apli. z interpretat^r querens vel bonus seu lutū siue etiam lutarius.

T

ante

D

Tobias bie: quidam sanctus vir cui Raphael archangelus reddidit visum.

Toda tode: auis est q̄ nō h̄z ossa in tibijs: qz sp est in motu.

Todeo. a toda dicit^r todeo des vel todi. i. mouere: vel tremere ad modū tode.

Todinus. a toda dicit^r todinus na nū: z dicit^r todinus ille q̄ velociter todet z mouet ad modū tode auis.

Todonus. a toda dicit^r h̄ todonus ni. i. gallus.

Tofus a todeo des dicit^r tofus si: lapis asper z cauernosus: qz ambulantes sup se todere facit. vñ tofulus li dimiti.

Toga. a tego gis dicit^r h̄ toga ge q̄si tega: qz velamēto sui corpus tegat z coopiat. z est palliū purū z forma rotunda ē z fusorie z q̄si vndante sinu: z erat olim cōis vestis romanoy. vñ z togatus ta tū. i. toga indutus: vñ togā h̄is. vñ z togate dicebant^r quedā comedie de vilibus personis a romanis facte: que nullius erant precij. z toga vestis erat cōi: z ideo vilis. Iuuenulis: Impune ergo mihi recitauerat ille togatas.

Togiferiū rij: locus vbi scholastici disputant: z videt^r conponi a toga z ferio.

Togilla le dimiti. parua toga. Itē togilla dicit^r mantile.

Togopiriū rij. i. pura toga.

Togula le dimiti. parua toga.

Tolerabilis a tolero ras dicit^r h̄ z h̄ tolerabilis z h̄ le. z cōponit^r: vt h̄ z h̄ intolerabilis z h̄ le: qdō nō valet vel debet tollerari. z vtrūq; cōparat^r.

Tolero ras rani. i. sustinere: pati. z est actiuū cū suis cōpositis: z dicit^r scribi p vnū l. h̄z enī primā breuē. vñ Qui. de arte Dum vires animusq; sinūt tolerare labores. Nā veniet tacito curua senecta pede. sicut tolerabilis tolerantia tolerans z filia p vnū l scribi debent.

Toles. a tolus dicit^r h̄ toles lis. toles sunt tumores circa vngstantes: has vulgo p dimuutionē tusillas vocant: he in faucibus solent turgescere.

Tollinū. a tollo lis dicit^r h̄ tollinū ni: lignum puteoy quo bauritur aqua.

Tollo lis. i. eleuare: z tolerare. i. auferre: sed tollim⁹ a volente eripimus vi: auferimus qdō dedimus. z tollere. i. nutrire. z tollere. i. portare vel sustinere. z caret pterito z supi. sed accipit mutuo tuli vel sustul. Antiqui enī dicebant tulio

Tlis tuli vel tetuli tulnū. z inde cōponebat^r sustulo lis sustuli qdō nō est in vsu in pnti. z iō datū est eius preteritū huic

T verbo tollo qdō sigt auferre: vel eleuare. Et cōposita filiter possunt accipere preteritū a compositis illius q̄nis non oīa. Tollo cōponitur vt attollo lis attuli: valde tollere: et tollo lis tuli. sustulo stulis stuli. i. sursum tollere. Et est actiuū tollo lis cū suis cōpositis fm Hug. filiter tuli daf pro preterito huic verbo fero. Prif. aut in. x. li. sic dicit: Tollo tetuli: p quo nūc in vsu frequenti est sustuli. A tulio qdāz

T de veteribus qdō fuit in vsu tetuli dicebant. Tollo quoq; deficit supi. sed p eo vtimur sublatū. Suffero etiā facit sustuli: sed in alia significatione. De significationib⁹ huius vbi tollo cōuenit a q̄busdā dicit: Qui remanet tollit: q̄ sub lit^r at quoq; tollit. z p nutrire tollere sepe daf. Itē: Qui tollit remouet: gerit: erigit: accipit: aufert.

Tolus. a tollo lis dicit^r h̄ tolus li. i. sumitas templi eminēs rotunditas. proprie quidē tolus est velut scutū breue qdō in medio tecti est: in quo trabes coeunt.

Ton dicit^r altitudo vel totum.

Tonabulū li. i. sonus vel tintinabulū: a tono tonas dicit^r.

Tondeo des totonsi tonsium: capillos secare vel aliud z dicit^r mittere: in circuitu corrodere. vñ hic tonsor. pertinet etiā tondere ad oues. vnde in. j. Regū. ca. xxv. Audiui qz tonderent pastores tui gregē. Tondeo cōponit^r vt attondeo des. i. valde tondere. contondeo des: circūtondo des: de

tonde
retom
tonde
minu
u tert
vel or
tunde
T ondu
T ondu
tondu
trui:
ui vo
vi. Q
tonit
q̄si to
ou:
in. vi
veter
Dia
num
tru:
enī n
dit e
dit in
tunc
sus i
locū
qual
calic
nubi
aut i
eo q
strat
subt
latu
tatu
cit l
inflā
qua
q̄ n
par
aliqu
tiem
cut
plu
teri
som
nis
scin
uic
ma
tis.
scin
ven
per
vap
per
sim
Ar
pit
qu
lre
vel
q̄n
q̄n
qu
pi
q̄n
bo
m

tondeo des. i. valde tondere vel deorsu. vñ deorsus sa sñ
retondeo des: subtondeo des. i. subrus vel paruz vel post
tondere. Tondeo cū suis cōpositis est actiuū z amittit ge
minationē pteriti in cōpositis. Inuenit etiā tondo dis p
u tertie coniugationis: s; aliud figt. vñ vsus: Tōdem^o barbas
vel oues: sed tūndim^o herbas. Tondeo dat tonsū: s; pbet
tundere tūsu. Dat tūdo tutudi: sed dat tondere totondi.

Tondito tas frequen. de tondeo des fm Dug.

Tonitrus. tonus cōponit cū terreo: z dñ tonitrus trus: z h
tonitru indeclin. in singulari. in plurali h tonitrua toni
trui: a tonitru ablatiuo addita um. Apocal. xix. Et audiu
ui vocē tonitruū magnoz. z h tonitruū tonitru. Job. xx
vi. Quis poterit tonitruū ei^o magnitudinis intueri. z dñ
tonitrus: qz sonus eius terreat: vñ tonitrus vel tonitruū
qñ tonus terrenus. i. sonus. Et vt dicit Aristo. in. ij. posteri
ori: Tonitruū ē extinctio ignis in nube. Et vt dicit Prif.
in. viij. li. Arcus hic quoq; cū neutro genere h arcu etiam
veteres pferebant: vñ fm quartā declinationē declinat.
Dia enī masculina q̄ neutra quoq; in u desinentia inue
nunt eiūsdē sunt declinationis: vt hic tonitrus: hoc toni
tru: h cornus: z h cornu: ergo silr h arcus: h arcu. Dic
enī nota q̄ e regione qum ascendit vapor siccus: aut ascē
dit etiā purus nō cōpressus in vapore humido: aut ascen
dit in vapore humido cōpressus. z siquidē ascendit sol^o:
tunc facit ventos. si autē ascendit cōpressus: vel cōprehen
sus in vapore humido: tūc qñ vapor humidus puenit ad
locū frigidis: z incipit cōprimi. Comprimū etiā in ipso
quasi in ventre eius vapor siccus aut calidus accidentali
caliditate. In tali aut cōpressionē vaporis sicci in ventre
nubis fit agitatio vebementis vaporis sicci. Agitatio
autē inducit actualē inflātionē i vapore calido z sicco:
eo q̄ facillime est inflātionis: sicut est videri in ventoz
sitate sicca egrediente de ventre bois. hec enī si p pannuz
subtilē emittat: z candela adhibeat tota inflātat: flāma
lata z dispersa. h igit inflātio causa est fulguris. Agi
tatus autē in interioribus nubis homide quadruplicē fa
cit sonū. si enī latera nubis tñ pcutiat: z non scindat: z fit
inflātatus: tunc facit sonū flāme pcutientis: qui est son^o
quasi tumultuans: z nō micat nisi sicut p pannū spissū: eo
q̄ nubes est aliquātulū puia: z ideo nō expresse flāma ap
paret: sed vt dixi qñ p pannū spissū. Eundē autē sonū facit
aliqui vapor egrediens inflātatus: flāma fortiter percus
tente sup aerē qui est in circūitu nubis. z est hic sonus si
cut sonus flāme in magno incendio: z videt tunc flāma
plurima fieri p aerē. Aliquē etiā h; hunc eundē sonū in la
teribus nubis nō inflātatus: sed tunc audis tumultuās
sonus sine aliqua coruscatione. Scōus sonus est scissio
nis magne sonus velut si pann^o forijs iūense latitudinis
scindat. z sonus iste est terribilis. z visus fulgoris est cur
uus in nube: eo q̄ nō recte scindit nubes: sed in parte que
maiorē sustinuit impetū vaporis sicci inflāmati egrediē
tis. z iste sonus frequenter est interruptus: qz interrupte
scindit nubes. Aliquē autē h; sonū maximū in vno impetu
venientē sicut si vter clausus: vel vesica magna sufflata sup
per caput vnus frangeret. z hoc fit qñ cū impetu totus
vapor vel maxima eius pars exilit subito erūpens z rum
pens nubē: z exilit i aerē z pcutit ipsū in pcurione fortis
sima. z hic est mod^o tertius tonitruū. Quarto etiam dicit
Aristo. q̄ est sonus qñ humidoz siue viridiū lignoz cre
pitantiū in igne. z h fit qñ vapor siccus ex inflātionē
querit locū maiorē. tunc enī nubē cōpressā humidā disti
lire facit: z egredit pars eius aliq̄ sicut fit saltus carbonū
vel ouoz in igne assatoz. z inuenit hui^o file in castaneis
qñ nō pforata z corrupta cortice in igne calido ponunt.
qñ enī in eis humidū incipit resolui generat in eis vapor
qui querēs locū maiorē resistētē testā vel corticē dirū
pit. z exilit de igne cū impetu z strepitu magno. Di autē
q̄tuor modi tonitruū sunt tñ ipsius vaporis incēsi: qñ in
boza inflātionis eius strabit nubes exterior: z cōpri
mit qd est intra ipsā de vapore terrestri. Vaporis autē q̄

nō est adeo vebemens soni sunt tres. qum enī coruscas
tio fit z e materia ventoz calidoz siccoz q̄ cōprimunt in
ventre nubis z inflāmant vebementi inflāmatiōe: z adu
runt: sunt aliquē nō adeo fortes q̄ nubē scindūt: sed qum
tangūt latera nubis humide que iam ouertit in pluuias
extinguit ignis vaporis inflāmati: sic extinguit ferrū cā
dēs in aqua. z hic sonus ab Aristo. vocat sonus stridoz.
z si egredit aliqd de igne istud micat. z ille splendor est
coruscatio. a quibusdā aut vocat sifinnies: eo q̄ sifinnis
endo ferrū sonat qñ extinguit in aqua. Scōa aut diuersi
tas soni est qñ vapor intra nubē occlusus nō est intensus:
nec multū cōpressus z nubes otinens ipsū nō est in parti
bus suis equaliter spissa: tūc enī erūpit vapor p diuersas
partes nubis q̄ sunt qñ foramina: z tunc sine coruscatiōe
fit sonus sibilatiuus sicut qum ventus vebemens flat per
foramina sibilando. Tertia autē diuersitas est qñ nubes
debiliter otinet vaporē terrestre. tūc enī cito anteq̄ ignis
tur erumpit: z nō facit sonū nisi sufflamen: cuius exsuffla
tio est aliquantulū restricta z impulsā: sicut est sonus fol
liū fabziliū. Sed pōt queri hic si tonat qñ scindit nubes
z in ipsa scissione micat ignis: sil erūt tonitruū z fulgor: p
pter qd ergo ante videt fulgur q̄ audiat tonitruū: Hoc
determinatū est supra in fulmen. Item nota q̄ diuersi
ficat sonus tonitruū fm diuersitatē nubū in spissitudine
z qualitate frigidis z calozis: ex diuersitate locoz fm q̄
alte sunt nubes vel demisse: qz fm hoc fortius sonāt z mi
nus z magis audiunt: z nō tñ in hoc q̄ tonitruū fit eru
pta nube: sed etiā in hoc q̄ tonitruū causat pextinctionē
ignis in nube.

Tono nas nui tū. i. tonitruū facere. z ouenit soli deo vñ so
lū in tertia psona dicit inueniri. Inuenit tñ in pma z se
cunda psona p ptopopeiā. i. p translationē: vt tono. i. so
no: vel fortē clamo: z p apostrophā. Tono componit vt
attono nas. i. stupefacere: ottono nas. i. sil tonare: intono
nas. i. insonare. Tono z eius cōposita sunt neutra preter
attono qd est actiuū: z oia faciūt pteritū in ui z supinū in
itū: s; qñq; inueniat facere in aui z in atū fm antiquos. z
oia cor. hanc syllabā to. Et nota q̄ tono absolutum est: vt
deus tonat. Inuenit tñ etiā qñq; deus tonat aerē: qz ver
bū transitiuū tunc intelligit in eo. i. tonare facit: vel toni
truo pcutit z mouet z tangit. silr: Pluit sup peccatores la
queos ignis. i. quasi pluendo subito. z abundantē emitter
z cor. primā tono. vñ Esopus: Dum fortuna tonat fugiti
uos terret amicos. Quare aut tonare attribuat Joui di
ctum est in Jupiter.

Tonfa in tonsus est.

Tonfilla. a tonfa dicit hec tonfilla le dimi. pua tonfa. tonfil
la etiā dicit forpicula. z tonfilla dicit vncus ferreus vel
ligneus ad quē in littoze funes natiū alligant. vñ Enni^o
Tonfillas rapiūt: ofingunt litus ad vncos.

Tonfito tas in tonsitus est.

Tonfortiū. a tondeo des dicit h tonfortiū tij: idem qd ton
strina. i. locus vbi tondef.

Tonstricula le dimi. parua tonstrix.

Tonstrina in tonstrix exponit.

Tonstrix. a tonsor oz in rix: z interposita t cā euphonie dñ
h tonstrix cis. vñ h tonstricula le dimi. z h tonstrina ne:
officina: vl domus: vl locus in quo tondef. vide in tertia
parte in tractatu de verbo in principio.

Tonsula le dimi. parua tonfa: z cor. penul.

Tonsura a tondeo des dicit hec tonsura re. De tonsura cler
icor. vide in clericis.

Tonsus. a tondeo dñ tonsus sa sū. z cōponit vt intonsus sa
sū. A tondeo totondi tonsū deriuat tonso sas frequen. a
quo aliud frequen. tonsito tas penl. cor. Itē a tondeo dñ
hec tonfa se: remus: qd z hic tonsus dicit. sed potius ton
fa. vel tonsus dicit palmula remi que aquā percutit. vñ z
dicit sic: qz aquā pcutit. vl dñ a tundo dis: quasi tonfa: vl
quasi tonsus: qz aquā tundat.

Tonus ni mas. ge. i. sonus: a tono nas dñ: z cor. to.

Topacius vel topacion: gēma est ex virenti genere oī colorē resplendens. inuēta prius in Arabie insula: in q̄ trogo dicitur p̄dones fame et tēpestate fessi cū radices herbarū esfoderēt eā eruerūt: q̄ insula postea nebulis coopta: tandē et a nauigantibus est inuenta: et ob h̄ locus et gēma nomē ex cā accepit. nā topasim trogoditarū lingua significat q̄ h̄ querentis. vñ et insula dicta est topazius: vel lapis dictus est topazius vel topaci. vel cōponit a ton vel topes qd̄ est totū: et pacos: vel patos: vñ patios qd̄ ē color: inde topacius: qz de colore omniū lapidū i se h̄. et vt dicit glo. in penulti. ca. Apocal. Topacius quo rarior eo p̄stantior et h̄ duos colores ex auro et etherea claritate maxime lucens cū splendore solis tangit superans omniū gēmarū claritatē: in aspectū suū singulariter puocans aspiciētes: quē si polis obscuras: si nature relinquis clarior est: et nihil eo charius regibus inter diuitias.

Toparcha. a topos qd̄ est totū vel locus componit cum archos qd̄ est princeps: et dicitur hic toparcha vel hic toparchus. i. princeps super totū. vel sup̄ aliquē locum. vnde h̄ toparchia chie: penul. acuta: eius potestas. vel toparchia potest dici locus principatus. vnde tres toparchie dicuntur trium locorū principatus.

Toparchia in toparcha est.

Topazius in topacius est.

Topacus. topos dicitur loc. vñ topic. ca. i. localis et h̄ topica ce: et pluralit̄ h̄ topica topicorū: p̄ quodā libro: i quo tractat de locis. Itē topos vel ton d̄ totū. vñ topicus ca. i. i. totalis. vñ et p̄dictus liber pōt dici topica q̄si totalis: qz ibi de totis vel de locis oībus tractat: et cor. pi.

Topos dicitur totū vel locus.

Toragium gii. i. ornatus: vel minutus: et dicitur a torus.

Torax. a torus p̄ culpa dicitur h̄ torax cis. i. pectus vel pars illa corporis anterior q̄ ē a collo vsqz ad stomachū quā nos dicimus archā: qz ibi archanū sit. i. secretū quo cetera arcantur: cuius eminentes pulpe māmille dicuntur inter q̄s pars illa ossēa pectus d̄: dextera et leua costē. vñ torax d̄ lorica: et pprie illa q̄ tñ extēdit qz toracē hoīs defendat. Job xli. Subsistere nō potuit nec hasta torax. et definit actus singularis i em et i a toracē vel toraca. et actus pluralis in es et in as toraces vel toracas. vñ Virgi. Enei. xi. Telaqz trunca viri et bis sex toraca petiit.

Torcular a torqueo ques d̄ h̄ torcular laris. vñ h̄ torcularis. i. calcatorū: qz ibi vne vel oliue calcens et extorte exprimat. Dicitur tñ quidā qz torcular d̄ pprie plū quo vne calcate exprimat: et pdu. penul. tam nti q̄ gti.

Tozeuma matis ge. neu. est tornatura vel tornatus vas: vel q̄cqd̄ tornat et dolat: siue vas siue lectus siue aliud. et d̄ a torno nas: et est tozeuma triū syllabarū: et cor. primam. vñ Prudenti. Sulcra mero veteriqz tozeuma rore rigant.

Tormentum in tormentū est: et cor. mi.

Tormentum a torqueo ques dicitur h̄ tormē minis. et h̄ tormē nti q̄si torq̄mentū: qz torquēdo mentē inueniat: vñ et d̄ tormentū q̄si torques mentē. et est ethy. vñ tormēta tas. i. tormento afficere. vñ tormentosus sa sū qd̄ et tormētōsus d̄. et cōparat. Et nota qz tormēta etiā dicuntur instrumēta bellica ad dirimēda oppida et ciuitates: vel qz torqueāt interius resistentes: vel qz torqueāt lapides: et etiā tela.

Tornatilis in tornus est.

Torno nas in tornus est.

Tornus a torqueo dicitur h̄ tornus nī quoddā instrumentū cū quo vasa tornant. vñ torno tornas. i. torno aptare: in gyrū mittere: vel voluere instrumētū. et h̄ et h̄ tornatilis et h̄ tornatile penul. cor. habile ad tornandū.

Torosus sa sum in torus vide.

Torpedo a torpeo pes d̄ hec torpedo dinis. i. torpor: et produ. penul. noiatum. Torpedo etiā est quoddā gen⁹ piscis sic dicta: qz torpescere faciat siqs eā viuētē tāgat. Et narrat Plinius: Lanta est vis eius vt etiā aura sui corporis afficit mentē et hoīs mēbra.

Torpeo pes pui pere. i. languere: pigrere: et deficere: stupe:

mutere: quadā admiratione vel timore affici. vñ hic torpor poris: et torpeo scis inchoa. Torpeo cōponit vt con torpeo pes: detorpeo pes. i. valde torpere: vel a torpere remouere: intopeo pes: retorpeo pes. et hinc inchoatiua cō torpeo: detorpeo. Torpeo cū suis compositis est neu. et caret supino.

Torpidus a torpeo pes dicitur torpidus da dū. i. stupidus. et comparat. vñ torpidulus la lū. i. aliquantulū torpidus. et hec torpiditas tatis.

Torquatus a torques vel torquis dicitur torquatus ta tū. i. torque ligatus vel ornatus. et hinc quidā romanus dicitur est torquatus: qz singulari certamine quendā gallū occidit: eiqz torque aureū abstulit.

Torqueoques torfi sum vel tortū: torquere. i. cruciare. Et torquere. i. flectere: voluere: vñ mittere: iaculari. Torqueo componitur vt abstorqueo ques: distorqueo ques: extorqueo: intoqueo: obtorqueo: pretorqueo: retorqueo. Torqueo et eius composita actiua sunt: et faciūt preteritū in fi: et supinū in sum vel in tū. vñ torsores et tortores: torfio et tortio: et torsus et tort. Itē a torqueo deriuat h̄ torquis hui⁹ torquis mas. ge. et h̄ torques hui⁹ torqs fe. ge. i. ligamē tortū vel aureus circulus circa collū: a collo vsqz ad pectus descendēs sic dictus: qz tortus fit. et est ornamentū viroz. Et scias qz torquis mas. ge. est magis in vsu sum

tragicos. sed hec torques in fe. ge. sepius inuenitur in theologia. vñ Judi. viij. Preter torques aureas camelorum Nota h̄ vsus: Grecis. Pectoris ē spinter pprie pariterqz monile: Ornatus colli sunt torquis auris in aures. Annulus est manū: sunt armille scapularū: Atqz pericelides exornant brachia nimphis.

Torquis in torqueo ques est.

Torrens tis in torreo res est.

Torreo res rui tostū torrere. i. vtere: assare: ficare: cremare vel vertere siue soluere. Theodolus: Ethiopū terras: iam feruida torruit estas. Torreo cū suis cōpositis siq̄ habet actiua sunt: et faciūt preteritū in rui: et supinū in tostū. inuenit etiā torritū. De significatiōibus de torreo vsu dicit: Qui torret: voluit: ficit: cremat: assat: et vrit. A torreo dicitur h̄ torrens tis fluuius vel aq̄ veniens cū impetu ex imbrib⁹ repentina: magnū habens incrementū. sed ad ueniente estate calore solis torrescit et arefcit et deficcit. vñ et sic dictus est: qz pluuia crescit in hyeme. siccitate in estate torrescit et horrescit. cui greci ab hyeme nomen dederunt. nos ab estate. illi a tpe quo crescit. nos a tpe quo ficit. Propheta: Conuerte dñe captiuitatē nostrā sicut torrens in austro.

Torresco scis a torreo res addita co fit torresco scis incho. qd̄ accipit improprie qñqz in passiuā et absoluta significatiōe. i. arefcit.

Torriculus li dimi. paruus torris.

Torridus a torreo res d̄ torridus da dū. i. velox vel tostus. Et cōparat: vñ in hymno: Cui⁹ corp⁹ scitissimū in ara crucis torridū. vñ h̄ torriditas tatis: et cor. penul.

Torris a torreo res d̄ h̄ torris huius torris lignū semiustū tractū a foco et extinctū. Itē et hic titio onis: h̄ sic dicitur et in igne dū ardet. et dicitur simpliciter titio a torreo q̄si torritio. Amos ca. iij. Et facti estis q̄si torris raptus de incendio. Sacha. iij. Nunqd̄ nō iste torris erutus de igne est.

Torsores. i. tortores: vel cruciatores: a torqueo es dicitur.

Torta a torqueo dicitur hec torta te. vnde tortula le dimi. quoddam genus cibi vel panis: quod vulgo ita dicitur.

Tortilis a torqueo ques dicitur hic et hec tortilis et boc tile penul. cor. vnde tortiliter aduerbium.

Tortula le dimi. in torta est.

Tortores idem est quod torsores: a torqueo sum vel tum.

Tortuosus a tortus d̄ turtuosus sa sū flexuosus vñ inuicior sus extra rationē. Et cōparat: vñ tortuositas tatis.

Tortus a torqueo dicitur hic tortus tus. i. corrisio vel iniuria. et tortus ta tum.

Torus a torqueo dicitur hic torus ri. i. deflectio: et pulpōsa

ertantia carniū sicut circa culū & brachia. & dicit sic quia
ibi viscera tota videant. unde torosus sa sum. i. pinguis
et toris plenus: & superb. Et compaf. unde hec torositas
tatis. Inuenit etiā thoros pro lecto: sed tunc aspirat. De
quo dixi in suo loco.

Toruus. a torqueo ques dicit toruus ua nū. i. crudelis: ter-
ribilis: qz sit torto vultu. Et compaf. & inde h̄ tortuositas
tatis. Et cōponit inde pteruus.

Tostus. a torreo res rui tostus dicit tostus sta stū. i. assatus
perust: pistus: siccatus. et compaf. Qz aut dicit tostus q̄si
torridus etymologia est.

Totus ge. numeri pluralis: & indecli. & dicit a ton vel a to-
pos quod est totum.

Totalis in totus vide.

Totidē. i. eiusdē nūmei. & est indecli. oīs ge. pluralis nume-
ri. Et cōponit a tot & idē. & cor. ti.

Totiens aduerbiū numeri: & dicit a tot.

Totondi exponit in tondeo des.

Totus. a tot dicit totus ta tū. & p̄inet totū ad magnitudinē
vt totū corpus. s̄z omne ad multitudinē: vt oīs h̄o. Itē oē
in diuersis partib⁹ ponit: totū sine partib⁹ debet eē diuer-
sis: nec a parte integrat differētia totius in rem nominis
cui adiungit: sed nullam eius partē comprehendit: vt tot⁹
sortes. i. sortes & quilibet ei⁹ pars. Omne vō quālibet rē no-
minis cui adiungit cōprehendit. & producit to. Vñ qu-
dam: Mādere sic totum melius q̄z pandere votum. vñ
hic & hec totalis & hoc totale. & a datiuo totali addita tas
fit hec totalitas.

Toxicūci in taxus exponit.

T ante R

Trabilis. a trabs deriuat h̄ & hec trabilis & h̄ le qd̄ ē trabis:
vel qd̄ p̄inet ad trabē. & hec trabilis lis. i. trabs.

Trabaria. a trabs dicit hec trabaria rie nauis lōga & stricta
Trabarie dicunt minute naues q̄ ex singulis trabis⁹ cas-
uant: q̄ aliter littorarie dicunt: vel canduce ex ligno vno
cauare & facte. & dicunt canduce quia a quattuor vsqz ad
decē hoīes capiant.

Trabea. a tras beo dicit hec trabea bee gen⁹ vestis impialis
q̄ soli impatores utebant: q̄si trans bea: qz vltra alios bea-
tū designabat. vñ trabeat⁹ ta tū. i. trabea induit. vñ legit
qz oīs noster fuit indutus trabea carnis. i. regia veste car-
nis. Trabea etiā dicit portic⁹ tecta trabis⁹. & pdu. penul.
trabeat⁹. vñ Quidi⁹. xij. li. Metamor. Dignior est q̄lis
trabeati forma quirini.

Trabeatus in trabea est.

Trabecula le dimi. parua trabs.

Trabs. a trabo his dicit hec trabs trabis qz ab vno pariete
trabis ad aliū. vel trabes dicunt a trasuerso: qz in trasuer-
so posite vtrosqz parietes cōtingāt & cōtineant. veteres etiā
hec trabes pro trabs dicebant.

Tracia in trax est.

Tracon conis est meat⁹ subterrane⁹. Vñ qd̄ā: Terrarū
cones: aīalia dico dracones. Vñ qd̄ā putauerunt de ere
dici in psalmo Dracones & oēs abyssi. s̄z tracone dicit cō-
muniter pt: & cor. co.

Tractabilis. a tracto tas dicit h̄ & h̄ tractabilis & h̄ le qd̄ de
facili pōt tractari & dici. vñ tractabiliter aduerbiū. Et
componit: vt hic & hec intractabilis & hoc bile. vñ de in-
tractabiliter aduerbiū.

Tractat⁹. a tracto tas dicit h̄ tractat⁹ tus sermo altera egēs
p̄sona. Tractat⁹ aut sp̄aliter fit ad seipm: vñ aut ad oēs.
Vñ dicit: Uerbiū fecit ad populum.

Tracto. a trabo his traxi ctū tu u in o fit vñū frequen. qd̄ vi-
des distare a significatiōe sui p̄mitiu: s̄z penit⁹ nō distat.
nā q̄ aliqd̄ tractat quodā mō illud trahit. Est enī tractare
sententiam frequēter huc & illuc trahere. & tractare est ad-
libitum trahere. Tracto componitur: vt contracto cōtra-
ctas: quod & cōtracto tas inuenit. i. simul tractare: vel ma-
nus tractare & palpare. qd̄ cōponit: vt p̄contracto tas. i.

ante cōtractare: vel ante cōtractationē delectari: cōsteta ma-
nib⁹ palpare. detracto tas qd̄ & detracto tas dicit. i. dedis-
gnari: recusare: negligere: cōtēnere: vel detrabere. Pertra-
cto ctas. i. p̄fecte tractare. Obtracto tas. i. detrabere: males-
dicere. Retracto tas. i. iterū tractare tractata: quod & retre-
cto inuenit. Tracto & ei⁹ cōposita sunt actiua. Et a trabo
traxi tractū deriuat tractus ta tū: & h̄ tractus bui⁹ tract⁹:
& tractim aduerbiū. s̄z lente.

Tractus in tracto tas est.

Traditio omis dicit a trado dis: vel ab hoc genitiuo traditi
addita o fit hec traditio. Auroza: Tanq̄ nota loquēs tra-
ditiōe breui.

Traditor in trado dis est.

Trado. a trans & do das cōponit trado dis tradidi ditū: &
abijcit ns: & est tradere prodere: dare: v̄ l transferre. vñ de
v̄sus: Qui tribuit tradit: tradit iniquus h̄o. vñ de h̄ tradis-
tor toris. i. pditor: vt Judas est traditor. i. dator.

Traduco. a trans & duco cis cōponit traduco cis: & abijcit
ns. Vñ in psal. debet dici: Qui traduxit populū suū p̄ des-
sertū. Et in Mat h̄. j. ca. Joseph cū esset iustus nollet eam
traducere s̄m glosaz vñā. & greci habēt p̄opalare: & redit
in idem. Quod enī manifestatur q̄si de tenebris ad lumē
traducitur. Item ducere. i. vltra ducere. & producit du. Et
inde traductus ta tū.

Traductio. a traduco cis: v̄ a ḡtō traducti addita o fit h̄ tra-
ductio omis. i. vltra ductio: p̄opalatio: s̄m manifestatio.
Vñ Sap. ca. ij. Fact⁹ est nobis in traductionē cogitatio-
nū nostrarū. Blo. Cogitatioēs n̄ras traduxit in lucē. Itē
mors dicit traductio q̄si hoīes ab hac vita traducunt. vñ
Sap. xj. Qui cū minuerent in traductionē infantū occis-
sorū &c. Itē traductio est qd̄ā color rhetoric⁹. Vide in ter-
tia parte in ca. de colorib⁹ rhetoricis.

Tradux. a trans & dux cōponit h̄ tradux ducis: vel pōt deri-
uari a traduco cis: & est tradux propago. Qd̄ etiā pro ori-
ginali pctō qd̄ adā cōmisit iuenit: qz ab ipso in posteros
fuit traslatū: sic de patrib⁹ filij propagant. & cor. penul. ge-
nitui: s̄z duco cis pdu. p̄mā. Vide de h̄ in dux. Papi. vō
sic dicit: Tradux ex altero ducta propago: radix: v̄ origo.

S̄z pōt q̄ri an aīe rōnales sint ex traduce. i. ex p̄pagatiōe
ducte vel origine ex altero: v̄trū. s̄z aīa filij & aīa p̄ris origi-
nē habeat: Ad h̄ intelligēdū scias qz ex traduce sunt due
partes: ex p̄positio: & traduce castus ablatiui. Itē nota qz
traductio duo importat: originē. s̄z diuisionē. Nō enim
ignis generat ab igne generatē: nec traduci proprie dicit
Sifr nec lignū diuisum in partes dicit qz ei⁹ vna pars ab

alia traducit. vñ traductio proprie dicitur in generatiōe
aīatoz q̄ est p̄ decisionē seminis. & iō nō pōt dici traduci
ab aliquo illud qd̄ ab eo originē nō habet: nec diuisionē
recipit. Diuidit aut aliqd̄ dupliciter. s̄z p̄ se vt corp⁹: & p̄ ac-
cidens: vt forma corporalis materie impressa. Aīa aut rō-
nalis nec corp⁹ est nec virt⁹ corporalis: qd̄ ipsa sua opera-
tio ostēdit q̄ sine corpore est: & ideo traductio nō pōt per
modū diuisionis. & in h̄ cōsistit ratio Aristo. in. xvj. li. de
aīalib⁹. Vult enī qz quoz principioz opationes sunt sine
corpore illa principia nō traducant p̄ semen. Sifr etiā p̄

qz nullo alio mō originē pōt habere aīa filij ex aīa pat̄.
aut enī h̄ eēt qz intellect⁹ filij ab intellectu p̄ris oriēt me-
diatē vtute gnatiua & formatiua: aut imediate. Primū ē
impossibile: qz effectus nō pōt eē imaterialior sua causa.
vñ cū virtus generatiua sit potētia materialis nō pōt ei⁹

actio ad formā imaterialē terminari. Secūdū etiā eē non
pōt vt alibi p̄batū est. vñ relinquit qz principū originis
aīe rōnalis sit aliqd̄ principū sepatū. & h̄ quidē concedit
& a ph̄is & a theologis. Vñ dicit Aristo. in. xij. de aīalib⁹
qz intellect⁹ ab extrinseco est. Et in vlti. Ecē. dicit: Donec
sp̄s reuertat ad diūm q̄ dedit illū. vide in aīa: & in extras-
duce: & in origineus.

Tragedia. oda qd̄ est cantus v̄ laus cōponit cū trayos qd̄
est hirc⁹: & dicit hec tragedia die. i. hircina laus: vel hirci-
nus canit⁹: vel fetidus. Est enī de crudelissimis reb⁹: sicut

q̄ patrē vel matrē interficit vel comedit fil iū vel ecōuerso
 & huiusmodi. vñ & tragedo dabat hirc^o. s. aīal fetidū: non
 q̄ non haberet aliud dignū premiū: sed ad fetozē materie
 designādū. Et unde traged^o da dū: & h̄ tragedus di penul.
 pdu. tragedie scriptoz. & hinc tragedic^o ca cū. Itē a trage-
 dia dicitur tragicus ca cū. Et differunt tragedia & comedia
 qz comedia priuatoz hominū otinet facta: tragedia regū
 & magnatū. Itē comedia humili stil^o describitur tragedia
 alto. Itē comedia a tristibus incipit: s; cū letis desinit: tra-
 gedie ecōtrario. vñ in salutatiōe solem^o mittere & optare
 tragicū p̄ncipiū: & comicū finē. i. bonū p̄ncipiū & letū finē.
 & pdu. penl. tragedia. Uide in comedia. pōt tñ eē breuis
 in versu. Uide in facio cis.

Tragedus in tragedia est.

Tragelophus. Tragos qd̄ est hirc^o cōponit cū lophos qd̄
 est ceruus q̄ s; eiusdē sp̄ei sit cū ceruo: villosos tñ habet ar-
 mos vt hirci & mēta barbata. & dicitur tragelophus p̄bi pe-
 nul. cor. i. hircoceruus.

Tragema matis neu. ge. idem est quod vile munus: vel mo-
 dici valoris.

Tragicus ca cū penul. cor. dicitur a tragedia. & est tragic^o idēz
 qd̄ tragedus vel ad tragediā p̄tinēs.

Tragiopa pe est auis maior aquila.

Tragos grece latine dicitur hircus.

Tragula. a traho bis dicitur hec tragula le gen^o teli.

Tragū. a traho bis dicitur h̄ tragū gi gen^o retis piscatorij: qd̄
 aliter verriculū a verrēdo dicitur.

Traba he gen^o est vehiculi a trahēdo dicta: qz rotas nō ha-
 bet. vñ a traho bis dicitur Paral. i. li. ca. xx. Secit sup̄ eos
 tribulas & trabas.

Trabo bis traxi tractū: qd̄ cōponit: vt abstraho bis xi. i. in
 aliam partē trahere: lacerare: abscondere. attrabo bis. i. ad
 trahere: ad breuiare. Lōtrabo bis. i. colligere: cōstringere:
 adbreuiare: decurtare. Distrabo bis. i. in diuersas partes
 trahere: diuidere: dilaniare: vela se remouere: vēdere: vel
 donare. Detrabo bis. i. post dorsum alicui maledicē. Itēz
 detrabē. i. expoliare: auferre. extrabo: p̄trobo: p̄trabo: re-
 trabo: subtrabo. & est subtrahere: maledicere: vel subtr^o v̄l
 latēter vel parū vel post trahere: diminuire: auferre. & ab
 his oib^o descēdūt frequē. Trabo & ei^o cōposita sunt acti-
 ua: & faciūt p̄teritū in xi: & sup̄. in ctū. nā desinētia in ho-
 aspiratū faciūt p̄teritū in xi: & sup̄. in ctū: vt trabo traxi tra-
 ctū: v̄bo v̄xi ctū fm̄ P̄ris.

Traectio onis in traicio est.

Traicio. a trans & iacio cōponit traicio cis ieci cere ctū: et
 scribitur p̄ duo i: qz a q̄ est in iacio mutat in i: & abijcit de
 trans ns. & est traicere vltra iacere: vel p̄forare: vel transfi-
 gere. vnde traiect^o ta tñ: traiecti cte ctū: & inde addita o fit
 hec traiectione. i. vltra iactio. & ponit pro mercū trāsp̄orta-
 tione. Eccle. xxxvij. Cū negociatore de traiectione cū em-
 ptore de venditione tracta.

Trama. a traho bis dicitur hec trama me: qz p̄ telā trahat. est
 v̄o filū inter stamen discurrens. Trama dicitur etiā quoddā
 instrumentū textricū qd̄ ineq̄le est.

Tramaricia. a traho bis dicitur hec tramaricia cie quedā ar-
 bustula: quia trahat errozē. Nam in quibusdam locis ea
 terre distinguunt.

Trames. a traho bis dicitur h̄ trames mitis via partia & trās-
 uersa p̄ agrū. & dicitur a traho qz trahat de publica via. vel
 dicitur a transmittit: quia transmittat v̄sq; ad aliā partē
 agri. vel dicitur a trāsuerio: qz p̄ trāsuersum ducat. & cor. pe-
 nul. genitiuū transmitis.

Tramis. a traho bis dicitur hec tramis hui^o tramis extrema
 pars vestimenti.

Tramoseric^o. a tramo & seric^o cōponit tramosericus ca cū pe-
 nul. cor. i. h̄is tramā sericā. vnde h̄ tramoserica ce qdā ve-
 stis lineo stamine: s; traina serica.

Trano. a trans & no nas cōponit trano nas v̄bū neu. i. vltra
 no vel nato vel trāseo. s; p̄p̄rie de mari dicitur.

Traquillus la lū. i. quietū: lucidū: purū. & dicitur traquillū. i.

transiens quiete: & p̄tinet p̄p̄rie ad mare sicut serenū ad
 celū: sicut dixi in sereno nas. & a genitiuo trāquilli addi-
 ta tas dicitur hec trāquillitas tatis: & scribitur p̄ geminū l. vñ
 penul. pdu. in trāquillus. Quidi^o epi. Nec nisi trāquillo
 brachia crede mari.

Trans sicut dicitur P̄ris. in tractatu p̄p̄ositionū qñ cōponit
 tur cū dictionē incipiēte a o vel n vel i cōsonāte: abijcit ns:
 vt traduco tradō trano traicio. In alijs autē p̄p̄onib^o re-
 manet itēgra. vñ v̄stis: Si cōponat trans l̄ra nulla moue-
 tur: Trano traicio tradō traduco remotis.

Transactio onis in transfigo gis est.

Transalpinus. a trans & alpinus cōponit transalpin^o namū
 i. vltra alpes existens. & inde transalpinoz naris. i. vltra al-
 pes ire. & p̄ducit pi.

Trāscēdo. a trās & scādo dis cōponit trāscēdo dis si sum: et
 abijcit s: & scribitur p̄ vnū s: qz nec ante cōsonantē nec post
 cōsonantē debet fieri geminatio cōsonātis: vt as. c: ascēdo:
 trāscēdo: nisi altera illarū fuerit liq̄da: vt supplico: suppi-
 mo. Et est trāscēdere vltra scandere.

Transeo. a trās & eo cōponit transeo is iui itū ire. i. vltra ire
 & est s de prima syllaba: qz positio debet syllabicari p̄ se. &
 facit futurū indicatiui in bo: vt transibo: & in am inuenit
 vt transeam.

Transfero. a trans & fero cōponit trāffero trāstuli trāstam
 trāfferre. i. vltra ferre: vel de vno loco ad aliū ferre. vñ trā-
 latus ta tū. i. traduct^o siue vltra duct^o: trāsp̄ortat^o. & h̄ trā-
 latoz tozis. & dicitur trāstatozes q̄ de vna lingua trāfferūt
 in aliā. & fuerūt plures interpretes siue trāstatozes. Uide
 de hoc in interpretes.

Transfiguro ras pdu. gu. vide in figura.

Transfretio. a trans & fretū cōponit trāsfreto tas tati tare. i.
 vltra fretū ire: mare trāfire. & cor. fre: & scribitur p̄ vnū f: qz
 nō mutat ibi.

Transfuga. a trāsfugio gis dicitur h̄ & hec trāsfuga ge qui de
 vno exercitu fugit in aliū: & cor. fu. vñ trāsfuge siue nomē
 siue verbū cori. fu.

Trāsgredior. a trās & gradior cōponit trāsgredior ris gre-
 sus sum gredi. i. vltra gradi: p̄uaricari: v̄bū deponē.

Transgulo las in gulo las est.

Transfigo. a trans & ago cōponit trāfigo gis egi actū trāfigē
 i. vltra agere: vel litē dicitur q̄si actionē trāfire. Itē trāfi-
 gere. i. cōponere. vnde trāfigēs p̄ncipiū qd̄ capit oēs su-
 v̄bi significatiōes. & hec trāfactio: que sic in iure diffinitur:
 Trāfactio est de re dubia & lite incerta necdū finita gra-
 tuita pactio. Nam vt dicitur codice de transactionib^o: lege
 trāfactio: nullo dato vel retento seu p̄missio minime p̄ce-
 dit. Et dicitur trāfactio q̄si actionis trāstio: eo qz q̄ trāfit et
 recedit ab actione: & sic facta cōp̄ositione cessat strepit^o lu-
 tis. & cor. penul. transfigo.

Transitio. a trāseo is: vel a genitiuo trāstī trāstite trāstī. ad-
 dita o fit hec trāstio onis. i. vltra itio. Itē trāstio est qdā
 color rhetoric^o: de quo dixi in tertia parte: in capitulo de
 coloribus rhetoricis.

Trāstī^o. a trāseo is dicitur h̄ trāstī^o tus tui: & trāstī^o ta tū penl.
 cor. & sic itū & trāstī^o cori. i. Deu. iij. ca. Trāstio iordane.
 Itē Act. xix. Trāstia macedonia.

Trāslatio. a trāffero v̄l a gtō trāslati addita o fit h̄ trāslatio
 onis. i. vltra latio: trāsp̄ortatio. Itē trāslatio. i. expositio
 sentētie p̄ aliā linguā. An trāslatio semp̄ faciat deriuatio-
 nē: vt a theos de^o: dixi in. iij. pte in ca. de speciebus nominū
 quasi in principio.

Translator tozis in transfero est.

Transmeo as exponit in meo as.

Trāsmigro. ex trās & migro gras cōponit trāsmigro as au-
 are. i. vltra migrare: trāfire. P̄sal. Trāsmigra in mōtē sic
 passer. & cor. p̄mā migro nālī. vñ trāsmigro as penul. gra-
 uat: s; in aliquib^o ecclesijs actuat. Vñ Sozimas de maria
 egyptiaca Deu inqt qd̄ tētāui quo qlis & vnde migrāui.
 In versu tñ migro habet primā cōmunē.

Transtrū. a trāstuerio tis dicitur h̄ trāstrū stri. & dicitur trāstra

tabule vbi sedēt remiges: qz in trāsverso natis sunt possi-
te. Ezech. xvij. Trāstra tua ferūt tibi ex indico eboze.

Transuado. a trans z vado dis componitur transuado das
dani dare. i. vltra vadare: trans vadū ire: vel trans vadum
oucere. z corripit va.

Trapeta. a tero ris dicif hec trapeta te: z h trapetū ti. i. mola
olinaria. s. vbi oliue terunt: vel incus numularioz: vñ vas
in quo herbe sterunt. z dicif trapeta qñ: terepeta: qz assu-
due petif vt terat. z inde hec trapezia zie mensa numula-
rioz. vnde h z h trapezeta te in eodē sensu. s. numularius
vñ mensari: qz pecuniā sup mensam dinumerat. Grego.
in homelia epiphanie: Trapezetas multarum gentiū pro-
uincie ignorant.

Trapezeta te: z trapezita te etiā inuenif. Vide in trapeta. z
producit penultimam.

Trax cis cōis ge. dicif a trux. z dicunt traxes a moribz qñ
truces. crudelissimi enī fuerūt. Uel traxes dicti sunt qñ ty-
riaces filio a Japhet q dicit ē tyras: a quo orti sunt z no-
minati. vnde h tracia. z hinc mō h z hec trax traxis: z h z
hec tracensis z hoc se: z tracius cia cium: pro quo sepi in-
uenif truciū cia ciū.

Trededim ois ge. pluralis numeri indeclinabile. z compos-
nitur a tres z decem.

Trededimus in tredenus est.

Tredenarius in tredenus vide.

Tredenus. a trededim dicif treden^o na nū: z tredenari^o ria
riū: z h tredenari^o rij: z trededim^o ma mū: z trededies ad-
uerbium. z producit de.

Tremisco scis in tremo est.

Tremissis sis maf. ge. est tertia pars solidi. z dicif tremissis
qz ter missis solidū faciat. vel est nomen vncie certi pōde-
ris z quantitatis.

Tremo mis mui mitū mere. vnde tremēdus da dū: z tremes-
būdus da dū filis tremēti. z h tremoz mozis: vnde tremoz
rosus sa sum. Et compaf. Tremo cōponif cū facio: z dicif
tur tremefacio cis. z cū fio: z dicif tremefio fis. Itē a tres-
mo cōponif cōtremo mis: extremo mis: intremo mis. Et
hinc inchoa. cōtremisco: extremisco: intremisco. Itē a tre-
mo mis addita co fit tremisco scis incho. i. incipio tremē.
Dan. vj. ca. Tremiscāt z pateant deū danielis. Tremo et
ei^o cōposita neu. sunt: z faciūt pteritū in mui: z sup. in mis-
tū. z cor. hāc syllabā tre. Uñ in Aurora dicif: Signa decē
Pbarao tremuit siccū mare fluct^o. z est tertiē coniugatiōis
tremo: vñ cor. penl. infinitini. vñ in psalmo debet cor. me.
Qui tāgit terrā z facit eā tremē. Itē Isa. lxxvj. Qui tremif
ad vñ ei^o: penul. cor. Itē sup. mi tremitū.

Tremulent^o ta tū. i. tremoze plenus. Et compaf tremulent^o
tior tissim^o. z cōponif a tremo z lentos qd est plen^o.

Tremulus. a tremo mis dicif tremulus la lū. vnde tremulo-
las. i. tremere z trepidare. z cor. mu.

Trena. a treneo nes dñ h trena ne lamētatio. sic enī hymn^o
est cāticū letitie z laudis: ita trena ē cāticū lamēti z funes-
ris. vñ tren^o na nū. i. lamētabil. z trenosus sa sum. i. lamē-
tuosus. Et vtrūqz compaf. z trenic^o cū. i. luctuosus. Itē hi
treni nozū dicif: vt Treni Hieremie. i. lamētationes.

Trenar^o. a trena dñ h trenar^o ri: z in plurali h trenara nozū
mons siue vallis vbi descensus ē ad inferos. z sepe ponif
p ipso descēsu ad inferos: z p inferno vbi nō est nisi flet^o
z lamētatio. vnde trenaerari^o ria riū. Et scias qz qdā p eo-
dē mōte dicūt h trenari^o: s. male. z cor. na trenarus.

Treneo in lamētoz taris est.

Trenicus ca cū in trena est.

Treni nozū trenis in trena est.

Trepido das dani datū dare. i. formidare. Propheta: Illic
trepidauerūt timoze. vñ trepid^o da dū. i. timidus. Et cōpa-
raf. Trepido das cū suis cōpositi siq bz neu. sūt. z cor. pi.

Tressis. as assis pro obolo cōponif cū tres: z dicif h tressis
hui^o tressis. i. tres oboli: vel precii triū obolorū vel trium
assium appreciatus.

Treuga ge scriptio regalis vel securitas. vnde treugo gas. i.

securare: pacificare: treugā facere. z h treugari^o rij q treu-
gas facit inter aliquos. z treugarius garia rium ad treu-
gam pertinens.

Treugarius in treuga est.

Triambos. i. triūphus vel iudiū triplex.

Triangulus. a tris qd ē tria: z angulus cōponif triāgul^o la-
lū. i. tres angulos hñs. vnde triangulat^o ta tū idē z substā-
tiue dicif triangulus pro tali figura.

Triarius. a tris dicif triarius ria riū sup tres constitut^o: vel
qui tertio loco cōstituitur in exercitu. Idem z portitor si-
gnozum dicitur.

Trias adis se. ge. a tris dicif.

Tribacus ci est qdā pes cōstās ex trib^o breuib^o syllabis. z cō-
ponif a tris qd est tres z brachos qd est breue: qñ cōstās
ex trib^o syllabis breuib^o: vt dñs. vñ vsus: Pes est tribac^o
breuib^o postulat ire tribus.

Tribula le in tribulū est.

Tribulis. a tribu dñ h z h tribul^o z h le. i. de eadē tribu. z p-
du. bu. vñ Hora. i. epi. Ut cū pilleolo soleas ouina tribul^o.
z inde cōponif: vt z tribulis le. S. z tribulo las cor. bu. Uñ
qdā: Mō hoies tribules: quos tu scis eē tribules.

Tribulo las vel tribuloz laris in tribulū est.

Tribulū. a tero ris dñ h tribulū li: qd z h tribula le inuenif
instrumētū quo fruges terūt. vñ Paral. i. li. ca. xx. Secit
sup eas tribulas z trabas. z h tribul^o li gen^o spinarū. Gen.
iij. Spinās z tribulos terra germinabit tibi. z dñ tribul^o
qñ tāgētes se tribulās. z ē etymo. z sic a tero ris: z a tribu-
lus dñ tribulo las laui lare. i. tribulationē inferre vel pati.
z tribuloz laris in depo. ge. in eodē sensu. vnde h tribula-
tio. i. psecutio: aduersitas. Vide in tribulis.

Tribunal. a tribun^o dñ h z h tribunalis z h le: z h tribunal
vel tribunale lis sedes tribunū: vel loc^o in alto cōstitut^o: vñ
vniuersi audire pnt. z dñ sic a tribuo is qz inde a sacerdos
te pcepta viuēdi tribuūt. Uel a trib^o dñ tribunal: qz trib^o
ad illā sedē ouocent. z pdu. penul. tā nti qz gti.

Tribun^o. a tribuo is dñ tribun^o ni qz militib^o vñ plebi iura
vel opē tribuat. vñ tribunici^o cia ciū: z h z h tribunal^o z h
le. z h tribunat^o tus dignitas vel officiū tribunū. Itē a tri-
buo dñ h tributū ti. Uel dñ tributū vñ tribun^o a trib^o: qz p
singulas trib^o tributū exigebat: sic nunc p singula territo-
ria: z cui psoluebat tribun^o dicebat. vñ q legit tributū tri-
bun^o etiā dñ fm Hug. S. z in Grecis. dñ: At q triginta sub-
se tenet ille tribun^o: Quiqz tributa legit ille tribunus erit.
In pmo at Mach. ca. iij. dñ: Et post h cōstituit Judas ou-
ces ppli: tribunos: z cēturiones: z pētacōtarchos: z decu-
riones: vbi dicit glo. Tribunos appellat illos q mille mi-
litib^o pcerāt: quos greci ciliarchos vocāt: Lēturiones q
centū: Pētacōtarchos q qnqginta: Decuriones q decē.
vñ vsus: Mille tribun^o bz: grece ciliarcha vocaf: Lēturi-
rio centū: bis qnqz decurio ducit: At qnqginta pētacōtar-
chus habebit. Et cōponif tribun^o cū genitiuo plebis: z dñ
tribunus plebis hui^o tribunus plebis. Et scias qz aliud ē tri-
bunus plebis in cōpositione: z aliud extra cōpositionē: qz
extra cōpositionē pōt veniri p tribuno cuiuslibet plebis:
sed in cōpositione tribunus plebis venit pro illo solo q ha-
bebat tribunatū in plebe romana.

Tribus. a tris dñ h trib^o hui^o trib^o: z definit datiu^o et abla-
tiu^o plural^o in vbus: vt tribub^o. s. ablatiu^o hui^o nois tres
fac in ibus: vt trib^o. z dñ trib^o pgenies a tris: qz i pncipio
romani trifarie fuerūt a Romulo dispartiti in senatores:
milites: z plebeios: sicut dixi in populis.

Tribunarius in tributū vide.

Tributum. a tribu dicif tributum aduer. penul. pdu. i. p sin-
gulas trib^o: vel de tribu in tribū. Horati^o in ser. Primo-
res ppli arripuūt populūqz tributum.

Tributū. a tribuo is dicif h tributū ti: vel dicif a tribu fm
Jñ. eo q ante p singulas trib^o exigebat: sic nūc p singula
territoria. Sic autē in tres partes diuisum fuisse populū
romanū cōstat: vt q pcerāt in singulis partib^o tribunū oi-
cerent. vñ z sumpt^o quos dabant ppli tributa nolauerūt.

De hoc etiā dixi in tribun^o fm Hug. q̄ q̄si idē dicit. Que autē differētia sit inter tributū & vectigal dicitur in vectigal. Item a tributū dicit^r tributarius ria riū qui soluit et debet tributum.

Trica. a tero ris dicit^r hec trica ce. i. deceptio. & trica. i. meretrix. & trica. i. impedimentū. & trica. i. moza. & trica. i. radix & trica dicit^r capilloz. Uide in trico.

Tricefimus ma mū in triginta est.

Triceps capitis hñs tria capita. Uide in caput.

Trichozū. tris cōponit^r cū chorus: & dñ h trichozū ri: & h trichozū ri. i. loc^o iuxta ignē cā pradij hñs tres cameras vñ absidas. & cor. illā syllabā cho.

Tricies aduerbiū numeri. i. triginta vicib^o: a triginta dicit^r.

Tricliniū. Line grece latine dñ lect^o. & vñ in latinū: & dñ h clin^o ni. i. lect^o. Et cōponit^r cū tris: & dñ h tricliniū nij. i. do mustina sessione diuatiū ordinata. Solebāt enī antiq̄ in cluis comedere: & tres lectos vel tres ordines lectorū disponere. in vno quoq; loco comedebāt dñs & dñia. in se cūdo familia. in tertio hospites. & talis dom^o dicebat^r tricliniū. Et cōponit^r: vt arbitricliniū.

Trico. a trica capilloz dñ trico cas caui care. i. decipere vel ipe dire vel demorari. Uñ qdā ad beatā mariā dicit^r: Quō fiet istud qm virū non cognosco: inqt: Quid vitā intricas in mūdo. Itē tricare. i. tricas capilloz facere. & est vñ p̄ tinēs ad mulieres que tricāt crines suos quos in tres partes diuisos subtiliter cōplicat & inuoluūt: & huiusmodi inuolutio trica dicit^r quasi capiēs. i. tres partes criniū. Et inde detrico cas. Uñ Eccl. xxxij. Et hora surgendi nō tetrices. i. nō sis piger: vel non facias morā in cōponēdo capillos sicut mulieres faciūt: vñ nō sis mollis & effeminat^o qm debes strenue opari. Alia lra inuenit^r in biblijs correctis Hora surgēdi nō te tristes. Uñ dicit glo. Rabani: Admonet ne simus tristes vel tardi in disciplina & meditatione sapiētie p hoc q̄ dicit: Ne simus tristes exponit qd dicit: Nō te tristes. p hoc vō qd addit Uel tradi videt^r inuere alia lra ibi inueniat^r Non te trices. Quidā vō dicit^r q̄ tetrices est ibi vna dicitio: sicut dixi in tetricus. Tetrico cōponit^r: vt cōtrico cas: districo cas. i. dissoluere: expedire. Extrico cas. i. expedire: exoluere: apire. Intrico cas. i. ipe dire vel inuoluere: imutari. Retrico cas. i. iterū tricare vel tricā soluere. Trico & eius cōposita sunt actiua: & pdu. tri. In Grecisimo autē ponunt^r isti versus: Impedit intricat necnon inuoluere signat: Extricatq; sapit expedit aut aperit. Et in Thobia dicitur: Si queratur honor onus nutritur cetur honori.

Tricolor lozis in color lozis vide.

Tricolos vel tricolon in calon exponit^r.

Tricuspis. Cuspis cōponit^r cū tris: & dicit^r hic & h tricuspidis: vt tricuspis lancea que habet tres cuspidēs. Et scias q̄ nullū nomē definēs in is pōt eē ois ge. in nominatiuo casu. vñ tricuspis est cōmune duoz generū tm. sed obijcit contra h q̄ inuenit^r cum neu. ge. Uñ Quidius: Positoq; tricuspide telo mulcet aquas. Ad hoc respōdet Pril. q̄ p figuram recipit neutrum.

Tridens. a tris & dens cōponit^r h tridens dentis: qd alit^r dñ fuscina & creagra q̄si tres hñs dentes. vñ furca cū trib^o dētibus: vel aliqd simile pōt dici tridens.

Tridentalis. a tris & dens cōponit^r h tridental quoddā vas q̄si tres pinnas sic tres dentes habēs.

Tridie aduerbiū a tridū dicit^r.

Tridū. a tris & dies cōponit^r h tridū dui. i. spaciū triū dierū. vñ de triduan^o na nū.

Triennis. a tris & ann^o cōponit^r h & h triēnis & h ne triū annozū. vñ h triēniū nij spaciū triū annoz. vñ i. ij. li. Mach. ca. iij. Et post triennij tps misit iason menelaum.

Triens. a tres vñ tris dñ h triens tis tertia pars assis vel denarij: vel alicui^o rei: vel vas. Sed pro vase videt^r cōponi a tris & dens. Inde triens. i. vas tres pinnas q̄si tres dētes habēs. Perñ: Calidū trientē excutit a manibus.

Trieris. a tres vñ tris dñ h trieris hui^o trieris magna nauis

a trib^o sessionib^o q̄si tres habēs ordines remozū: quā grece ourconē vocāt. Isa. xxxij. Neq; trieris magna trāsgreditur eum. Item Danielis. xj. ca. Et venient super eū trieres & romani. & cor. e. Uñ quidā: Triplex remozū trieris mouet & iuuat ordo.

Trifaur. faur cōponit^r cū tris: & dñ h & h trifaur cis: & h & h trifacis & h ce. i. habēs tres fauces & tria ora vt cerberus & ianitor inferni. Uñ Uirg.erber^o hinc iūgēs latratu fauci regna trifauci Personat zc.

Trifidus da dū in fidus vide.

Trifoliū lij cōponit^r a tris & foliū: herba quā greci & trifolō vocāt: qz sit trinis folijs p singulas annotationes.

Triformis. tris cōponit^r cū forma: & dicit^r h & h triformis & h me. i. triū formariū. Uide in multiformis.

Trifurcifer ra rū penul. cor. i. portari^o q̄ habet tres furcas vñ instrumentū trifurcatū ad onus gerendū. & componit^r a tris & furcifer.

Triga. a tris & iugū cōponit^r hec triga ge. i. currus plutonis qz rapit hoies de trib^o etatib^o. Uide in biga.

Trigamus. a tria & gamos cōponit^r trigam^o ma mū q̄ vel q̄ nupfit. vñ de trigamia mie. i. tres nuptie: vel proprietatē q̄ aliquis dicit^r trigamus.

Trigenarius ria riū in triginta est.

Trigesimus in triginta vide.

Trigies aduer. numeri. i. triginta vicib^o: a triginta dicit^r.

Triginta. tris cōponit^r cū gētos qd ē decē: & dñ triginta q̄si ter decē. vñ trigies & tricies aduer. i. triginta vicibus. & tricē^o na nū: & trigē^o na nū. vñ tricenari^o ria riū: & trigenarius ria riū: & tricesim^o ma mū: & trigesim^o ma mū. vñ h & hec trigesimalis & h le: & trigesimalis le.

Trigonū. i. triangulū qd in tres ducit^r angulos: vt ter tria vñ ter q̄ttuor: vel ter q̄nq̄ginta zc. fm Pap. & cori. penul. Et Greg. dicit in qdā omel. pascali: Ducam^o p trigonū decē & septē. decē. s. pcepta: & septē spūsci dona: & veniet ad q̄nq̄ginta nū. ducam^o p trigonū q̄nq̄ginta & vñ: & fuit centū q̄nq̄gintatres: Quo agit^r ois nra opatio in fide trinitatis exhibita ad iubileū. i. requiē tēdit. decē & septē ter ouimus vt ad quinquaginta nū venire debeamus. & tunc vera nostra requies est cūz ipsam iam claritatē trinitatis esse certā tenemus. & quinquaginta & vñ ter ducim^o electozū summā in supna patria q̄si centū quinquaginta & triū p̄scium numerū tenemus.

Trilibris. a tris & libra cōponit^r hic & hec trilibris & h bre. i. triū librarū pōdus vel mensura. & pdu. li sicut libra.

Trilinguis a tris et lingua cōponit^r. Uide in bilinguis.

Triliex licis exponit^r in bilix.

Trimat^o. a trimus dicit^r h trimatus tus penul. pdu. spaciū trium annozū.

Trimegistus sti. maxim^o cōponit^r cū tris: et dicit^r h et h trimegistus sti. i. ter maxim^o q̄ hz tres. s. ptates: vel ter est in ptate eleuat^o. vñ mercuri^o ob virtutē et multarū artū sentētiā tremegistus. i. ter maxim^o ntūs. et est mas. ge.

Trimensis. a tris et mensis cōponit^r h et h trimēsis & h se. i. triū mēsiū: qd aliter trimestri^o stre dicit^r. vñ trimēse dicit^r quoddā gen^o hordei: qz satū post tres mēses colligit. nā vbi ppter aquā vñ aliā cāz matura sati omīssa ē p̄ficiū ad h peti^r: qd cū necessitas cogit verno tpe seminat^r & celerit^r colligit: qz post tres menses.

Trimulus in trimus vide. & cor. mu.

Trimus. tris cōponit^r cū annus: & dicit^r trimus ma mū q̄si triē^o. i. triū annoz. Gen. xv. Sume inqt mibi vaccā triē^o nē & caprā trimā. Uñ fm Hug. trimulus la lū. Uide enā in innilus.

Trinacria. tris cōponit^r cū acros qd est mons: & dñ h trimacria. i. sicilia a trib^o montib^o. s. pachinno libeo & peloro. Eadē dñ & triq̄tra q̄si triq̄dra. i. in tres q̄dras diuisa ppter tres p̄dictos mōtes. Trinacria ergo ē grecū: h triq̄tra latinū: & equipollent. Horati^o in ser. Quid militib^o p̄missa triq̄tra predia cesar. et inde trinacrius cria criū: et trinacri^o na nū: et triq̄tri^o a um: et triq̄trin^o na nū. i. sicilensie.

Trinepos in nepos est.
Trinociū tij. i. spaciū triū noctiū. z cōponit a tris z noctiū.
Trinodis. nodus cōponit cū tris: z dicit h z bec trinodis z h de. i. triū nodoz. i. tres habēs nodos. vnde h trinodiū dij. z producit no. Un̄ Quidus epis. Ossa mei fratris claua perfracta trinodi.
Trinus. a tres dicit trin^o na nū: vel cōponit a tres vel tris z vn^o quasi triunus. vnde bec trinitas tatis quasi triunitas quia fit vnū totū in tribus personis. z trinarius riarium. Uide in persona: z in vnus.
Trio onis. i. bos: q̄si terio. Uide in septētrio.
Tripartitor toxis: z tripartio tis pro eodē: vide in partioz.
Triphon onis. ppriū nomē viri: de quo habet in. j. li. Macha. ca. xv. z pdu. penul. genitiui in Auroza. vñ ibi d̄: Lōtra triphonē tūc rex demetri^o ibat. Itē idē: Antiochū triphon h tpe pdere captat qd̄ multi dicūt. z tunc dic q̄ vltima nti triphon acuit: vt Salamon. Alij dicūt q̄ penl. gti cor. z vltia nti grauat: vt triphon onis: sic canō nonis: z symon onis. vñ pōt declinari sine n: h tripho: z tūc genitiu^o pdu. penul. triphonis sicut symonis symo: sermo monis. Uide a simili in orion.
Triphonius v̄tus dicit euroaquilo. Un̄ d̄ in Act. xxvij. Uent^o triphon^o q̄ vocat euroaquilo. z cor. penul.
Triplex. a triplo plas d̄ h z h z h triplex cis. z hinc triplicē aduer. z h triplicitas tatis. z cor. pli.
Triplus. a tria z plica cōponit tripl^o pla plū. vñ triplo as. i. triplū facere. Uide in plica.
Tripolis. a tris z polis ciuitas cōponit h tripolis hui^o lis qd̄ regio dicta a trib^o ciuitatib^o: qz tres ciuitates sub se bz. z cor. po. vñ tripolitan^o na nū: z h tripolitan^o ni. f. d̄ns vel eps illi^o ciuitatis vel puuncie siue regionis.
Tripolitan^o in tripolis est.
Tripos. pos cōponit cū tris: z d̄ h tripos odis. i. mēsa vel scānū vel aliud instrumentū tres habēs pedes. Si enī q̄tūtoz hz pedes impropē dicit tripos. Itē fm̄ Remigiū tripos est qd̄ spēs lauri sic dicta qz trifida habeat folia: vel qz trib^o radicib^o adhereat terre. z est cōsecrata Appollini deo diuinatiōis: qz supposita capitib^o dormitiū vā facit somnia apparere p̄ hui. vñ z sepe ponit p̄ ymagine apollinis. Un̄ Pril. in p̄mo: Et epigramata q̄ egomet legi in tripode vetustissimo apollinis. Sz cū sit nomē arboris v̄ def q̄ debeat esse fe. ge. sz h est maf. ge. z cor. po.
Triptom^o ta tū nomē habēs tres casus: a tris z ptotus casus cōponit: vt iesus iesum iesu. z cor. etiā illā syllabā pro.
Tripudiū. podiū cōponit cū terra: z dicit h tripudiū dij. i. plausus: z maxime ille qui solet fieri in triūpho pcutiēdo terrā pedib^o: vñ z p̄ triūpho q̄nqz ponit. z d̄ tripudiū q̄i terre podiū. i. plausus vel repcussio terre. Uel tripudiū cōponit a terra z pes dis: q̄si plausus z exultatio facta pcutiēdo terrā pedib^o. sz ponit simpliciter p̄ leticia z exultatione: gaudio vñ victoria. Et inde tripudio as. i. tripudio letari: exultare: gaudere: vel victoriā habere.
Triquadra tre in trinacria est.
Triremis. a tris z remis cōponit h triremis mis. i. natis q̄ tres ordines remoz hz. z hz penl. pdu. Un̄ Dora. in p̄ma epi. Nauseat vt locuples quē ducit p̄ma triremis. z h me Mach. ij. li. ca. iij. Date sunt nauū triremiū in fabricā.
Tris grece latine dicit tria: z facit etiam accusatiu^o de tres hos z has tres vel tris: z bec tria.
Tristegū gi dicit locus tricamerat^o. vñ in edificatione arce vbi nos dicim^o: cenacula z tristega facies in ea: habz alia trāslatio bicamerata z tricamerata. habuit enī quinqz cameras q̄s etiā Aug. ppter sentinā dicit ibi fuisse. Et vt d̄ in historijs Tristega. i. distinctiōes dicta a trica. Hug. vñ dicit qz tris cōponit cū tego: z dicit h tristegū gi loc^o tricamerat^o: sic dicit a trib^o tecturis. sz septuaginta interpretes tristega triplices portic^o trāstulerūt. Un̄ d̄ns in Ben̄. Facies in ea cenacula z tristega. z debet corripī media in tristega: qz tego p̄mā cor. fm̄ Hug. Sz ad h pōt dici qz tristega tenet naturā hui^o p̄teriti texti: qd̄ pdu. p̄mā. z sic pe-

nul. de tristega pducit. Et hui^o opinis fuit magister Bñ. vñ sic dicit: Quidā dicunt qz tristega cor. e ante g: qz cōponit a tego gis corripīte p̄mā. nos vñ dicim^o qz pdu. e an̄ g: sic tegula rōne hui^o p̄teriti texti: qd̄ p̄mā nālie pducit. Idē fit in hoc nose tegula qd̄ p̄mā pducit: sicut h p̄teritū texti. In doctrinali etiā dicit: E g corripim^o sz abest tristega tristegus. Papi. vñ dicit: Tristega tricamerata a trino tegmine vñ trib^o tectis. Alij dicūt q̄ linguā grecā aliqliter nouerūt: qz tristega nō ē cōpositū aliquo p̄dictoz modoz sz est dictio greca. Un̄ in Act. xx. vbi dicit Lecidit de medio cenaculo. In greco habet tristegos: z cōponit a tris aduer. z stegi qd̄ est rectū. Trijs aut cū ē nomē apud grecos signat tres: z scribit p̄ y diphthongū grecū q̄ sonat i. z cū est aduer. signat ter: z scribit p̄ iota h est i latinū: z corripit. in alia significatiōe semp pducit. Stegi aut p̄ i breuē scribit tā in cōpositiōe q̄ in simplici. vñ fm̄ h tristega cor. mediā. z hoc verius videtur.

Tristitia tie in tristis est.

Tristis. a tero ris d̄ h z h tristis z h ste q̄si tritus stans. z ē etymo. Et cōpat trist^o timus. z a d̄o tristi addita cia fit tristitia cie. vñ p̄z qz debet scribi p̄ c. z tristoz star. i. dolere: tristē eē. Inuenit etiā tristo stas in actiuo ge. i. tristē facē: turbare. Et vtrūqz cōponit: vt tristoz stas: z tristoz stas. Tristis cōponit: vt subtristis ste. i. aliquantulū trist^o: q̄stristis. i. valde tristis. Tristison^o na nuni: z tristific^o ca cum penul. cor.

Tristo as in tristis ē. Et scias qz iustus nō tristat nec pturbat ex aliquo qd̄ sibi eueniat: sicut in sapiētia dixi.

Tritheoite dicti sunt qd̄ heretici: qz sic tres p̄sonas in trinitate ita asserūt tres eē deos. z cōponit a tris et theos de^o.

Triticus cea ceū in triticū est.

Triticū. a tritura re d̄ h triticū ci. i. frumentū: qz purissimū tūdaf. vñ a tero: qz cū molit granū ei^o terit. vñ tritice^o cea ceū: vt iste panis est triticeus. i. de tritico.

Tritilis. a tero ris d̄ h et bec tritilis et le qd̄ pōt teri: vel babilis est ad terendū. et cor. penul.

Tritio onis in tritus est.

Trito. a tero ris triui tritū: u in o fit trito tas v̄bū frequen. i. frequēter terē. et pdu. p̄mā. Un̄ Facet^o: Quos vult fors vitat: quos nō vult cū pede tritat.

Triton interpretat sonus vel terens.

Tritura. a tero ris dicit h tritura re messis: vel qd̄ vulgo d̄ abtione vñ tritio. vnde trituro ras. i. terere: triturā facere: de palea granū cōterēdo eruere. Paulus in prima epla ad Cor. ca. ix. Et q̄ triturat in spe fruct^o p̄cipiendi. et pdu. trituro penul. sic tritura nomē. Un̄ in Anticlaudio dicit: Deiectāqz solo pedib^o triturat equinis.

Tritus. a tero ris triui: u in tū tritū tu: dicit tritus ta tū. i. cōminut^o: fractus. et a genitiuo triti addita o fit h tritio: et scribit p̄ t solam.

Triuia uie. i. diana: a tris vel tres et via propter tres ei^o vias i. potestates. Est enī diana in siluis: luna in celo: proserpina in inferno.

Triuiū. via cōponit cū tris bis et quattuor: et dicit h biuiū uij: et h triuiū uij: h q̄druiū uij. f. loc^o vbi due vel tres vel quattuor vie conueniūt et tendūt ad idē. vnde h et h biualis et h le: h et h triualis et h le: h et h q̄druiualis et h le: qd̄ ptinet ad biuiū triuiū q̄druiū. et biuiatim: triuiatim: q̄druiatim aduer. i. biuia: triuia: q̄druiua. Et scias qz gramatica: dialectica: et rhetorica dicuntur triuia qd̄ similitudine: q̄si triplex via ad idē. i. ad eloquētiā. Arithmetica vñ musica et geometria et astronomia dicuntur quadruiū quasi quattuor vie ad idem. i. ad sapiētiā tendētes. vñ et triuales dicunt q̄ docent vel q̄ student in triuio: sicut q̄druiuales qui in quadruiuo.

Triumphus. tris vel tres cōponit cū phanos vel phone qd̄ est son^o: et dicit h triūph^o phi. i. victoria vñ triplex leticia q̄si trin^o son^o. i. triplex gaudiū: qd̄ fiebat alicui pro subuigatione ciuitatis vñ regionis. Nā reuertēti solebat totus p̄pls exire obuiam victori cū magna exultatiōe: et cū ma-

gno gaudio. et h' erat vna leticia. Alia erat q' oēs captiui seq̄bant vel p̄cedebant currū ei' ligatis manib' eoz post terga. Tertia letitia q' erat ipse indutus tunica iouis: et se debat in curru quē trahēbāt q̄ttuoz eq̄ albi. Un' Quidi': Quattuor in niueis aureis ibis equis. et cū tanto honore ducebat ad capitolium. Hāc nū molestiā habebat q' ponebat quidā seruus vna in curru suo: et semp colaphizabat triumphante: ne ipse nimis sup̄biret. Et iā ideo vt daret spes vnicuiq' q̄ntūcūq' vilis conditionis eēt pueniēdi ad similem honore si sua p̄bitas mereret. et dicebat ei semper Snotosolitos. i. teipm nosse: quasi dicat Noli sup̄bire de tāto honore. In illa die licebat cuilibet dicere in personā triūphātis quicquid vellet. vñ Cēsari triūphāti fert quidā dixisse euz debēt induci ciuitatē: Ap̄ite portas regi caluo regine bitimie: volens figurare qd̄ caluus erat: et qd̄ succuba extiterat regis bitimie. Vel triumph' dicit a greco triambos. i. a triplici exultatiōe ei' cui triūph' dabat: sic dictū est. Vel triambos dicit triplex iudiciū: inde triumphus q̄si a triplici iudicio. Siebat enī in exhibitōe triūphi triplex iudiciū. Prius enī consulebat exercitus: secūdo senatus. tertio populus. et sic vt assentiret habiōi erat iudiciū triplex. vnde triumpho phas. i. triumphū habere exultare: vincere. vnde h' et hec triumphalis et hoc phale. Et nota q' proprie triumphus dicit plena et p̄fecta victoria: q̄si. i. quis p̄fecte hostes vincit. Sicut tropheum q̄n solum eos fugat.

Troas. a troia dicitur troas troadis femina de troia. et cor. penul. genitiui.

Trochea. a trochos dicit h' trochea chee. i. torcular: vel rota modica sup̄ puteū: vel illud qd̄ apponitur malo nauis: q' habet rotulas p̄ q̄s funes trahunt.

Troche' .a trochos d' h' troche' chei q' cito q̄si rota currat et voluat. Est vō pes cōstās ex lōga et breui: vt audit. v' d' a trocho: q' .i. trochus cōstat ex duab' p̄tib'. .i. vna grossa et altera tenui. Itē troche' cōstat ex duab' syllabis. .i. vna lōga: et altera breui. vnde trocheic' ca cū. Et vt dicit mul̄ti trocheus pōt poni in sexto pede: et in heroico carmine. Alij dicit q' troche' nō habet locū in heroico carmine. et si inueniat in fine: syllaba breuis accipiēda est pro lōga: et sic erit spōdeus. et istud veri' credo. Vide in dactilus. et pdu. penul. troche': vt p̄ in illo vsu: Producit primā trocheus sed corripit imam.

Trochos grece latine dicit rota. et acuit in fine.

Trochus. a trochos dicit h' troch' chi q' cito ad modū rote voluit: et ad modū rote rotūdus ē. et est instrumentū quo ludunt pueri. Un' Latho: Trocho lude. Dic etiam aliter dicitur tropillus.

Trofinius nij penul. cor. propriū nomē viri.

Trogodite penul. pdu. gens ethiophū: iō dicti q' adeo vel loces sunt vt feras cursu pedū assequit.

Troia troie quedam ciuitas. et est ibi i duplex consonans: et dicitur a tros.

Troianus na nū exponit in frigia: et in tros.

Troigena ne cōis ge. natus de troia vel de troiano: et videt cōponi a troia et genero ras: vel genit'. et cor. ge.

Tropheū. a trophos vel strophos d' h' tropeū. i. spoliū ab hoste in fugā cōuerso ereptū. et tropeū victoria de hoste in fugā cōuerso: et exultatio vel leticia siue honoz q' dabat alicui propter hostē in fugā cōuersum. et erat talis honoz q' totus ppl's exibat ei obuiā: et cū letitia eū introducebat in ciuitatē. et pdu. phe. Un' qdā: Hostes in bellis q̄n dant terga tropeū dicit zc. Vide in triumphus.

Trophos grece latine dicit cōuersio.

Trophus phi mas. ge. quidam cantus in ecclesia a conuersione sic dictus.

Tropicus ca cū. i. figuratiuus: a tropus dicit. et cor. pi.

Tropologia gie exponit in q̄rta parte: in ca. de colorib' rbe toxicis. Vide etiā in allegoria.

Tropilogicus ca cū penul. cor. Vide in tropologia.

Tropus pi. i. figura mortalitatis: modus loquēdi: vt cū alijs

quis loquit metaphozice vel perifrastice: vel alio tali mō fm̄ Aug. et de h' vide in. iiii. pte vbi agit de tropis.

Tros et ilus frēs fuerūt et reges troiani. et a tros dicta est troia. vnde troian' na nū: et h' et hec tros trois.

Trucido. a trūco cas dicit trucidō das dauī datū dare. i. interficere: iugulare: secare: et q̄si cede vel cedendo trūcare. et est cōpositus a trūco cas et cede vel cede. vnde trucidare q̄si trūcādo cedere. et pdu. ci. Un' Horati' in ep̄is. Unū seu pisces: seu porcū et cepe trucidat. Et est trucidō actiū cum suis compositis.

Truculo las lauī lare. i. trucidare: a trux dicit.

Trudes. a trudo dis d' h' trudes dis: et dicit trudes fustes ferrati. .i. cōti: q' trūdāt nates. Vide in trudo.

Trudo dis do in si trusi: et si in sum trusum trudere. i. impellere: impinguare: in custodiā includere. Trudo cōponit: vt abstrudo dis si sum. i. includere: abscondere. Lōtrudo dis si: Detrudo dis si. i. deorsum vel de vno loco ad alium trudere v' excludere. Extrudo dis si. i. valde vel ex trūdē.

Tintrudo dis si dere. i. valde vel intro trudere. ptrudo dis i. p̄fecte trudere. Trudo et ei' cōposita sunt actiua: et faciūt p̄teritū in si: et supi. in sum: et pdu. tru. Un' qdā: Ingerit astus seq̄ intrudit violēt'. Item nomē habeto trudes ex trudo sit tibi trudes.

Trulla. a trudo trudis dicitur hec trulla id est bombus vel sibilus ani: quia trudendo emittitur. Item trulla dicitur quoddā vas fictile. Item trulla est quoddam instrumentum cementariorum ferreum latum ad complanandum murum: et ad lapides cum calce componendos et coniungendos: quia trudit et detrudit et intrudit calce vel luto lapides. Amos septimo: Et in manu eius trulla cementarij.

Truncus. a trudo dicitur hic truncus trunci id est sine capite scilicet statura arboris insistentis radici. Truncus hominis est media pars corporis a collo ad inguinem. Unde Virgilius: Caput collo vehitur: truncus coxis sustinetur Et genibus et cruribus zc. vnde truncus trunca. truncum id est diminutus: semiprecisus: sine capite. et trunco truncas id est caput auferre: diminuire: debilitare. Et est actiū cum suis compositis.

Trusum trusu est supinū de trudo dis. inde addita s fit trusus id est clausus.

Truta. a trudo dis dicit h' truta te qdā piscis: q' vim bz trudendi: vel q' semp moret obstrusa.

Trutannicus ca cū penul. cor. in trutann' est.

Trutannizo zas in trutannus est.

Trutann'. a trudo dis dicit h' trutann' ni: q' suis v̄bis trudat ad hoc vt decipiat. facit enī credi quod verū non est. vnde trutannia me: et hic trutannulus trutannuli diminutiū. Et trutannic' ca cū: et trutannizo zas. i. vitam et mores trutannozū gerere.

Trutina. a trudo dis hec trutina trutine. i. statera. .i. lingua libze: quia semper truditur foras: vel ptica p̄ transuersum posita: quia trudat sursum. vnde hec trutinula le: et hec trutinella ambo diminutiua. et trutino nas. i. libzare: equipēdere. Vel vt dicit Papias Trutinat appensat: estimat. et corripit tru. Horatius in ep̄is. Scriptozes trutina non est q' multa loquamur.

Trutinella le d' mi. parua trutina.

Trux trucus gener' omnis dicitur a trudo trudis. et est trux crudelis: austerus: ferus: inexorabilis: horredus. Et comparatur. vnde hec truciditas trucidat'. et corripit u ante c. Unde Quidius ep̄i. Mater eris tauro senior ipsa truci Item Horatius in ep̄isto. Ire truces inimicicias et funez bre bellum.

Tuatim aduerbiū personale. i. tuo more: vel more tue gentis vel patrie. Similiter distingue meatim et suatim. Et scias q' aduerbijs non accidit numerus neq' persona: vt dixi in meatim.

Tuba. a tibia d' h' tuba be q̄si tibia: q' sunt filēs ei: et in lon

gitudine et in specie: vel tuba quasi tusa: quia tuba cocatta est.
 Et scias quod tuba legalis de qua habetur in .x. numero: erat
 ut dicit iosaph⁹ fistula cantatoria pene magnitudine cubi:
 bit: calamo capacio⁹ pbens in principio latitudinem quam co-
 ueniebat ori suo ad susceptionem spiritus: quam hebraice dicitur afoza
 Et sicut dicitur in historiis: Tuba habebat quattuor usus
 ad uocandum multitudinem: ad mouenda castra: ad bella: ad
 festa. Quia enim solene habebant epulum: et dies festos: et klas
 clangebant. Unde in psal. Bucinate in neomenia tuba. unde
 versus: Legalis populum tuba clangore uocabat. In bellis
 castris festisque sonora tonabat.
Tuber. a timeo mes dicitur hoc tuber. ris fungus: quia ex timore
 re terre pdeat. unde et tubera quasi tumera. i. quasi tumores ter-
 re: et ponit sepe pro timore et pro peccato generali. Terentius in
 adelphis: Collaphis est tuber totum caput. unde tuberosus sa-
 lus: tuberibus plenus: inflatus: supbus. Et comparat. unde hic
 tuberositas tatis. i. inflatio uel supbia.
Tubero. a tuber dicitur tubero ras. i. inflare: supbire: uel tuberibus
 implere. et componit: ut cotubero ras: detubero ras. i.
 purgare uel equare: et cor. be.
Tuberosus sa sum in tuber est.
Tubiani dicebant illi qui ex alienigenis uocati in auxilium
 iude uenerant. et dicebant tubiani: quasi tuberis ducti: et
 pducit ne. Hoc uult glo. in scdo li. Macha. ca. xij. super
 illud: Et uenerunt in caratha ad eos qui dicuntur tubiani
 iudei.
Tubicen. tuba componit cum cano nis: et dicitur hic tubicen-
 cinis: qui canit cum tuba: et cor. penul. tam notatiui quam ge-
 nitiui. uide in cano nis.
Tubicina. a tubicen dicitur hec tubicina ne penl. cor. mulier
 que canit cum tuba.
Tucetarius rij: in tucetum est.
Tucetum. a tucido dicitur hic tucetum ti: cibus qui fit ex carni-
 uum cotu- sione: sicut salcia est. Persius: Sed grandes patine tuce-
 taque crassa. et inde bucetari⁹ cetarij: qui cibum illum facit.
Tuchidides in tuchis est.
Tuchis interpretatur fortuna. unde quidam grecus poeta dicitur
 est tuchidides: quasi fortunatus.
Tuchis genus auis. s. cuculus.
Tudatus dati in tudes uide.
Tudes. a tundo dicitur hic tudes uel tudatus. i. malleus.
 unde tudatos appellamus illos qui habent capita grossata
 ad modum mallei grossi.
Tudico cas: pcutere cum malleo: et dicitur a tudes uel tudatus.
Tuezeris in tuoz ris est.
Tugurius rij: in teges uide.
Tuitus ta tu. a tuoz eris tertie coniugationis. Similiter tuitus
 detuitus: intuitus. sed tuoz scdo coniugationis facit tuium. unde
 in doctrinali: Dat tuium tueoz: tuium tuoz: ambo tueri.
Tuli tulisti daf. pro preterito his uerbis tollo et fero: et cor. tu.
 unde attuli sti: detuli: otuli: extuli: sustuli. cor. penul.
Tullius lij pro duo l. proprium nomen cuiusdam uiri. Lucan⁹ in .vi.
 Tullius eloquij: cuius sub intre togaque.
Tulo lis. uide in tollo lis.
Tultus. a tulo lis tuli uel tetuli tultum. Antiquitus dicebat
 tultus ta tum: quod tollit. unde Greg. in moral. exponens illud
 Job: Ferrum de terra tollit: dicit in .xvii. li. loquens de
 Mattheo aplo: Sed de terra tultus in fortitudine ferri
 conualuit. uide etiam in tollo lis.
Tumentum. a tumeo mes: hoc tumentum ti: quia in filo uel telo
 tumeat: nec subtilitatem habeat. unde tumentuosus sa su. i.
 tumento plenus. et comparat.
Tumeo mes mui mere. i. surgere: crescere: inflare: supbire.
 unde hic tumor oris. et tumesco scis inchoa. Tumeo. compo-
 nit: ut tumeo mes: circutumeo mes: detumeo mes: dis-
 tumeo mes: extumeo mes in eodem sensu ista tria. i. ualde
 tumere: uel cessare: a tumore remoueri. intumeo mes. i. in-
 tus uel tumere: pertumeo mes: obtumeo mes: retumeo
 mes: et ab omnibus istis inchoatiua cotumesco etc. Tumeo
 cum omnibus suis compositis est neu. et caret supi. et cor. tu. Do-

ra. i. poetria: Uesani tetigisse tumet fugiatque poeta. et in
 Aurora dicitur: Dic tumet ille timet: fugit h⁹ hoste: fugat ille.
Tumidulus la lum dimi. aliquantulum tumidus.
Tumidus. a tumeo mes dicitur tumidus da dum. i. inflatus: supb⁹
 iratus. Et comparat. et a gto tumidi: addita tas fit hec tumi-
 ditas tatis. et differunt tumidus et tumens: quia tumidus est
 qui semp⁹ tumet: tumens uero qui ad tempus ex aliqua causa tu-
 met. uide pro simile i. timidus.
Tumor. a tumeo dicitur tumor oris. unde tumorosus sa sum. i.
 tumoribus plenus. Et comparat. unde hic tumorositas tatis.
Tumulo in tumulus uide.
Tumululus li dimi. paruus tumulus.
Tumultuarius. a tumultuoz aris dicitur tumultuari⁹ ria riu: et
 hinc tumultuarij dicebantur milites uel pedites. qui pro solo
 tumultu ducebantur in plium: uel quia subito et cum tumultu exe-
 unt contra hostes ex improviso uenientes. unde et illud gen⁹
 militie dicitur tumultus uel tumultuatio: uel coniuratio.
Tumultuoz aris in tumultus est.
Tumultus. a tumeo mes dicitur hic tumultus tus. i. seditio: co-
 iuratio: diuersorum garritus: quasi tumor multus. unde tumultuo-
 sus sa su. i. tumultu plenus. Et comparat. et tumultuoz aris
 i. tumultum facere. et hinc tumultuarius ria riu.
Tumulus. a tumeo mes dicitur hic tumulus li. s. mons breuis:
 uel sepulchrum: uel terra congesta supra sepulchrum. et dicitur tu-
 mulus quasi tumens tellus. unde hic tumulus dimi. et
 tumulosus sa sum. i. tumulis plenus. Et comparat. unde hec
 tumultuositas. Item a tumulus pro sepulchro dicitur tumulo-
 las. i. sepelire. unde tumultuatim aduer. Et comparat: ut co-
 tumulo las: detumulo las. i. ualde uel deorsum tumulare uel
 a tumulo remouere: de tumulo extrahere: intumulo las:
 retumulo las. Et est tumulo actiuum cum omnibus suis compositis
 et corri. mu. Significationes huius nominis tumulus com-
 prehenduntur in hoc uersu: Mons breuis est tumulus bu-
 stum congestaque tellus.
Tundo dis tutudi tumsum tundere. i. percutere: uerberare: co-
 terere: confringere. Tundo componit: ut contundo dis contu-
 sum. i. conterere: percutere: confringere. unde contusus sa su.
 detundo dis detudi detusum. i. ualde tundere uel deorsum
 sum. extundo dis extudi tusum. i. extra tundere uel tunde-
 do extrahere. intundo dis di sum. i. intus uel ualde tunde-
 re. pertundo dis si sum. obtundo dis si sum. i. contra uel
 uindicta tundere: obturare: in angustia claudere uel prohi-
 bere: obserare: obsurdare: opprimere. unde obtusus sa su.
 retundo dis si sum. i. retro tundere uel tunde do retro op-
 primere: et acumen ferri destruere. Tundo et eius composita
 sunt actiua. Item tundo geminat preteritum in prima sylla-
 ba: et amittit ibi n: ut tutudi penul. cor. sed in sup. remanet
 n: ut tunsam. Composita ab eo omnia amittunt geminationem in
 preterito: et n in supi. ut contusi contusum: retudi sum etc. fm
 Hug. et hoc fm modernos teneas. Scdm antiquos tui su-
 pina predictorum uerborum inueniuntur sepe retinere n: ut ob-
 tunsus. Unde Uirg. in geoz. Uomeris obtunsi dentem ca-
 uat arborum lintres. Et introducit Priscianus istum uersum. Item in
 j. Regum ca. xiiij. inueniuntur quod retunse erant acies uomerum. In-
 ueniuntur etiam supina predictorum uerborum sine n. Unde Aggei
 i. Sacculum protulit. et format tunsu a prima persona presentis: do
 in su: ut tundo tunsu. Inueniuntur tondeo des: et facit preteritum
 totondi: et supi. tonsu. uide in suo loco. Item scias quod com-
 posita a tundo omnia cor. penul. preteriti: ut contudi: detudi
 extudi: intudi: pertudi: retudi: obtudi.
Tunica. a ton⁹ dicitur h⁹ tunica ce: antiquissima uestis: quasi tonis-
 ca: quia in motu incedentis sonum facit. Primum enim fuerunt
 pellicee tunice: quibus post eiectionem de paradiso adam et eua
 induti sunt. unde tunicella le dimi. et tunicatus ta tu. i. tuni-
 ca indutus uel tunicam habens: et tunicosus sa sum. i. tuni-
 cis plenus: et tunico cas. i. tunicam induere.
Tunicella le dimi. parua tunica.
Tunicula le dimi. parua tunica.
Tunsum aduer. i. minutim: concisim uel percussim: et dicitur
 a tundo tundis.

T unsum est supinū de tundo dis.

T uor tueris tuitus sum. i. inspicere vel defendere: ptegere: unde tueor tueris tuitus sum secunde coniugationis. i. inspicere vel defendere: ptegere. Et fm Prif. idē signāt tueor et tuor: et tam tuor q̄ tueor cōponunt et redundant cōposita in eandē significatiōē. s. p̄ inspicere. Contuor eris cōtuitus sum. Lōtueor eris cōtuitus sū. i. cōsiderare: inspicere Detueor eris detuitus sū. Detuor eris detuitus sū. i. valde vel deorsū tueri. Intueor eris intuitus sū et intuor eris intuitus sū. i. cōtra aliquē vel intus vel diligēt vsus aliquē tueri. et distingue sic: Contuimur illa de quibus cū ea cōtuimur nulla surgit imago vt ligna Detuimur illa de qb̄ cū detuimur ea surgit imago in inferiori pte posita sicut aqua. Intuimur illa de qb̄ qū ea intuimur resultat imago superius vt speculū. Itē cōponit obtuor eris obtuit sū vel obtueor eris obtuitus sū. i. cōtra vlt̄ vndiq̄ vel ob aliqd̄ tueri. Tuor et tueor et cōposita ab illis deponētia sūt: et cōposita in eadē significatiōe inueniunt. Tuor et eius cōposita faciūt sup̄. in tuitū. Tueor vō scōde coniugationis cū suis cōpositis facit tuitū. Itē tuor deberet facere infinitiuū in tur: sed cā differentie de tui pronōis deficit: se. Accipit mutuo tueri. Cōposita vō ab eo hnt̄ infinitiuū. s. cōtui et detui et c. vñ vsus: Pro speculor dicis et p̄ defendo tueri. Dat tuitū tueor tuitū tuor ambo tueri. Itē nota q̄ tuor raro inuenit̄ p̄ defendere: et sepius pro inspicere: econuerso tueor raro inuenit̄ p̄ inspicere: et sepius p̄ defendere. S; cōposita raro vel nunq̄ inueniunt̄ nisi p̄ videre fm Du. Prif. vō in. viij. l. vbi agit de coniugatiōe dicit q̄ sunt q̄dā verba que cōuis eandē significatiōē seruent: diuerse tñ coniugationis sūt in vsu: vt strideo des: et strido dis: ferueo ues: et feruo uis: tueor eris: et tuor er: oleo oles et olo olis: excelleoles et excello lis.

T urba. a turbo bas d̄ h̄ turba be. i. turbatio. et turba ppli multitudo: sed multitudo numero fit: turba tñ in loco. P̄nt̄ enī pauci turbā in angusto facere: et est turba nomē collectivū: et p̄test recipere verbū pluralis numeri et adiectiuū plurali numero et in diuersitate generis. et hoc rōne significatiōis. Un̄ in. vij. ca. Jo. Sed turba bec que nō nouit legem: maledicti sunt et c.

T urbatio onis in turbo as est.

T urbella le. i. turbatio: et dicitur a turba. Aug. in li. de ciui. dei. Omnē motū cordis et salum omnesq̄ turbellas fluitare asserit. et pdu. bel.

T urben nis in turbo nis est.

T urbidus da dū in turbo bas vide.

T urbo bas d̄ a turbo bonis: et ē turbare p̄cipitare: cōfundere: cōmiscere: obscurare. vñ turbidus da dū. Et comparat̄ vñ bec turbiditas tatis: et est turbidū de nā: turbulētū vō fit. et d̄ turbidus da dū q̄si terbidus. i. terra cōmixtus. s. fece et est ethy. Turbo cōponit̄ vt cōturbo as: disturbo as: deturbo bas: exturbo bas: pturbo bas: pturbo bas: inde p̄ turbatus ta tū: vñ a gto pturbati: addita o fit h̄ pturbatio Quare aut̄ pturbatio nō cadat in sapiētē dixi in sapia: re turbo bas. Turbo et eius cōposita sūt actiua. Itē a turbo bas d̄ turbido das. turbidū facere: et turbatus ta tū: et a gto turbati: addita o fit bec turbatio onis.

T urbo onis mas. ge. cor. penul. gti: d̄ a terra qd̄ antiq̄ dicebant hic turben nis. s. vertigo volubilitatis ventoz dicit̄ a terra: qz quotiens talis ventus consurgit terrā in circuitu mittit. vñ turbineus nea ueū: et turbineosus sa sum. De cā huius venti qui dicit̄ ventus turbo vide in ventus.

T urbulentus. turba vel turbatio vel turbiditas cōponit̄ cū lentos: et d̄ turbulentus ta tū: et turbulens tis. i. turbidus nō lucidus: sed turbidū de nā. Turbulētū vō fit ex accidēti. et vtrūq̄ cōparat̄. vñ turbulēte vel turbulentē aduer. et h̄ turbulencia tie: et turbulento tas. i. turbulentū facere.

T urdela le: quedā auis q̄si maior turdus. et d̄ a turdis: cuius turdile stercois viscu generare d̄ fm Hug.

T urdus. a tardus d̄ h̄ turdus di quedam auis: qz tarde volat: vel qz tarde se referat. s. in fine autūni. vnde turdinus

na nū penul. prodi.

T urgeo ges si suz gere. i. inflare: tumere. vñ turgesco scis inchoa. Turgeo cōponit̄ vt cōturgeo ges: deturgeo ges: disturgeo ges: iturgeo ges: pturgeo ges: obturgeo ges: returgeo ges. et hinc inchoa. cōturgesco scis: deturgesco scis et c. Turgeo et eius cōposita neutra sunt: et faciunt p̄teritum in si: et supinū in sum: h̄ p̄terita et supina talium verborum non sunt in frequenti vsu: vt notum est.

T urgidulus la lum dimi. aliquantulum turgidus.

T urgidus. a turgeo ges dicit̄ turgidus da dum. i. inflatus: tumidus: iratus. Et comparat̄. vnde bec turgiditas tatis.

T urgiolum. a turgeo ges dicitur hoc turgiolum li: vas interius grossum et turgidum. et corripit. o.

T urgoz gozis mas. ge. i. tumor turgiditas. et d̄ a turgeo ges

Turma. a turbo bas dicitur bec turma me: societas hominum. et proprie triginta. s. ala: sed ala continet triginta milites: turma triginta pedites. vnde turmatim aduerbium sicut a turba turbatim.

T urmella le dimi. parua turma.

T urmula le dimi. parua turma: et corripit mu.

T uronis ciuitas est: et cor. penul. sicut ligonis.

Turpeo pes in turpis est.

Turpiloquus. a turpe et loquor componit̄ turpiloquus quum penul. cor. i. turpia loquēs. vnde hoc turpiloquus qui. i. turpis locutio.

Turpilucrum. turpis componit̄ cum lucrum: et dicitur turpilucrus cra crum. i. turpiter lucrum faciēs. vñ h̄ turpilucrum cri: turpis acquisitio lucri. et cor. lu naturaliter.

Turpis. a turpeo pes dicit̄ hic et bec turpis et hoc pe: infamis: qz torpeat. Et cōparat̄. et a d̄o turpi: addita tudo fit bec turpitudine dinis. Item a turpis dicit̄ turpo pas. i. iniquare: turpem facere. vñ turpeo pes pui. i. esse vel fieri turpem. vñ turpesco scis inchoa. Turpo cōponit̄: vt deturpo pas. et est turpo actiuū cū oibus suis compositis.

Turricula le dimi. parua turris.

Turris. a teres dicit̄ bec turris huius turris. et dicitur turres q̄si teretes: qz longe sunt: et recte et p̄cul rotūde vident̄: h̄ q̄sq̄ sunt quadrate vel late. vel dicitur a tueor qz prebent defensionē. et definit actūs singularis in em et in im: turre vel turrin: et ablt̄ in e et in i turre vel turri: et gti pluralis turriū: et actūs pluralis in es vel in is: turres vel turris vnde turricus ca cum: turribus plenus ad modū turris dispositus: et pdu. penul. Et scias qz turris gregis dicebatur tur fm Hiero. locus vbi iacob greges suos pauit: nomen loco inde relinquit̄. Turris vō custodum dicebatur vbi custodes positi erant ad custodiam prouinciarum.

Turritus ta tum in turris est.

Turtur ris a sono nomen habet: genus est auis. vñ turturinus na nū penul. pdu. et declinat̄: vt hic turtur ris. pmis. ge. penul. gti cor. et sub vno genere et vno articulo cōprehendit̄ aialia vtriusq̄ sexus. Potest ergo dici Alba aqla et vnus turtur tam p̄ mare q̄ p̄ femina: nec fit restrictio ad masculinū quum dicit̄: Unus vel solus turtur: sicut cōsuevit fieri in cōi ge. qū d̄ Albus ciuis. tñ q̄sq̄ p̄noia recipiūt adiectiua cōtra naturam sui articuli cā discernendi sexū. vnde inuenit̄: Anser erat cuidam p̄cioso germine feta. similiter dictū est de turture: Sola volabit: sola sedebit: tñ notabiliores auctores his abusionibus nō vtunt̄. De hoc dixi in tertia parte in tractatu de genere nominū: vbi egi de epiceno ge. et est turtur auis pudica. Un̄ dicit Bern. in. lix. sermo. canticoz: Turtur cōpare vno cōtenta est: quo amisso alterū tā nō admittit. numerositate i hoibus nuptiarū redarguēs. Nā est forsitan culpa p̄pter incontinentiā venialis est: ipsa tñ tāta incōtinentia turpis ē Pudet tñ negociū honestatis rōne nō posse in hoie qd̄ nā pōt in volucre cernere. qū enī turturē tpe suo viduitatis sc̄te viduitatis op̄ strenue atq̄ infatigabilē exercitē videas vbiq̄ singularē: vbiq̄ gementē audias: nec vnq̄ in viridi ramo residentem inspicias: et tu ab eo discas voluptatū virentia: imo virulentia vitare. Adde qz in ingis

montium et summitate arborum frequentior illi sterfatio est: et quod vel maxime propositum pudicitie decet: doceat nos terra despiciere: et amare celestia. Ex quibus colligitur quod vox turturis sit etiam predicatio castitatis. Neque enim a principio vox ista in terris audita est: sed magis illa: Crescite et multiplicamini: et replete terram.

Turturi dicuntur pastores qui fistulis canunt.

Tus turis vide in thus aspirato.

Tuscia a tus ris dicitur hec tuscia cie: quodam psalms italie: a frequentia tur et sacrorum dicta. eadem et tirrhenia a tirreno fratre liddi. unde tuscus sca sci gentile. vide in liddia.

Tussicula le dimi. parua tussis.

Tussis a tundo dis dicitur hussis sis: quod tundit pectus. vel dicitur sic a ton. i. ab altitudine: quod a profundo pectoris veniat. et definit ablutis in i: ut tussis: et actus in im tui. et sunt quoniam nota latina que faciunt in im tui actum. unde vsus: Im tui faciunt h quartum nota casu: Uim burim tissim maguderimq; sitim A tussis dicitur tussio sis sui sire situz. unde hussitus tus: et tussito tas fre. penul. pdu.

Tussitus in tussis est.

Tutamen a tutor taris dicitur h tutamen minis. i. tutamentum et produ. penul. nti: sed cor. penul. gti.

Tutela a tueor eris tutus sum dicitur hec tutela le. i. defensio et est tutela in liberum caput alicuius quod propter etatem nec se nec sua defendere potest. Tutela dabitur liberis: patronus seruis. unde tutelatio las. i. defendere. unde hec tutelatio onis: et h tutelamē minis. et h tutelatus: et h tutelator. i. defensor: et produ. te.

Tutelari a tutela dicitur tutelari ria riu: defensor: pectori.

Tutor tas in tutor taris vide.

Tutor taris. i. frequenter defendere: seruare: vbi frequenter. et dicitur a tueor eris tutu tutu addita or: sicut modernos. Et componitur: ut tutor taris. unde antiq; dicebant tutor tas. unde in. v. ca. Baruth: Sacerdotes seris hostia tutant: et pdu. tu.

Tutudi preteritum de tundo dis: in tundo dis vide.

Tutus a tueor scōe coniugationis descendit tutus ta tu. unde dicitur dicitur tutus: detutus: intutus: obtutus. sed tuit dicitur descendit a tueor eris tertie coniugationis. vide in tutus.

Acca vacce. a

vacillo las dicitur h vacca ce. i. bos quasi vacilla et debilis respectu tauri. vel vacca dicitur a bos quasi bos acca sicut a leo leena: et a draco dracena. unde vaccin na nu: et hic vaccari: et h vaccaria rie custos vaccari. et h vacca quodam ciuitas

hispanie: ab abundantia vaccarum ita dicta. vacca etiam dicitur quodam ciuitas in india. unde vacce cea ceu: et h et h vaccensis et h se. et geminat c vacca et omnia ab eo deriuata.

Vaccella le dimi. parua vacca.

Vacula le dimi. parua vacca.

Vacillo a vaco cas dicitur vacillo las. i. titubare: instabile esse tremulare: labare: trepidare. unde vacillans participium: et pdu. va. unde Quidius mathamoz. Spes mea vacillat subtili pendula filo: ut dicit magister Bene.

Vaccina herba coloris purpurei.

Vaco cas cau catu care. esse vel fieri vacuum. et h videat ad alias significatiōes. transferri: tamen omnes redolent illam. Dicitur enim vaco lectio. i. insisto lectio et operam do. et vaco a lectioe i. cesso vel deficio a lectioe. vaco numis. i. careo. s. omnes iste significatiōes redolent primam. Quia vero dico vaco lectio. id est est ac si diceret: vaco ab alijs reb: et insisto lectio. unde vacat impersonale. i. esse vacuum: vel licitum esse vel oportunitum. unde Vacat mihi legere. i. oportunitatem legendi habeo: et non impediatur ab alio negocio. Vacat cum suis compositis siquibus est neu. et cor. hanc syllabam va. unde Lucanus in. v. lib. Sata vacent procerum motus hec cuncta sequentur.

Vacuefactus in vacuo as est.

Vacina a vaco cas dicitur hec vacina ne: dea vacationis et ocij:

Doza. Dec tibi dictabam post sanum pulcre vacine.

Vacuo as au are: et sicut Papi. vacuat. i. inanit: quod intus est aufert. unde vacuus civa cui. i. vanus: ociosus: destitutus: sine eo quod habuit. et cor. pma. Qui. De vacue menti quo tueat opus. et componitur cum factus: et dicitur vacuefactus ta tu Job. xiiij. Et fluuius vacuefactus arefcet.

Vadimonium nij: in vadium est.

Vadio as: in vadium componitur.

Vadium a vas dis dicitur h vadium dij: et h vadimonium nij: in eodem sensu. s. pignus vel fideiussio. unde vadio as. i. i vadio ponere vadium vel pignus alicui dare. et componitur ut conuadio as: inuadio as: obuadio as. i. s. aliu vadiare. reuadio as. i. repignere: a vadio recolligere. subuadio as. i. p. vel latente vadiare et est vadio actiuum cum omnibus suis compositis: et cor. va.

Vado das dau dicitur a vadu. et est vadare per vadu transire: vel per vadu ducere: ut Vado istu: vel vado equu. et componitur ut peruado das: reuado das: transuado das. et est vado neutrum cum suis compositis per transire per vadu. In alia significatiōe est actiuum: et cor. va: sicut vadu: sed vado dis primam pdu. unde versus: Vado viam: vado quadrupedem: vadio vadium et vado: illud idem significare solet. Prima vado lego tertia vado lego.

Vado dis vasi su vadere. i. ire: vel pergere. Vado componitur ut conuado dis: euado dis euasi. i. extra vadere: effugere: liberari: inuado dis inuasi su inuadere. i. impetere: aggredi: arripere. peruado dis peruasi. i. perfecte vadere: vel per aliud vadere. Vado et eius composita sunt neutra: preter inuado quod est actiuum: et omnia faciunt preteritum in si: et supinum in su. et pdu. va. Unde Pamphilus: Et modo vadit eques: qui solet ire pedes.

Vadoz a vas dis deriuat vadoz daris. i. in vade ponere: vadem dare: ut Ego vadoz illu tibi. i. do illu in vade tibi. vel vadari. i. vocari ad iudicium ad placitum: vel fideiubere: vel litigare: vel polliceri. et erat compositum olim: sed modo tamen deponetur tale: et pertinet non solum ad homines: sed etiam ad animalia bruta: ut Vado tibi equu meu. et componitur ut conuadoz daris: euadoz daris. i. poscere: flagitare: vel a vaditiōe liberare: remouere reuadoz daris. i. vade recolligere. et est deponetur. cum suis compositis: et cor. va: sicut vas dis. unde Qui. de reme. Jacq; vado daturus leticia prodeat inquit. vide etiam in vado das.

Vadulu le dimi. paruum vadum.

Vadu a vado das: o in um: sicut Papi. dicitur h vadu di: locus breuis et humilis in aqua: quod per eum possit vadere. i. deambulare pedibus. unde vadusius la su. Et comparatur. et h vado dis: a quo deriuatur producit primam: tamen vadu et vas dis et vadoz daris cor. va. unde Quidius epi. Ad vada menandri concinit albus olor.

Vaser valde componitur cum afer: et dicitur vaser ra ru. i. calidus: ingeniosus: versipellis: multiformis. et dicitur vaser quasi valde afer. i. valde calidus. nam afri valde solent dolosi esse et fraudulentum. vel vaser componitur a varius et ferens: inde vaser quasi varia ferens: sicut homo cautus qui loquitur varijs modis. Et comparatur: et cor. va.

Vagedaber hebraice: ribmus grece: numerus latine: est liber numeri. unde Hiero. in prologo regum: Quartus inquit vagedaber quem numeri vocamus. et acuit in fine.

Vagetra hebraice dicitur tertius liber moysi. s. leuiticus. unde Hiero. in prologo regum: Tertius vagetra. i. leuiticus.

Vagina a baitulo les dicitur hec vagina ne: theca gladij dicta quasi bagina: quod in eo mucro vel gladius baitulef. unde h vaginari rij: qui facit vaginas. et vagino nas. i. facere vaginas. Et componitur cum e: et dicitur euagino nas. i. extraho de vagina. item cum in: et dicitur inuagino nas. i. in vaginam mittere. Vagino et eius composita sunt neu. et produ. penul. Quid. methamoz. Pendenti nitidum vagina diripit enses.

Vagino nas in vagina est.

Vagio a vagus ga gu dicitur vagio gis giti vel gij giti gire quarte coniugationis. i. plozare: flere: et est proprie infantium in canis adhuc existentium. et inde vagitus tus tui: ipse clamor infantium. et vagito tas fre. i. frequenter vagire: vel violentum: et pdu.

penul. Vagio neu. est cū suis cōpositis: z pdu. va. sed va-
gus eā cor. Lobi. Nos q̄si vagitu deficiente loqui. Item
versus: Silius palce vagis: in cunis tu petre vagis.

Vagito tas: in vago gis vide: z pdu. gi.

Vagiis. a vagoz garis d̄r vagiis'gia giū: qui genibus iun-
ctis ambulat.

Vagoz garis gat' sū gari. i. spaciari: errare: huc illuc discurs-
rere. vñ vagabūd' da dū: z vagus ga gō. q̄ aut d̄r vag' q̄si
a via act'. z vagari q̄si a via agi. i. sine via. vñ vagari q̄si va-
gū agi: ethymo. ē. Et cōparaf. vñ h̄ vagitas tatis. Vagus
cōponit: vt puagus ga gū. i. valde vag'. Vagoz cōponit:
vt puagoz garis: diuagoz garis. i. valde vel deorsū vel di-
uersis modis vel in diuersas ptes vagari vel a vagatione
cessare. Itē euagoz. i. extra vagari: eē ire. gyrouagoz aris
i. p̄ gyrū vagari: puagoz garis. Vagoz z eius cōposita des-
ponentia sunt: z cor. va. vñ Lucanus: Nobilitas cū plebe
patet lateq; vagaf. Item Auroza: En vagus z puagus z
maledictus eris.

Vagulus. a vagus dicit' vagulus lalum dimi. aliquantulus
vagus. vñ de hec vagula lē dimi. iuuenca que vagatur per
campū. z hic vagulus li: anulus: quia vagatur in digito:
z cor. go.

Vagurio. a vagoz garis d̄r vagurio ris. i. p̄ ociū vagari.

Vagus ga gū in vagoz ris exponit.

Vab: q̄nq; s̄ḡt gaudiū: z est interiectio gaudētis. Isa. xliiij.
ca. Vab calefact' sū: vidi focū. Et Aug' dicit: Quā delecta
mur dicim' vab. Itē q̄nq; notat derisionē vñ increpatōz
Matth. xxvij. Vab q̄ destruit tēplū dei: z i triduo illud
reedificat. Et scias q̄ in h̄ non pōt syllaba terminari: sed
obijcit in vab z ab z ob z vb: in q̄bus h̄ est finalis lra. Ad
hoc r̄idet Prif. in. ij. lib. maio. q̄ ibi est apocopa: q̄ eoꝝ
p̄fecta vaba z aba z oha z vba sint. vel dic q̄ interiectōes
z h̄mōi voces abscondita voce solent p̄ferri.

Valde. a validus dicit' valde p̄ valide: z per syncopam por-
fertur s̄m Prif.

Valentulus la lū dimi. aliquantulū validus.

Valeo les lui valitū. i. vigere: sanū esse vel posse: z precū de
notat. z valeo. i. peo: vel infirmoz. Vñ Terenti': Valeāt
q̄ inter nos dissidia querūt. z hinc inuenit quoddā vbuz
defectiuū q̄ ptinet ad salutationē in recessu. i. vale vale-
te valeto valetote. i. valere: q̄ olim solebat dici mortuis
post pactā sepulturā ab amicis: q̄ erat signū q̄ nō debe-
bāt amplius eos videre. z q̄ tale vale erat signū doloris
z tristicie z meroris: inde tractū ē: vt valeo ponat' p̄ p̄re
vñ infirmari. a valeo les d̄r valesco scis inchoa. Valeo cō-
ponit: vt cōualeo les. i. sil' valere: sanari: ad sanitatē redire
crescere: radicari. vñ cōualesco scis. eualeo les. i. valde va-
lere. inualeo les. i. valde valere: crescere: abundare. vñ in-
ualesco scis inchoa. pualeo les. i. plus valere: prestare: pre-
cellere: equaleo les. i. equalit' valere: eq̄pollere: parē esse.
Valeo z eius cōposita neu. sūt: z faciūt p̄m in vi diuisas
z sup. i. itū: z cor. h̄ac syllabā va. Qui. de reme. Ut valeas
aio q̄c̄q; tolerare negabis. Et in Grecis. dicit': Accipit va-
leat p̄ queat z pereat. Qui valet ille pōt: defectiuūq; salu-
tat. De vale z valetē dixi in auo ues. Et nota q̄ valeo q̄n
precū denotat cōstruit cū ḡtō denotatē precū indetermi-
natū: vt in digesto: Julius ait fundū tantū valere quanti
vendi pōt. Et Greg. dicit: Regnū celoz tantū valet quantū
habes. cōstruit etiā cū actō denotatē precū indetermi-
natū vel determinatū: vt in Scn. Terra quā postulas trecent
tos siclos argenti valet. cōstruit etiā cū ablatiuo.

Valetro. a valeo les dicit' h̄ valetro. i. gluto: p̄ otrariū d̄r: vñ
q̄ parū valet multū in leccacitate. z pdu. penul. genitui:
scilicet valetronis.

Valgia. a voluo nis d̄r h̄ valgia gie: q̄si voluia. i. retorzio. p̄
p̄rie enī labioꝝ obtorzio est quā facimus quā aliquē detri-
demus. vñ de valgio gis. i. retorquere.

Validus. a valeo les d̄r validus da dū. i. fortis: potēs: robu-
stus. Et cōparaf: vñ valide dius sine aduer. z sepe p̄ferū
tur p̄ syncopā valdus dioz dissim': p̄ validus z validioz:

z valde p̄ valide: z valdius p̄ validus. Itē a validus d̄r
h̄ validitas tatis: z p̄ cōpositionē inuvalidus da dū. i. debi-
lis: fragilis: nō validus. Et cōparaf. vñ h̄ inuvaliditas tis:
z h̄ inualitudo dinis. i. debilitas: imbecillitas: infirmitas:
z cor. primā validus. Lucan' in. vi. li. Adducit inualide
robur facundia cause.

Valitudinarius in valitudo est.

Valitudo. a valid' d̄r hec valitudo dinis. i. fortitudo. Et no-
ta q̄ valitudo inuenit' p̄ infirmitate: z est nomen tractus
ab illo funebri vale: q̄ dicebat' mortuis: de quo dictū ē
in valeo les. vñ quidā dicūt valetudo p̄ e: vñ valitudina-
rius ria riū: z valetudinarius ria riū: qui sepe infirmatur
vel qui sepe participat valitudine. z h̄ valitudinariū: vel
valetudinariū rij.: dom' in qua curant' egroti. z h̄ cā dif-
ferentie dici possēt: in vtraq; tñ significatiōe d̄r cōpetent'
valitudo p̄ i. Et scias q̄ i añ tūdo breuiat': vt fortitudo: p̄
ter valitudo q̄si valetudo.

Vallestris in vallis est.

Vallis. a vallo las d̄r h̄ vallis h̄ius lis: q̄z vallata sit monti-
bus. vñ vallosus sa sū: z h̄ z h̄ vallestris z h̄ stre. z p̄ cōpo-
sitiōz h̄ puallis lis magna vallis. vel valles dicunt' vbi cū
q̄ sit h̄iūlia loco campoꝝ z depressa q̄si vulla. hinc z con-
ualles depressa loca terrarū inter mōtes. Et scias q̄ inue-
nit' vallis fallinariū: q̄z ibi erant putei salis.

Vallo las in vallus est.

Vallosus sa sū in vallis est.

Vallus. a validus d̄r h̄ vall' li. i. palus q̄si vallid'. vñ h̄ val-
lū li: scatenatura q̄ fit de palis sup aggerē. vñ vallū est ipe
agger. i. id q̄ mole terre erigit' vt custodia pretendat'. z
est vallū inter murū z fossā. z dicit' a vallis. i. palis quib'
vallis munit'. vñ quidā: Vinctis vallus: sed vallū conue-
nit vbi. z a vallū d̄r vallo las. i. circūdare: circūsepire: mu-
nire: z pp̄rie vallo vel vallis. vñ h̄ vallatio onis. i. palozū
circūdatio in villa vel in vrbis obsidione. Vallo cōponit
vt conuallo las: circūuallo las. z est vallo actiuū cū oibus
suis cōpositis.

Valor. a valleo les dicitur hic valor lozis. i. potentia: vigor:
sanitas.

Valua. a voluo nis d̄r hec valua ue. z sunt pp̄rie value que
reiuoluunt' intus: z sunt duplices z replicabiles. De hoc
vide in ianua.

Vaneo nes in vanus exponit.

Vanga. a vagus d̄r hec vanga ge: quoddam genus fossorij:
q̄z vagando fodit.

Vanidicus ca cū penal. cor. i. vana dicēs. z cōponit a van'
z dico cis xi: z tenet naturā de dixi p̄terito: q̄ naturalit'
cor. primam.

Vanidus. a vaneo nes d̄r vanid' da dū. i. vanus. z cōponit
vt euavidus da dū. i. valde vanidus. Quidi. in. v. metha.
Pectora q̄ in tenues abeunt euavidaria nos.

Vaniloquus. a vanus z loquoz cōponit vaniloquus q̄ quū
i. vana loquens. vñ h̄ vaniloquiū quij: z cor. lo.

Vanitas penul. cor. i. vanitatē dicere: vel vanitando lau-
dare. z dicit' a vanus.

Vannus ni: instrumentū de vimine factū in modū scuti: cri-
brū. i. z est fe. ge. s̄m Papi.

Vanus. a venus dicit' vanus na nū. i. inanis: falsus: vacuus
irritus: venerius: q̄z veneri p̄cipue solent esse sani. z cō-
paraf: vt vanus nioz s̄m': vñ h̄ vanitas tatis. z d̄r vanus
q̄si vebement' anus. i. vacuus. z est ethy. vide de h̄ in ina-
nis. z a vanus d̄r vaneo nes nui. i. esse vel fieri vanū: vel
deficere. vñ vaneo scis incho. Vaneo cōponit: vt euas-
neo nes: inuaneo nes: z hinc inchoa. euaneo scis: euas-
nesco scis: inuaneo scis. Vano z eius cōposita sūt neu. z
carent sup. z pdu. ua. vñ Qui. de sine titulo: Lamine lesa
ceres sterilē vaneat in herbā.

Vapid' a vapo d̄r vapid' da dū. i. inspid': sine sapore. z cō-
paraf. vñ h̄ vapiditas tatis. i. inspiditas: z cor. va z pi.

Vaporo ras rari rare. i. calefacere: vtere: vñ vapore emittere
vñ vaporedo emittere. vñ h̄ vaporemē nis: z h̄ z h̄ vapo:

rabilis et h le: et h vapor poris. i. calor: fumus. vide in toni-
 trus: et i vent: et in mons: et i plunia. A vapor dicitur vaporus
 ra rui: et vapore? rea rui: et vaporosus sa su. vaporeo ras co-
 ponit: ut euaporeo as. et e actiuu cu suis copositis: et pdu.
 po. Uirg. enei. xi. succedunt mres et teplu thure vaporant.
Vappa. a vapor dicitur h vappa pe: vile vinu qd de fece exprimit
 vel exinanitio cu aqua: et est fere nulli? saporis. vñ h vap-
 pa pe sepe dicitur insipiditas. et vappa dicitur ardellio: pdigus: su-
 pflue: q insipide vel indiscrete dispergit res suas et nulli?
 pbitatis est. Et scias q vappa pdu. a ante pe: sed vapid?
 ea cor. vñ credo q sit dicendu vappa p geminu p: et sic po-
 sitione p ducit prima.
Vapulo las laui dicitur a vapor. et est vapulare idē qd verberari
 et est verbu neutropassiuu: et figit passionē ab alio illatā. et
 ostruit cu abltō interposita a vel ab vt vapulo a te. i. vber-
 roz. sic et Berta nubita pte: et h3 vocē actiuu et sensu passiu-
 ui: sicut et veneo: nubo exulo. et pdu. primā vapulo. et scri-
 bit p vñ p. vide in exulo las.
Varica. a varus dicitur h varica ce: et h varix cis: vena inf cora-
 nea: q si ledat: vel itinere vel pcurssioe reddit hoiez curuu
 et inflatu: et ex lesione facit poplices et coras turgescere. a
 varica uel a varix dicitur varico cas: uel varicoz caris. i. trāsire
 uel ambulare: uel diuerti: uel deflectē: et curuare: uel clau-
 dicare. et coponit: ut diuarico cas: et diuaricoz caris. i. dis-
 cutere: uel separe: diuersu facere: uel diuersificare: uel di-
 uersis modis varicare. pteuatico cas uel poti? puaricoz
 caris. i. transgredi. Itē a varix dicitur varicosus sa su. i. curu?
 et cor. primā varica varix.
Varico cas in varica est: et cor. penul.
Varius. a via dicitur varius ria rui: qsi viarius. i. nō vni? vie: sed
 incerte et mixte sine et diuersus. vñ h varietas tatis. et var-
 rio as aui are. i. facē variu: diuersificare. vñ variatum ad-
 uer. et h et h variabilis et h le. vñ variabilē aduer. et h vari-
 abilitas tis. Variō coponit: ut diuario as. i. diuersis mo-
 dis variare. et est actiuu cu suis copositis: et cor. va.
Varix cis cor. penul. gti. et est mas. ge. sic dicit Puf. qsi in fi-
 ne quinti libri. et pdu. va. vide etiā in varica.
Varus. a varix dicitur varus ra rui. i. curuus: et pdu. va.
Vasallus est ille q tenet seruitiu facere dño occasione feudi
 Dec Hostiensis.
Vas dis mas. ge. i. obses uel fideiussor. et dicitur a vade dis: qz
 dato vade licet abire et vadere. et cor. a ante d: s3 vado dis
 primā pdu. Uñ quidam: Obsidet sine vade posito prius
 ad tua vade.
Vas sis neutru: et est etbroclitū nomē declinatione: qz in sin-
 gulari numero est tertie declinatōis: sed in plurali est se-
 cūde. vñ vsus: Vas vasis terne: sed vasa scōe. et dicunt vasa
 qsi vesca: a vescoz siue a vascēdo: qz esce in es ponunt.
Vasco. a vacca dicitur h et h vasco scons: et vacce? cea ceu. vasco-
 nes et vaccei qdā ppli dicti sūt a vacca ciuitate hispanie:
 iuxta pirrbenu mōtē a q habuerūt pncipiū: ul quā olim
 possederūt. et dicunt vascones qsi vaccones c mutata in s
 vñ h vasconia nie: regio eoz. et hinc vasconius nia niu: et
 h et h vasco onis.
Vasculū li dimi. paruū vas.
Vascus. a vanus dicitur vascus sca scū. i. vanus: nugatorius.
Vastitas tatis: in vasto stas est.
Vasto stas stau stare. i. destruere: dissipare: diripe: predari:
 spoliari. vñ h vastator ris: et h vastatio onis: et vastator?
 ria rui: et h et h vastabilis et h le: et h vastamē nis: et pdu.
 penul. Vasto coponit: ut deuasto stas: puasto stas. et est
 vasto actiuu cu suis copositis. Itē a vasto stas dicitur vastus
 sta stū. i. magnus: ingens: pfūd?: incul?: ampl?: desertus
 solitari?. Et copat: ut vastuo stioz simus. vñ h vastitas t:
 a gto vasti addita tas fit h vastitas: et addita tudo fit h va-
 stitudo dinis. i. magnitudo: amplitudo: desertū: solitudo
 sed vastitas pprie corpis: vastitudo aut solitudo.
Vates. a vico es dicitur h et h vates hui? vat: sacerdos. qñq sic
 dicitur poeta: qñq ppba diuin?. et dicebant vates poete: qz
 metra ligaret pedib? et syllabis: et vba modis conecterēt. et

eodē noie etiā diuini dicebant: qz ipi quoqz plura effere-
 bant vsibus. uel vates a vi mētis dicti sūt: uel a video des-
 qz futura videbāt: et pdu. va. Qui de reme. Parce tuū va-
 tē sceleris dānare cupido. Quidā dicūt q vates dicitur a vas
 vasis et theos: qsi vas dei: vel vas diuinu. vñ sacerdos dicitur
 vates: qz retinet deū p sanctimoniā. Itē diuini et pphe di-
 cunt vates: qz retinere vident deū p futuroz psciam: s3
 potius est etymō. vates qsi dei qz copositio.

Vaticanus. a vates et cano nis coponit vaticanus na nū. i.
 ppbeticus: et tūc cor. penul. vñ inuenit h vaticanus ni p
 quodā monte vbi nutritus fuisset iupiter: et pdu. ca.

Vaticinoz. a vates et cano nis coponit vaticinoz nar? vatus
 sū nari. i. diuinare: ppbare. vñ h vaticinu ni. i. diuina-
 tio: ppbatio. et h vaticinus ni: de? paganoz. Itē vt dicit
 quidā a vates et cano pot coponi vaticin? na nū. i. ppbe-
 ticus. Vaticinoz deponentale est: et cor. ti.

Vaticinus in vaticinoz est.

Vatidicus. a vates et dico cis xi coponit vatidicus ca cū pe-
 nul. cor. i. ppbeticus diuinatoz.

Vau nomen est cuiusdā elementi apud grecos et hebreos. s.
 u osonantis. Itē est aduerbiū admirantis vel iurantis.

Vber. ab vva dicitur h vber vberis. i. māma: et habet totuz in
 singulari et in plurali. et dicuntur quasi vvera: quia vunda
 sunt et humore lactis in modū vuarum plena: et produ. u.
 Qui. de arte in primo libro: Fertilioz seges est alienis in
 agris. Uiciniqz pecus grandius vber habet. Et in cantu
 cis dicit: Melioza sunt vbera tua vino. et inde h vber ris. i.
 abundantia: fertilitas. et hic et hec vber vberis cōis gene.
 in declinatōe: sed oīs in ostrucone. et desinit ablatiuus
 in e tñ: s3 qñq p autoritatez finiat ablatiuū in i: et potest
 poni cū mas. et fe. et neu. generibus satis pprie: sicut et di-
 ues et paup: sed nō in oī sua terminatōe: qz qualitas acti
 desinentis in em: et forma pluralis casuū in es: nullo mō
 possunt neu. ge. adaptari. vñ nihil est habeo vberē pec?
 vel vberes pecora. vnde versus: Rem vel res neutru fugi-
 unt: sed cetera sumunt. De hoc dixi in tertia parte vbi egi
 de oī gene. et est idem vber quod abundans. Uñ Lu. ca.
 xij. Dominis cuiusdā diuitis vberes fructus ager attulit
 Et coparat: vt vber rior rimus. vnde vberiter rius rime
 aduerbiū. et a noīatiuo addita tas fit hec vbertas tatis. i.
 abundantia. Itē ab vber pro vbertate dicit vberosus
 sa sum. i. abundans. Et coparat. vnde hec vberositas tat
 Itē ab vber dicit vbertus ta tum. i. fructuosus: abun-
 dans. Et comparat. vnde vbertim aduer. i. abundanter.
 et vberto tas. i. abundare. Itē ab vber dicit vbero ras. i.
 abundare. Et componit: vt exubero ras. i. valde vberare:
 superabundare. vnde exuberans tis oīs gene. et compara-
 tur. vnde exuberanter tius tissime aduer. et hec exuberantia
 tie. i. abundantia: affluentia. inubero ras. i. valde vber-
 rare. et est vbero neutru cum suis copositis. Itē vbero
 ras potest deriuari ab vber p māma: et tunc vberare. i. la-
 ctare. et inde exuberare. i. ab vberē segregare. et inubero
 ras. i. lactare: et fm hoc vbero est actiuu cu suis coposit
 Itē ab vber p māma componit hic et hec exuberis et
 hocre: et sububeris re. exuberēs dicuntur infantes qui
 extracti sunt ab vberē. sububerēs vō qui adhuc sunt sub
 vberē.

Vbero ras: in vber vide.

Vbertuosus. ab vberto tas dicit vbertuosus sa sum. i. fertilis:
 vbertate plen?. vñ Ioseph?: Dū placuisset isaac vt iret in
 egyptū vbertuosam valde puincia. Et coparat. Potest
 etiā deriuari vbertuosus ab vber p vbertate.

Vbertus ta tū in vber vide.

Vbi est aduer. loci et interrogādi: et figit et interrogat in loco
 Itē est aduer. tpsis: vt vbi. i. postqz vel qñ. Itē est ad-
 uer. qlitatis: vt vbi. i. qualē. et quātitatis: vt vbi. i. quātū.
 et silitudinis: vt vbi. i. sicut. Est etiā qñq aduerbiū incre-
 pantis vel admirantis: vt in Gene. Adam vbi es: quasi

dicat: in quanta miseria et in quanta angustia es. Miser quod fecisti: in quantum peccatum incidit? Bene enim sciebat deus ubi esset: sed quasi admirando increpat eum quod tantum peccatum delapsus erat. et ut dicit Gregorius in xxx. moral. Serpens uero iam non requiritur: quia nec eius penitentia querebatur. Hi autem quorum penitentia quesita est scutum nequissime defensionis contra iustissime correctionis uerba pretulerunt. unde nunc usque in usum peccantium trahitur: ut culpa cum arguitur defendatur: et uisum fuerit reat? debuit inde cumulet. uide in excusato. Item dicit Gregorius in ii. mora. exponens illud Job: Sathan unde uenis. Quid est: per uenientibus angelis electis nequaquam de uenit: sathan uero unde ueniat percontatur. Non enim requirimus utique nisi que nescimus. nescire autem dei reprobare est: sicut nescire mentiri uir uerax de quo dicitur quod labi per mendacium dedignatur: non quod si mentiri uelit nesciat: sed quod falsa loqui ueritatis amore contemnat. Quid est ergo quod ad sathan unde uenis dicitur: nisi uias illius quasi incognitas reprobare. Ueritatis ergo lumen tenebras quas reprobat ignorat: et Sathane itinera dum quasi iudicans dicitur. dignum est ut quasi nesciens requirat. hinc est quod ad peccanti conditoris uoce dicitur: Ubi es: neque enim diuina potentia nesciebat post culpam seruum ad que latibula transfugerat: sed quia in culpa uidit lapsu iam sub peccato uelut ab oculis ueritatis absconditu quia tenebras erroris eius non approbat: quasi ubi sit peccator ignorat: cuius uocat et requirit dicens: Adhuc ubi es: per hoc quod uocat signum datur: quia ad penitentiam reuocat. per hoc quod requirit apte insinuat: quia peccatores iure dandos ignorat. Sathan ergo dicitur non uocat: sed tantum requirit dicens: Unde uenis: quia nimirum deus apostotam spiritum ad penitentiam nequaquam reuocat: sed uias superbie eius nesciens dicitur. Item dum sathan de itinere suo discutit electi angeli requirendi unde ueniant non sunt: quia eorum uie tanto deo note sunt: quanto ipso autore paguntur. Dumque soli eius uoluntati inferuntur et incognite esse nequeunt quod per approbationis oculum ex ipso spiritu ante ipsum fuerunt. uide in pena: et sathanas. Et scias quod ubi recipit. xi. interpositiones et syllabicas adiectiones ut: sicubi: necubi: alicubi: nucubi: ecubi ex en et ubi compositum: ubique: ubiubi: ubiuis: ubilibet: ubicumque: ubinam. Inueniuntur etiam quedam alia que uidentur composita ab ubi: ut abubi: astubi: postubi: sed potius sunt quedam irregulares uocum congeries: et funguntur loco uerbi dictionis aliquid sicut dixi in. ii. pre ubi determinauit de accentu aduerbiorum in ca. de compositis ab ubi. Item ubi tam simplex quam composita eius potest exigere gradum ex vi distributionis: ut ubique: locorum. i. in quolibet locorum. et ubi locorum. i. in quo locorum. sicut et ubiuis locorum: ubicumque locorum uel gentium. Uel dicitur quod quum dicitur ubique locorum uel terrarum. i. in quolibet locorum. illi gradum reguntur ex natura partitionis. et cor. prima ubi. unde Qui. epi. Jura fides ubi sunt commissaque dextera dextre. Item nota quod in predictis quasi ubi postponitur tunc est compositio: ut sicubi: alicubi. uel quasi geminata: ut ubiubi. Sed quasi ubi preponitur: tunc est syllabica adiectio que aduenit post: sicut accidens substantie: ut ubiuis: ubicumque: ubique: et tunc penult. acuit: ut dixi in secunda parte in impedimentis enclitice: sed penult. sit enclitice.

V ante D

V do das. i. balneo: madefacio: et per d. prima. unde Pseudo-Dionysius: Qui quum nos uadat sumpta uenena fugat.
V dus da du. i. madidus da du: aliquantulum humidus.

V ante E

V e aduer. dolentis: uel execrantis uel maledicentis: ut Uel illi per quem scandalum uenit. Item ue. i. sine. unde per compositionem uelanus secundum Dug. Item scias quod ue est diuinctio enclitica: et per uel ponitur.
V ecoris. cor componitur cum ue: et dicitur uecoris dis. ge. ois. i. demens: furiosus: quasi ue habens in corde. uel componitur a ue secundum quod significat sine quasi sine corde. uel a uebo his: quia uedat a corde et a propria uoluntate. et a dicitur uecordi: addita a fit hec uecordia die: et addita ter fit uecordie aduer. Inuenitur et h et h uecordis et h de. Ueordia autem est ametia: alienatio mentis.

V ectatozium. a fecto ctas dicitur hoc uectatozium: instrumentum quo aliquid portatur.
V ecticulari. a uectus dicitur uecticulari: ria riu: uectes facies: uel ad uectes pertinens. Uecticularius etiam dicitur rapinofus sicut dicimus aliquem uecticulariam uitam agere: qui furis et rapinis intendit.
V ecticulus li. dimi. paruus uectis.
V ectigal. a ueho his dicitur hoc uectigal lis penult. per d. tam nunc quasi gratia. i. tributum. sed uectigal dicitur illud tributum quod uehit ab illo qui datur ad domum recipientis. sed tributum quod datur nunciis recipientis missis ad illud recipiendum. uel uectigal est tributum de rebus uectis uel per mare uel per terram. unde h et h uectigalis et h le: tributarius qui soluit uectigal: uel qui datur et portat ad curiam dicitur: uel pertinens ad uectigal.
V ectis a ueho his dicitur h uectis huius uectis. illud ferrum quod in firmatura hostij uehitur huc et illuc cum serandi uel reserandi. Proba: Uectes ferreos confregit. et facit actus pluralis hos uectes uel uectis. Item uectis appellatur diabolus metaphorice. Isa. xxij. ca. Serpente uecten etc. quia durus est fortis: rigidus et inflexibilis ad modum uectis.
V ectito tas penult. cor. in uecto est.
V ecto. a ueho his xi. ctu: u in o dicitur uecto ctas ctam tu tu: uerbum frequens. i. frequenter uel sepe uehere. inde uectito tas aliud frequens. et formatur ab ultimo super. uectatu: a mutata in i cor. et u in o ut uectatu uectito. Uel hoc componitur: ut ad ueho his ueri ctu. inde aduecto ctas frequens. et sic de alijs similibus uide in ueho his.
V ectoz totis mascul. ge. qui uehit. i. portitor: a ueho his xi. uectiu in o: fit uecto.
V ectura. a ueho his dicitur h uectura. i. nauulum precium quod datur per portatura. unde uectuaria riu: qui datur aliquid ad uecturam. uel qui portat aliquid per uectura: uel ad uecturam pertinens.
V egeto. a uegetus dicitur uegeto tas tati tare. i. uiuificare: sustinere: tegere: aliquam uiam et altitudinem referre. unde h et h uegetabilis et hoc le. et hec uegetatio uegetationis. Et est actum uegeto cum oibus suis compositis sicut h: et cor. ge.
V egetus. a uigeo ges dicitur uegetus ta tu. i. fortis: adultus: uiuidus: validus: firmus: agilis: uigilans: integer: incorruptus.
V eha. a ueho his dicitur h ueha he: quoddam genus carri.
V ehemens. ue componitur cum mens et habeo: et dicitur uehemens tis ois. ge. i. furiosus: quasi ue habens in mente. uel componitur a ue quod est sine et mens tis. et tamen uehemens quasi sine mente. uel componitur a ueho his et mens quasi qui uehit a mente. et quasi uehemens dicitur fortis. unde dicimus aliquem uehementem hunc casum qui h fortiorum. et comparatur uehemens tior simus. unde uehementer tuis sine aduer. et h uehementia tie. i. animi uehementia. uel potest dici uehemens quasi ue adimens. i. auferens ue. i. malum uel dolorem a mente: et est etymo. et cor. hanc syllabam he.
V ehiculu. a ueho his dicitur h uehiculu li: omne genus currus: et quicquid utile est ad portandum: ut currus: nauis: uel iumentum quodcumque quod portare potest.
V eho his ueri ctu. Nam secundum Priscianum definitio in ho aspiratus mutant ho in xi et faciunt preteritum: ut traho traxi: ueho uexi et super. xi. mutata in ctu: ut traxi tractum: uexi uectum. Et est uehere portare uel mouere uel ducere. Uel hoc componitur ut ad ueho his xi ctu aduehere. i. uehere ad. unde aduecticius ctu. et aduecto ctas frequens. Item ueho his. i. asporto. ueho his xi ctu. i. sil uehere. unde uecto ctas frequens. circueho his xi ctu unde uecto ctas frequens. deueho his xi ctu. i. deorsum uel de uno loco ad alium uehere. unde deuecto ctas frequens. eueho his xi ctu. i. extra uehere: extollere. unde euecto ctas frequens. inueho his xi. i. contra uel intro uehere. unde dicitur: Iste inuehit in illum. i. uitupat illum et reprehendit. Differunt tamen: quia proprie uitupare est malefactum alicuius iocose narrare: quod facit Horatius in odis: Reprehendere est malefactum alicuius sub specie correctionis enarrare. quod facit Horatius in sermo. Sed inuehere est malefactum alicuius maligno animo et lingua retractatoria reprehendere: quod Horatius uidetur facere in epodo: sed non facit. unde inuectiuus uel uulgaris. i. detractorum: malignus: et hoc

inuectiuū: et hec inuectiuū ue. et inuectio etas frequē. puebo his: puebo his uexi uectū. i. pcul vel ante uebere: pro mouere: extollere. unde pucto tas. reuebo his xi ctū: subuebo his xi ctū. i. sub² vel sursum portare. unde subuecto tas frequē. Uebo et eius cōposita sunt actiua: et faciūt pteritū in xi: et supinū in ctum. Inuebor tamen inuenit in deponēti genere.

Vel aliqñ est diuictio diuictiua: ut qñ ponit inter duo q̄ nō pñt sil eē vera: ut hō est aīal rōnale. vel irrōnale. Aliqñ est subdivictiua: ut qñ ponit int̄ duo q̄ sunt sil vera: ut ama uerūt vel amauere. Aliqñ etiā ponit pro saltē.

Velaber in velabzū est. et cor. la naturaliter.

Velabzū. a uelō las dicit̄ velabzū bzū: vas in quo oleū cōtum dit̄: vel in quo frumentū purgat̄. Itē velabzū dicit̄ qd̄ uel lis trāsit̄: vel loc² Rome ita dicit̄: vbi obsonia uēdebant̄: vñ illud quo pastilli vel huiusmodi cibaria uelant̄. Hora. Lū scuris fartoꝝ cū uelabzo omne macellū. Et inde uelaber bzū uenditor minutarū rerū comestibiliū in tali loco: vel qui cas uelat.

Velariū rij in uelū est.

Veles. a uelō las dicit̄ h̄ ueles uelitis. et dicit̄ uelites penul. cor. expediti milites vel pedites leui armatura armati: q̄ p̄liū incipiūt. et dicit̄ a uolando qñ uolites: uel a uelocitate: uel a uelū propter celeritatē. unde h̄ et hec uelitaris et hoc re: et uelitari² ria riū: et uelitor taris: ad modū uelitū pugnare: uel p̄lium incipere. et ponit simpliciter pro pugnare uel certare uel altercari.

Velifer ra riū penul. cor. ep. uela ferens ex uelum et fero fers componitur.

Velificor. a uelū et facio cōponit̄ uelificor car. i. uelis tensis nauigare: uel uela facere: vñ erigere: uel uelū paruū facere. et cor. fi. Inuenit̄ etiā uelico cas.

Velitor taris in ueles est.

Velinolus. a uelū et uolo las componit̄ uelinolus la lum qd̄ uelis uolat: ut nauis: uel per quod uelis uolatur in mare. et corripit uo.

Vellerofus sa sum. i. uellere plen²: a uellus dicit̄.

Vellico cas canī care. i. summam uel paulatim uel apparēter uellere. unde uellicās oīs ge. Amos. vij. S; armētari² ego sum uellicās ficomozos. et cor. li. et est v̄bū apparitiuū Et format̄ uellico a uellis secūda p̄sona de uello lis is mutata in i cor. et addita co: ut uello lis uellico. i. appareo: uel uideo: uellere: sic albico cas. i. appareo albere. Et scias qd̄ uellito tas p̄t scriptū est v̄bū frequē. sed uellico cas p̄ non pōt eē v̄bū frequē. qz nullū v̄bū frequē. definit in co: s; de finit in to uel in so uel in ro. P̄terea P̄ris. in. viij. li. Uerba huiusmodi definitia in co: ut uellico cas: albico cas: nutrico cas ponit̄ aliā speciē a fre. vñ uideas ne decipiar̄ in orthographia istoꝝ v̄boꝝ: qz uellito p̄t est fre. s; uellico p̄ cñō est fre. s; ut tetigi est alia spēs a frequētatiua: ut p; p̄ P̄ris. in. viij. vñ uellicās tis participiū oīs ge. et uellicatio onis: et uellicito tas frequētatiuū.

Vellito tas fre. i. frequēter uellere. Uide etiā in uellico.

Vello lis uelli uel uulsi uulsum uellere. i. eradicare: carpere. Uello cōponit̄: ut auello lis. i. remouere: longo uellendo absentare. aduello lis ad se uel ualde ueller. uello lis: cir cūuello lis: diuello lis: euello lis: obuello lis: puello is: puuello lis: reuello lis: subuello lis: trāuello lis. Uello et ei² cōposita sūt actiua: et faciūt p̄teritū in uelli et uulsi: s; uulsi in frequētiori usu est: et sup. in sum.

Vellus leris ge. neu. dicit̄ ipsum coriū ouis uel arietis cū pilis. et dicit̄ a uelō las: quia olim lane uellerentur et non cōdebantur. et ipsa etiāz lana uel floccus lane dicitur uellus et corripit le.

Velo. a uelū nauis dicit̄ uelō las lauī lare. i. tegere: coopire: obumbrare. unde h̄ uelamē nis: et h̄ uelamentū ti: et h̄ uelū li monachariū. Uelo cōponit̄: ut aduelo las. i. ualde uelare. abuelo las. i. discoopire. cōuelo las: deuelo las. i. ualde uelare: vñ discoopire. inuelo las: obuelo las. i. obtegere. reuelo las. i. detegere: aperire uel manifestare. Uelo et ei² cō

posita sunt actiua: et pdu. ue. Uirgi. in Enei. v. Letera populea uelat fronte iuuentus.

Velox. a uelū dicit̄ uelox locis oīs ge. Et compaf. unde h̄ uelocitas: et proprie uelox.

Velū. a uelō las dicit̄ h̄ uelū li: qz qñ ala uolat̄ extēdit̄ et nauem uolare facit. unde uolare et nare reciproca sunt. i. reci proce unū ponit̄ pro alio: qz nauis uidef̄ habē alas in remis et uelis. et auis uidef̄ habere qñ remos et uela in alis. Itē inuenit̄ h̄ uelū li pro eo qd̄ ponitur sup̄ capita monachariū: et qd̄ in ecclesia uel in tēplis: uel etiā in alijs domibus extēdit̄. et tūc dicit̄ a uelō las o motata in um: dicta sic qz obiectu suo interiora domoꝝ uelat. Uñ P̄ris. in. iij. li. de denotiatiuis dicit̄ qd̄ qdā denotiatiua a v̄bis deriuat̄. o in um ouertētia: ut uado uadū: uelo uelū. et pdu. primā uelū: et uelis numeri pluralis casus ablatiui: s; uelis uerbi cor. ue. vñ vsus: Si trāfire uelis maris uidas utere uelis. Itē a uelū dicit̄ h̄ et hec uelaris et h̄ re: et uelari² ria riū ad uelū p̄tinēs. et h̄ uelare ris: et h̄ uelariū rij. i. uelū uel loc² uel uel ueloz. vñ sic dicebat̄ quidā locus in teatro ad quē recipiebantur pueri post ludos: quia uelum ante penderet ut esset secretus. Iuuenalis: Et regios pueros inde ad uelaria raptos.

Velut in ueluti exponit̄.

Veluti. a uel et uti diuictiōe cōponit̄ ueluti. i. quemadmodū quō: sicut: fm P̄ap. et cor. penul. Uirg. Enei. ix. At ueluti pleno lup² incidiat̄ ouili. Et inde p̄ apocapā fit uelut ad uerbiū similitudinis. i. sicut: qñ: et est t̄ finalis l̄ra nō d.

Vena. a uenio nis d̄ h̄ uena ne qz p̄ eā s̄guis ueniat ad cor. vñ uena d̄ qñ uena ne: qz ē uia s̄guis. Uñ dicit̄ J̄si. Uene dicte sunt eo qd̄ uie sunt natātis s̄guinis siue riui p̄ corp² oē diuisi: quib² uniuersa mēbra irrigat̄. A uena d̄ uenofus sa sum. i. uenis plen². Et aliqñ ponit̄ pro turpis: qz in macilēto uena turpiter apparet. Et compaf̄ uenofus s̄oz simus. et pdu. ue uena: s; uenis uerbi cor. ue. vñ vsus: Dic puer unde uenis: quo pergis turgide uenis.

Venabulū. a uenoz naris d̄ h̄ uenabulū li qz uenatui fit habile: vñ qz uenientē apzū excipiat. Itē a uenoz d̄ h̄ et h̄ uenabilis et h̄ le ad uenādū habile: uel plausibile. et cor. penl. uenabulū et uenabilis.

Venalis. a uenū dicit̄ h̄ et h̄ uenalis et h̄ le res q̄ uēdit̄ vñ uēditioni exponit̄. Horatius in li. epi. Laudat uenales qui uult excludere merces. unde uenaliter aduerbiū: et hec uenalitas uenalitatis.

Venaticus ca cū in uenoz est.

Venator. a uenoz naris natu: u in oz fit h̄ uenator tozis q̄ bestias uenaf̄ et insequit̄.

Vendico cas. a uindico cas dicitur uēdico cas. i. acquirere uerbi actiū cū suis compositis siqua habet. sed uindico i. uiscor. et corripit di.

Vendito tas. i. uēdere cupio: frequēter uēdo fm P̄apiam.

Vendo. a uenū sup. et do das cōponit̄ uēdo dis didi ditū tu unde h̄ uēditor tozis. et uēdit² ta tū penl. cor. De uēditiōe illicita habes in emo.

Venefex. a uenefico d̄ h̄ et h̄ uenefex cis miscēs et faciēs uenenū. et pdu. ne: s; cor. fi. Inuenit̄ etiā uenefic² ca cū in eodē sensu. Uide in uenefico.

Veneficina. a uenefex cis d̄ h̄ ueneficina ne loc² vbi ueneficia exercenē. et pdu. ci.

Venefico. a uenenū et facio cōponit̄ uenefico cas. i. uenenū facere. unde uenefic² ca cū penul. cor. i. miscēs et faciēs uenenū. et h̄ et hec uenefex cis in eodē sensu. Prop̄ha: Et uenefici. uel fm aliā l̄ram: Et ueneficis incantātis sapiēter. unde h̄ ueneficiū cij tale maleficiū. et pdu. p̄dicta e ante f: quia uenenū pducit ne.

Venenarius ria riū in uenenū est.

Veneno nas in uenenū est.

Venenū. a uena dicit̄ h̄ uenenū ni: qz p̄ uenas eat. nō enī nocere pōt nisi sanguinē tetigerit. Omne uo uenenū frigidū est. et iō aīa q̄ ignea in sanguine est fugit uenenū. et dicitur uenenū qñ uenas necans: et est etymolo. unde uenenofus

sa sum. i. veneno plen⁹. Et compaf. vnde hec venenofitas tatis. z veneno nas. i. intoxicare: venenū facere: vñ veneno inficere. vnde venenat⁹ ta tū: z venenari⁹ ria riū q̄ facit venenū. Venenatū est in quo mixtum est venenū: vt potio. Venenofum vō in quo natū est: vt herba serpens. Venenaria mulier q̄ facit venenū. Veneno cōponit vt cōueneno nas: deueneno nas. i. valde venenare: vñ venenū auferre. eueneno nas in eodē sensu: inueneno nas. Veneno actiū est cū oib⁹ suis cōpositis. z pdu. ne.

Veneo nis nisi vñ p̄ syncopā venū venire. i. vēdi. Vñ ad Corinth. dicit Aplus in. j. ep̄la ca. x. Omne q̄ in macello venit. i. vendit mādicate. z est vñ neutropassiuū: sicut z vapulo: exulo: z nubo: qz̄ habet vocē neutri z significatio nē passiuū: vt veneo a te. i. vendor. z cōponit ex venū z eo z pdu. p̄mā sicut venū. s; venio nis corri. ve in p̄nti. Vñ quidā: Letus scurra venit sua cautio est bene venit. Idē: Lur miser iste venit: nisi numis femina venit. Et vt dicit P̄ris. in. x. li. Venio fm̄ analogiā venitū deberet facē sup̄ pi. pro quo venū magis in vsu est. Nec dicit P̄ris. qz̄ sup̄. deberet formari a p̄terito venitū ui mutata in tū: sicut au diui ditū. facit aut̄ p̄teritū veniū: qz̄ descendit ab h̄ vbo eo is iui. S; h̄ sic q̄ro: Ab h̄ vbo venio descendit h̄ supinū venū vt dicit P̄ris. ergo vñ est naturaliter p̄i suo supino. ergo venū nō est de cōponētib⁹ hui⁹ vbi venio. z ita venio est figure simplicis: qz̄ non habet ex quib⁹ cōponat⁹. Ad h̄ dico qz̄ venio est cōpositū ex venū z eo: sed nō ex venū inquantū ē supinū. Inuenit etia venū oīs ge. indecli. vt hec res est venū. i. venalis. z ita est de cōponentib⁹ illi⁹ vbi. Itē venū ē sup̄. eiusdē vbi: vt frumētū mittit venū. i. ad vēdendū. z sic venū est figure decōpositē: s; in p̄ma acceptiōe est figure simplicis. Idē attingit in h̄ noīe semis. nā semis oīs ge. z indecli. est figure simplicis. i. dimidi⁹. s; h̄ semishui⁹ semissis. i. medietas assis: est figure cōpositē. Inuenit etia h̄ venū ni. i. veniale vel veditio. vñ Ambrō. Venio z empto viuif.

Veneripeta. a ven⁹ z peto cōponit veneripeta te penl. cor. i. luxuriosus vel luxuriosa q̄si venerē petens.

Venerius ria riū: z etiā p̄ e venerius rea reū inuenit. i. luxuriosus. z dicit a venus.

Veneroz. a venus dicit veneroz raris vñ cōe. i. adorare vel adorari: honorare vel honorari: decorare vel decorari cū veneratiōe: qz̄ p̄pter pulchritudinē fit sepe veneratio. vñ venerād⁹ da dū: z h̄ z h̄ venerabilis z h̄ le. vñ venerabiliē aduerbiū. z hec venerabilitas tatis. Et compaf. Veneroz cū suis cōpositis siqua habet cōmune est. z corripit p̄ ultimā vt patet in illo versu: Quē veneroz decoro quem pulchri reddo decoro.

Venetus fuit quidā rex qui cōdidit ciuitatē quā ex suo nomine venetiam appellauit. z potest declinari hec venetia venetic: vel he venetic venetiariū. vnde venetus ta tum patrium penul. cor.

Venia. a venio nis dicit hec venia nie. z si p̄cedat p̄ctm̄ idē est q̄ indulgētia. si nō p̄cessit peccatū idē est q̄ licentia. Vñ Horati⁹: Scim⁹ z hanc veniā petimusq; damusq; vicissim. Item eccle. xxv. Nec des mulieri nequaq; veniaz prodeundi. i. licetiā vel libertatē. z dicit a venio qz̄ venia venit a libertate dantis.

Veniale. a venia dicit h̄ z hec venialis z h̄ le. vnde venialiē aduer. z hec venialitas tatis: q̄ facile p̄meret veniā. Et scias qz̄ veniale dicit tripliciter. i. veniale ex genere: vt verbū ociosum. veniale ex causa: vt q̄ ex infirmitate vñ ignoratiā gerit: q̄ excusationē quādam habet. veniale ex euetu: sicut culpā p̄cedentē mortālē cōfessio sequēs veniale facit vt dicit Ambrō. Quia relinquif reatus tp̄alis pene. Vñ cū Aug. dicit qz̄ Adā credidit peccatū q̄ ipse cōmitteret veniale. intellige veniale eē ex cā: q̄ q̄nq; etiā est mortale simpliciter. Dic pōt q̄ri an Adā in primo statu potuit peccare venialiter: Ad h̄ dico qz̄ talis erat primi stat⁹ reatitudo: vt supior pars rōnis deo subijceret: cui subijceretur supiores vires quib⁹ subijceret corp⁹: ita qz̄ p̄ma sub

iectio erat causa secunde: z sic deinceps. Manete aut̄ causa manet effect⁹. vñ sicut q̄ diu hō erat subdit⁹ deo nihil in corporis partibus attingere poterat vñ aīe: ita etiā in virib⁹ aīe nihil attingere poterat q̄ ratio supior nō ordinaret in deū. q̄ aut̄ in deū recte ordinatū est: veniale peccatū nō est. z ita veniale peccatū in p̄mo statu contingere nō poterat sicut nec mors nisi prius ordo mētis ad deum tolleretur: q̄ sine p̄ctō mortali fieri nō potuit. Vnde in liber rā. Itē nota qz̄ culpa nō pōt ordinari nisi p̄ penā qz̄ de⁹ nihil inordinatū relinqt: z iō nunq; culpā sine pena dimittit. In illis aut̄ q̄ damnant nō pōt aliq; pena dimitti: nec aliq; reatus tolli: cū careant charitate p̄ quā z culpa purgat⁹ z reatus tollit. z ideo culpa venialis in eis semp̄ manebit vel reatus ei⁹: si ante p̄ctm̄ mortale veniale dimissum fuisset q̄ntū ad culpā: manete reatu rōne subiecti: z propter h̄ dānati mortali de venialib⁹ punirent⁹ sic etiā supra dixi in pena. Dic pōt queri an veniale pōt fieri mortale: Ad h̄ dico qz̄ cū multa venialia p̄tingūt ad cōntatē p̄cti mortalis p̄ se loquēdo est impossibile: qz̄ reat⁹ et macula p̄cti mortalis in infinitū distat ab ea culpa q̄ venialis: cū peccatū mortale priuet infinitū bonū q̄ est bonū increatū. Per veniale aut̄ peccatū tollit aliq; creatur: vt feruor charitatis. Distātia aut̄ p̄tationū mensuratur ex his q̄ p̄tiant⁹. vñ etiā eorū debet pena eterna: z alteri tp̄alis. sed p̄ accidēs possibile est: qz̄ cū veniale sit dispositio ad mortale: qz̄ ex h̄ qz̄ aliq; frequenter venialiter peccat fit in eo q̄dā p̄ntas etiā ad peccādū mortaliter. q̄nto vō q̄s magis consuevit in aliquo tpe magis sibi placet illud: qz̄ signū habitus est delectatio opis: vt in. ij. etbi. dicitur. Hoc tū de necessitate nō cōtingit. quantūcūq; enī excrecat p̄ntas ad peccādū p̄ iterationē venialū: semp̄ nō manet libertas in voluntate ne in p̄ctm̄ mortale dilabaf. z sic intellige illud Aug. sup̄ illud Joan. Sic de⁹ dilexit mundū zc. Minuta inq̄t plura p̄ctā si negligant⁹ occidunt. minute enī gutte aq̄ flumina implent. minuta sunt grana harene: s; si multa harene imponat⁹ premit atq; oppremat. h̄ facit sentina neglecta q̄ facit fluct⁹ irruens. paulatim enī sentina intrat: s; diu intrādo z nō exhauriēdo mergit nauē. Itē sic intellige illud: Clitasti grādia: vide ne obruant harene. Itē dicit doctores qz̄ venialia peccata delect⁹ sex modis. Primo p̄ dignā eucharistie susceptionē. Itē p̄ aq̄ b̄ndicte asp̄sionē. Itē p̄ elemosinarū largitionē. Itē p̄ orationē p̄cipue dñicā. i. Pater noster. Itē p̄ generalē cōfessionē q̄ fit quotidie in ecclesia: vbi nō solū venialia s; etiā mortalia oblita credendū est deleri. Itē p̄ ep̄alē vñ sacerdotalē b̄ndictionē. Et ego itelligo cū q̄s existēs in charitate facit z accipit ista vel eorū aliq; cum aliq; d̄titiōe z deuotione. Itē videt qz̄ nō solū p̄ ista specialiter numerata: s; etiā p̄ quodlibet bonū opus venialia delectant. Ex p̄dictis sex nota versus: Orans corpus aq̄ tribuēs b̄nficio sancti: Nec nō cōfessus: remouēt venialia puris. Utrum aut̄ aliq; debeat peccare venialit⁹ ne proxim⁹ peccet mortaliter: siue pro salute primi: dictū est in scādalu. Et scias qz̄ p̄ctm̄ veniale est cū sp̄scō: s; nō a sp̄scō: sicut dixi in timor. Itē volo te scire qz̄ culpa venialis in eo q̄ cū grā decedit post hāc vitā dimittit p̄ ignē purgatorū: qz̄ pena illa aliquantulū voluntariā virtute grē habebit vim expiādi omnē culpā q̄ fil cū grā stare potest.

Venij. venio nis facit p̄teritū veniū: vel p̄ syncopā venij. Jo. xij. Quare h̄ vnguentū non venijt trecentis denarijs:

Venilia. a venio nis dicit hec venilia lie maris effluuatio q̄ ad littus venit. Vñ Varro: Venilia est vnda q̄ ad littus venit: salaria q̄ ad littus redit.

Venio nis ni ventū nire. i. vsus nos ire. s; vadere a nobis ire quo libet. Venio cōponit: vt anteuenio nis. i. venire an aliquē: vel ante preoccupare: vel anticipare. aduenio nis. i. venire ad aliq; vnde aduentio tas frequē. circumuenio nis. i. circūdare: stringere: inculpare. Conuenio nis. i. congruere: vel decedere: vt h̄ palliū uenit mihi. i. decet. z cōuenire. i. alloq; vt cōuenio vos o iudei. i. alloquor. z cōte

nire. i. adunari: vt isti conueniunt ibi. et conuenire. i. sibi venire. et conuenire. i. pacisci. Vnde in Mattheo: Nonne ex denario conuenisti mecum. i. pactum fecisti: et conuenit tibi unum denarium. et conuenire. i. exigere aliquid ab aliquo. et conuenire id est adunare: vel compellere. i. ad causam vocare: vel ad palatium. et conuenire. i. inesse: vt albedo conuenit mihi. i. inest. et conuenire. i. assimilari vt iste conuenit cum illo in albedine. i. est similis illi. quas significationes isti versus in parte indicant: Conuenit accipit pro tangit: et assimilatur: Propellit: inest: protegit atque decet. unde conuenit impersonale: et conueniens. Et comparat. Unde hec conuenientia tie. Et componit: vt inconueniens. et comparat. unde hec inconuenientia tie. Uide in conuenio. Item venio componit: vt deuenio nis. i. deorsum venire: vel de vno loco ad alium venire: vel deorsum sursum venire. Euenio nis: interuenio nis. i. intercedere: inter aliquos venire. et mediator esse: pro aliquo orare. unde hic interuenit. i. intercessio. Inuenio nis: quod componit: vt aduenio nis. Item venio componit vt pruenio nis. i. ante venire: vt anticipare: preoccupare: vt praeuonstrare: et anteuenire: vel imponere. Peruenio nis id est perfecte venire. Prouenio nis. i. procul vel ante venire: vel abundare et crescere: pullulare. unde hic prouentus tus. i. abundantia. Obuenio nis. i. contrauenire: vel vndique vel euenire. Reuenio nis. i. iterum venire: vel retro. Subuenio nis. i. succurrere. Venio et eius composita sunt neutra praeter ista quinq; Anteuenio: circumuenio: conuenio pro alloqui vel exigere vel adunare vel ad palatium vocare. inuenio et pruenio que sunt actiua. Et omnia faciunt praeteritum in ueni et supinum in ventum. et cor. hanc syllabam ue in presenti: et in his que veniunt a presenti. sed in praeterito eam produ. vnde vsus: Jam venit hora veni mea: tu venias ego veni. Item scias quod venit aliquis est impersonale: et requirit genitium: et pertinet ad recordationem non simpliciter sed ex adiuncto: vt mihi venit in mentem lectionis quam dixit magister. i. recordor. simpliciter tamen non bene dicitur Platonis venit. i. recordor Platonis.

Veniola le dumi. parua venia. et cor. penul.

Venoz. a venio nis dicitur venoz naris: quod sepe inuenitur pro illicere vel decipere: quia in venando sepe fere decipiunt. unde hic venat. tus tui: et venator. ria riu: et venatic. ca cum. venatoriu dicitur ferramentum: vel est locus venandi: venaticum vero canem vel etiam carnem siue clamorem. Venoz componit: vt conuenoz naris. et produ. ue. Horatius in epist. Non ego venose plebis suffragia venoz.

Venosus sa sum in vena est.

Venter. a veter dicitur veter tris: hi veteres: horum ventrii: quia ventum concipiat. vel dicitur veter quia per totum corpus vite alimentum transmittat. et differt ab alio et vtero: quia alius est illud receptaculum quod recipit cibum: et in quo sordes sunt: et purgari solet. vnde dicitur sic quia abluat. i. purget. ex ipso sordes stercore defluunt. Venter vero est qui acceptos cibos digerit: et apparet extrinsecus. i. pars exterior in qua est pinguedo. et protendit a pectore vsque ad inguem. et sicut dicitur est dicitur veter: quia per totum corpus vite alimentum transmittat: vel excipiat ventum. Uterus proprie est mulierum in quo concipiunt. et dicitur uterus quia duplex sit: et ab utraque se in duas diuidit partes. vel quia interi. impleat fetu. Aqualiculus proprie est porci. et hinc ad ventrem fit translatio. Et a ventre dicitur ventriculosus sa sum: et ventrosus sa sum magnam et grossum habens ventrem: vel grossus.

Ventilabrum. a ventilo las dicitur veter labrum bzi pala ventilandi et cor. penul. naturaliter. Mach. ca. iij. Qui ventilabrum in manu sua: et pmudabit aerem suum.

Ventilo las. a veter or veterilo las laui lare. i. ad ventum dispgerere: et proicere: exquirere: excutere: inuestigare. Et componitur vt diuertilo las. i. diuersis modis ventilarum. euentilo las id est extra vel valde ventilarum. Et est actiuum cum suis compositis. et corripit ti. Iuuenalis in. j. li. Ventilet estinum digitis sudentibus aurum.

Ventosus. a veter dicitur veterosus sa sum vetero plen: vel ven-

to inflat: vel instabilis: vel vobosus: vel vane laudis et glorie cupidus. et veterosus sa sum in eodem sensu. et vtriusque comparat. unde hic veterositas vel veterositas. unde hic ventosa se pro quodam vase ad minuendum sanguinem apto.

Ventrale. a veter dicitur veterale lis fascia vel ligatura veteris: vel cingulum circa veterem: vel zona: sicut lubare circa lubos: et renale circa renes. Et hic et hec veteralis et hoc le.

Ventriculus li dumi. paruus veter.

Ventriloquus quia quum penul. cor. quod de veterem vel per veterem loquitur. et componit a veter et loquor vel loquens.

Ventrina. a veter dicitur hec veterina ne bestia quam fert onus circa ventrem. et produ. tri.

Ventulus li dumi. paruus veter.

Ventuosus sa sum in ventosus est.

Ventus. a venio nis dicitur veter tus: quia veniat. vel dicitur veter tus quia violentus sit: et violenter veniat. non enim solum arbores: sed etiam celum et terram mariaque conturbat. Dic potest queri que sit radix veteris: et materia ex qua: Ad hoc respondet frater Albertus quod radix veteris est ex vapore qui ascendit de terra: et principium esse eius est ex eo: et materia eius est vapor talis qui frigidus et ficcus subtilitate sua aerem transcendens cuius spissas frigiditate aeris fortiter impellat aerem. hic autem scitur ex hoc quod quantitas veterum et nubium est secundum quantitatem vaporis ascendentis ex terra et aqua: quia si multi sunt vapores multi sunt veteri. et si pauci sunt vapores pauci sunt veteri. Quod autem recipit quantitatem a quantitate alteri: illud materialiter est ex illo: ergo ventus materialiter est ex vapore terrestri ad superius aeris ascendente. Amplius videmus multo tiens quod terra multum sicca existere: ita quod continuatio quasi caret: sed est puluis discontinuus: non eleuat veteris: quia vapor continuus ex terra eleuari non potest. sed eleuat tunc vapor humidus ex aquis: et facit pluuiam: quam postquam terram madefecerit et puluerem continuauerit vaporat terram: et tunc venit veteris post pluuiam per calorem solis eleuantem vaporem terre ficcum: eo quod calor solis ita exccat eum: quod humidum aque non vincit in eo sed manet tamen eatenus quatenus continuare potest vaporem eleuatum. Vapor ergo ille sic eleuat est corpus venti et principium flatus eius: et radix prima in qua radicaliter esse ipsi: et est eius materia. et ideo propter motum illi flat veteris: et mouetur secundum quantitatem vaporis ficci: quam prehabito modo de terra eleuat in multitudine et paucitate. et cum abscondit et absconditur eleuatio talis vaporis quiescit ventus. Quiescente autem vetero et serenata aura accedit sol: et facit humiditatem occultam sub terra euaporari: quia exccat terram et aperit eam: vt humiditas occulta latens in ea possit euaporari per vaporem ficcum qui est actu calidus et potentia humidus: et est vapor aqueus qui tunc ascendit ad aerem. et cum in aere ei obuiat frigus alterat in aquam et pluit: et tunc parum ex pluuiam quiescit veteris eo quod humor pluuiam temperat vaporem ficcum qui est in aere: et continuando terram et infrigidando non sinit eam euaporare terrestrem vaporem qui multiplicat in materia veteris: et ideo cessat veteris. Absconditur enim materia veteris eo quod humectat terra et minorat propter illud materia vaporis ficci qui est materia veteris: quam minorata quiescit veteris. Dic etiam nota quod in sermone vniuersali loquendo quantum est ex parte efficietis due sunt cause prohibentes esse veterum: quarum vna est frigus excellens: et altera est calor excellens cum siccitate eccellente. Cum vero calor et frigus excellunt: et siccitas excellens est cum vtroque: tunc prohibet vaporem ascendere qui est veteris materia. Cuius quidem causa est quia frigiditas excellens cum siccitate eccellente constringit partes terre: et siccitas continet eas nec sinit eas euaporare: quia aperiri non possunt partes. Omne autem euaporans apertum est: et pars eius recedit a parte: caliditas autem consumit et vrit plus quam eleuet: et siccitas que est cum caliditate exccat humidum ita quod continuare non potest id quod de terra eleuat: et ideo vapor non habet materiam que ad superius aeris ascendat: et ideo veteris abscondit et impedit. Uolo etiam te scire quod veteri orientales calidiores sunt occidentibus: sed vero veteris sit ex vapore frigido et ficco: tamen ex loco in quo oritur et per quem est flatus eius accipit aliquam proprietatem alteri.

complexionis. Et hoc modo dicimus q̄ aquilo est v̄tus frigidus et siccus. et meridionalis calidus et humidus. et orientalis calidus et siccus. et occidentalis frigidus et humidus. Laterales v̄o v̄ti habēt proprietates principalium remissas: et aliq̄d participāt q̄litate illi v̄ti vsus quē h̄nt generationē. Nō autē p̄ viā illā t̄m̄ dicif̄ orientalis calidior occidentali: s̄ etiā ideo q̄ sol diutius agit in vaporē orientalis v̄ti q̄ agit in vaporē v̄ti occidentalis. Licet enī mora solis q̄si semp̄ sit eq̄lis ita q̄ tā diu ascēdit in orientē sic descendit in occidentē: t̄m̄ tripliciter virtutē infundit vaporē orientali. In orientē v̄o primo emittit radiū inijciens calorem in eo: et secūdo p̄ paulatū excessū auget calorem generatū et confirmat. et tertio p̄ presentiam corporalem consumat vel proficit eū et trahit secū aliq̄d diu: et tunc demū incipit declinare ab eo: et tūc remitti incipit calor vaporis. In occidentē autē versus nos nō ita p̄cedit: s̄ vaporē vix illuminato statim cadit sol sub habitabilem terrā nostrā: et maiorem vaporis partē trahit secū: et pro reliquo remanet frigidior et grossior vapor sup̄ orizontē sole non p̄sente: et ideo frigidior est ventus. Ex dictis autē iam duo patēt: Quorum vnu est q̄ licet v̄tus orientalis calidior sit v̄to occidentali et subtilior et clarior: t̄m̄ in mane cū agit in ip̄m calidior est et purior et subtilior et clarior q̄ post meridiē cū sol declinat ab ip̄so: eo q̄ tūc incipit vapor frigiditate propria et loci inspissari et turpari: et frigidiorē reddit ventū. Econtrario de occidentali propter oppositam causam. Alterū est q̄re rubor in mane significat pluuiā: et in sero serenū. Patet etiā ex his q̄ sol aliq̄n̄ est causa v̄torū: aliq̄n̄ est causa abscissionis eorū. Uide etiā in nubes. Queri etiā p̄t h̄ de diuersis modis quib̄ egredif̄ vapor nō ignitus de nube: et qualiter opaf̄ ad guttas magnas vt clarior pateat q̄ sit v̄tus turbinis: Ad h̄ intelligēdū scias q̄ vapor terre q̄n̄ apparet in aere ad superficiē aeris eleuat̄ est v̄tus. et q̄n̄ occultat̄ in v̄tre terre facit terremotū. et cū coartat̄ in v̄tre nubis facit tonitruū et choruscationē. Ventus autē aliq̄n̄ egredif̄ de nube nō ignitus nec multū expulsus. v̄n̄ et si de nube paulatim sine magna expulsionē egrediat̄ nō facit tonitruū: p̄cipue si sit ex vaporē subtili nō habente diuersas partes ex frigido multū p̄cutiēte ip̄m: nec ex humido viscoso otinuate eū: tūc egredif̄ sine sono: vel cū syncerissimo paruo valde. Q̄n̄ autē nō ignitus: sed cū quadā exufflatione magna et fortiter egredif̄: tūc vnā partē nubis proijcit ad aliā: et facit partes nubis spissas: et ideo cooperat̄ ad magnas guttas generandas que cadūt tpe tonitruū anteq̄ veniat pluuiā magna. Magnitudo autē illius gutte est s̄m̄ proportionem qua ventus impellit vnā partē nubis sup̄ aliā in hora q̄n̄ nubes incipit cōuerti in aquā. Iste autē effectus venti est q̄n̄ primo subtile vaporis inclusi in nube separari incipit a grosso glutinoso: et anteq̄ nubes multū inspissent̄ p̄ frigiditatem quia tūc subtile v̄ti incipit exire de nube et sufflat partes nubis ita q̄ inspissantur et conuertunt̄ in magnas guttas valde humidas. Si autē aliquis de hoc dubitās obijciat qualiter esse possit q̄ ventus sufflatus qui p̄ hoc ipsum q̄ flat distrahere videt̄ partes nubium: et ita prohibere guttas magnas facit guttas magnas. Et scias q̄ iste v̄tus de quo hic loq̄mur nullus est predictorū v̄torū: sed est v̄tus egrediens de nube: et ille nō attingit nubē extra sed intra: et iō interiores partes nubis exufflat sup̄ exteriores: et sic inducit spissitudinē in partib̄ nubis: et dicit nubē et egredif̄ quia dū pars exufflata inundat sup̄ aliā necesse habet cedere ab ea que sibi prius fuit cōtinua: et sic scindif̄ suauiter nubes et exit v̄tus nō ignitus. Nunc queramus de v̄to turbinis et causa eius: et quare sit vt multū in estate: Ad hoc dico q̄ p̄ omnē eundē modū immediate predictū: sub minori t̄m̄ violentia egredif̄ de nube v̄tus turbinis: et iste est v̄tus qui frequēt̄ videt̄ in estate in campo tollens inuoluendo paleas et terrā et puluerē et alia quedam corpora terrestria. Sit v̄o ventus ex hoc ille q̄ aperit̄ nubes vna in loco vno: et alia in opposito situ ad illam: et ita duo v̄ti concurrūt in medio: et vterq̄ illoz ab altero im-

pellit et impellit: nō quidem in sublimi sed in terra. Sicut flatio v̄o v̄ti est de sublimi veniens in terrā: et sup̄ terrā repercutif̄ et eleuat̄ aliq̄ntulū. Cū ergo e nubib̄ egredientes due fuerint exufflationes opposite conuenientes in loco vbi terrā p̄cutiūt: ille due exufflationes faciunt ventū turbinis: eo q̄ vtraq̄ aliā impellit et impellit ab ea: et ideo p̄ modū circuli rotūdat̄: et inuoluēdo se inuicē ascēdunt in altū: et trahūt secū puluerē et corpora minuta q̄ sunt subtiliora sicut lini stipula et stupa. Est autē diligēt̄ attendendum q̄ s̄m̄ oīz pipateticorū sententiā tradif̄ iste v̄tus vt multū fieri in estate q̄n̄ est tps tonitruū: et ideo etiā siḡt tonitrua post futura et infra post paucos dies. et si fortis est turbo: forte nō p̄cedit tonitrua nisi vna hora vel duabus: vel in parte vnius hore. et si sit in hyeme fit in tempore niuis: et non vehemens. Tradif̄ etiā iste v̄tus esse exiens de nube: et nō adueniens de aliq̄ plaga mundi sicut alij venti: propter quod conuigif̄ sciētia eius a quibusdā cū sciētia tonitruū: quia vnā habet causam. Et tradif̄ q̄ in figura est rotūdus: et s̄m̄ suā virtutē eleuat et eradicat quedā corpora terrestria. Causa autē eius q̄ est eē eū in estate vt multū est q̄ tūc eieciūt nubes aquee includētes in se vapores terrestres. Si autē est in hyeme tūc est tpe niuis: q̄ nubes niuose plurimū habent in se spūs aerei: et ideo aliq̄n̄ generant v̄tos turbinis q̄n̄ sunt in situ opposito. Causa autē ei q̄ descendit a nube et nō a plaga mundi est quia v̄tus q̄ venit a plaga mundi fortis esse nō p̄t cū suo opposito propter defectū materie et cause eleuatis. v̄n̄ si veniret ventus turbinis a plaga mundi diu duraret: quia diu durat generatio materie talium ventorū. Ventus autē turbinis non durat nisi p̄ vnā horā: et ideo peccant q̄ causant̄ ventū turbinis ex aquilone et austro venire: cū expresse Aristote. tradat eū descendere de nube. Et experimentū confirmat dictū Aristote. quia nos videm̄ q̄ si veniret illi venti ab aquilone et austro oporteret q̄ flaret in tota illa regione: et nō in loco vno vni campi parui. Nos autē videm̄ q̄ t̄m̄ in vno loco parui campi flat v̄tus turbinis. adhuc autē si esset ex aquilone et austro flantib̄ alijs ventis oppositis et plagis oppositis mundi venientib̄: staret in vno loco: et ibi nō inuolueret̄. Nūc autē videm̄ q̄ v̄tus turbinis mutat locū q̄ diu durat. Ampli videm̄ ventū turbinis aliq̄n̄ in aere quieto a v̄tis: in estate. s̄. Cōstat ergo q̄ nō causat̄ a ventis fortibus austro. s̄. et aquilone flantib̄ ex opposito situ mundi: sed pot̄ modo p̄dicto egredif̄ de nubibus.

Venula le dimi. parua vena.

Venū in veneo nis est: et pdu. ve.

Venundipirus. a pirus per compositionē dicitur hic venundipirus ri: et hec venundipira re: qui vel q̄ vedit pira. et cor. hanc syllabam pi.

Venundo. a venū et do das componitur venundo das dedi et cor. penul. venūdedi venūdare vel venūdatū. vnde venundatus ta tum.

Venus veneri se. ge. dea amoris vel pulchritudinis: vel ipsa pulchritudo. et dicit̄ sic a vena. i. a sanguine: quia sanguis pulchritudinē creat et amorē. et cor. penult. genitini. vnde veneri r̄ia r̄iū: et veneris rea reū inuenif̄. et venustus stas. i. pulcer et recens. Et compaf̄. et facit genitiuū veneris ad differentiā de veni impari vbi. Vn̄ dicit̄ Prif. in. vi. li. Ven̄ veneris q̄d solū propriū femininū inuenif̄ in us definens cor. et forte ideo sic declinat̄: ne si ven̄ veni diceret dubitationē haberet genitiuus cū veni verbo impari. Significatiōes huius nois ven̄ in h̄ vsu otinent̄: Diua planeta: decor: fer̄ ven̄ eē libido. Uide in vesper.

Venustus. a ven̄ dicit̄ venustus stas. i. pulcer: decens. et compaf̄. vnde hec venustus tatis: et venustulus la lū. i. aliq̄ntulū venustus. et venusto stas. i. decorare: decusare. Et cōponif̄: vt cōuenusto stas: deuenusto stas. i. valde venustare: vel venustatē auferre. et est actiuū cū suis cōpositis s̄m̄ Dug. Pap. v̄o dicit̄: Venustus. i. venustus: sapiēs: ornatus: modestus: facetus: formosus.

Vepiscus sci de geminis filijs vno aborto: alter qui legitis

- me natus fuerit sic vocatur.
- V**eprecula. a vepres remota s & addita cula fit veprecula le
dimi. vt dicit Prif. in. iij. li.
- V**epres pris: vel h vepres pris filr inuenit: dicit spina. & di
cunt spine vepres qñ vi prendetes. vñ a vis & prendo dis
dicit cõponi: vel fit etymo. Vñ qdã: Dicit hinc vepres qz
prendat vellera vestis.
- V**er. a vireo res dicit h ver veris qz viret: vñ qz recedete hve
me tellus vestit: vñ viret herbis: & erupit in flores. & pdu.
penl. Vñ Quidius de arte: Vere prius taceant volucres
estate cicade. Qñ aut incipiat ver: dixi in estas.
- V**eractus. a ver p cõpositione dicit veract^o ta tũ. i. vñ actus
i. verno tpe arratus. vnde veraculus la lũ.
- V**eraculus la lũ aliqñtulũ verax.
- V**eratrũ tri ge. neu. i. belleboz. & dicit a vires qz vires hẽat.
& pdu. pñã: s; penul. naturaliter coz.
- V**erax. a verus dicitur verax cis ois ge. i. syncerus: simplex:
qui frequenter & sepe dicit verũ. Et compaf. vnde bec ver
racitas tatis. & est verax in dictis: sed verus in factis pro
prie loquendo.
- V**erbale nomen est illud qd a vbo descẽdit: vt a colore inde
color: reiecta o: vt honoro: inde honor fm Prif. & declina
tur: vt h & bec vbalis & h le: & dicit a vbũ. & a datiuo vballi
addita tas fit bec vbalitas tatis: & addita ter fit verbaliter
aduerbiũ. Vnde in scribo: & in lector: & in spirator. Itẽ de
formatione verbalium desinentium in mentũ: dixi in fulcimẽ
tum. Item de verbalibus desinentibus in bilis dixi supra
in docibilis.
- V**erbena ne penul. pdu. qdã herba cõsecrata veneri p õziũ. &
dicit verbena qñ veneris vena.
- V**erberaculũ li. i. flagellũ: a verbero ras.
- V**erbero ras rati ratũ rare. i. pcutẽ flagellare. inde h verber
ris. i. pcutio: vñ flagellũ: vel impet^o pertice: libzille vñ ipsa
libzilla. vnde vberofus sa sum. i. flagellofus: vñ cupid^o: vel
impetuofitas: vel incisus. Itẽ a vbero dicit h & h vberaf
& h le q actus est ad vberadũ. Et compaf. Verbero cõpo
nit: vt vberbero ras: diuerbero ras. i. diuersis modis vbe
rare: vñ disũgẽ. puerbero as: reuerbero as. i. vberado trãf
formare. & est vbero actiuũ cũ suis cõpositis. & coz. be.
- V**erbero onis maf. ge. q aliũ vberat: vel q dign^o est vberari.
& dicit a verbero ras.
- V**erbigena ne penul. coz. i. genit^o de verbis: ex vbũ & gigno
gnis componitur.
- V**erbofoz saris in verbũ est. & pdu. bo.
- V**erbo tenus due ptes sunt: & acuit te sic dixi in. ij. pte in tra
ctatu de accẽtu aduer. in ca. de cõpositis a tenus.
- V**erbulũ li dimi. paruũ vbũ: vel vile verbũ.
- V**erbũ. a vbero ras dicit h vbũ bi. i. sermo: qz in ei^o platiõe
vberaf aer. vñ & qdã pars õronis p excellentiã dicit vbũ:
qz frequẽt^o in ei^o platiõe aer vberaf qz in platiõe alteri^o
partis. Itẽ vbũ ponit pro deceptõe. Itẽ vbũ. i. dei filius:
vt Verbu caro factũ est. Vñ Hecif. Hoc nomẽ vbũ desig
nat qtuor ista: Deceptio: pars est: & filius: atq; loq̃la. vñ
vbofus sa sum. i. garrullus: nugax. Et compaf. vñ h vbofi
tas tatis. & vbofoz saris. i. vbose & multũ loq̃. De vbo & ei^o
specieb^o put est secũda pars õronis dictũ est in tertia pte
in ca. de vbo. Et scias q fm Aug. vba iõ sunt instituta nõ
vt pea boies inuicẽ fallant: s; pea in alteri^o notitiã cogita
tiones suas ferat. Verbis g vti ad fallaciã nõ ad qd sunt
instituta pctũ est: sic dixi in mendaciũ. Vnde in vox: & in
loq̃la: & in passiuũ: & in logos: & in positiuũ: & in nuga. Qñ
aut vbis pme & secũde psone debeat addi noiatiuus: dixi
in narratio. Dic nota q dicit Orige. in homel. Lũ despõ
sata eẽt maria zc. Et sic h vbũ humanũ & corpale imissuz
in aurib^o plurimoz nõ diuidit p singulos vt pars in vno
& pars fit iterũ in alio: s; in oib^o integrũ & plenũ habet: et
in vnoquoq; totũ: sic qnto magis vbũ vnigenit^o vbiq; to
tus est & in celo & in terra: & apud patrẽ: & in virgine: & nõ
diuidit neq; scindit neq; in partes efficit: s; totus totũ te
net: & totũ implet: totũ illustrat & possidet.
- V**erculũ li dimi. paruũ ver. & coz. ctt.
- V**erecũdoz daris in verecũdus est.
- V**erecũdus. a vereoz reris dicit verecũdus da dũ q verietia
factũ erubescit. Et compaf. vnde h verecũdia die. & hinc
verecũdosus sa sum. Itẽ a verecũdus dicit verecũdoz da
ris datus sum. i. erubescere. & pdu. hanc syllabã da vbiq;
& Itẽ verecũdus cõponit: vt inuerecũdus da dũ. Et compa
raf. vnde h inuerecũdia die: & inuerecũdosus sa sum.
- V**eredarius in veredus exponit.
- V**eredus di maf. ge. i. equus trahẽs redã. & est cõpositũ a ve
bo & reda de: qñ vebẽs redã. vnde h veredari^o rij. i. auriga
Et veredari^o dicit nũcius qz vebit nunciũ. Dester ca. viij.
Et epule missẽ p veredarios qui p oes puintias discurre
tes zc. Et veredus etiã fm quosdã dicit auriga. & inde ve
redarius ria riũ ad veredũ vñ ad veredariũ ptinẽs. & pdu.
penul. veredus. Vñ quidam: Est veredus equus vectans
redam siue currum.
- V**erendus. a vereoz reris dicit verẽdus da dũ. i. timẽd^o vel
erubescẽdus. vnde verẽda dicunt genitalia virozum vel
feminarũ propter verecundiam.
- V**ereoz. a ver^o dicit vereoz rerĩ ritus sum reri. i. vberũdari vñ
timẽ: & pprie cũ exhibitioẽ reuerẽtie: qz vereoz e veri. Uer
reoz cõponit: vt reuereoz reris ritus sum. vñ reuerẽd^o da
dũ. Uereoz & ei^o cõposita sunt depo. & coz. ve. Vñ quidã:
Cum dicit de se nõ se tñ eẽ verẽ.
- V**eretrũ. a vir dicit h veretrũ tri penl. coz. nãliũ: qz viri e tñ:
vñ qz ex eo vir^o amittit: qz vir^o dicit pprie humor fluẽs a
nã viri. Idẽ dicit & genitalia a gignẽdo: & pudẽda p vere
cũdia & inonestate: qz nõ habet speciẽ decoris sic & alia
membra q sunt in promptu.
- V**ergilia. a ver dicit vergilia lie stella: vel lignũ quod dicit
pleiades. & dicunt pleiades vergilie: quia vere oziant: &
fertuent & splendeant.
- V**ergito tas frequẽ. i. frequẽter vergere. & coz. gi.
- V**ergo gis si sum gere. i. declinare: vel infũdere: vel vfare. vñ
vergito tas: & vfo sas fre. Uergo cõponit: vt vergo gis si
sum. i. infũdẽ. Uergo & ei^o cõposita sunt actiua s; sepe iue
niant in absoluta & passiuua significatiõe: vt vergit. i. incli
nat. & faciũt pteritũ in si: & sup. in sum.
- V**eridicus ca cũ penul. coz. i. vera dicẽs. Et cõponit a verus
& dico dicit dixi.
- V**eritas. a ver^o siue a gtõ veri addita tas fit h vitas tatis. s. p
quã manet imutata q sunt vel fuerũt vel futura sunt: vñ q
dicit: vel q dicta sunt: vel q dicent. Itẽ põt vitas adiectis
ue declinari: vt verit^o ta tũ: actõ plurali veritos tas ta. vide
in veritus. Itẽ scias q est vitas increata: de q dicit xps in
euãgelio Jo. Ego sum via vitas & vita. Itẽ est vitas crea
ta q est triplex. s. vitas vite: doctrine: & iustitie. & de hac tri
plici vitate itelligit qd dicit Hreg. in Ezech. Si de vitate
scandalũ sumit vtili^o pmittat nasci scãdalũ qz q vitas res
linquat: sic dixi in scãdalũ. & dicit vitas qñ entitas. & est
etymo. Et vt dicit Ansel. vitas est rectitudo sola mẽte pce
pribilis. Scõm vò Aug. vitas est q ostẽdit id qd est. Itẽ
Aug. Verũ est id qd est. Itẽ vitas est adeq̃tio rei & intelle
ctus. Vnde in verus.
- V**eritus. a vereoz reris ritũ tu dicit verit^o ta tũ. i. verecũdat^o
timẽs. & facit actũ pluralis veritos tas ta: & h vitas tatis
declinat substantiue: & tũc descẽdit a verus. & coz. penul.
veritus & veritas siue sit adiectiuũ siue substantiuũ. Job
xxxij. Veritus sum indicare vobis scientiã meam. Inue
nitur etiam irreueritus.
- V**ermiculat^o ta tũ. i. distinct^o & variat^o. & est tractũ a vmicul^o
q rodẽtes ligna aratiuculas ibi faciũt varias & distinctas
& qñ in modũ linee circũducũt: sic & aurifabri faciũt ptra
ctiones varias in metallis. Vñ in. j. Lantiẽ. Murenulas
aureas faciem^o tibi vmiculatas argẽto. Glo. i. distinctas
& variatas. Alia vò trãstatio h; Silitudines aurifabri fa
ciem^o tibi cũ distinctiõib^o argẽti zc. Vel a vmiculo coloy
re dicit vmiculat^o: qz color ille tincturã variat & ab alijs
distinguit. Itẽ vermiculat^o põt dici vermiculis exarat^o.

- Vermiculus.** a vermibus dicitur h vermculus li dimi. penul. cor. unde vermiculosus sa sum. Et compaf. Et vermiculo las i. scaturire: ad modum vermiu effluere. Et hoc vermiculum In. ij. Regu dicitur ca. xxiii. David sedens in cathedra sapientissimus princeps inter tres: ipse est quasi tenerrimus ligni vermculus: ubi dicit magister in historiis: Compaf David vermiculo ligni: qui teredo vel terbellus dicitur: quod molli duru lignu perforat. vñ dñ tãgĩf nihil mollius illo: dñ vò tãgĩt nihil duri. Sic David in pressuris et domi et circa subiectos mansuetior fuit ceteris in throno: et contra hostes nullus acutior: et comendat h David in tribus. i. in sapientia: in humilitate: et fortitudine. Itē vermculus dicitur rubeus color. nam greci coccu: nos rubeu siue vermculu dicimus. Est vò vermculus tinctura ex filicibus frondibus in qua lana tingitur que vermculu appellat: Uide etiam in cocus. Itē dicit Papias: Vermiculū tinctura ad similitudinē vermibus.
- Vermis.** a verro ris dicitur h vermibus huius vermibus. et sunt vermes aut terre: vt scorpio. aut aque: vt sanguisuga. aut aeris vt aranea. aut frondiū: vt eruca. aut lignorū: vt teredo. aut vestimetorū: vt tineas. aut carniū: vt emigraneus: lombrie ascarie: coliti: pediculus: pulices: lentes: tarmus: carinus vria: cumex. et dicitur vermibus a verrendo: quia non vt serpens apertis passibus: sed squamarū mibus repit: quia nō est illi spinerigor: sed indirectū corpusculi sui partes gradatim porrigendo contractas contrahēdo porrectas motum explicat: sicq; agitatū verrendo prolabit. Uel dicit vermibus quasi vermibus: quia in vere exeat. Et gignitur vermibus sine villo cōcubitu: licet quicq; de ouis nascatur: vt scorpio. Uide etiam in reptile.
- Verna.** a verno vernas dicitur hec verna verne famulus pulcer seruiens: quia vernat in domo militum: sed diuitum pulchritudine vestitus. et hinc vernula vernule: et hic et hec vermcula le diminutiū. et hic vernaculus: et hec vernacula. i. famula: et proprie in domo nata vel nutrita. In. xiiij. cap. Sen. dicitur qd Abraam numeravit expeditos vernaculos suos. cccxviij. et corripit penultimam vernaculus. Uide in seruis.
- Vernaculus** in verna exponit.
- Vernalis** in vernus exponit.
- Verno.** a vernus dicitur verno vernas vernati id est clarescere: splendere: vel delectari: florere: sicut in aere. unde vernens tis ois generis. Et compaf. unde vernanter aduer. et hec vernantia tie.
- Vermula** le in verno exponit.
- Vernus.** a ver dicitur vernus na nū ad ver ptinēs: vel clarus: splēdidus: delectabilis: vt vernus dies: vernu tēpus. Eccl. i. In diebus vernis. et hinc hic et hec vernalis et hoc le in eodem sensu. et producit na.
- Verositas.** a verus dicitur verosus sa sum. unde hec verositas tatis. i. veritas.
- Verpus** dicitur quasi verrens podicē. Uide in digitus.
- Verres.** a vires dicitur h verres huius verres: porcus cum testiculis: quia magnas vires habeat. unde verrinus na nū penul. pdu. Itē verres propriū nomē cuiusdā viri. unde filius verrius na nū: et hec verrine nariū quidā liber quē Licero fecit contra Uerrem.
- Verriculū** li illud cum quo domus purgat: vel quoddā genus retis: vel natis piscatoria. et dicitur a verro ris.
- Verrinus** na nū in verres est.
- Verritas** frequē. i. frequēter verrere. et cor. ri.
- Verro** ris: o in i verri: et si in sum versum. et est verrere verretrabere: vel tergere: purgare: radere: scopere. Et componitur: vt conuerro ris conuerri. i. euerrere: extra verrere: reijcere. Componitur etiā vt auerro ris. Doza. Thebaidos iij. Fallere et incultos aris auerrere crines. Et est actiū cum suis compositis. et faciunt preteritum in ri: et supinū in sum. et vt dicit Priscianus in primo maio. R trāsit in i vt verroz versus.
- Verruca.** a verro ris dicitur h verruca ce pustula carne supercedens: quā etiā porcu dicitur. et ponit quicq; pro quodā vehiculo. unde verrucosus sa sum. i. verrucis plenus: tuberosus vel ineqlis: incomptus.
- Verficus** li dimi. paruis versus.
- Verficator.** a vsus et facio componit verficator car] catus sum cari. i. vsus facere. unde h vsificator toris: et vsificatori ria riū: et h et hec vsificabilis et h le: et vsificca cū. et cor. penul. syllabam verficator.
- Verfalis.** a verro tis dicitur h et hec verfalis et h le penul. cor. facilis ad vertendum.
- Verfipellis.** a verro et pellis componit h et h verfipellis et h le astutus: subdolis: maliciosus: deceptor: quia in diuersis vultu et mentē vertat: vel quia dū diuersis decipit modis in varias pelles se diuertat. Prouerbi. xiiij. Et profert mendacia verfipellis.
- Versitas** frequē. i. frequēter versare: a verso sas. et cor. si.
- Verso** sas. i. frequēter vtere: vel frequēter vergere: vel frequēter verrere. Nā est frequentatiū predictorū triū vborū quā faciūt sup. versum su. Uide in versum.
- Versum** est supinū triū vborū. i. devergo gis si versum: et de verro tis ti versum: et de verro ris ri versum. vñ vsus: Uer facit versum: verro vergo quoq; versum. Itē a verro dicitur h vsus sus actus vel passio vertēdi. vel vsus quā constat ex oronib; vsq; ad distinctionē: et ipsa distinctio. et vsus quā constat ex pedib; et dicitur a verro quia tamdiu debet verti quousq; recte ostruat: vel quia sibi prefixo termino ultra nō pgredit: sed reuertit. vel sic versus a vulgo sunt vocati quia scribebant antiq; sicut terra araf. a sinistra enī ad dexterā primū deducebāt stilū: deinde conuertebāt ab inferiori rursus ad sinistra. Itē versus inuenit pro ordine. vñ legit in. iij. li. Reg. ca. vij. Septena versus retiacula. Itē a verro dicitur versus sa sum: et ponit sepe pro aduerbio qualitatis vel loci. et cōstruit cū accusatiuo: vt versum vel versus ciuitatē vel illū. sed potius est prepositio quando regit casum fm Donatū. Item versus sa sum potest descendere a vergo gis: et a verro ris: et tunc sapit significationes predictorū verborum.
- Versutus.** a verro tis dicitur versutus ta tū penul. pdu. i. astutus: contortus: subdolis: deceptor: maliciosus: quia eius mens in quolibet actu ad quamlibet fraudē vertitur. Et comparat. unde hec versutia tie id est astutia: torta sententia: deceptio.
- Vertebra.** a verro tis dicitur h vtebra bre. vtebre sunt summe partes nodis grossiorib; conglobate. i. ipse iūcture ossiū: quia ad inflectionē membrorū vertunt. vñ sepe cardo dicitur vertebra quia vertit. et cor. te naturaliter.
- Vertex.** a verro tis dicitur h vertex cis ea pars capitis quā capilli colligunt: et ad quā cesaries vertit. i. postrema vel summa Et nota quod vertex sepe accipit pro vertigo eo quod antiq; dicebāt vortex et vortigo. Sap. xiiij. Lignū curuū et vorticeb; plenu. Itē vertex aliquā ponitur pro toto capite: et cor. penul. genitiui: et definit in ex cor. naturaliter. Uide in vertigo: et in vortex.
- Vertibulum.** a verro tis dicitur vertibulū li penul. cor. idē quod vertebra: vel instrumentū cum quo carbones vertuntur in fornace.
- Verticosus.** a vtex dicitur verticosus sa sum. i. sup; vel cuius capilli in vertice congerant.
- Vertigo.** a verro vertis dicitur hec vertigo vertiginis globus conuolutio: congiratio: quā fit in terra a vento: et in capite a morbo. unde vertiginus nea neum: et vertiginosus sa. i. qui vertiginē capitis patitur. et inuenit aliquā vertex pro vertigine. Itē antiqui dicebant vortex et vortigo fm Dugui. Jfido. autē. iij. etymo. dicit: Vertigo est quotiescūq; vetus surgit: et terram in circuitu mittit: sic et in vertice hominis arterie et vene ventositatem ex resoluta humectatione gignunt: et in oculis gyrum faciunt: unde et vertigo nuncupata est. et producit penultimam genitiui vertigo. Uide etiam in vortex.
- Verro** tis ti versum vertere. i. permutare: trāsmutare. a quo

componit auerto tis: aduerto tis: aduerto tis. i. animo aduertere. anteuerto tis verti anteuertere. i. p̄intelligere: p̄cognoscere. conuerto tis: circũuerto tis. i. circũquaq̄ vertere: vel in gyro vertere. deuerto tis. i. deorsum vel de vno ad aliũ vertere: remouere. diuerto tis. i. secedere: ire: vel variare: diuidere: q̄si diuersis modis vertere. vnde diuerso fas frequen. euerto tis. i. destruere: vel extra vertere: vel valde vertere. peruerto tis. i. destruere: ad malum vertere: peruersum facere. p̄uerto tis. i. p̄uenire: p̄terire: pertransire. et p̄uertoz teris deponen. in eodem sensu. obuerto tis. i. contra vertere. reuertoz teris. i. retrouertere vel redire: quod antiqui dicebant reuerto tis. subuerto tis. i. destruere: quasi que subitus sunt vertere: et vel ecõuerso decipere: seducere. transuerto tis. i. vltra vertere: vel ad aliquid vertere: obliquare. vnde transuersus sa sum. **Uerto** et eius composita in o sunt actiua: et faciunt p̄teritum in ti et supinũ in sum: vt verto verti versũ: sicut etiã vergo et verro faciunt supinũ versum. vnde quidaz. **Uerto** facit versum: vergo: verro quoq̄ versum. Item verto et eius composita in o omnia sunt actiua p̄ter diuerto p̄ secedere et reuerto s̄m antiquos que sunt neu. In o autẽ omnia sunt passiua p̄ter auertoz p̄ spernere: et reuertoz que sunt deponentia. Item cõuertoz et p̄uertoz passiua sunt et deponentia.

Vertunus. a verto tis dicit̄ vertunus ni mas. ge. deus mercatorum a vertendis mercibus: et ponit̄ sepe pro foro. **Vertunus** ianumq̄ liber spectare videris. Item vertunus dicit̄ deus principiorum vel anni vel diei vel alterius rei. et dicit̄ sic a vertendis annis: vel diebus: v̄l alijs rebus. et sepe ponit̄ p̄ ipso anno vel die.

Veru. a verus ra rũ dicit̄ h̄ veru indeclina. in singulari numero: sed in plurali hec verua horum veruũ: his et ab his veribus regulariter sicut cornibus. sed s̄m cõem vsum facit in ubus verubus. et est veru instrumentũ ferreũ v̄l ligneũ quo carnes assantur.

Vertecinus na nũ in veruex est.

Veruex. a vires dicit̄ veruex cis. i. aries: q̄ ouibus ceteris sit fortior. vel dicit̄ sic: q̄ sit vir. i. masculus: vel q̄ vermẽ habeat in capite qui euz arietare facit. vñ vertecinus na nũ. et vt dicit̄ **Pris.** in. v. li. ca. vbi agit de desinentibus in ex: **Veruex** cuius finalis syllaba naturalit̄ pdu. mas. ge. est: et hec est causa quare in gto pdu. penul. gti. vñ in **Aurora** d̄r: **Victima** veruece signat̄ que datur are.

Verus ra rũ. i. nõ falsus: certus: equus: iustus. et comparat̄. **Uerus** componitur: vt viridicus ca cum: verificus ca cũ: veriloquus qua quũ. vñ hoc veriloquiũ qui. Et nota q̄ vero sepe ponit̄ pro coniunctione copulatiua: et sepe affirmatiue. i. certe: et sepe p̄ expletiuã. Item veruz sepe ponit̄ pro sed: vel pro certe. Item reuera. i. certe: et est cõposituz. vel sunt due partes posite p̄ vna. et produ. primã verus. vnde **Prosper.** **Arta** via est vere que ducit ad atria vite. **Uerus** amor xpi: vera est custodia legis. Et scias q̄ vt dicit̄ **Ambro.** **Omne** verũ a quocũq̄ dicat̄ a spiritus sancto est. vide etiã in veritas.

Verutatus in verutus exponit̄.

Verutulus in verutus exponit̄.

Verutus. a veru d̄r verutus ta tũ. i. veru armatus: penul. pdu. Itẽ hic verutus ti: d̄r quoddã genus pili. vñ verutulius li dimi. et verutatus ta tũ. i. veruto armatus.

Vesanus. sanus componit̄ cũ ve qd̄ est sine: et dicit̄ vesanus na nũ: quasi sine sanitate animi. et comparat̄. vñ hec vesania nie. i. insania: et pdu. sa.

Vescor sceris vesci. i. comedere: vel vti cibo. et cõponit̄: vt cõvescor sceris: euescor sceris. et est deponẽ. vescor cũ suis cõpositis. et caret supi. s̄m vsum: et etiã suppletionẽ p̄teriti deberet tñ facere vescitũ penul. cor.

Vesulentus. a vesca et leutos cõponit̄ vesulentus ta tũ. i. delitijs et vescis plenus. et cõparat̄. vñ h̄ vesulentia tie. i. deliciarũ siue vescarũ copia.

Vesculus in vescus exponit̄.

Vescus. a vescor sceris d̄r vescus ca cũ. i. comestibilis: v̄l ad vescendũ habilis: vescibilis. vel vescus ca cũ. i. delitiosus vñ vesculus la lũ dimi. vel vesca cõponit̄ a ve qd̄ est sine et esca: inde vesca qlibet parua comestibilia: quasi nõ esca vel quasi velut esca: vel parua esca.

Vesica q̄si vas aque: d̄r quoddã intestinũ vbi colligit̄ vrina sicut in ventre cibis. vñ dicit̄ **Isi.** **Vesica** dicta quasi vas aque: q̄ sicut vas aqua: ita de renibus vrina collecta cõplet et humore distendit̄: cuius vsus in volucris nõ habet. Item vesica d̄r eleuatio et inflatio cutis: q̄ silr plena est aquosi humoris. vñ **Ero.** x. dicit̄: **Erunt** in iumentis et hoibus vlcera vel vesice turgentes. et pdu. penul. **Doza.** in. j. sermonũ: **Nã** displosa sonat quantũ vesica pepedit. et dicit̄ vesica a vas vas: q̄si vas aque. vel vesica q̄si vasca: q̄ auis ibi colligit̄ grana quasi in vase. et est ethymo. et scribit̄ p̄ vnũ s et sine c in secunda syllaba. vñ debet p̄ferri sicut resina casia. *vide in Asparagus.*

Vesicula. a vesica d̄r h̄ vesicula le dimi. parua vesica. Itẽ vesicula d̄r illa tenuis pellicula vesice formã h̄is q̄ e in gutture aq̄is in qua cibaria congregant̄. de q̄ dicit̄ **Leuit.** j. **Vesiculũ** vera gutturis et plumas p̄iciet.

Vespa pe: aial est exiguũ et volatile aculeis venenosũ: qd̄ ex asinorũ carnibus putridis nasci dicit̄. et cõponit̄ vespa a vi et peto tis: vel paro ras: quia vi petat: vel vim parat. Est ergo animal volatile valde violentuz. vñ hoc vesparium nidus vesparum.

Vespelio. spolio cõponit̄ cũ vestis: et dicit̄ hic vespelio omis sepulcroz violator. s. qui mortuos expoliat. vel cõponit̄ a violo las et sepulcrũ. vel a verbo bis: q̄ violat sepulcrum et sepulti vestem vebit.

Vesper. a vespera vel vesperus dicitur hoc vesper ris: et hec vesperugo ginis. Et nota q̄ hic vesperus ri: et hoc vesper ris: et vesper ri: et hec vesperugo ginis: nomina sunt vnus et eiusdem stelle: que in nocte post solem apparet et in mane ante solem. vnde in mane dicitur lucifer vel fosforus et dicunt quidam q̄ hoc non potest esse in eodem tempore q̄ eadem stella in sero sequatur solem: et in mane precedat: sed hoc contingit in diuersis partibus. Alij dicunt q̄ mercurius et venus qum sint satellites solis: q̄nq̄ sunt ita dispositi vt venus precedat solem et mercurius sequatur: vel econuerso: et tũc vna illarũ stellarũ. s. illa que sequitur solem videtur in sero post solem. illa v̄o que precedit in mane videtur ante solem. sed quia ille due stelle sunt conformes in splendore et quantitate creditur q̄ eadem stella sit et in sero post solem: et in mane ante solem. Alterius autem philosophantibus placuit q̄ vna et eadem stella sit. s. venus que in sero sequitur post solem: et in mane precedit ante solem: et in eodez tempore anni: est v̄o altior sole. Quẽ ergo contingit q̄ insimul veniunt ad occasum: q̄ venus est altior diutius videtur in sero q̄ sol. Eadem rone et citius videtur in mane. q̄uis eque cito motu discurrant: et ad hoc ostendenduz satis familiare inducitur exemplum. Nam citius videmus ascendentia remota q̄ p̄ pinqua: et diutius videmus descendencia remota q̄ p̄ pinqua: q̄uis equo et pari motu incedant. Dicit̄ ergo venus in sero hesperus et vesper?: et vesper et vesperugo: sed in mane lucifer vel fosforus.

Vespera. ab hespera et hesperus: subtracta h: et loco illius consonantẽ ponentes dicimus h̄ vespera re: et h̄ vesperus ri. vespera idẽ est q̄ hespera. s. tempus et hora que est in die et nocte: vel inter noctẽ et diẽ: et huius ḡtus ponit̄ aduerbialit̄ in euangelio **Matth.** **Vespere** aut̄ sabbati. et sigt̄ in tpe: et ad ipsũ fit relatio p̄ que noialit̄ qd̄ sequit̄: que lucessit in p̄ma sabbati. sicut ad h̄ nomẽ romã positũ aduerbialit̄ fit osilis relatio qum dicit̄: **Iste** vadit romã que est caput mũdi. et fit relatio ad nomẽ infra positũ: nõ eẽ eo q̄ ponit̄ aduerbialiter: sed ex eo q̄ est nomẽ et quãdã vim nois reddit. Item vespa et vesperus diuersiclinia sunt. Aliud eni sigt̄ in singulari q̄ in plurali. Nam be vespere rarũ sigt̄ illud tempus in quo cantat̄ illud officium

hi vesperi rozz: ipsū officii. Uespere siquidē cantant: sed vespere pulsant. vñ versus: Ri rozz cantat: re rarū timpos na pulsant. Quidā tñ distinguūt inter vespere & vesperos q̄tū ad officii. Itē a vespa vel vesperus d̄r h̄ vesperū ri: obscuritas que fit ex interpositi uenubū inter nos & solē & lunā quacūq; hora diei vel noctis. & h̄ vespere: & h̄ vesperis: qd̄ sigt̄ hora q̄ sol incipit declinare ad occasū & durat vsq; ad crepusculū. & vespi otūs inuenit̄ posit̄ aduerbialit̄ sicut sortī: vt dicit̄ P̄ris. in. xv. li. vbi agit de aduerbijs. & h̄ vespere indeclinabile: p̄ hora pulsandi: & h̄ bec vocabula distincta sūt tñ confundunt̄ sepe apud autores: & p̄ se inuicē posita inueniunt̄.

Vesperasco scis: in vespero ras est.

Vespero. a vespera re d̄r vespero ras. i. vesper facere: verbū excepte actionis soli deo conueniens. inde vesperasco scis incho. i. vesper incipit: sero fit. & cōponit̄ vt aduespero ras. vñ aduesperasco scis incho. & sūt oīa ista verba excepte actionis soli deo conuenientia. P̄t̄ tñ dici: dies aduespat vel aduespascit. i. tēdit vel incipit tendē ad vesperā. & aduespascit impersonalit̄. i. vespa appropinquare incipit.

Vespa. a vespa d̄r h̄ vespa te: dea illius hore q̄ est inter diē & noctē. vñ vesptina nū: & h̄ vesptina ne. i. cena in sero in vespa. & pdu. penul. vesptinus q̄ h̄at a suo p̄mitiuo Nā si nō h̄ret t̄ suū p̄mitiuū: corripet possessiuū penul. vt cras crastinus: homo homotinus. vñ in Grecis. sic d̄r: Est vespa dea: dicat̄ & hesperus astrū.

Vesptilio. a vespe vel vespa d̄r h̄ vesptilio onis p̄miscui gene. auis in vespere volans: auis lucifuga muri filis. De hac aue dicit̄ Basili⁹ in. viij. omel. hexame. Uesptiliois nō minus q̄ drupedes sūt q̄ p̄nate. q̄s ēt solas ex aub⁹ oib⁹ dentes h̄re stat: & catulos p̄creare ferunt: & in aere nō plumis sed quadā mēbzana pellicea vti. Est etiā illis inter se magna dilectio p̄ nām: nā velut sete qdā piscatorie alternis berent nexibus: qd̄ in hoībus videmus vtiq; nō facile puenire: quoz nō vllis sepati ab alioz cōuersationibus singularitate & solitudine delectant̄. Et scias qd̄ Boe. iij. de sol. dicit: Nequeunt mali oculos tenebris assuetos ad lucē p̄spicue veritatis attollere. filēs aubus sūt q̄rū intuitū nox illuminat: dies cecat. Itē intellectus n̄ ita se h̄z ad manifestissimā lucē diuine nature: sic oculus noctue v̄ vesptilionis ad lumē solis. vide in noctua.

Vesptinus na nū: in vespera exponit̄.

Vesptugo ginis: in vesper exponit̄.

Vesptus in vespera. vide & in vesper.

Vesptū ti: locus vbi vespe abundant. & dicit̄ a vespa. & pdu. penul.

Vespectula le dimi. parua vespa.

Vesta. a vestio is d̄r h̄ vesta ste qdā dea paganoz. s. tra: qz vestiat̄ herbis vel alijs reb⁹. vel vesta cōponit̄ a vi & stando: qz sua vi stet. vñ h̄ & h̄ vestalis & h̄ le. & vt d̄r dea veste feruebant virgines.

Vestiarius. a vestis d̄r h̄ vestiarius ri: q̄ p̄ceest vestibus. & h̄ vestiariū ri: loc⁹ vbi vestes reponunt̄: vel vbi induunt̄: & facit vti vestiarie: us in i. Si aut̄ sit p̄pziū nomen facit vti in i vestiari: a vestiarius remota us: fit vestiari.

Vestibulū. a vesta dea d̄r h̄ vestibulū li penl. cor. s. exterior ps domus sicut est porticus: qz est veste deē cōsecratū: vel qz vestibulū p̄t̄ fuit factū in tēplū deē veste: v̄ qz in illa pte tēpli solet esse imago eius q̄si veste sedibulū vel q̄si veste stabulū. vel d̄r a vestio is: qz vestiat̄ domus. vel p̄prie sic d̄r porticus in q̄ vestimur. vel cōponit̄ a ve qd̄ est sine & sto: q̄si sine statione: qz introeuntes nō stant in illa pte neq; morant̄: sed transeūt in interiorē pte domus.

Vestigiū. a vestis & ago cōponit̄ h̄ vestigiū gij signū pedis p̄ima planta expressū: sic dicit̄: qz vie p̄currētū vestigijs vestient̄. i. agnoscant̄. vñ & sepe vestigiū d̄r signū. vñ vestigio gas. i. vestigis inq̄rere. & p̄ syncopā vestigo gas. i. inquirere: explorare. & d̄r vestigare: q̄si veste agere: & vestigiū q̄si vestis actio: qz quimimus pedibus vestes mouemus. & cōponit̄ vt inuestigo gas. i. inquirere. & est acti

tū vestigo cū oib⁹ suis cōpositis: & pdu. sti. vñ Theodolus: Grecoz p̄imus vestigat grāmata cadmus.

Vestigo gas in vestigiū est.

Vestio stis stiu stitū stire. i. induere. vñ h̄ vestit⁹ tus tui. & intelligit̄ latius cultus q̄ vestitus. Itē habitus ad nām p̄tinet: cultus ad hoīes. Vestio cōponit̄: vt cōuestio stis deuestio stis. i. vestes auferre: & est d̄riū ad inuestire. inuestio stis: reuestio stis. & est actiuū cū oib⁹ suis cōpositis Itē a vestio d̄r h̄ vestis huius vestis: & facit actūs singularis in im: & in em veste vel vestim: & ablatiuus singularis in e & in i: veste vel vesti: & ḡtūs pluralis in ium: barij vestitū: & actūs pluralis in es vel in is: bas vestes v̄ vestis De ornatu vestitū dixi in orno. Dic potest queri an cōueniat religiosis vilibus vestibus vti: Ad hoc est dicendū qd̄ sicut dicit̄ Aug. in. iij. li. de doctrina xp̄iana: In oib⁹ exterioribus rebus nō vsus rerū: sed libido vtētis in culpa est. ad qd̄ discernendū attendendū est: qd̄ habitus vilis etiā incultus pōt dupliciter cōsiderari. Uno mō p̄t est signū quoddā dispositionis vel status humani: qz vt d̄r Eccle. xix. Amictus hoīs annunciat de eo. & fm h̄ vilitas habitus est q̄nq; signū tristicie. vñ & hoīes in tristicia existentes solent vilioribus vestibus vti: sicut ecōuerso in tpe solēnitatis & gaudij vtunt̄ cultioribus vestimentis. vñ & penitētes vilibus vestibus induunt̄. vt p̄z Jone iij. & in. iij. Regū de achab: q̄ operuit cilitio carnē suam. Q̄nq; v̄o est signū cōtemptus diuitiarū & mūdani fastus. vñ Hiero. dicit ad rusticū monachū: Sordes vestitū cādi de mentis indicia sūt. vilis tunica seculi cōtemptu p̄bat dūtaxat ne animus p̄bat: ne habitus sermoq; dissentiat & fm vtrunq; hoz cōpetit religiosi vilitas vestitū: qz religio est status penitentie & cōtemptus mundane glorie. Sed qd̄ aliquis velit hoc signare alijs cōtingit p̄pter tria. Uno mō ad humiliationē sui. sicut enim ex splendore vestitū animus hoīs eleuat̄: ita ex humilitate vestitū humiliat̄. vñ hoc habet̄ in. iij. Regū. xxi. ca. de achab: qz carnē suā cilitio induit: dixit d̄s ad heliā: Nōne vidisti achab humiliatū corā me. Alio mō p̄pter exēplū alioz. vñ sup̄ illud Mat̄h. iij. Joannes habebat vestimentū de pilis cameloꝝ &c. dicit glo. Qui p̄niam p̄dicat habitū penitentie pretendit. Tertio modo p̄pter inanē gloriā: sicut dicit̄ Aug⁹ qd̄ in ipsis sordibus lutosus potest esse iactantia. & Hiero. ad nepocianū loquens de vestibus vilibus que deferuntur p̄pter inanem gloriā dicit: Vestes pullas eque vita vt candidas: ornatus & sordes pari modo fugiendi sūt: qz alterū delicias alterū gloriā redolet. Duob⁹ igit̄ p̄mis modis laudabile est abiectis vestibus vti. tertio mō est vitiosū. Alio mō potest considerari habitus vilis & incultus: fm qd̄ procedit ex auaritia & negligentia & sic etiā ad vitū p̄tinet. Itē scias qd̄ Aristot. dicit in. iij. ethi. qd̄ sup̄ abundantia & inordinatus defectus ad iactantiam p̄tinet.

Vestiplica ce penul. cor. mulier que vestes plicat.

Vestitus tus in vestio est: & vestitus ta tū etiā dicit̄.

Vetellus la lū. i. vetulus: a vetus deriuat̄.

Veteranus. a vetus dicit̄ veteranus na nū. i. senex: detritus emeritus: sicut sūt milites q̄ in vsu p̄lij nō sūt post multos militie labores.

Veterator. a vetero ras d̄r hic veterator toris in malis inueniendis & statuendis p̄seuerās: qz sit multi & veteris vsus malicia insidiator callidus.

Veternofus in veterū exponit̄.

Veternū. a vetus d̄r hoc veterū ni: quedā infirmitas que facit hoīem diu languere & pigrere: & iuuenē videri senē: & sepe ponit̄ p̄ pigritia. vel etiā dicit̄ sic quelibet infirmitas quā h̄nt veteres ex cōsuetudine: sicut est obliuio: grauitas: guttositas. vñ Horatius in epi. Lur me funesto p̄perant arcere veterno. & inde veternus na nū: & veternosus sa sū: qd̄ talē morbū patit̄: annosus: vetus. Aug⁹ in ioanne in homel. de nuptijs: Quid dicit̄ serpens veternosus? Teren. in eunucho: Dic ē victus: vet⁹: veternosus: scner.

et distinguit sic: Uetus est cuius q̄si p̄ceptibilis: veterinosus ex morbo: senex etate est et reuerentie. In Grecis autē ponunt isti versus: Q̄d veteri puerū simile facit esse veter nū Dicitur: q̄d patit̄ dicat̄ quicq̄ veterinus. P̄d̄t etiā veter nus dici a vetus fm̄ P̄ris.

Vetero ras rami d̄r a vet̄. et est veterare antiq̄re: senere. et est absolutū: h̄ inueniat̄ trāsitue positū: vt Ueterati capam meā. inde veterasco scis incho. Uetero cōponit̄: vt cōue tero ras: inuetero ras. P̄sal. Inueterati inter oēs inimicos meos. Uetero est neu. cū oib̄ suis cōpositis. et cor. te Jtē a vetero d̄r veteratus ta tū. i. antiquus.

Veterosus. a vetus dicit̄ veterosus sa sū. i. vetustus: v̄l vetu state plenus.

Vetitus ta tū. i. phibitus. a veto tas d̄r. et cor. penl. v̄n̄ P̄ro sper: Nō iustis vetitis abstinuisse sat est. vide in veto.

Veto tas vetui vetitū vetare. i. phibere: a quo cōponit̄ de veto tas: eueto tas. et est actiuū veto cū suis cōpositis: et facit p̄teritū in tui et supinū in itū. et cor. ue. Qui. de reme. Quinetiā accendas vitia irritasq̄ vetando. Inuenit̄ etiā vetatus ta tū. v̄n̄ in Actibus. xvi. Uetati sunt a sp̄sancto loqui verbū in asia.

Vetulus la lū: aliquantulū vetus. et deriuat̄ a vetus.

Vetus. a veto tas d̄r vetus teris ge. oīs: q̄z antiq̄ dicebāt veter ra rū. et cōparat̄: vt veterior veterimus. et d̄r vetas a vero: q̄z taliū est phibere a delictis. et componit̄: vt q̄uetus i. valde vetus. et puetus. i. valde vetus. vide in vetermū. et cor. hanc syllabā ve.

Vetustas. a vet̄ d̄r bec vetustas statis. i. senii: antiq̄tas. v̄n̄ Lucan̄ in. iiii. Duic eui veteris custos famosa vetustas.

Vetustus sta stū. i. antiquus. et cōparat̄: vt vetustior simus. Job in. xv. Multo vetustiores q̄z p̄res tui. et d̄r a vetus. v̄n̄ dicit̄ P̄ris. in. iiii. li. A vetus assumpta tus fit vetustus et cōponit̄: vt q̄uetustus et puetustus. i. valde vetustus.

Vexillarius in vexillū vide.

Vexillifer ra rū penul. cor. i. ferens vexillū. et cōponit̄ a vexillum et fero.

Vexillū. a velū q̄si p̄ diminutionē d̄r h̄ vexillū li: q̄si velulū. v̄n̄ h̄ vexillulū aliud dimi. et vexillari⁹ ria rū. i. ad vexillū p̄tinens: vel vexillū portans. et d̄z p̄ferri vexillū et auxiliū sicut dixit: auxit: q̄si sono duoz s. Quidā idiote p̄ferunt auxiliū et vexillū ac si scriberent̄ p̄ s: sicut p̄ferunt̄ desiderū cōsiliū. v̄n̄ in hymno: Uexilla regis p̄deunt. d̄z p̄ferri vexilla p̄ r: vt illuxit: vexit: vixit: luxit.

Vexo. a verbo bis d̄r vexo ras rami rare. i. portare: molestare: turbare. et est actiuū cū oibus suis cōpositis siq̄ habet.

V ante S

Vguitio onis p̄p̄riū nomē cuiusdā viri. et d̄r v̄guitio q̄si eu getio. i. terra bona nō t̄n̄ p̄ntibus sed etiā futuris. Mul̄ta v̄o vtilia posteris reliquit. vel d̄r v̄guitio q̄si v̄getio. i. virens terra: nō solū sibi sed etiā alijs.

V ante J

Via. a verbo bis d̄r h̄ via vie: q̄z p̄ eā aliq̄d vehit̄ et portat̄. v̄l d̄r via q̄si vehicula: et est p̄p̄rie via q̄ p̄t̄ ire vehiculū. v̄n̄ et sic d̄r ab icursu vehiculoz: et ē nouē pedū et capit duos actus: vt p̄ contrariū venientia iumenta transire possint. v̄n̄ bic et h̄ vialis et h̄ le: et h̄ viator toris. Jtē a via via as auare. i. iter facere: ambulare. vide in suo loco.

Viatricū. a via d̄r h̄ viaticū ci: victus q̄ necessarius est in via ad expendendū: et deferē in via. v̄n̄ et viaticū d̄r corp̄ d̄ni q̄z p̄positū est nobis victus in via. et hinc viaticus ca cū: in via necessarius: et delatus: vel in via sustentatus.

Vibicosus sa sū: vibicib̄ plenus. et cōparat̄. et d̄r a vibix.

Vibix. a vimen d̄r bec vibix cis. i. frutex in petrosa terra vel minuta virga: vel icisio et vestigiū q̄d fit in carne ex virga et ponit̄ p̄ qlibet incisione. et pdu. penl. gti. P̄erfi⁹: Si p̄ teal multa cautus vibice flagellas. noia enī feminina de finētia in ix. pdu. penul. gti: vt lodix cis: ibix cis: vibix cis Quidā t̄n̄ dicūt q̄ dicendū est h̄ vibex cis: sed eis oppo

nit̄ q̄ noia de finētia in ex cor. penul. gti p̄ter veruex cis sed vibex pdu. penul. gti. Ad h̄ ipsi dicūt q̄ veruex et vibex excipiunt̄ a regula. P̄ris. aut̄ in li. de accentu nō accipit nisi veruex. Magister v̄o Bene. dicit q̄ dicendū est vibix sicut lodix: et h̄ p̄to verū.

Vibro. a vibix d̄r vibro bras braui bratum brazare. i. resplendere vel crispare: q̄cutere: ad iaculandū vel iaculari: sicut solemus facere de minuta virga. et h̄z primā cōem: q̄z vibix naturaliter cor. primā.

Vicaneus. a vicus d̄r vicaneus nea neū. i. vicin⁹ na nū. et cōponit̄: vt vicaneus nea neū. i. vicinus.

Vicanus. a vicus d̄r vicanus na nū. i. vicinus na nū. et pdu. ca. et cōponit̄: vt vicanus na nū. i. vicinus na nū.

Vicarius. a vice d̄r vicarius ria rū: p̄ vicem succedens: vel vicem d̄ni vel alterius gerens.

Vicatum aduer. penul. pdu. p̄t̄ deriuari a vicus q̄si p̄ vicos vel de vico ad vicū. vel p̄t̄ deriuari a vice. i. vicissim per singulas vices.

Vicecomes. a vice et comes cōponit̄ h̄ vicecomes huius vicecomitis. et acuit penul. vicecomes fm̄ vsuz: h̄ fit breuis sic et archicoqu⁹: sed h̄ facit potētia ntū: q̄z remanet incozruptus: et ideo nō amittit accentū.

Vicecomitissa. a vice et comitissa cōponit̄ bec vicecomitissa se: vxoz vicecomitis.

Vicenus. a viginti d̄r vicenus na nū penul. pdu. i. res viginti: vel p̄tinens ad viginti. Judith. j. Vicenoz pedū spacio tendebat̄.

Vices. a vinco cis d̄r h̄ vix vel vices: ḡtō vicis: sed ntūs vix in vsu nō est.

Vicia. a vice d̄r h̄ vicia cie: quoddā genus leguminis: q̄z vice panis ea vtunt̄ in q̄busdā locis. vel vicia d̄r q̄si viciosa q̄z mala est. vel vicia d̄r victoria quā antiq̄ vicia dicebāt. inde vicia q̄si victozialis: q̄z victozes ea olim solebant coronari. v̄n̄ viciolus sa sū. Inuenit̄ hoc viciū cij. v̄n̄ versus Est viciū crimen: viciū quoq̄ dicitō semen.

Vicies in vigies est.

Vicinia. a vicinus d̄r h̄ vicinia nie: et h̄ vicinitas tatis. Vicinia est p̄ximitas lozoz: vicinitas v̄o regia vicina est.

Vicino nas in vicinus est.

Vicinus la lū dimi. a vicinus dicit̄.

Vicinus a vicus d̄r vicinus na nū: et h̄ vicin⁹ ni: et h̄ vicina ne substantiue: et h̄ vicinitas tatis: et vicinulus la lū dimi. et vicino nas. i. more vicini se gerere: vel propinquare: vel iungere. et cōponit̄ vt auicino nas. i. disingere. aduicino nas. i. adiungere: vel appropinquare. Uicino p̄ iungere et eius cōposita fm̄ hanc significationē actiua sunt aliter neutra sunt. Jtē vicinus cōponit̄: vt vicinus na nū: et pdu. penul. Qui. de arte: Vicinūq̄ pecus grand⁹ vber h̄z. et d̄r vicinus q̄si vico natus. et est c̄bymo.

Vicissim aduerbium. i. alternatim: mutuo p̄ vices. et deriuatur a vice.

Vicissitudo. a vice d̄r h̄ vicissitudo dinis. v̄n̄ vicissitudinaris ria rū. i. vicē prebens: vel vicē d̄ni v̄l alterius agens.

Viciū cij. i. crimen. vide in vicia cie.

Victima. a vinco cis d̄r h̄ victima me: q̄ occidi solet p̄pter victozia. i. sacrificiū q̄d fit p̄ hostibus victis: sicut hostia p̄ hostibus vincendis. v̄n̄ q̄dā: Uictima p̄ victis daf: hostia p̄ supandis. et erant victime maiora sacrificia q̄z hostie. vel d̄r a vinco cis: q̄z vincit̄ dū ducit̄ ad imolādū. v̄n̄ h̄ et h̄ victimalis et h̄ le: et victimo mas. i. sacrificare: imolare. et est actiuū cū oibus suis cōpositis.

Victito tas: in victo ctas exponit̄.

Victo. a victu d̄r victo ctas. i. victū q̄rere. v̄n̄ victans tis ge. oīs. i. victū querens. et victito tas penul. cor. frequē. P̄nt̄ ista etiā esse frequenti. de viuo uis. vnde Papi. dicit: Uictantes viuentes.

Victoria. a vinco cis vici ctū c̄tr: u in oz d̄r hic victoz ctozis q̄ vincit et sup̄at hostē. et hinc bec victoria rie: q̄si vi et virtute acquisita. hoc enī est ius gentiū: vim vi expellere: nā turpe erat dolo. vnde victoziosus sa sū. i. victoria plenus.

z cōparaf. vnde h̄ z bec victozialis z hoc le. Et scias q̄ palma notat laudē belli: victoria finem.

Victoriola le dimi. parua victoria.

Victrix. a victor or in rix fit h̄ victrix cis. vñ dicit Prif. i. iiii li. In rix femina inueniunt a masculinis verbalib⁹ siue de noīatiuis in tor. desinentibus deriuata: q̄ mutāt or in rix: vt victor crix. Dic nota q̄ victrix z vltrix in ntō actō z vtō singu. sūt fe. ge. In reliqs̄ vō casib⁹ sūt cōia triū genex vñ Luca. in. j. Tollite iā pridē victricia tollite signa. vñ faciūt ablatiū in e z in i: s̄ h̄ nō inuenit in alijs vbalib⁹ feminis. vñ vsus: Victrix victricē: victrix dat femina sola. Sic vltrix reliqs̄ dat gen⁹ oē schola. Dug. aut dicit q̄ victrix in pdictis tribus casib⁹ est cōis ge. in alijs vō oīs: in vna voce vel diuersis. Nos vō dicim⁹ q̄ victrix z vltrix d̄ necessitate fuerūt fe. ge. in pdictis tribus casib⁹ ppter verba masculina: a q̄b⁹ trahūt originē: vt oīdi in. ij. parte vbi determinauimus de accentu noīum desinentiū in ix.

Victualis in victuarius exponit.

Victuarius. a victus d̄ victuarius ria riu: ad victū ptinens z hic z bec victualis z hoc le idem.

Victurus. victū ctu est supi. duoz vboz. f. de viuo uis xi ctū z de vinco cis vici ctū. vñ victur⁹ ra rū participiū pōt descendere a viuo uis: vel a vinco cis: z diuersa significare: sicut z predicta verba diuersa significant.

Victus. a viuo uis d̄ h̄ victus ctus. z d̄ p̄prie victus qz vitā tenet z sustentat. Itē pōt declinari mobiliter vict⁹ cta ctū. i. supatus. z d̄ a vinco cis.

Viculus li. maf. ge. paruus vicus.

Vicus. a vice d̄ h̄ vicus ci: villa extra ciuitatē. Proprie vici z castella a pagi sunt: qz nullā ciuitatis dignitatē habeāt sed vulgari boīum conuentu incolunt: z ppter puitatē suis ciuitatibus attribuunt. z d̄ vicus: qz fit vice ciuitatis: vñ qz h̄at vias tñ sine muris. vici etiā dicunt parue habitationes ciuitatis a via cui insident: vt Iste stat in tali vico. i. in tali loco. vie vō sunt inter vicos ipa spacia: sed maiora z latiora sunt platee. z pducit primā vicus. Hora. in epi. Quid vici p̄sunt aut horrea si metit orcus. Brandia cū paruis nō exorabilis auro.

Videlicet. i. nimirū: certe. f. vō: videre licet. z cōponit a videre z h̄. z est aduer. affirmandi: vel coniunctio copulatiua vel expositiua fm Dugu.

Video des vidi sū. Videm⁹ nā: aspici⁹ volūtate: ituenimur cura. Uideo cōponit: vt inuideo des: vt Inuideo tibi. i. nō video tibi. h̄ ē nō fero te videre bñ agētē: vide in suo loco. pvideo des. i. pcul videre: vñ puidēs. z comparaf vñ h̄ puidencia tie. z cōponit vt improuidens ge. oīs. vñ d̄ z h̄ improuidencia tie. p̄uideo des. i. añ videre. reuideo des. Uideo z eius cōposita sūt actiua: p̄ter inuideo qd̄ est neutrū. Itē oīa faciūt p̄teritū in di z supi. in sum: z cor. hanc syllabā ui in p̄ti: sed in p̄terito z supi. eā pdu. vñ Pamphilus: Prouidet z tribuit deus z labor oīa nobis. z vt dicit Prif. in. viij. li. videoz a te passiuū est. videz or esse bonus clericus deponen. est. Itē versus magistralis: Multi videre que nō licuerunt videre.

Vido distertie cōiugationis. i. videre. z d̄ a video des. vñ Lato: Dic vide ne rursus leuitatis crimine dānes. In h̄ versu nō pōt esse vide impatiuus scōe cōiugatiōis: qz impatiuus scōe cōiugationis desinit in e pdu. sed h̄ de cor. z hinc cōponit diuido dis.

Vidua. idus vñ iduo as cōponit cū vir z d̄ h̄ vidua due q̄si viridua. i. a viro iduata. i. diuisa. p̄prie qd̄ vidua d̄ q̄ cū viro diu fuit: nec circa cōfortiū alteri⁹ viri post mortē prioris coniugis adbesit: nā q̄ alteri post mortē prioris viri nupserit vidua non erit. q̄ aut d̄ vidua q̄si viro diu cōsuetā: ethymo. est. z inde viduus dua diui: z viduo as. i. vi duas reddere qd̄ fit qū q̄s virū alicuius occidit. vñ viduat⁹ ta tū. z d̄ mulier viduata: desolata: viro nudata. Et scias q̄ qū viduata nubat non bñ dicunt in ecclesia tales nuptie. Causam aut huius habes in bigamus.

Video es cui etū. i. vincere ligare. z cōponit a vi z eo is: qd̄

ulterius cōponit: vt anieo es. i. alligare: valde ligare. z est neu. vico solo defectu. nā fm vsū nō h̄ p̄teritū nec supinū vñ est defectiuū verbū: s̄ fm artem exigat rō viciu etū. A vico d̄ vietus ta tū. i. curuus z q̄si ligatus: vel vietus via totus euacuat⁹. vel vietus d̄ a via. i. debilis: inertia: incuruatus: infractus eundo. Teren. in eunucho: Dic est viet⁹ vetus: veterinosus senex.

Vietus in vico exponit.

Vigeo ges gui gere. i. esse in vigore: vel h̄re vigore: posse viuere: valere: roborari: fortis esse. z videt descendere a vi reo. qz viridis z iuuenilis etas solet vigore cōferre. vñ vigēs tis ge. oīs. z dicunt vigētes virtute pleni floridi: q̄si vim agētes. z cor. vi. vñ Uindocinensis: Doctrine p̄ est vsus doctrina scholaris. Intercisa pit: cōtinuata viget.

Vigies vel vices aduer. numeri. i. viginti vicibus. z d̄ a viginti: Apoca. ix. Vigies milies dena milia.

Vigil. a vigilo remota o d̄ vigil lis cōis ge. q̄ vel q̄ vigilat: z p̄prie cā custodie: vigil cōponit: vt pervigil lis. i. valde vigil. z cor. penul. gti: z facit gtiūs pluralis in um vigilum q̄uis ablatiuus desinat in e z in i.

Vigilax. a vigilo las d̄ vigilax cis ge. oīs: ad vigilandū parat⁹: q̄ sepe vigilat z multū vigilare pōt. z cor. penul. nti.

Vigilie in vigiliū vide: z in crepusculū.

Vigiliū: a vigil d̄ hoc vigiliū li: z h̄ vigilia lie in eodē sensu. f. vigilatio: vel ipsi vigiles z hora vigilib⁹ distincta ad vigilandū. vigilia etiā d̄ dies p̄festus. f. dies primus añ festū: qz tūc in sero vigilie vacamus. Ponit etiā vigilia p̄ cura: cupiditate: p̄seuerantia.

Vigilo las laui lare. i. a sōno abstinere: vacare studere: custodia adhibere: circūspicere. vñ vigilans tis ge. oīs. vñ bec vigilantia tie: z format a otō vigilanti addita a. Vigilo las. cōponit: vt aduigilo las. i. valde vigilare: cuiigilo las. i. sil vigilare. deuigilo las: euigilo las in eodē sensu: ista duo. i. valde vigilare: vel a somno excitare vel excitari. in uigilo las. i. insistere: vacare: operā dare. puigilo las. i. p̄fecte vigilo. reuigilo las. Vigilo z eius cōposita neu. sūt p̄ter deuigilo z euigilo: p̄ sōno excitare: q̄ sunt actiua. z cor. gi. vñ qd̄a: Perungili cura semp meditare futura.

Viginti oīs ge. nu. pluralis: z indecli. z cōponit a bis z gentos qd̄ est decē: z d̄ viginti q̄si biginti: v p b posita. vñ vices aduer. z vicesimus ma mū: z vigesimus ma mū. z cōponit viginti cū vnus: z d̄ vigintiū⁹ na nū. S̄ cōsueuit q̄ri: an dicendū sit: vigintiū⁹ hō: an vigintiū⁹ hō mines. Credo q̄ sit dicendū vigintiū⁹ hō: qz finis vnicit p̄ncipiū: teste Prif. vñ pbat q̄ bñ oī d̄ esse nomē potius q̄ p̄nomē rōne noīs qd̄ est in fine. Silr dicit in lib. cōstructionū: q̄ terminatio maxie obtinet ptes oīonis. z Hoe. in arithmetica talē ponit latinatē: Si septies tres addant in. xxi. cadunt. Numerū dicit nō numeros: sed h̄ tñ plenius dixi in. iij. parte vbi egi de numero noīs.

Vigintiū⁹ in viginti exponit.

Vigor. a vigeo ges d̄ h̄ vigor gozis. i. vittacitas: virtus: firmitas: fortitudo. z hinc vigorosus sa sū. i. plenus vigore. z cōparaf. vñ bec vigorositas tatis.

Vileo les: in vilis vide.

Vilis. a villa d̄ hic z bec vilis z h̄ le: qz nulli⁹ vrbauitatis ē i. abiectus: despectus. z cōparaf. vñ h̄ vilitas tatis. Vilis cōponit cū q̄: z d̄ q̄vilis. i. valde vilis: tāvilis. Itē vile facio cis: vilifico cas: vilipendo dis. Itē a vilis d̄ vileo les lui lere. i. esse vel fieri vilem. vnde vilescō scis inchoa. z cōponit vt aduileo les: vñ aduilescō scis inchoa. conuileo les. vñ conuilescō scis. diuilio les: vnde diuilescō scis inchoa. i. multis z diuersis modis vilere. euileo les. i. valde vilere. vñ euilescō scis. reuileo les. i. iterū vilere. vñ reuilescō scis. Uileo les est neu. cū suis cōpositis: z caret supi. z pdu. iii. vñ Esopus: Nobilitat viles frons generosa dapes. Item Auian⁹: Scire suū vilet qui sapit atq; filet. z scribit p̄ vnū l: sed villa le p̄ duo. Et scias Titus liuius dicit: Uilū boīum est alios viles facere. z qui ex merito suo alijs placere non p̄it: saltē placeant cōpatione peioz.

Villa. a vallis dñ h villa le qñ vallata: qz fallata fit solū falla
tōe falloz: z nō munitōe muroz. vñ villan^{na} nū pe. pd.
Villico cas: in villicus exponit.
Villicus. a villa dñ h villic^o ci: pprie ville gubernator ē. vñ
dñ villic^o qñ ville custos. sed qñqz villic^o dñ dispensator
vniuerse domⁱ z oñz possessionū z villaz. vñ h villica ce
vroz villici: vel q tale officii exercet. Itē a villicus dñ vil
licoz caris: vel villico cas. vñ in euāgelio Luce: Jā enī nō
poteris villicare: sed fm modernos poti^o in depo. ge. dñ
villicoz caris. i. ville curā gerere: z generalit^r oim posses
sionū z familiarū rerū. z villicare seu villicari officii villi
ci exercere. z cor. li. fm Dug. Puf. vō dicit: A villic^o etiaz
villico vel villicoz dicebant antiqui.
Villosus. a villus dñ villosus sa sū. i. villis plenus: z cōpar.
Villula le dimi. parua villa.
Villū. a vinū dñ h vinellū li dimi. z h villū sñr dimi. z vt oīc
Puf. in. ij. li. In rus vel na nū definitia si faciūt di. abie
cta n otas assumūt: vt bon^o bell^o bona bella: vinū villū
z dñ villū vel parū vini vel puū vinū vel vinū mixtū cū aq
Villus. a vellus dñ h villus li maf. ge. pilus vel floccus lane
vellere ouis: vel etiā floccus quozlibet piloz: z maxime
si est longus z dependens.
Vimē. a vireo res dñ h vimē nis: mollis virga z viridis: vel
sic dñ qz vimēat multā virozis. Nā enī ei^o talis estret ēt
si arefactū abluat: virescat: z cor. penul. gti. vñ vimineus
nea neū: z h viminēti ti: locus vbi vimina crescūt. z h z h
viminalis z h le: z h viminalis lis qdā mons in romana
ciuitate: sic dictus ab abundantia viminū.
Viminalis penul. pdu. in vimen est.
Vimineus nea neū in vimen vide.
Vinaciū. a vinū dñ h vinaciū ci: posteri^o vinū: qd etiā vina
ceū dñ: z est qñ sex totū vini: vel illud qd remanet p^o ex
pressionē vini: z pūct^o extra fm Dug. z Pap. dicit: U
nacia sūt q remanent in vuis qñ premunt a vino.
Vinalia. a vinū dñ h vinaliū li. vel potius in plurali nū hec
vinalia: hoz vinaliū vel hoz festū vini.
Vinaria. a vinū dñ hec vinaria rie: cellariū vbi vinū reponi
tur vel vendit.
Vincio cis xi: xi in ctū vincitū vincere. i. ligare. Vincio cōpo
nit: vt quinceo cis: circūvincio cis: deuincio ci. vñ deuinc
tus cta ctū. z cōponit vt euincio cis: reuincio cis: Vincio
cū suis cōpositis est actiuū: z facit pteritū in xi: z supi. in
ctū: h apud antiquos inueniat vincium citū: z ē qñte cōiu
gationis: sed vinco facit victū sine n: sicut z viuo vixi ctū.
Vinclū cli p duas syllabas in vinculū vide.
Vinco cis ci: ci in ctū victū: z ē vincere supare: victoriā hē.
q aut dñ vincere: qñ vi cape etby. est. Vincio cōponit: vt
quinceo cis xi ctū. i. sil vincere: vel multū redarguere: z su
pare. deuincio cis: euincio cis: puinceo cis: reuincio cis. Vin
co cis z eius cōposita actiua sunt: z faciūt pteritū in ci: z
supinū in ctū sine n.
Vinctus. a vinco cis xi ctū: dñ vinct^o cta ctū. z cōpar^o vinct^o
ēt p se signat cōpeditus vel ligat^o ex aliquo. Ligat^o autē
nō tñ h mō sed ēt qlitercūqz vinctū indicat.
Vinculū. a vincio cis dñ h vinculū li: qd z h inclū cli p syn
copā. i. ligamen: z inde vinculoz laris. i. ligare.
Vindemia. a vinea dñ h vindemia mie. vñ vindemio as. i.
vites putare: vel potius vvas a vinea auferre.
Vindex. a vindico cas dñ h z h vindex cis. i. vindicator vel
corrector.
Vindico cas caui care. i. vlcisci: sed differūt qz vindicat ali
qs qū a piculo liberat: vlciscit qū ille mala passus est vel
vlciscoz iniuriā factā: vindico ne fiat. Itē vindico illū q
iniuriā sustinuit: vlciscoz illū q intulit. i. punio. Vincico
actiuū est cū suis cōpositis si qua bz: z cor. di.
Vindicta. a vindico cas dñ h vidicta cte: qd aliqñ dñ virga
pzois. s. rudis q serui pcussi liberant: z inde libertatē ac
qrebant: z tūc dñ a vindico qñ vendicta: qz vēdicet liber
tatē. Pers^o: Ad oim ignozas nisi queqz vīdicta relaxet.
Vinea. a vinū dñ h vinea nee: qz ex vino pcessū est ad vineā

z dñ vinea locus vbi vites plantant. Itē vinea vñ vinetū
dñ locus vitibus qñt^o z abūdās. Itē vinea dñ aliqñ qdā
machina bellica: q a qbusdā dñ catus. z dñ tunc vinea qñ
viminea: qz de trabibus: z qñqz de asseribus fit. vt hoies
intus latentes appropinquāt muro ciuitatis ad effodien
dū: z in ista acceptione ponit in. xxvi. ca. Ezech. vbi dicit
Et vineas z arietes pabit in muros tuos: z turres tuas
destruet in armatura sua. Itē Luca. in. iij. Tūc adoptata
leui pcedit vinee tra. De vinee putatiōe habes in pnia.
Vinellū li dimi. modicū vinū: vel vinū aqua mixtū.
Vineola le dimi. parua vinea.
Vineus. a vino dñ vineus nea neū: de vino existens vñ vino
imbutus: qd z vinulus la lū dicit.
Vinitoz. a vinea dñ vinitoz tozis: q custodit vineas qñ vine
ator vel vinitoz dñ: qz calcat vvas. z dñ a vinū: z idem pōt
dici qui tūc custodit vinū: z cor. penul. vinitoz. sed in gto
eam pdu. vinitozis.
Viniferus ra rū. i. vinū ferens: z cor. penul.
Vinolentus. a vinū z lentos cōponit vinolent^o ta tū. i. vino
plenus z cōparat vinolenti^o toz simus. vñ h vinolentia
tie. i. ebrietas. z format a vinolenti gto addita a. vñ in. j.
epi. Petri. ca. iij. Qui ambulauerūt in luxurijs z deside
rijs z vinolentijs z comestationibus.
Vinosus. a vinū dñ vinosus sa sū. i. vino plenus: ebrius: vel
ebriosus. z cōparat: cuius suplatiuū Plautus ponēs ait:
Quid opus est verbis vinosissima est.
Vinulus la lū. vide in vineus: z cor. nu.
Vinū. a vitis dñ h vinū ni: qz de vite pcedit. vñ dñ a vena: qz
eius potus cito venas repleat sanguine. q aut dñ vinū qñ
in vite natū etby. est: z pdu. primā. vñ Qui. de reme. U
na parunt animū veneri: si plurima sumas.
Vio as aui are dñ a via: z est viare iter facere: in via ire. vio
cōponit: vt quio as. i. sil viare: vel p viā aliqñ cōducere.
deuio as. i. errare: obuio as. Uio z eius cōposita neu. sūt
preter quio qd est actiuū p cōducere.
Viola. a vis dñ h viola le ppter vim ordis: z est viola qdaz
berda odorifera: cuius flos sñr nūcipat. z cor. penl. vñ in
Auroza dñ: Nobilioz violis ve tibi parue ioseph.
Violaceus cea ceū a viola dñ: vt aqua violatia. i. a violis fa
cta: vel qñ colore violē habens.
Violamen in violas exponit: z pdu. la.
Violens tis ois ge. idē qd violentus: z ex eisdē cōponit ex
quibus violentus: z cor. o.
Violētia. a violēs tis ti: addita a fit h violētia tie: vis illata.
Violentis. vis cōponit cū lentos: z dñ violent^o ta tū: z vio
lentis ois ge. in eodē sensu. i. crudelis: malus: vi plenus
qz vim infert. z vtrūqz cōparat. vñ h violētia tie fm Du.
Et scias q fm pñm in principio tertij etbycoz: Violentū
est cuius principū ex tales exis i quo nihil ofert opans
vel patiens: puta si spūs tulerit aliqñ alicubi: vel hoies
dñ i exites. Dic Aristo. manifestat violentū simplr p dif
finitionē: z dicit violētū esse cui^o totū principū est extra
z oē tale inquantū opans vel patiens nihil cōfert. z dicit
opans qñ aliqs vti^o aliquo ad aliquā opationē in tertū
sicut q impellit hoiez in tertū quē facit cadere. sic vō me
dius est opans sicut instrumētū inaiatū. Et dicit patiens
qñ actio terminat ad ipsū: sicut si denudat eū. Et dicit in
quo nihil ofert: qz si aliqd oferat ofentiēdo vel simplr vñ
vt nūc: nō ex toto violentū ē: sicut si aliqs impellit lapidē
deorsū nō est mot^o simplr violent^o: qz nā lapidis coopaf
virtuti impellēti. Scōdo manifestat p exēplū ibi: puta z po
nit duo exēpla. Primū qñ agens ex est inaiatū: sic si spi
ritus. i. ventus tulerit aliqñ alicubi sui impulsione: vt sic
faciat eū cadere sup aliqñ cui frāgat collū. Scōm est, qñ
agens est aiatū: sicut si hoies dñ i exites. i. bñtes aliqñ i
ptate sua eo vti sic alia re inaiata. Si cogāt eū ad aliqd vt
siqs cum manu mea interficeret hoiem. Postea inferius
Aristo. resumit diffinitionē violenti: qñ cludens eā di
cit. Videt vtiqz violentū esse cuius extrinsecus principū
nihil ofert vim passo. Et hec diffinitio est eadem cum ea

que prius posita est et exposita. Itē nota q̄ ē quoddā vio-
lentū mixtū voluntario: vt cum nauta positus in tempe-
state maris p̄icit res suas in mare: vt nauē alleuet: v̄l q̄
q̄s operat̄ p̄pter timorē maloz̄ maior̄ vt euitent̄: vel p̄-
pter aliud bonū de quo timet̄ ne p̄dat̄. vt vult Aristot. ta-
les opationes mixte sunt ex voluntario et non voluntario
assimulant̄ tñ magis voluntarijs. Voluntarie enī sunt tūc
cum operate sunt.

Violō. a vis d̄r violō las. i. v̄ni inferre: corrūpe: et aminare:
polluere: p̄cutere. v̄n h̄ violamē nis: et h̄ et h̄ violabilis et h̄
le: et p̄ cōpositionē inuiolabilis le: et cor. penul. violō.

Vipera re fe. ge. quoddā genus serpentū a vi et pario cōposi-
tū: q̄ vi pariat. Nā crepat d̄r vent̄ ei⁹ ad partū intumues-
cit: catuli nō expectantes maturā nature solutionē corro-
sis eius lateribus vi erūpunt cū matris interitu. Serf̄ aut̄
q̄n masculus ore inserto vipere semē expuat: q̄ illa ex vo-
luptate libidinis in rabiē versa caput masculi ore receptū
p̄cedat: ita fit vt parens vterq̄ peat: masculus d̄r coit: fe-
mina d̄r perturit q̄ serf̄ sine vulua esse: sicut mascul⁹ sine
virga. Aristot. in li. de mirabilibus auditionib⁹ dicit: Uir-
pera in coitu caput vipere secat: p̄pter h̄ et filij sic̄ mortez
p̄ris nō p̄transeūtes v̄trē m̄ris rupunt. ex vipa fiunt pas-
stilli q̄ tyriaci vocant̄ a grecis: et hinc vipereus rea reu: et
vipereus na nū: penul. pdu. Itē scias q̄ vipera coit cum
murena pisce: sicut dixi in murena ibi vide.

Viperinus in vipera exponit̄.

Vir. a vireo res d̄r hic vir viri: q̄ virit in multis respectu fe-
mine. vel d̄r a vi: q̄ maior vis sit in viris q̄ in feminis. et
d̄r vir multis modis. s. etate: sicut ille d̄r vir q̄ venit ad vi-
rilē etatē. v̄n Paulus ad Corin. Quē essem puulus loq̄bar
vt paruul⁹: sapiebā vt paruulus. Quē aut̄ factus sū vir eua-
tuati ea q̄ erāt puuli. Vir etiā discernit sexū: vt cum d̄r.
Dubiu ē an iste sit vir an femina: vir etiā ponit̄ p̄ virtuo-
so. et vir d̄r p̄ marito: sed cū adiuncto: vt vir meus: vel tu⁹
vel suus. v̄n vsus: Vir notat etatē: sponsū sexū p̄bitatē. et
cor. penul. gti viri. v̄n Arma virūq̄ cano. Vir cōponit̄: vt
h̄ diuuir viri: triuuir viri: q̄driuir viri: q̄nquirit viri: sextū
uir viri: septēuir viri. s. q̄ duos: vel tres: v̄l q̄tuor: v̄l q̄nq̄
vel sex: vel septē h̄z viros sub sua ptate. inde h̄ diuuirat⁹:
triuuiratus: q̄driuiratus: q̄nquiritatus: sextūuiratus: septē-
uiratus tus: talis dignitas v̄l officiū. Itē a vir d̄r viratim
aduer. Quare aut̄ mlier facta sit de costa viri dixi in mlier.

Virago. a vir et ago cōponit̄ h̄ virago gnis: mulier fortis q̄
agit virū. i. opa virilia: et masculini vigoris est. Antiq̄tus
enī fortes femine ita vocabant̄. Eua tñ dicta ē virago: q̄
de viro acta. i. facta et assūpta ē. s. de costa ade. v̄n d̄r Ben.
ij. Nec vocabit̄ virago: q̄ de viro assūpta ē. In historijs
aut̄ sic d̄r: Virago acta a viro: et sūptū nomē eius est a viri
noie: et h̄ denoiatio filr est in hebreo. Is enī vir d̄r: inde
denoiat̄ illa: vt a viro virago. Hoc nomē p̄p̄riū illi⁹ fuit:
nūc oīz est cōe: et eis syncopatū ē virgo. Virgines dicunt̄
q̄d̄iu sūt in integritate natiuitatis sue: fracte aut̄ dicunt̄
mulieres: et pdu. penul. virago. vide in mulier.

Viratus. a vir d̄r viratus ta tū. i. virilis et fortis: vel viratus
i. firm⁹: securus. Lhyso. sup. Matth. Mulier virata nō
facile decipit̄. Et Eccl. xxvi. Lingua trita mulieres virat-
tas deiecit. alia littera h̄z fortes.

Virbius. a bis et vir cōponit̄ h̄ virbius bij. s. bis vir ex̄ns. s.
q̄ binas habuit vel h̄z vxores: v̄l etiā q̄ bis fecit facta viro
digna: vel q̄ resuscitatus est vt lazarus et hipolitus.

Virio res rui rere. i. esse vel fieri viridem habere viriditatē.
vnde vireo scis inchoati. Uireo componitur: vt conui-
reo res: euireo res: inuireo res: reuireo res. et h̄iac incho-
ati. contuiesco scis: euireo scis: inuireo scis: reuireo
scis. Uireo cū suis cōpositis neu. est et facit p̄teritū in rui
et caret supi. et cor. hanc syllabā ui: sed he vires pdu. ui. v̄n
qd̄ā: Nā p̄bitate vires nisi sint animi tibi vires.

Vires. a vireo res d̄r pluralit̄ he vires harū virirū: et sūt cor-
poris: et pdu. ui. vide etiā in vis.

Viretū. a vireo v̄l viroz d̄r h̄ viretū ti: locus viriditate plen⁹

s. viridariū: et pdu. re.

Virga a vireo d̄r h̄ virga ge sūmitates ramoꝝ et arboꝝ: q̄ vi-
rides sūt: vel q̄ vim h̄nt v̄gendi: q̄ si leuis est virga est: si
nodosa vel acuta scorpio recte d̄r: q̄ acuto vulnere corpi
infigit̄. et d̄r virga q̄ vim h̄eat in se multā: vel q̄ vi regat
vel q̄ pacis iudiciū est. v̄n virgosus sa sū. i. virgis plenus
et cōparat̄ virgosus sioz simus.

Virgiliocentonas pdu. to: et exponit̄ in homerocentonas.

Virgilius lij d̄r a virgula: q̄ m̄ri eius sōnauit q̄ piebat q̄n
dā virgā: q̄ vsq̄ ad celū p̄tingeret quod nihil aliud videt̄
fuisse nisi q̄ virgiliū peret: qui p̄ suā sapiam loquēdo de
astris celū tangeret. v̄n virgilianus na nū: et fit vtūs a nō
remota us: vt virgilius o virgili: et acuit gi: et fuit mantue
ozuidus. v̄n dicit Qui. Mantua virgilio gaudet verona
catullo: Peligne gentis gloria dicar ego.

Virginal. a virgo d̄r h̄ virginalis vel h̄ virginalis: illa se-
creta ps vbi fit cōceptio. Puden. in hym. Crimine virgi-
nal: intactū oī de labe. et grauat̄ gi.

Virgino a virgino nas. i. caste viuere: in virginitate detege-
re: more virginis se h̄re. Itē virgine est fricare et facere
h̄mōi q̄ p̄nt fieri salua virginitate. et cōponit̄: vt deuirgis
no nas. i. virginitatē auferre: et cor: gi.

Virgo. a vir d̄r h̄ virgo nis: ab incorruptione q̄si virago: q̄
ignorat passionē femineā et q̄si vir sit: et virū agat et repre-
sentet: et est ethy. vel virgo d̄r a vireo: q̄ viret etate et floze
virginitatis. v̄n virgineus nea neū: et h̄ et h̄ virginalis et h̄
le. v̄n virginalit̄ aduer. et h̄ virginalitas tatis. Itē a virgo
d̄r h̄ virginitas tatis. Itē virgo d̄r sextū signū in celo: di-
ctū sic: q̄ q̄ sol ad hoc signū venerit: terra nihil parit: sic
virgo: et intellige nihil parit noui: generata tñ maturesce-
re facit. In. vij. ca. Isa. d̄r: Ecce virgo cōcipiet et piet filiiū.
vbi dicit Hiero. In hebreo aalma positū est: h̄ v̄bū iudei
apponūt nō virgine sonare sed adolescentulā: et reuera vir-
go p̄p̄rie volpula d̄r. Adolescentula v̄o vel puella nō aal-
ma d̄r: h̄ naara. q̄d̄ igit̄ signat aalma nisi absconditā vir-
ginē et secretā. i. nō solū virgine: sed cū epithasi virginem
q̄ nō oīs virgo abscondita est: nec ab hoīum sepata aspe-
ctu: sicut rebecca aalma legit̄. i. virgo secreta: et nimia pen-
tū diligentia custodita. aut certe ostendat̄ vt h̄ verbo ap-
pellent̄ et nupte et imperitiā ofitebor. Glo. aut̄ Isa. vij. sic
dicit: Ecce virgo cōcipiet et c. Iudei mentiunt̄ adolescentulā
lam cōcipere. sed aalma q̄d̄ in hebreo solitū est lingua pu-
nica virgo sonat. Aalma apud hebreos adolescentula d̄r
vel abscondita. i. apocryfa q̄ nunq̄ viroz patet aspectib⁹.
et vt dictū est reuera mentiunt̄ iudei: q̄ fm h̄ nullū signū
esset si adolescentula pareret: cum sepe hoc contigat. Ad
maiorē declarationē predictoz̄ nota q̄ vbi nos habem⁹
virgo: hebreus h̄z aalma: q̄d̄ dupliciē in hebreo sumit̄. s.
p̄ adolescentula: et sic in hoc loco accipit iudeus. sed fm
h̄ signū nō fuit si adolescentula cōcepit: h̄ enī sepiissime cō-
tingit. Itē d̄r in hebreo aalma apocryfa. i. absconditā: et sic
accipit in h̄ loco fm Hiero. p̄ abscondita virgine. s. vnde
beata Maria virgo erat in clauī q̄n angel⁹ venit ad eā.
Trastulit ergo Hiero. aalma. i. virgo: nō q̄ in hebreo idē
sonet: sed q̄ est p̄frasis virginū. Itē h̄ nomen aalma lin-
gua punica virgine sonat: et in latino sciam: et iudei pene
oībus linguis vtebant̄. v̄n vbi nos habemus in canticis:
Serculū fecit sibi salomon. In hebreo habet̄: Forion fe-
cit sibi salomon. et tñ forion nō est nomē hebreū: sed gre-
cū. Num ergo hebrei vident̄ pene oībus linguis vti: qua-
rōne sūperūt h̄ nomē forion: potuit eē vt p̄p̄ba sumeret
h̄ nomē aalma. put est latinū ad tegēdū tñ mysteriū ma-
lis. Lingua enī punica valde affinis est hebreo: et sepe ea
vtunt̄ hebrei: vt cephas q̄d̄ est punicū. Itē scias q̄ est q̄d̄
dā p̄miū q̄d̄ d̄r essentialē: q̄d̄ consistit in dei visione: et illud
appellat̄ aurea. Itē est quoddā premiū accidētale quod
d̄r aureola: q̄d̄ debet̄ martyrib⁹: virginibus: doctoribus
siue predicatoribus sacre scripture. Est aut̄ aureola quod
dā p̄uilegiatū premiū p̄uilegiate p̄sone r̄ndens: et fm
p̄uilegiatas victorias in trib⁹ pugnis que cuilibet hoī

imminet aureole sumunt. In pugna enim que est contra carnem ille potissime victoriam obtinet: quia delectationibus venereis que sunt precipue in hoc genere omnino abstinet: et ideo virginitati aureola debet. In pugna vero que contra mundum pugnat illa est precipua cum a mundo persecutione usque ad mortem sustinemus. unde et martyribus que in ista pugna victoriam obtinet secunda aureola debet. In pugna que contra diabolum pugnamus: illa est precipua victoria cum aliquis hostem non solum a se sed a cordibus aliorum remouet: quod fit per doctrinam theologie et predicationem. et ideo doctoribus et predicatoribus tertia aureola debet. Quidam vero distinguunt tres aureolas secundum tres vires anime ut dicant aureole respondere trium virium anime actibus. Potissimum enim actus rationalis est veritatem fidei tenere et in alios diffundere. et huic actui debet doctorum aureola. Irascibilis vero actus potissimum est mortem propter christum sustinere: et huic actui debet aureola martyrum. Occupabilis vero actus potissimum est a delectationibus maximis penitus abstinere. et hec aureola debet virginibus. Et scias quod etiam scribentibus sacram doctrinam. id est in sacra scriptura copulantibus debet aureola. sed hec non distinguitur ab aureola doctorum: quia scripta componere quidam modus docendi est. Sed potest queri Si vnus habeat aureolam virginum vel martyris: vel doctoris excellenti alio? Rursus: Cum meritum sit quodammodo premij causa: oportet diuersificari premia: secundum quod merita diuersificantur. Aliquid enim intendit et remittit per intensiorem et remissionem sue cause. Meritum autem aureole potest esse maius et minus. unde et aureola potest esse maior et minor. Sciendum tamen quod meritum aureole potest attendi dupliciter. Uno modo ex parte radicis. alio modo ex parte operis. Continuit enim aliquos duos quorum vnus ex minori charitate maius tormentum martyrij sustinet: vel magis predicationi insistit: aut etiam magis se a delectationibus carnis elongat. intensiorem vero meriti que attendit penes radicem non respondet intensio aureole: sed intensio auree. Intensiorem vero meriti que est ex genere actus respondet intensio aureole. unde potest esse quod aliquis qui minus in martyrio meret: quantum vero ad essentialia premium habeat pro martyrio maiorem aureolam. Item nota quod meritum omni actui virtutis debet a caritate imparato. Virginitas autem secundum hunc ad genus virtutis pertinet secundum quod perpetua incorruptio mentis et corporis sub electione cadit. et ideo illis tamen virginibus aureola proprie debet: que propositum habuerunt virginitatem perpetuo conseruandi siue hoc propositum voto confirmauerunt siue non. Et hoc dico secundum quod aureola proprie accipitur: ut premium quoddam merito redditum: quibus hoc propositum aliquando fuerit interruptum: integritate tamen carnis manente: dummodo in fine vite inueniantur: quia virginitas mentis reparari potest: quibus non virginitas carnis. Si autem aureola large sumatur pro quocumque gaudio quod in patria habebunt super gaudium essentialia: sic etiam in corruptis carne aureola respondebit etiam si propositum non habuerunt perpetuo virginitatem seruandi. Non est enim dubium quod de incorruptione carnis gaudebunt: sicut et innocentes de hoc quod immunes a peccato fuerunt: quibus etiam peccandi oportunitatem non habuerunt: ut patet in pueris baptisatis. sed hec non est propria acceptio aureole: sed valde communis. Uolo etiam te scire quod si aliqua virgo per violentiam oppressa fuerit: non amittit propter hoc aureolam dummodo propositum perpetuo virginitatem seruandi inuiolabiliter seruet: illi actui nullo modo consentiens: nec tamen propter hoc virginitatem perdit. Et hoc dico siue pro fide siue pro quocumque alia causa violenter corrupta. sed si hoc pro fide sustineat hoc erit ei meritorium: et ad genus martyrij pertinebit. unde Lucia dixit: Si me in vita violare feceris: mihi castitas duplicabitur ad coronam: non quod habeat duas virginitatis aureolas: sed quod duplex premium reportabit. vnum pro virginitatis custodia: aliud pro iniuria quam passa est. Dato etiam quod talis violenter oppressa concipiat: neque ex hoc meritum virginitatis perdit: nec etiam matri christi equibatur: in qua fuit cum integritate mentis: etiam integritas carnis. De fructu tricesimo sexagesimo et centesimo habes in numerus.

Virgosus secundum sum in virga exponitur.

Virgula le dimi. parua virga.

Virgulatus secundum tu. id est. virgulis ornatus: et dicitur a virga virge.

Virgultus. a virga dicitur hoc virgultus. id est. multitudo virgarum: vel locus vbi multe virgule abundant: ut viridarius vel ipsa virga: sed virgultus est quod a radice pullulat: ramus quod ab ipso robore arboris: virga vero que de ramis.

Virguncula le dimi. parua virga.

Viridarius. id est. virgultus: a viridis dicitur.

Viridis. a viroo res dicitur hoc et hoc viridis et de. id est. virore plenus vel vi et succo. et comparatur. unde hoc viriditas tatis.

Viridius. a viridis dicitur hoc viridius dicitur: locus viriditate plenus.

Virile. a vir dicitur hoc et hoc virilis et hoc le: unde hoc virilie liarum: quedam ornamenta viroo que olim portabant in armis vel in collo.

Virilis. a vir dicitur hoc et hoc virilis et hoc le penul. pdu. ptinens ad virum vel res viri. unde viriliter aduer. et hoc virilitas tatis: et ponitur per fortis. et comparatur. unde pluraliter hoc virilia lior: illa membra viroo quibus mulieres carent.

Virisso. a vir dicitur virisso fas. id est. viriliter agere: vel viriliter superare.

Viritim. a vir dicitur viritim aduer. id est. per singulos viros vel de viro in virum.

Virosus. a viroo dicitur hoc virosus rosus. id est. viriditas.

Virosus. a vires dicitur virosus secundum sum. id est. viribus plenus. et comparatur virosus fiorum. Item virosus secundum su. id est. venenosus: et filius comparatur. et tunc derivatur a virus.

Virtus. a vir dicitur virtus tatis: quia viroo et proborum fit. Vel dicitur a viroo res. et est virtus habitus animi optimus: et sunt virtutes anime. Unde quidam Virtutes anime dicit vires corporis esse. unde virtuosus secundum sum. id est. plenus et abundans virtutibus et comparatur. et secundum philosophum: Virtus est vltimum in re de potentia Item dicit philosophus in. x. ethico. Virtutis est delectari et tristari quibus oportet et oportet. Non irasci enim in quibus oportet insipientis esse videtur. Item in eodem virtutis premium honor. Item virtus dicitur quasi virum tuens et est etymo. Dic nota quod ut dicit Augustinus: Virtus est bona qualitas mentis que recte viuunt et que nullus male vitis quam deus solus in homine operatur. Et scias quod Augustinus hic non intendit diffinire qualibet virtute: sed infusam virtutem. et completissime diffinit: ponendo formalia ipsius. scilicet. genus et differentiam quum dicit: Bona qualitas. et subiectum quod est materia in qua: quum dicit mensuris. et actum que est finis virtutis quum dicit: qua recte viuunt. et causam efficientem quam dicit: quam deus solus in homine operatur. Et scias quod deus non iustificat nos sine nobis consentientibus quia non cogit ad virtutem: ut Damascenus dicit: Iustificat tamen nos sine nobis virtutem causantibus. Item virtutes sunt connexae. unde que habet vnam habet omnes: intellige quantum ad habitum: non quantum ad versus exteriores. Item animaduerte quod homo est magis habilis ad actum vnus virtutis quam ad actum alterius. Hoc tamen non est semper ex diuersitate habituum: sed ex diuersa dispositione naturali: aut etiam in exercitio. Item illud quod dicitur in Ecclesiastico. xliiij. Non est inuentus filius illi qui conseruaret legem excellenti. intelligitur quantum ad exercitium virtutum et versus: et non quantum ad habitum. Virtutes theologice sunt tres. scilicet. fides: spes: et charitas. De quibus dicit Gregorius in. xix. homel. Ezechiel. Sancta inquit ecclesia. id est. spiritus rituale edificium ut ad secreta gaudia pertingat tres solummodo portas habet videlicet spem: fidem: et charitatem. vnaz ad orientem: aliam ad aquilonem: tertiam ad meridiem. Porta quippe in oriente est fides: quia per ipsam lux vera nascitur in mente. Porta ad aquilonem est spes: quia vnusquisque in peccatis positus si de venia desperauerit funditus perit. unde necesse est ut qui per iniquitatem suam extinctus est: per spem ad misericordiam reuiuiscat. Porta ad meridiem est charitas quia vi amoris ardet. In meridiana enim parte sol in alto ducitur: quia per charitatem lumen fidei in dei et christi dilectione subleuatur. Tribus igitur portis ad interiora atrium tendit: quia per fidem spem et charitatem ad gaudia secreta peruenit. Virtutes autem cardinales siue politice sunt quattuor. scilicet. prudentia: fortitudo: iusticia: temperantia. de quibus dictum est in eorum dinalis. Et ut dicunt quidam: Virtutes dantur ad bene operandum.

bitudines ad expedite opandū. fructus ad iocūde opandū
 Dona autē dant ad altiores actus quā sunt actus virtutū. Uidei
 pius. Lōsueuit q̄ri: Morales virtutes pficiunt in vita acti
 ua: s; h̄ vita cessabit in patria: in q̄ erit tñm̄ stēplatio: ergo
 virtutes morales nō exeunt in patria: Ad hoc potest di
 ci q̄ virtutes q̄ pficiunt in vita actiua etiā acquisite: non
 oportet q̄ tollant cū aliq̄s trāssert se ad vitā stēplatiuā:
 sed habēt alios actus inquantū pertingūt ad finē primū
 quia stēplatiua vita est finis actiue vite. Et ideo distin
 guit Macrobius harū virtutū tres gradus s̄m q̄ sunt in
 hoīb̄. Sunt enī politice s̄m q̄ hō p̄ eas in ciuilib̄ opib̄
 vtens ad quietē stēplationis aliq̄s anhelat. Sed dicunt
 purgati animi inq̄ntū aliq̄s abiecto omni exercitio ciu
 lis vite quieti stēplationis se totū tribuit. et in h̄ statu dic
 q̄ actus tēperatiē est cupiditatē iam nō refrenare: sed pe
 nitus obliuisci: fortitudinis autē passiones ignorare: non
 vincere. Vel dic q̄ tres sunt gradus in ecclesia scā. Sunt
 enī in ea habētes virtutes politicas. et hi sunt incipientes
 q̄ tribulationes tolerāt patiēter. Sūt etiā habētes purga
 torias. et hi sunt pficiētes q̄ tribulatiōes patiunt libēter.
 In quoz̄ p̄sona dicit Paulus: Libēter gloriabor in infir
 mitatib̄ meis. Sunt et in ecclesia habentes virtutes pur
 gati animi. et hi sunt p̄fecti: quoz̄ est sustinere tribulatio
 nes gaudēter. In quoz̄ p̄sona dicit Ap̄ls in. ij. ad Corin.
 ca. vij. Superabundabo gaudio in oī tribulatiōe nostra.
 In h̄ statu maxime deberēt eē ecclesie p̄lati: qui sup̄ po
 pulū eminere debēt ab humero et supra. Itē pōt q̄ri: qd̄ ē
 q̄ nemo est q̄ tantū in virtutib̄ pficiat quātū desiderat.
 Ad h̄ respondet Grego. in. xij. li. moral. tractās illud Job
 Lōstituiti terminos ei q̄ p̄teriri nō poterūt. Hoc inq̄
 iuxta spiritū intelligi valet: qz̄ nōnūq̄ in virtutib̄ p̄fi
 cere conamur: et qdā dona p̄cipim̄: a quibusdā vō repul
 si in imis iacemus: nemo est q̄ tantū virtutis app̄hēdat
 quātū desiderat: qz̄ omnipotēs de⁹ interiora discernēs
 ip̄s sp̄ualib̄ p̄fectis modū pōit: vt ex h̄ hō qd̄ app̄hē
 dere conat nec valet in illis se nō eleuet q̄ valet. vñ neq̄ il
 le egregi⁹ p̄dicator q̄ raptus vsq̄ ad tertiū celū fuerat: et
 paradisi archana penetratierat pōt esse post reuelationē
 trāquillus atq̄ intentat⁹ valebat. sed qz̄ oīpotēs de⁹ ter
 minos constituit hoī qui p̄teriri nō poterūt: et eleuauit
 hūc ad cognoscēda sublimia: et reduxit ad infirma tolerā
 da: vt modi sui mensuras aspiciēs dū securitatē cōprehē
 dere conaret et nō poss; ne p̄lationē extra se iret: et p̄ hu
 militatiē cogeret inter suos semp̄ terminos redire. Item
 Grego. in. x. homel. Ezech. in prima parte dicit: Non vni
 dant oīa ne in sup̄biā elatus cadat. sed huic datur qd̄ tibi
 nō datur: et tibi datur qd̄ illi denegat: vt iste dū cōfide
 ret bonū qd̄ habes et ipse nō habet: te sibi in cogitatione
 p̄ferat. et rursum dū tu habere illū cōspicis qd̄ ipse nō ha
 bes: te illi in tua cogitatiōe postponas: et fit qd̄ scriptū est
 Supiores sibi inticē arbitrātes. h̄ itaq̄ oīpotēs de⁹ agit
 in cordib̄ hominū: qd̄ facit in regionib̄ terrarū. Potes
 rit nāq̄ vnicuiq̄ regioni fructus oēs tribuere. sed si vna
 queq̄ alteri⁹ regionis fructib̄ nō indigeret: cōionē cū al
 tera nō habuisset. vñ fit vt huic vini: alteri olei abundan
 tiam tribuat. hanc multitudinē pecudū: illā vō ybertate
 abundare faciat frugū: vt cū illa defert qd̄ ista nō habet: et
 ista reddet qd̄ illa nō detulit: p̄ cōmunionē grē sibi etiā si
 mul diuise terre diuincte sunt. sicut ergo regiones terrarū
 ita sunt mentes hominū scōz̄: q̄ dū vicissim sibi conferūt
 qd̄ acceperūt: q̄si fructus suos regiones regionib̄ impen
 dunt: vt in vna oēs charitate iūgnūt. Nolo etiā te igno
 rare q̄ in tota ecclesia est plenitudo copie: qz̄ nulla grarū
 ei deest cū sit in aliquo mēbrozū suorū. De q̄ plenitudine
 dicit ad Ep̄he. ca. iij. vt adimpleret oīa alicui data ē grā
 q̄ nō solū mortalia oīa: sed etiā venialia oīa replet: et h̄
 est plenitudo specialis prerogatiua q̄ fuit in btā virgine:
 s̄m quā plena fuit deo: vt et nihil in ea eēt qd̄ ad deū non
 ordinaret. sed x̄po vlteri⁹ data est grā pficiēs ip̄m nō so
 lū q̄ntū ad oēs virtutes: sed etiā q̄ntū ad oēs vsus virtutū

et q̄ntū ad oēs effectus grē gratis date: et iterū ad oēm pec
 cati remotionē non solū actualis sed etiā originalis et po
 tentiā peccādi: nō enī peccare potuit. et hec est plenitudo
 singularis x̄pi. Itē virtutes dicunt illi sp̄s: quoz̄ nūm
 vel opere signa vel p̄digia in electis s̄ite ex electis scā fre
 quētī apparēt ad cōmotionē mortaliū. Itē scias q̄ oēs
 angeli custodes mittunt: nō tñm̄ oēs q̄ mittunt custodiūt:
 sed tñm̄ vltimi: qz̄ supiores exequent ea q̄ ad multos p̄ti
 nent. et quāto ad plures tāto est ordo supior: et ideo virtu
 tes sunt sup̄remi sp̄s inter exequentes ministeria: qz̄ eoz̄
 actus se extēdunt nō tñm̄ ad res humanas: sed etiā ad res
 naturales: vt patet in operatione signoz̄. et postea potesta
 tes: quoz̄ actus nō tñm̄ ad hoīes sed etiam ad demones se
 extēdunt. et postea principatus: quoz̄ opatio est circa to
 tā multitudinē: et h̄ s̄m ordinē Dionysij: et vltimi angeli q̄
 operant̄ circa determinatas p̄sonas. Archangeli vō s̄unt
 medij habētes aliqd̄ cōmune cū vtriscq̄. vñ nomē eoz̄um
 compositū est ex duobus extremis. Dicuntur enī archan
 geli quasi p̄ncipes angeli. De virtutibus animalibus et
 naturalibus dixi in somnijs.

Virulentus. A virus et lentos componit virulentus ta tū. i.
 veneno plenus. Et comparatur. vnde hec virulentia tū. i.
 veneni infectio.

Virus. a vireo d̄r h̄ virus indecli. i. venenū. et ē aptotū. et in
 uenit tñm̄ in ntō: actō: et vtō. et est pp̄rie vir⁹ humor florēs
 a natura viri. s. semen: sic dixi in veretrū. Vel s̄m quosdā
 virus d̄r a vi eo q̄ cor penetret. et pdu. p̄mā virus et virus
 nomē: sed vireo res v̄bū cor. iij.

Vis. a vireo res dicitur hec vis bui⁹ vis: datiuo vi: actō vim:
 vtō o vis: abltō a vi. Et pluraliter actō has vis: et non am
 plius. et pp̄rie vis est aīe et corporis: vires tñm̄ corporis:
 virtutes tñm̄ animi. vñ vsus: Corp⁹ habet vires: animi⁹ est
 insita virtus. Vis in vtroq̄ viuet: vis rōne caret. Et pon
 tur vis pro virtute animi: pro fortitudine et violentia vel
 coactione. et s̄m hos vis sic describit Vis est maioris rei
 impetus qui repelli non potest.

Viscera. a visco scis d̄r h̄ viscus sceris: sed ntūs nō est in fre
 quētī vsu. Viscera nō intestina vocam̄: s; q̄cūq̄ sunt sub
 corio et latentia. Viscus est inter cutē et carnē. Itē viscera
 dicuntur vitalia. i. circūfusa cordis loca q̄si viscosa: qz̄ ibi
 vita. i. aīa st̄ineat. Itē viscera capita neruoz̄ ex sanguine
 et neruis copulata. Itē lacerti et mures: qz̄ sic in singul̄ mē
 bris cordis loco sunt: vt cor in media toti⁹ corporis parte
 Et appellant a noīe similiū aīaliū sub terra delitescentiū
 iudem et tozi: qz̄ illic viscera tota videant̄. Itē inuenit h̄
 viscus sci mas. ge. et h̄ viscū sci. et est p̄mitiuū. et est visc⁹ vel
 viscū gluten quo aues capiāt: et etiā illud vnde fit qd̄ col
 ligit in arborib̄: et qd̄ ē inter cutē et carnē. vnde viscosus
 sa sum. i. tenax visco plenus.

Viscero ras. a viscus sceris d̄r viscerō ras: qd̄ nō est in vsu:
 a quo cōponit: vt cuiuscero ras. i. fil in viscere aliqd̄ pone
 re. deuiscerō ras: et emiscero ras in eodē sensu: aliqd̄ extra
 viscera ponere. inuiscerō ras. i. in viscere ponere. Et sunt
 actiua: et cor. sce.

Visco. a visc⁹ sci d̄r visco scas. i. visco implicare: visco aliqd̄
 cape: Et cōponit: vt cuiusco scas: emisco scas. i. valde visca
 re: vel a visco remouere. inuisco scas: reuisco scas. Visco
 cū suis cōpositis est actiuū.

Visculus in viscera exponit.

Viscus sci vel viscū in viscera exponit.

Visibilis. a video dicitur h̄ et hec visibilis et h̄ le res apta vide
 ri. vnde visibiliter aduerbiū. et hec visibilitas tatis. Et cō
 ponitur: vt inuisibilis bile: vnde inuisibiliter aduer. et hec
 inuisibilitas tatis.

Visito. a viso sas dicitur visito tas v̄bū frequē. pens. cor. Qui
 enī visitat aliquē sepe videt illum. Et componit: vt cōuis
 sito tas: inuisito tas: reuisito fitas. et est actiuū visito cum
 omnibus suis compositis.

Viso sas v̄bū fre. de video des di sum. et est visare frequēter
 videre. A quo visito tas aliud frequē. i. frequēter visare.